

Budget 2012 för Stockholms stad och inriktning för 2013 och 2014 samt ägardirektiv 2012-2014 för koncernen Stockholms Stadshus AB

Ett Stockholm där alla kan växa

Moderata samlingspartiet, Folkpartiet liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna har enats om att tillsammans förelägga kommunfullmäktige detta förslag till budget för Stockholms stad 2012.

Vår vision för Stockholm är en grön, trygg, tillåtande och framtidsinriktad stad med spännande jobb, många företag och företagare, där tusentals studenter läser vid våra universitet och högskolor, och där familjer skaffar barn och skapar sig ett hem. Här vet stockholmarna att oavsett var i staden de bor finns det bra förskolor och skolor med kunskap i fokus. Stockholm ska vara en stad för alla där tillgängligheten ständigt utvecklas. I Stockholm ska äldre känna sig trygga i vetskapen att det finns en modern äldreomsorg med hög kvalitet.

Vår politik för fler jobb med låg skatt, trygg välfärd och en fungerande vardag har prövats i två val och fått stockholmarnas godkännande.

Stockholmarna ska ha frihet och möjlighet att förverkliga sina drömmar om ett bra liv. Det personliga ansvaret kan aldrig ersättas av politiska beslut. Därför ska politiken riva hinder och skapa förutsättningar istället för att bestämma hur vi ska leva våra liv.

Vi tror på människors förmåga, mer än på politikens. I linje med detta vill vi fortsätta att utveckla valfriheten. De avgörande besluten ska fattas av stockholmarna själva, oavsett om det gäller val av barnomsorg, val av skola och pedagogisk inriktning, vård- och omsorgsboende eller andra välfärdstjänster.

Vi tar fasta på att stockholmarna värdesätter en god miljö och stadens grönområden. Miljön är en stor del av stadens varumärke och därför är miljöpolitiken ambitiös. Vi bygger vidare på den trygga, tillåtande och framtidsinriktade staden som så många älskar. Vi gör detta utifrån vår vision om att göra Stockholm till världens bästa stad att leva och verka i.

Med jobb, valfrihet och välfärd där människan står i centrum för politiken är vårt mål att lyssna på stockholmarnas problem och lösa dessa. Så skapar vi tillsammans ett grönt, tryggt, tillåtande, tillgängligt och framtidsinriktat Stockholm.

Stockholm – en storstad i förändring

Stockholm är en av de mest innovativa städerna i världen. Här finns världsledande företag inom bland annat informationsteknik, hälsovetenskaper och miljöteknik. Det gör att många söker sig till Stockholm för att jobba, forska och leva – både från övriga delar av Sverige och från hela världen.

I Stockholm satsar vi på förskolor med generösa öppettider. Stadens tjänster med ökad kvalitet och hög service görs mer tillgängliga dygnet runt och förenklar stockholmarnas vardag.

Genom jobb får man samhörighet och trygghet, vänner och möjlighet till utveckling. En skola med fokus på kunskap ger Stockholms unga goda förutsättningar för fortsatta studier och jobb. Med målsättningen att alla stockholmare ska kunna arbeta och utbildas sig utifrån sina egna förutsättningar fortsätter staden att utveckla jobbtorgen för de som behöver stöd på vägen till egen försörjning.

Stockholm är på väg att bli en miljonstad och det ställer krav på oss att låta staden växa på ett miljövänligt sätt. Stockholm ska även som miljonstad vara en stad där parker och grönområden skänker stockholmarna unika möjligheter till rekreation. Genom att bygga tätare säkrar vi Stockholms träd och gröna oaser och med varierad arkitektur och gröna väggar och tak skapar vi en attraktiv stadsbild.

Det ska vara lätt att komma fram i Stockholm. Stockholmarna ska kunna ta sig från hemmet till arbetsplatsen, lämna barnen på förskolan, träffa vännerna på kvällen, åka ut på landet till helgen och handla mat efter jobbet. Vi vill att Förbifart Stockholm för bort bilar från dagens hårt trafikerade gator, samtidigt som satsningar på ett utbyggt cykelnät, modern spårväg, kollektivtrafik på vatten och tunnelbana ger valfrihet i valet av kommunikationsvägar. Även en framtida östlig utbyggnad av tunnelbanan och en östlig förbindelse ska studeras.

En snabbt växande stad med alla dess utmaningar, kräver ett ledarskap som klarar av att lägga grunden för det Stockholm som våra barn och barnbarn ska växa upp och leva i. Vi vill fortsätta ta ansvar för att utveckla staden med eftertanke, så att vi kan behålla den goda livskvalitet som är kännetecknande för Stockholm – en grön och trygg stad som förenar en innovativ och urban miljö med närhet till vatten och natur.

Företagande och jobb

Förutsättningen att möta framtidens utmaningar ligger i Stockholms förmåga att vara en attraktiv stad för företag att starta och utvecklas i, med en dynamisk arbetsmarknad där framtidens jobb kan växa fram. Forskning, innovationer och entreprenörskap är avgörande för Stockholms konkurrenskraft och framtidsvillkor. Stockholms ställning i dag är stark, men ytterligare kraftanstängningar krävs för att göra Stockholm till den naturliga staden för företag att etablera sig i framför andra städer i Europa.

Styrkan i Stockholms arbetsmarknad är vår bredd och mångfald, med små-, medelstora och stora företag, entreprenörer, kreatörer och ingenjörer. Det ska vara enkelt att byta mellan olika arbeten och mellan arbete, utbildning och företagande. Stockholm ska vara en stad där trösklarna är låga för nya idéer som föder morgondagens jobb.

Stockholm ska tydligt präglas av arbetslinjen och respekt för människors egna önskemål och behov. Alla som kan arbeta och försörja sig själva måste ges förutsättningar att göra detta utifrån sin egen förmåga. Endast en varaktigt hög sysselsättning kan trygga en stabil finansiering av välfärden. Stockholm behöver fler arbetsplatser. Nya jobb behöver växa fram i hela staden. Möjligheten att själv få ta ansvar och kunna påverka livet för sig själv och sina närmaste är viktig. Det är genom ökade möjligheter och eget ansvar som starka, självständiga individer kan utvecklas. Det långsiktiga målet att sänka skatten för stockholmarna ligger fast.

Stockholms stads stabila finanser och ekonomiska styrka att investera för framtiden och förmåga att klara god kvalitet i servicen till stockholmarna är beroende av att vi stockholmare arbetar. Invånare i Stockholm ska vara eller ges verktyg för att bli självförsörjande. Detta är nyckeln till fortsatt låg skatt samtidigt som vi kan stärka kvaliteten i förskolan, skolan och omsorgen samt finansiera byggandet av framtidens Stockholm.

Stockholm har sedan några år tillsammans med 49 andra kommuner framgångsrikt marknadsfört regionen som Stockholm the Capital of Scandinavia. Gemensamt arbetar vi för att etablera Stockholm som den ledande tillväxtregionen i Norra Europa. Nu går vi vidare med sikte på att bli Europas ledande hållbara tillväxtregion.

200 000 nya stockholmare

Stockholm är på väg att bli en miljonstad. Inom mindre än 20 år kommer befolkningen öka med 200 000 personer, därmed kommer över en miljon människor bo i Stockholms stad i en region med närmare 3,5 miljoner invånare. De investeringar vi gör i olika former av infrastruktur i dag måste göras för att livet i Stockholm ska fungera också när vi blir många fler. Spår, vägar och cykelbanor byggs ut för att möta den hållbara miljonstadens utmaningar. Framkomligheten i regionen ska öka.

Den växande staden förutsätter fler bostäder. Därför bygger staden hyresrätter, bostadsrätter, studentbostäder, hus och ägarlägenheter med målet 100 000 nya bostäder till år 2030. Det motsvarar 5 000 nya bostäder varje år. I planeringen av nya stadsdelar ska framkomlighet, hållbarhet, tillgänglighet och arkitektonisk mångfald vara viktiga ledstjärnor. En stor del av dessa nya bostäder kommer att byggas i nya banbrytande miljöstadsdelar.

Genom att bygga nära kollektivtrafiklägen får vi smidigare resor och bättre miljö. Eftersom stockholmarna uppskattar sina grönområden och hemkvarter så bygger vi nya parker och bevarar de gamla, uppmuntrar boende att engagera sig i sin hemmiljö och utvecklar stadens arkitektoniska historia. Därtill behöver nya förskolor, skolor och olika former av omsorgsboenden byggas och befintliga rustas upp.

Vi måste bli snabbare på att bygga bostäder och mer effektiva när vi tar fram detaljplaner. Här måste hela staden samarbeta redan på ett tidigt stadium för att nå de höga mål vi har.

Alla stockholmare ska kunna känna stolthet över sin stad, oavsett var man bor. Den flerkärniga staden är ett led i detta. Den fortsatta utvecklingen av ytterstaden är väsentlig för Stockholms framtid.

En modern och tät stad är en miljövänlig stad

Utifrån stadens perspektiv är det en självklarhet att en hållbar stadsutveckling, och därmed en uthållig ekonomisk tillväxt, inte kan regleras fram. Däremot ska staden vara pådrivande i utvecklingen genom sitt eget agerande och genom att samarbeta med andra aktörer. Genom att anamma den bästa och mest kostnadseffektiva tekniken som marknaden kan producera når vi våra mål. Svaret på våra utmaningar finns inte i dåtidens lösningar, utan i framtidens innovationer. Det handlar inte om att ändra på det vi gör, utan hur vi gör det. Stadens miljöarbete bedrivs i samarbete med näringsliv, akademi, invånare, organisationer och myndigheter. Stadens satsningar på teknik ger nya jobb i gröna branscher.

Stockholm ska behålla sin tätposition i klimat- och miljöarbetet. Klimat- och miljöfrågorna utgör en viktig del av förverkligandet av Vision 2030, både i det globala perspektivet och i det lokala. Stockholm står inför en utmaning när det gäller att bygga miljonstaden som en miljövänlig stad. Det handlar om att minska vår klimatpåverkan, säkerställa närhet till parker och grönområden, uppmuntra och underlätta för cykling och andra miljövänliga transportsätt, hantera bullerproblem och säkerställa en god luftkvalitet. En ambitionshöjning avseende matavfallsinsamlingen bidrar till en effek-

tivare avfallshantering och ökar tillgången på biogas i regionen. En giftfri miljö, frisk luft och rent vatten är värden som staden värnar.

Stockholms stad har höjt ambitionen när det gäller cykling och målet är att konkurrera med städer som Köpenhamn och Amsterdam när det gäller cykelvänlighet och cykelsäkerhet. Stockholms stad kommer att satsa sammanlagt en miljard kronor fram till 2018 för att bygga ut infrastrukturen för cykling i Stockholm. Genom cykelmiljarden genomförs cykelplanen och cykeln som transportmedel prioriteras upp väsentligt. Cykelleder som binder ihop stadens olika delar och cykelstråken mellan kommunerna utgör ryggraden i denna satsning. Stockholm rustas för att möta en kraftig ökning av antalet cyklister de kommande åren.

Alla stadens utmaningar stannar inte vid kommungränsen. Därför ska staden samarbeta med resten av länets kommuner för att bygga bostäder, cykelstråk kollektivtrafik, spår och vägar i världsklass för den växande huvudstadsregionen. Genom bättre kommunikationer kan fler bo i en kommun och arbeta i en annan.

Världens mest tillgängliga huvudstad

Stockholm ska ha en tillgänglighet i världsklass. Brister som finns i tillgängligheten när det gäller utemiljön och stadens fastigheter ska avhjälpas. Tillgänglighet ska ses ur ett brett perspektiv. Det handlar inte bara om fysisk tillgänglighet, utan också om delaktighet i samhället och om att vara välkommen på arbetsmarknaden. Målsättningen är att fler personer ska kunna gå från daglig verksamhet till ett arbete. Stockholms stad ska som arbetsgivare vara ett föredöme. Stadens utbyggnad av både gruppboheter och stödboenden ska öka för att säkra tillgången långsiktigt.

Kunskap i världsklass

Att fler vill bli stockholmare är ett tecken på att Stockholm är på väg att på allvar bli en världsstad. Samarbetet med de ledande universiteten och högskolorna samt med världsledande företag inom strategiska framtidsbranscher som informationsteknik, hälsovetenskap och miljöteknik ska stärkas. Genom att samverka och nå samsyn talar näringslivet, staden och akademierna med en gemensam röst för Stockholms bästa.

Kunskap och bildning ger människor makt att forma sina liv. Framtidens jobb kräver en skola i världsklass. Kvaliteten på Stockholms skolor ska höjas ytterligare. Fokus ska ligga på elevernas kunskaper och förbättrade studieresultat. Goda exempel ska tas tillvara och spridas. Stadens utbildningsväsende ska hålla hög kvalitet och förbereda eleverna för både yrkesarbete och akademiska studier, samtidigt som det skapar många vägar in i arbetslivet. Genom en nära samverkan mellan näringsliv, grund- och gymnasieskolor, universitet och högskolor skapas naturliga bryggor i allt från trainee- och praktikplatser till mentorskap och lärlingsutbildningar. Vi ser gärna att entreprenörer och forskare regelbundet träffar skolelever för att berätta om sitt arbete.

Förskolor och skolor i Stockholm ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas. Lika naturligt som valfriheten att välja förskola eller skola ska det vara att alla skolor, offentliga såväl som fristående, ska leva upp till högt ställda kvalitetskrav. En lugn och trygg skola lägger grunden för nyfikenhet och kunskap.

Omsorg med hög kvalitet

Ett viktigt mål för stadens äldreomsorg är att kunna ge äldre goda förutsättningar för ett så självständigt och innehållsrikt liv som möjligt. Stockholms äldre blir allt friskare och lever längre. Genom satsningar på valfrihet och kvalitet i äldreomsorg, hemtjänst

och service får äldre som vill bo kvar i sina lägenheter på ålderns höst makt över sina liv.

Staden ska erbjuda äldre en mångfald av boendeformer. Äldre par med olika vårdbehov ska kunna leva ihop hela livet och detta säkerställs genom parboendegarantin. Trygghetsboenden utan krav på biståndsbeslut ska erbjudas äldre.

För att ge Stockholms äldre en god vård och omsorg behövs en bra arbetsmiljö och utbildad personal.

De som av olika anledningar behöver stöd och hjälp ska garanteras detta. Satsningar på valfrihet och kvalitet ska säkerställa stöd och hjälp när människor behöver detta. Omsorgen av personer med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning ska präglas av respekt och den enskilda personens möjlighet till ett så självständigt liv som möjligt ska stå i centrum.

Ett starkt samhälle med stöd till de mest utsatta

En grunduppgift för staden är att finnas till hands för de mest utsatta. Vår ambition är att Stockholm ska ha Sveriges bästa socialtjänst. Barn och unga som far illa ska få stöd och hjälp. Vi vill arbeta för att frivilligkrafter och kommunen har gemensamma mål och program för att bekämpa hemlösheten. Ett nära samarbete mellan polis, skola och socialtjänst ska ge unga stockholmare ett snabbt stöd. Genom kraftfulla insatser ska staden arbeta för att minska droganvändandet bland Stockholms unga.

Målet att halvera hemlösheten bland de mest utsatta mellan 2008-2013 kvarstår. Stockholm ska ligga i framkant när det gäller att pröva och utveckla nya metoder i arbetet mot hemlöshet. "Bostad först" som metod mot hemlöshet ska fortsätta att utvecklas. Många av dem som stått långt från arbetsmarknaden har funnit en väg tillbaka till egen försörjning genom Jobbtorg Stockholm. Arbetet att minska utanförskapet genom jobb istället för bidrag ska fortsätta.

Kultur och idrott en del av Stockholms attraktivitet

Vi vill att stockholmarna ska vara nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm. Stockholms stads kulturverksamheter bidrar till ett fritt och öppet kulturliv som präglas av hög kvalitet, mångfald i kulturella uttryck, bredd i antalet aktörer och tillgängligt för alla. Ett självständigt och oberoende kulturliv är en viktig del av demokratin och ett pluralistiskt samhälle. Ett nytt kulturkluster skapas kring gasklockorna i miljöstadsdelen Norra Djurgårdsstaden.

Ett fritt och självständigt kulturliv är en förutsättning för att Stockholm ska utvecklas. Kulturen vårdar och utvecklar ett bildningsideal som är viktigt att upprätthålla, inte minst inom skolan. Kulturlivet är en garant för det fria ordet och ett livfullt offentligt samtal och därför måste tillväxten i kulturen stärkas. Böcker och bibliotek är centrala delar i Stockholms kulturpolitik. Stockholms goda förutsättningar att kombinera ett aktivt storstadsliv med ett levande idrotts-, motions- och friluftsliv är en viktig källa till hälsa.

Engagemang i det civila samhället skapar ett bättre samhälle. Därför strävar stadens kultur- och idrottspolitik efter att stärka det fria kulturlivets och idrottsföreningarnas frihet, ekonomiska självständighet och livskraft. Möjligheten för kulturskapare att leva på sina yrken ska förbättras. Idrottsföreningarnas förutsättning att bedriva näringsverksamhet i anknytning till evenemang och anläggningar ska öka.

Stadens prioriteringar och satsningar inom idrott ska genomsyras av ett jämställdhets- och folkhälsoperspektiv, i samarbete med både Stockholms fria- och kommersiella aktörer. Detta ska utgå från en genomarbetad långsiktig planering för utveckling av både anläggningsutbud och föreningslivets möjligheter att utvecklas. En målsättning för stadens idrottssatsningar är att få fler ungdomar, som aldrig tidigare idrottat, att pröva på en sport.

För att kunna möta morgondagens största idrotts- och kulturevenemang byggs Stockholmsarenan. Den nya arenan med kapacitet för drygt 30 000 åskådare ska stå färdig våren 2013.

Modern och öppen stad

Stockholm ska vara en modern och öppen stad. När människor blir accepterade för sin person, sin livsstil, sin kultur och inte blir diskriminerade, ökar toleransen och förståelsen för olikheter. Tolerans, arbete, en väl fungerande skola och goda kunskaper i svenska är de viktigaste förutsättningarna för att bryta utanförskap.

Stockholm ska vara en trygg och tillåtande stad för alla, där kulturer, religioner och traditioner möts. Genom att göra hela Stockholm attraktivt i alla dess delar kan tryggheten öka, jobben bli fler samt kultur och lokalt stadsliv blomstra.

Vägen till egen försörjning är avgörande för integrationen. I Stockholm ska det finnas en individuellt anpassat och tydlig etableringskedja för nyanlända som snabbt leder till egen försörjning. Ytterstadens stadsdelar ska stå i fokus för ökat företagande och fler arbetstillfällen.

Enkelt att vara stockholmare

Det ska vara enkelt att vara stockholmare. Att hämta på förskolan, att ta sig till och från arbetet, att hinna till barnens fritidsaktiviteter, handla och träffa vänner – allt måste fungera för att vardagen ska gå ihop. Stockholms stad ska erbjuda förutsägbarhet – att stockholmarna kan känna sig trygga med att stadens verksamheter och service fungerar. Stockholm ska vara en stad för hela livet och där alla får plats. Tillgängligheten ska vara hög, trafiken ska flyta och välfärdstjänster av toppkvalitet ska finnas på plats när de behövs.

Stockholms stad ska vara tillgänglig dygnet runt, snabbt och professionellt svara och lotsa. Utbyggnaden av e-tjänster ska fortsätta. Stockholmarna ska erbjudas valfrihet och ökad mångfald. Alla verksamheter staden själv driver ska vara effektiva.

Trygg stad

Stockholm ska vara en trygg stad oavsett tid på dygnet eller plats. Stockholms stad ska säkerställa trygga, rena och väl upplysta stadsmiljöer. Förutom att hålla en hög ambitionsnivå på renhållning och klottersanering ska staden kraftsamla för att höja kvaliteten på stadens parkmark och grönytor.

Återkommande trygghetsmätningar genomförs för hela staden. Resultatet från dessa ingår som underlag i stadens trygghetsarbete. Staden ska aktivt arbeta med att öka säkerheten i stadsdelarna, exempelvis genom regelbundna trygghetsvandringar. Staden ska också satsa vidare på trygghetsskapande åtgärder. I hela Stockholm ska kvinnor och ungdomar våga vara ute på kvällen. Mörka och otrygga platser ska lysas upp.

Modern arbetsgivare

Grundbulten för pålitliga och kvalitativa välfärdstjänster är de som arbetar i välfärden. Staden blir på fler och fler områden beställare av välfärdstjänster snarare än utförare av desamma. Detta ger valfrihet och säkerställer en bredd av kunskap och erfarenheter, men det ställer också ökade krav på välformulerade kvalitetskrav och uppföljning samt att stadens anställda är välutbildade och motiverade. Som arbetsgivare ska staden vara ansvarstagande, med tydliga program för de som vill utvecklas. För de som idag har ofrivillig deltid och vill arbeta mer ska heltid erbjudas.

Stadens jämställdhets- och mångfaldsarbete ska fortsatt utvecklas och följas upp. Arbetet med att sprida goda exempel på de insatser som görs på ökad jämställdhet och mångfald ska fortsätta. Stadens chefer och ledare ska stärkas i sitt ledarskap och chefsförsörjningen säkras långsiktigt. Staden ska utveckla ett traineeprogram för akademiker för att locka morgondagens ledare.

Stadsövergripande inriktning för verksamheten

Gemensamma mål för stadens nämnder och bolag

- Samtliga nämnder och bolag ska verka för att så många som möjligt av stadens ungdomar ska få möjlighet till sommarjobb. Stadens satsningar på att erbjuda skolungdomar sommarjobb fortsätter i samarbete med Stockholms företag.
- Nämnder och bolagsstyrelser ska stödja en positiv utveckling i ytterstaden. De goda erfarenheter gjorda under senare år i Järva och Söderort ska tas till vara och tillämpas.
- Arbetet med att göra Stockholm tillgängligt för alla är prioriterat. Sedan den dåvarande borgerliga majoriteten startade arbetet med ett tillgängligare Stockholm år 1999 har drygt en miljard kronor satsats för detta ändamål. Många projekt har blivit framgångsrika genom ett gott samarbete med handikappråd och handikapporganisationer. I det kommande arbetet med att göra Stockholm tillgängligt för alla krävs det att stadens nämnder och bolag tar ett ansvar och ser tillgänglighetsfrågorna som en naturlig beståndsdel i den dagliga verksamheten.
- Stadens miljöprogram beskriver både miljömål för verksamheten och staden, men också vilka system som omfattas och vilka verktyg som ska användas. Stadens nya miljöprogram omfattar perioden 2012-2015.
- Nämnder och bolagsstyrelser ska ägna särskild uppmärksamhet åt sin klimatpåverkan inom transport och energiområdena. Detta innebär bland annat att fordonsflottan enbart ska bestå av miljöbilar, att upphandlade transporttjänster i större utsträckning ska utföras av miljöfordon och att energieffektiviseringskrav gäller vid ny- och ombyggnationer. Energianvändningen i stadens verksamheter ska minska med 10 procent från 2011 till och med 2015. Verksamhetsområdesmålet omfattar samtliga nämnder och bolagsstyrelser.
- Nämndens/bolagsstyrelsens miljöpåverkan samt åtgärder för att minska denna ska framgå i en aktuell miljöhandlingsplan. Miljöhandlingsplanen ska tas fram med utgångspunkt från Stockholms miljöprogram 2012-2015 och tillämpas för nämnden och styrelsen i relevanta delar.

- Staden ska verka för att tvärbanan byggs ut från Hammarby Sjöstad till Slussen och från Alvik till Kista och slutstationen Stockholm Nord via Bromma flygplats. Staden ser positivt på nya spårvagnssträckningar som Spårväg City, vilken kollektivtrafikmässigt binder samman utvecklingsområdena i Norra Djurgårdsstaden med city.
- Arbetet med att bygga bort otrygga och brottsbelastade miljöer ska stärkas. Staden ska aktivt arbeta med att öka säkerheten i stadsdelarna, exempelvis genom regelbundna trygghetsvandringar. Utvecklingen av stadens säkerhetsarbete utgår från stadens säkerhetsprogram och omfattar samtliga nämnder och bolag. Arbetet syftar till att både faktisk och upplevd säkerhet och trygghet uppnås för de som bor, verkar och vistas i Stockholms stad så att människor, verksamhet och företagande kan fungera även vid oönskade händelser. Alla verksamheter ska göra risk- och sårbarhetsanalyser.
- Samverkan mellan skolan, stadsdelsnämnderna och socialtjänsten är viktig för att kunna stödja den som har det svårt och för att stadens verksamheter ska kunna ansvara för att ingen elev faller mellan stolarna. I enskilda ärenden ska berörda enheter samverka för att på bästa sätt stödja individen. Respektive nämnd ska därutöver ha kontaktpersoner för samverkan i frågor om skola-socialtjänst, skola-förskola, kris- och katastrofarbete samt det lokala brottsförbyggande arbetet.
- Stockholms stad är en av landets största arbetsgivare. Hur väl staden lyckas uppfylla verksamhetens mål och ge stockholmarna en god service är i hög grad beroende av kompetens och engagemang hos medarbetare och chefer. Det är därför av största vikt att staden är, och fortsätter att vara, en arbetsgivare som erbjuder spännande och utmanande arbeten. Staden har som beställare av offentligt finansierad service också ett ansvar för och intresse av att värna attraktiviteten på arbetsmarknaden för en rad olika yrken.
- Stadens chefer och ledare har en central roll att i sitt ledarskap målmedvetet kommunicera, engagera och skapa förståelse hos alla medarbetare för att de har en del i att förverkliga visionen om ett Stockholm i världsklass. Det kommunikativa ledarskapet ska genom bemötande, tydliga förväntningar, hantering av synpunkter, återkopplingar och förmåga att engagera skapa nytta för medborgare och brukare. Staden genomför medarbetarundersökningar där chefer på alla nivåer ska ges en återkoppling. Undersökningarna är en betydelsefull del i stadens utvecklingsarbete. Ett traineeprogram ska erbjudas akademiker.
- Arbetet med att sprida goda exempel på de insatser som görs för ökad jämställdhet och mångfald ska fortsätta. Genom en kvalitetssäkrad rekryteringsprocess garanteras att det är kompetensen som är avgörande och att diskriminering inte förekommer.
- Arbetet med att sänka sjukfrånvaron fortsätter. Stadens rehabiliteringsprocess och tidiga insatser vid sjukfrånvaro är avgörande. I arbetet med att sänka sjukfrånvaron har stadens chefer och ledare en betydande roll i att engagera och göra medarbetare delaktiga. Kontinuitet bland medarbetarna är en kvalitetsfråga.

- Staden ska aktivt stödja medarbetare som vill utvecklas vidare. Satsningen på att chefer och ledare ska stärkas i sina roller och chefsförsörjningen säkras långsiktigt fortsätter. Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska arbeta med chefsutveckling. Medarbetarna ska stimuleras och stödjas att anta chefsuppdrag.
- Vissa av stadens verksamheter kan av medarbetare tas över på marknadsmässiga grunder och vid konkurrensutsättning.
- Stockholmarnas upplevda kvalitet är ett viktigt resultat för stadens verksamheter. En del i kvalitetsupplevelsen handlar i många verksamheter om att få möta igenkänd personal. För att öka kvalitetsupplevelsen i detta avseende ska heltid erbjudas i alla verksamheter. Kommunstyrelsen ska samordna detta arbete. Staden ska mäta stockholmarnas upplevelse av kvalitet i olika verksamheter.
- För att staden i framtiden ska klara av att möta de krav som morgondagens stockholmare ställer ska staden vara sparsam med skattebetalarnas pengar. Styrsystemen ska underlätta budgethållning och effektivitet. Det är en självklarhet att givna budgetramar hålls.
- Den övergripande satsningen under den kommande mandatperioden är att frigöra resurser för prioriterade verksamheter genom ökad produktivitet/effektivitet i stadens nämnder/bolagsstyrelser. Detta sker bland annat genom en bättre samordnad styrning och förtydligade former för uppföljning och jämförelser. Ett utökat samarbete mellan olika nämnder leder till ökad effektivitet och kvalitet samtidigt som det minskar sårbarheten.
- Arbetet fortgår med att minska stadens administration och lokalkostnader.
- En rad gemensamma stödfunktioner har införts så att stadens verksamheter kan vara kostnadseffektiva och fokusera på kärnprocesserna. Införandet av gemensamma lösningar innebär minskade kostnader för stadens administration. För att effektiviseringarna ska få fullt genomslag måste stadens nämnder se över sina administrativa resurser så att de dimensioneras till de nya förutsättningarna och att ineffektivt dubbelarbete inte uppstår. Organisatoriskt finns dessa stödfunktioner inom servicenämnden.
- För att öka tillgängligheten och demokratin samt förbättra servicen fortsätter arbetet med att etablera e-tjänster för medborgarna. Staden planerar att från 2007 till och med 2012 ha investerat sammantaget cirka 650 mnkr i ett samlat utvecklingsarbete med it som redskap för utveckling av verksamheten och ökad service till invånare och företag. Under 2012 förväntas effektiviseringarna uppgå till 11,0 mnkr. Exempel på nya e-tjänster under 2012 är budget- och skuldrådgivning, Komet, ungdomsmottagningen på webben, omsorgsdagboken och ParaGå.
- Lokaler är stadens näst största kostnadspost. Det är väsentligt att stadens lokalbestånd balanserar tillgång och behov. Inriktningen är att öka den stadsövergripande samordningen av planering och operativa insatser samt finna gemensamma enhetliga lösningar. Målsättningen är att utveckla stadens beställarkompetens och främja effektivitet.
- Nämnder och bolagsstyrelser ska i första hand hyra lokaler av staden eller stadens egna fastighetsbolag. Bolagen ska i nära samverkan med staden, och med

koncernnyttan i fokus, underlätta lokaleffektiviseringar, omstrukturering och avveckling. Skolfastigheter i Stockholm AB, SISAB, och Micasa Fastigheter i Stockholm AB ska erbjuda kostnadseffektiva lösningar. Stadens verksamheter ska bedrivas i ändamålsenliga, moderna, area- och energieffektiva lokaler. Staden ska även underlätta för enskilda utförare att driva verksamhet. Det finns en stor potential i det befintliga lokalbeståndet. Staden behöver utveckla och effektivisera utnyttjandet av befintliga lokaler samt förbättra samarbetet med näringslivet och externa utförare. Via markanvisning/försäljning av mark, planprocessen, rationellt och optimalt byggande med mera finns möjlighet att påverka situationen. Kommunstyrelsen ska i samråd med Stockholms Stads- hus AB och berörda nämnder ta fram en lokalförsörjningsplan för stadens administrativa fastigheter.

- För att underlätta planeringen för nya kommunala verksamhetslokaler och bostäder tas modeller på flexibelt byggda lokaler och bostäder fram av kommunstyrelsen. Där så är möjligt kommer utförande enligt modellerna att rekommenderas.
- En strategisk fråga är att behovet av olika verksamhetslokaler, till exempel förskolor och bostäder för personer med funktionsnedsättning, kan tillgodoses i samband med byggprojekt till rimliga villkor. Detta arbete underlättas så att berörda nämnder kan lämna besked om vilka behov som föreligger så tidigt som möjligt. Inriktningen är att hyresavtal ska baseras på marknadshyra och långa inledande hystider. Vid köp av bostadsrätter är inriktningen att detta ska ske till självkostnad. I samband med större bostadsexploateringsprojekt ska berörda nämnder pröva om projekten kan innehålla en andel om minst 5 procent lägenheter för särskilt boende med prioriterad inriktning boenden för personer med funktionsnedsättningar.
- Kontaktcenter finns för frågor om äldreomsorg och förskola, parkeringstillstånd, utbildningsfrågor, avfall, stadsmiljö, vissa miljöfrågor och bygglov. Kontaktcenter Stockholm samt satsningen på nya e-tjänster förbättrar servicen och tillgängligheten i enlighet med Vision Stockholm 2030. Kontaktcenter frigör tid för handläggarna på förvaltningarna, som därmed kan ägna mer tid till strategiskt arbete, utredningar och analyser. I avvaktan på att ett gemensamt telefonnummer för Stockholms stad införs, genomförs en sammanslagning av växelfunktionerna.
- Kontaktcenter, gemensam ekonomihantering, gemensam lönehantering, gemensam it-service, gemensam växel och upphandlingsfunktionen innebär minskade kostnader för stadens administration.
- Samtliga nämnder ska omfattas av de gemensamma funktionerna. Dessa finansieras genom köp och sälj mellan respektive nämnd och servicenämnden. Servicenämndens prissättning sker i samråd med kommunstyrelsen. Det är viktigt att även servicenämnden aktivt arbetar för att stadens administrativa kostnader minskar.

Stadens inriktningsmål

En god ekonomisk hushållning är en förutsättning för att staden i framtiden ska klara av att möta de krav som morgondagens stockholmare kommer att ställa på en effektiv användning av skattebetalarnas pengar. Budgeten ska innehålla mål för verksamhet och ekonomi samt riktlinjer av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Ekonomin är en förutsättning för verksamheten, men också en begränsning. Budgeten ska hållas. Nämnder och bolagsstyrelser ska löpande följa sina verksamheter och göra omprioriteringar som leder till måluppfyllelse inom givna budgetramar.

Genom tydliga mål för verksamheterna klargörs vilka uppdrag som har ålagts nämnderna och bolagsstyrelserna och vad som är möjligt att uppnå med befintliga resurser. Målen ska vara mätbara och utvärderas i samband med budgetuppföljningen. I verksamhetsberättelsen ska måluppfyllelsen redovisas. Avvikelse hanteras och stäms av under året.

I denna budget för 2012 med inriktning för 2013 och 2014 ligger de tre inriktningsmålen fast för stadens verksamheter:

- Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök
- Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras
- Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Under respektive inriktningsmål redovisas kommunfullmäktiges mål för verksamheterna. Dessa följs upp av kommunstyrelsen med mätbara indikatorer. Indikatorerna redovisas per mål i bilaga 5. Under respektive nämnd eller verksamhetsområde redovisas kommunfullmäktiges indikatorer och aktiviteter. Därutöver finns i förekommande fall obligatoriska nämnd/bolagsindikatorer som nämnden eller bolaget följer upp.

Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Verksamhetsmålet ”Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa” följs upp med följande indikatorer:

- Antal nystartade företag
- Företagens nöjdhet med information från staden
- Näringslivets nöjdhet vid kontakter med staden som myndighet
- Andel upphandlad verksamhet i konkurrens
- Företagens nöjdhet med effektiviteten

Verksamhetsmålet ”Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande” följs upp med följande indikatorer:

- Andel aspiranter som återremitterats till stadsdelsnämnderna exklusive föräldralediga, insatser via AF och Jobbtorg Resurs
- Andel aspiranter som är självförsörjande sex månader efter avslut på Jobbtorg Stockholm
- Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi
- Andel barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd
- Andel barn som växer upp i familjer med ensamstående föräldrar som är beroende av ekonomiskt bistånd
- Andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen
- Andel ungdomar 18-24 år som är beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till samtliga 18-24 åringar i förhållande till befolkningen
- Andel vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare

Verksamhetsmålet ”Stockholms livsmiljö ska vara hållbar” följs upp med följande indikatorer:

- Andel elbilar
- Andel miljöbilar i stadens bilflotta
- Antal dygn över normvärdet för kvävedioxid i luft
- Antal dygn över normvärdet för PM 10 i luft
- Elanvändning per kvadratmeter
- Total fosforhalt i sjöar
- Växthusgasutsläpp per stockholmare
- Andel flerbostadsfastigheter i staden (totalt) som har radonhalt under riktvärdet 200 Bq/m³ luft
- Andel m² area som energieffektiviserats vid större ombyggnad
- Andel markanvisningar med kravet att energianvändningen är högst 55 kwh/m²
- Andel miljöklassade byggnader
- Andel relevanta upphandlingar av varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår
- Andel relevanta upphandlingar för byggande och renovering där krav ställts på miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår
- Energianvändning per m²

Verksamhetsmålet ”Det ska byggas många bostäder i Stockholm” följs upp med följande indikatorer:

- Antal bostäder i godkända/antagna detaljplaner
- Antal färdigställda bostäder
- Antal markanvisade bostäder
- Antal markanvisade ägarlägenheter
- Antal påbörjade bostäder
- Antal påbörjade hyresrätter
- Nettotillskott av studentbostäder

Verksamhetsmålet ”Framkomligheten i regionen ska öka” följs upp med följande indikatorer:

- Andel cyklande
- Antal meter nyanlagda cykelvägar i staden
- Antalet cyklande
- Genomsnittlig hastighet för stombusstrafiken i innerstaden
- Genomsnittlig hastighet för stombusstrafiken i ytterstaden
- Procentuell förlängning av restiden, innerstadsgator
- Procentuell förlängning av restiden, inre infarter
- Procentuell förlängning av restiden, tvärleder
- Procentuell förlängning av restiden, yttre infarter

Verksamhetsmålet ”Stockholmarna ska vara nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm” följs upp med följande indikatorer:

- Stockholmarnas nöjdhet med Stockholms idrottsliv
- Stockholmarnas nöjdhet med Stockholms kulturliv
- Ungdomars nöjdhet med möjligheterna till eget utövande av kulturaktiviteter
- Ungdomars nöjdhet med tillgång till spontanidrott
- Ungdomars nöjdhet med tillgången till organiserad idrott

Verksamhetsmålet ”Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning” följs upp med följande indikatorer:

- Andel invånare som känner sig trygga i sitt stadsdelsnämndsområde
- Stockholmarnas nöjdhet avseende sanering av klotter/skadegörelse
- Stockholmarnas nöjdhet med rent och städat
- Stockholmarnas nöjdhet med skötsel park och grönområden
- Upplevelsen av Stockholm som tillgänglig stad
- Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året
- Antal inrapporterade cykelolyckor i staden

- Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå
- Antalet bostadsbränder jämfört med år 2010

Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

Verksamhetsmålet "Stockholmarna ska erbjudas valfrihet och ökad mångfald" följs upp med följande indikatorer:

- Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom barnomsorg
- Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom omsorg om personer med funktionsnedsättning
- Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom skola
- Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, hemtjänst
- Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, vård- och omsorgsboende
- Andel medborgare som vet var information finns för att kunna göra sina val
- Antal kommunala hyresrätter i ytterstaden som friköpts och ombildats till bostadsrätter

Verksamhetsmålet "Förskolor och skolor i Stockholm ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas" följs upp med följande indikatorer:

- Andel förskollärare av antal anställda
- Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende trygg och säker miljö
- Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende utveckling och lärande
- Antal barn per avdelning
- Antal barn som inte barnomsorgsgarantin uppfyllts för under året
- Antal förskolebarn per anställd
- Personalens bedömning av "Förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling"
- Andel behöriga lärare i grundskolan
- Andel elever i skolundersökningen i årskurs 8 som är nöjda med Jag känner mig trygg i skolan
- Andel elever i årskurs 9 som uppnått målen i alla ämnen
- Andel elever som har klarat samtliga delprov i matematik på de nationella proven i årskurs 3
- Andel elever som har klarat samtliga delprov i svenska på de nationella proven i årskurs 3
- Andel elever som läser med flyt i årskurs 3
- Andel elever som uppnått kravnivån på de nationella proven i år 6
- Andel elever som uppnått kravnivån på de nationella proven i år 9
- Andel elever som är behöriga till nationella program
- Ogiltig frånvaro i grundskolan
- Andel behöriga lärare i gymnasieskolan
- Andel elever med grundläggande behörighet till högskola och universitet
- Andel elever som uppnått kravnivån på de nationella proven i gymnasiet
- Andel gymnasieelever med godkänt i alla kurser i slutbetyget vid vårterminens slut (exkl. IV-programmet)
- Andel gymnasieelever som fullföljt utbildning inom fyra år
- Andel nöjda elever i gymnasieundersökningen avseende lugn och ro i skolan
- Andel nöjda elever i gymnasieundersökningen avseende möjligheten att känna sig trygg i skolan
- Ogiltig frånvaro i gymnasieskolan
- Andel godkända sfi elever efter ett år
- Andel kursdeltagare inom grundläggande vuxenutbildning som under läsåret fullföljt kurs
- Andel kursdeltagare inom gymnasial vuxenutbildning som under läsåret fullföljt kurs

Verksamhetsmålet "Stockholmarna ska uppleva att de får god service och omsorg" följs upp med följande indikatorer:

- Andel av inkommande anmälningar inom BoU där det inleds en utredning (IoF)
- Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom IoF, BoU och Vuxna, 0-19 år)
- Andel mål för den enskilde, med insatser inom socialpsykiatri, som i snitt uppnås (IoF)
- Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som på det hela taget är nöjda med sin insats (IoF)
- Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som upplever att de fått en förbättrad livssituation enligt DUR uppföljningen (dokumentation, utvärdering och resultat) (IoF)
- Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes (IoF)
- Andel ungdomar som i stockholmssenkäten uppger att de inte använder narkotika (IoF)
- Andel vuxna som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (IoF)
- Antal familjer med barn som saknar stadigvarande bostad (IoF)
- Antal förmedlade försöks- och träningslägenheter via Bostad Stockholm (IoF)
- Antal nytillkomna försöks- och träningslägenheter (IoF)
- Andelen barn och ungdomar som i stockholmssenkäten uppger att de inte använder tobak (IoF)
- Antalet försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i stadsdelsnämnden (IoF)
- Andelen barn och ungdomar som i stockholmssenkäten uppger att de inte använder alkohol (IoF)
- Tak-över-huvudet-garantin (IoF)
- Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)
- Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)
- Antal nytillkomna omsorgslägenheter för vuxna inom staden (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)
- Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)
- Nöjda brukare - daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)
- Nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)
- Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)
- Andelen nöjda omsorgstagare - biståndsbedömd dagverksamhet
- Andelen nöjda omsorgstagare - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)
- Andelen nöjda omsorgstagare - vård- och omsorgsboende (äldreomsorg)
- Maten smakar bra - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)
- Maten smakar bra - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg)
- Måltiden är en trevlig stund på dagen - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg)
- Omsorgstagarnas upplevelse av hur de kan påverka hur hjälpen utförs - hemtjänst i ordinärt boende
- Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)
- Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - vård och omsorgsboende (äldreomsorg)

Verksamhetsmålet "Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten" följs upp med följande indikatorer:

- Aktivt Medskapandeindex
- Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid
- Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare

- Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete
- Sjukfrånvaro (alla nämnder/bolag)

Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Verksamhetsmålet ”Budgeten ska vara i balans” följs upp med följande indikatorer:

- Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar
- Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar
- Nämndens prognossäkerhet T2
- Stadens ekonomiska resultat
- Stadens kapitalkostnader per nettodriftskostnader
- Stadens nettodriftskostnader per skatteintäkter
- Stadens soliditet inklusive pensionsåtaganden
- Kommunkoncernens soliditet inkl. pensionsåtaganden

Verksamhetsmålet ”Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva” följs upp med följande indikatorer:

- Administrationens andel av de totala kostnaderna
- Andel invånare som anser att stadens verksamheter har en god service
- Andel invånare som vet var information finns för att komma i kontakt med stadens verksamheter
- Andel personer som anser att stadens webbplats fungerar bra och är användarvänlig

Förutsättningar

Samhällsekonomiska förutsättningar

Återhämtningen i svensk ekonomi stannar av

Återhämtningen i världskonjunkturen och i svensk ekonomi stannar av till följd av den internationella skuldoron. Enligt Konjunkturinstitutets senaste prognos växer Sveriges BNP med 4,3 procent 2011 medan tillväxten år 2012 endast blir 1,9 procent. Det medför en långsammare sysselsättningsökning och arbetslösheten beräknas ligga still på ungefär 7,5 procent fram till slutet av 2012. Den finansiella turbulensen väntas avta under hösten 2011 och uppgången i svensk ekonomi kommer igång under andra halvåret 2012. Världsekonomin beräknas även framöver att växa i jämförelsevis låg takt, eftersom finanspolitiken måste stramas åt i stora delar av OECD-området.

Konjunkturinstitutet understryker också att risken för en betydligt sämre utveckling är så hög som 25 procent. I ett alternativt scenario där skuldcrisen i euroområdet fördjupas blir svensk BNP-tillväxt betydligt lägre år 2012-2013 och arbetslösheten stiger till över 9 procent.

Regeringens budgetproposition för 2012 är inriktad på åtgärder för att möta inbromsningen i ekonomin, åstadkomma varaktigt högre tillväxt och sysselsättning, se till att välfärden kommer alla till del samt öka stabiliteten i det finansiella systemet. Totalt satsas 15,0 respektive 17,3 mdkr för 2012 och 2013. Det är få åtgärder som avser direkta bidrag till kommunerna, i förekommande fall finns dessa framför allt inom utbildningsområdet. Hur kommunerna kommer att tillföras medel är inte klart.

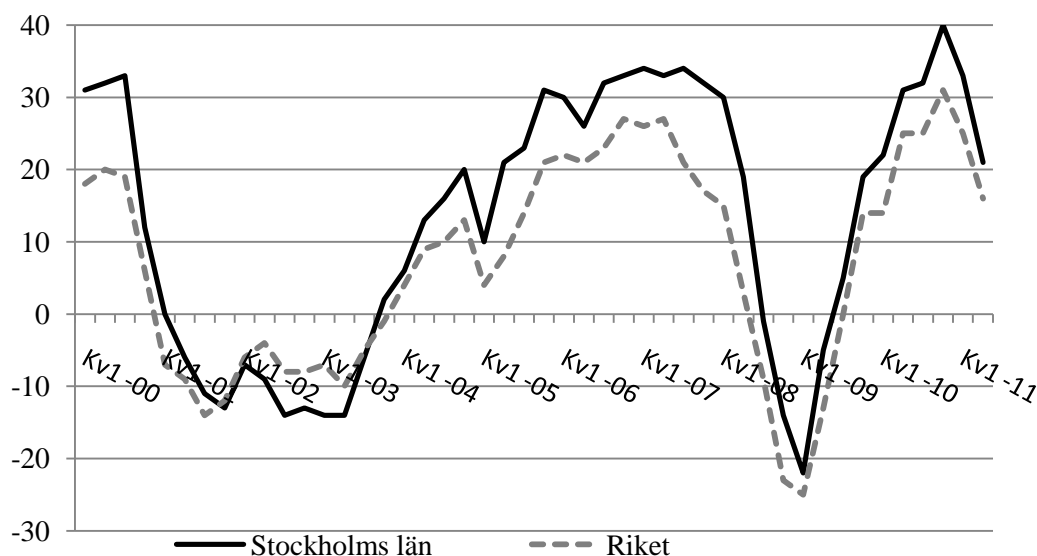
Konjunkturen i Stockholm dämpas

Konjunkturen i Stockholms län är fortsatt stark, men tillväxten dämpas. Andra kvartalet 2011 minskade Handelskammarens konjunkturindikator från 33 till 21. Stämningss-

läget har sjunkit betydligt sedan fjärde kvartalet 2010. Nyanställningarna fortsätter dock att öka starkt, framförallt i byggindustrin och uppdragsverksamheten och problemen med att få tag i rätt kompetens ökar. Samtidigt stiger dock arbetslösheten. Under andra kvartalet 2011 var 7,4 procent av arbetskraften i staden arbetslösa (8,3 procent i riket). Det är nästan en procentenhet högre än motsvarande kvartal 2010. Att arbetslösheten stiger förklaras av att den arbetsföra befolkningen växer snabbare än sysselsättningen.

Avmattningen på arbetsmarknaden medför att det blir ännu svårare för dem som står långt ifrån arbetsmarknaden. Situationen för ungdomar och utrikesfödda är särskilt problematisk. Stockholms stora näringslivsbredd och inriktning på tjänster gör dock att sårbarheten totalt sett inte är lika stor.

Konjunkturindikatorn för riket och Stockholms län 2000-2011 kv2



Källa: Stockholms Handelskammare

Budgetens finansiering

Konjunktorens påverkan på stadens skatteunderlag

Osäkerheten om den framtida utvecklingen innebär att stadens ekonomiska planering är extra sårbar. Stockholms stads finansiering bygger till övervägande del på skatteintäkter som i sin tur beror på såväl stadens som rikets skatteunderlag och på det kommunala utjämningsystemet. Skatteunderlagstillväxten bestäms av hur lönesumman utvecklas¹, det vill säga av löneökningar och antalet arbetade timmar. På grund av exportindustrins stora betydelse drabbades Sverige hårdare än de flesta andra länder av den finansiella oron och nedgången i världshandeln 2008-2009.

Måttlig skatteunderlagstillväxt under kommande år

Skatteunderlagets ökningstakt dämpades till följd av finanskrisens efterverkningar. I tabellen nedan visas de senaste årens skatteunderlagsutveckling. Jobbskatteavdragen och ökade grundavdrag för pensionärer har hållit tillbaka skatteunderlaget under senare år. Detta har kommunerna dock kompenseras för genom motsvarande höjningar av de generella statsbidragen. Det är därför mer intressant att studera den underliggande

¹ Ungefär tre fjärdedelar av det kommunala skatteunderlaget utgörs av lönesumman i samhället.

skatteunderlagstillväxten som är rensad från regeleffekter. Utvecklingen år 2009 förklaras av att sysselsättningen i riket minskade med 2,1 procent och att timlöneökningarna blev låga. Även 2010 höll timlöneökningarna tillbaka skatteunderlagsutvecklingen, trots en stark sysselsättningsuppgång. Från och med 2011 ligger den underliggande skatteunderlagstillväxten på en mer normal takt. När den ekonomiska utvecklingen nu saktar in, minskar sysselsättningens effekt på skatteunderlaget. Detta motverkas i viss mån av att prognosen för arbetslöshetsersättning och aktivitetsbidrag reviderats i motsatt riktning. Under 2012 beräknas skatteunderlaget växa med 3,3 procent. Jämfört med SKL:s prognos från i maj i år är det en nedrevidering med nästan en procentenhet.

Skattunderlagsutvecklingen, årlig procentuell förändring

Prognos 18 augusti 2011

	2005-2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Faktisk skatteunderlagstillväxt	5,1	1,3	2,1	2,8	3,3	3,8	4,5	4,4
Underliggande skatteunderlagstillväxt	5,0	1,6	2,8	4,3	3,3	3,8	4,5	4,4

Källa: Sveriges Kommuner och Landsting

Budgetpropositionen 2012

Regeringens bedömning av det kommunala skatteunderlagets utveckling visas i form av uppräkningsstal i budgetpropositionen. Regeringens uppräkningsstal för åren 2012-2014 ligger i linje med SKL:s prognos. Däremot skiljer sig prognosen för åren 2010 och 2011 något. Regeringens uppräkningsstal för år 2010 ligger 0,2 procentenheter högre än SKL:s, medan regeringen prognostiserar en svagare utveckling för 2011, motsvarande 0,5 procentenheter. Ackumulerat är skillnaden i nivå, 0,3 procentenheter.

Om skatteunderlagsutvecklingen följer regeringens uppräkningsstal istället för SKL:s kan detta innebära lägre skatteintäkter motsvarande maximalt 100 mnkr. För denna osäkerhet finns medel reserverade i centrala medelsreserven.

Utvärderingssystemet

I april 2011 lämnades slutbetänkandet "Likvärdiga förutsättningar – Översyn av den kommunala utvärderingen", SOU 2011:39 till regeringen. Ett brett samråd mellan kommunerna i Stockholms län har hållits och det finns en stor enighet om att kommittén inte har gjort tillräckliga insatser för att hitta en modell för inkomstutvärdering som skapar incitament för tillväxt och sysselsättning i enlighet med utredningens direktiv. Utvärderingssystemet är viktigt för att skapa grundläggande förutsättningar för kommunal verksamhet i hela landet, men systemet bör utvecklas. Stockholm är Sveriges starkaste region och dess betydelse växer i takt med globaliseringen. Genom sin täthet och dynamik har regionen särskilda förutsättningar att bidra till produktion av nya kunskaper och att skapa tillväxt. För att den fulla potentialen ska realiseras behöver ett antal utmaningar hanteras, inte minst transportsystemets effektivitet. I det sammanhanget vore ett utvärderingssystem som gör det lönsamt att investera i tillväxt av stor betydelse. Det bör därför utredas vidare hur inkomstutvärderingen kan öka incitamenten för ekonomisk tillväxt. Stockholm måste ges möjlighet att fokusera på sin roll som tillväxtmotor både för den kringliggande regionen och för Sverige som helhet.

God ekonomisk hushållning

En plan över god ekonomisk hushållning är en förutsättning för att staden i framtiden ska klara av att möta de krav som morgondagens stockholmare ställer på en effektiv användning av skattebetalarnas pengar. Planen ska innehålla mål för verksamhet och

ekonomi samt riktlinjer av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Staden har fastställt sex finansiella mål för 2012, vilka redogörs för nedan.

Mål för verksamheten av betydelse för god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige upprättar för planperioden inriktningsmål samt mål för verksamhetsområdet. Kommunfullmäktige fastställer även indikatorer vilka syftar till att mäta i vilken mån nämnder och styrelser uppfyller kommunfullmäktiges mål. Vidare formuleras aktiviteter, som är en riktad insats under en begränsad tidsperiod. Aktiviteter tas fram för att bidra till måluppfyllelsen. Staden använder ILS-webb som verktyg för att styra mot och följa upp kommunfullmäktiges mål genom beslutade indikatorer och aktiviteter. Uppföljning sker i samband med tertialrapporter och verksamhetsberättelse. Staden har en god ekonomisk hushållning om merparten av kommunfullmäktiges mål för verksamheten bedöms vara uppfyllda under budgetåret.

Finansiella mål av betydelse för god ekonomisk hushållning

Årets ekonomiska resultat

Årets ekonomiska resultat fastställs varje år i stadens budget och följs upp i tertialrapporter och bokslut. Detta mål är det som tydligast sammanfattar det ekonomiska läget. Årets resultat kan också mätas exklusive jämförelsestörande poster och/eller enligt det kommunala balanskravet. Målet är att stadens ekonomiska resultat enligt balanskravet för 2012 ska uppgå till 0,1 mnkr. På längre sikt bör staden överväga ett större över-skott för att säkra en god ekonomisk hushållning.

Stadens nettokostnader i förhållande till skatteintäkter

Måttet mäter hur stor del av löpande nettokostnader som finansieras med skatteintäkter. Om nettokostnaderna i förhållande till skatteintäkter överstiger 100 procent, kan staden tvingas använda det egna kapitalet till den löpande driftverksamheten. Det långsiktigt hållbara målet är att andelen av stadens löpande driftkostnader som finansieras med skatteintäkter inte ska överstiga 100 procent. På kort sikt kan finansieringen även ske med ändliga resurser, det vill säga stadens positiva finansnetto och utdelning från koncernen. Målet är därför att nettokostnaderna inte ska överstiga skatteintäkterna inklusive finansiellt resultat och utdelning.

Stadens soliditet

Soliditet definieras som det egna kapitalet i relation till tillgångarna. Om soliditet är hög, har tillgångarna i hög grad finansierats av egna medel och graden av lånefinansiering är låg. Ett mål för soliditeten finns både för staden och för kommunkoncernen. För att få en samlad och komplett bild ska detta mål redovisas inklusive samtliga stadens pensionsåtaganden. Soliditeten ska för både staden och för kommunkoncernen inte understiga 34,0 procent på lång sikt och 30,0 procent på kort sikt. Tanken är att soliditeten enskilda år kan gå under 34,0 procent, men att detta ska ses som en varningsgräns för när åtgärder behöver vidtas. Soliditeten ska 2012 inte understiga 34,0 procent för staden eller kommunkoncernen. Vid uppföljning av soliditetsmålet ska även tillgångsförändringen redovisas.

Samband mellan investeringar och ekonomiskt utrymme

Stadens investeringar medför årliga drift- och kapitalkostnader, som i flera fall överstiger beräknade inkomster/intäkter från investeringarna. Sådana projekt motiveras utifrån andra än ekonomiska skäl och belastar stadens löpande ekonomi. Investeringsvolymer måste anpassas efter stadens finansiella resurser, annars kommer utrymmet

för befintlig verksamhet och andra nya angelägna behov att behöva begränsas. Det långsiktiga målet är att kapitalkostnadernas andel av stadens nettodriftkostnader (inklusive kapitalkostnader) inte överstiger 7,0 procent.

Budgetföljsamhet

En god budgetföljsamhet är en förutsättning för en fungerande ekonomistyrning och därmed god ekonomisk hushållning. Budgetföljsamhet mäter hur väl den ekonomiska styrningen fungerar mot givna förutsättningar i budgeten.

Budgetföljsamheten mäts som avvikelse i procent, mellan årets prognoser och utfall, inklusive resultatenheternas resultat och kommunstyrelsens tekniska justeringar. För nämnderna görs uppföljningen totalt för driftbudgeten inklusive kapitalkostnader, disposition/avsättning av resultatenheternas resultat och kommunstyrelsens tekniska justeringar. Målet för budgetföljsamheten är 100 procent.

Prognossäkerhet

Prognossäkerhet beskriver förmågan att bedöma avvikelser under året och att vidta åtgärder för att hålla given budget. Prognossäkerheten mäts som avvikelse mellan årets prognoser och utfall, inklusive kapitalkostnader, disposition/avsättning av resultatenheternas resultat och kommunstyrelsens tekniska justeringar.

Målet är att prognossäkerheten i tertialrapport 2 jämfört med utfallet ska vara max +/- 1 procent.

Kommunkoncernens investeringar

Vision Stockholm 2030 är en vägledning för stadens nämnder och bolag i vad som är prioriterade områden i den fortsatta planeringen. Det är ett löfte om ett Stockholm i världsklass. En viktig förutsättning för att stockholmarna ska kunna bli fler är att nya bostäder och arbetsplatser byggs och att infrastrukturen utvecklas. Om dagens takt i befolkningsökningen står sig kommer vi att passera en miljon stockholmare redan år 2025. För att möta den ökade efterfrågan höjs takten i bostadsbyggandet och staden ska skapa förutsättningar för 100 000 bostäder till år 2030. Därtill kommer investeringar i gator, parker, idrottshallar, förskolor, skolor, gruppboenden och äldreboenden. Uppskattad investeringsutgift för att realisera ambitionerna i översiktsplanen och Vision Stockholm 2030 är brutto cirka 100-120 mdkr fram till 2030. Översiktsplanens strategier innebär att ett växande Stockholm på många ställen blir tätare och mer sammankopplat.

Framtida investeringar och investeringsstrategi

Ökade resurser krävs för att finansiera de omfattande investeringar som behövs för att möta stadens befolkningstillväxt. Då de finansiella resurserna är begränsade blir det än mer angeläget att tydligt prioritera mellan stadens framtida investeringsprojekt. Kommunfullmäktige har därför beslutat att en investeringsstrategi ska införas som säkerställer en utbyggnad av staden i enlighet med Vision Stockholm 2030 och som anpassas till tillgängligt finansiellt utrymme. Investeringsstrategins första steg som fastställdes i budget 2010 inkluderar en enhetlig metodik för projektstyrning av stora investeringsprojekt. Metodiken syftar till att skapa förutsättningar för en enhetlig projektstyrning och förbättrad kontroll och ekonomisk styrning av stadens stora investeringsprojekt. Det andra steget, som fastställdes i budget 2011, innehåller ett gemensamt beslutsstöd där kommunkoncernens planerade investeringsprojekt samlas, kategoriseras och prioriteras utifrån beslutsriterier som måluppfyllelse, koppling till översiktsplanens stadsutvecklingsstrategier, resultatpåverkan, driftskostnadskonsekvenser

projektrisk, projektberoenden och tidsprioritet. Investeringsstrategins tredje steg, som innebär att Vision Stockholm 2030 vägs samman med översiktsplanen, är en förutsättning för att fullt ut kunna styra och prioritera stadens investeringsprojekt på lång sikt. Den fastställs i och med denna budget och beskrivs i bilaga 3.

Finansieringsstrategi

Det investeringsutrymme som finns att tillgå och som investeringsstrategin grundar sig på tar sin utgångspunkt i vad det långsiktiga ekonomiska utrymmet medger. Parallellt med arbetet att fastställa en investeringsstrategi tas därför en finansieringsstrategi fram som bland annat ska definiera tillgängligt investeringsutrymme. Syftet med finansieringsstrategin är att ange hur kassaflödet ska styras utifrån en god ekonomisk hushållning, vilket handlar om relationen mellan avgiftsfinansiering, egen finansiering och skuldsättning. Finansiella nyckeltal, som ska vara beständiga över tiden ska fastställas utifrån denna relation: exempelvis soliditet, skuldsättningsgrad, självfinansieringsgrad, räntetäckningsgrad och kapitalkostnadernas andel av nettodriftskostnader.

Investeringsnivå, kapitalkostnader och finansiering

Stadens investeringar medför årliga drift- och kapitalkostnader som i flera fall överstiger beräknade inkomster/intäkter från investeringarna. Dessutom tillkommer ökade driftkostnader för nya gatu- och parkytor, idrottsanläggningar, bibliotek med mera. För att stadens ekonomi ska vara långsiktigt hållbar och för att utrymmet för befintlig verksamhet och andra angelägna behov inte ska behöva begränsas, har kommunfullmäktige fastställt att kapitalkostnadernas andel av nettodriftkostnader, inklusive kapitalkostnader, långsiktigt inte ska överstiga 7,0 procent. Investeringsnivån måste således anpassas till en långsiktigt hållbar nivå utifrån rådande finansiella förutsättningar. Enligt detta resonemang bör den långsiktiga årliga nettoinvesteringsnivån ligga mellan 3,5 och 4,0 mdkr kronor för stadens nämnder.

Investeringsplanen för staden finansieras av internt tillförda medel via resultaträkningen, genom avskrivningar, försäljningsinkomster och intäkter, eventuella överskott samt ianspråktagande av stadens nettotillgångar. Volymökningar och ökad grad av lånefinansiering inom kommunkoncernen påverkar stadens soliditet negativt, då all upplåning sker genom stadens försorg.

Nämndernas investeringar

Merparten av stadens investeringsprojekt avser investeringar i infrastruktur för att möjliggöra byggande av bostäder. Underlag från nämnderna för kommande år visar en fortsatt hög investeringstakt. Planeringsnivåer för 2012-2016 ökar avsevärt i nämndernas underlag jämfört med motsvarande nivåer i budget 2011. Nämnderna har i underlag för budget 2012 beskrivit och prioriterat större planerade investeringsprojekt utifrån de beslutskriterier som ingår i investeringsstrategins beslutsstöd. Syftet är att tydliggöra ekonomiska konsekvenser och koppla till stadens verksamhetsmål och översiktsplan. Nämndernas planerade investeringsprojekt utgör grunden till den investeringsplan för stadens nämnder som fastställs i denna budget, se bilaga 3.

Bolagens investeringar

Stockholms stad är en av landets största fastighetsägare och majoriteten av stadens fastigheter förvaltas av bolag inom koncernen Stockholms Stadshus AB. Det innebär att en betydande del av bolagskoncernens verksamhet är inriktad på förvaltning och utveckling av fastigheter. Fastigheterna inom koncernen representerar olika användningsområden såsom bostäder, skolor, omsorgsfastigheter, lokaler för evenemang, kommersiella anläggningar samt hamn- och parkeringsanläggningar.

Stadens bolag aviserar en fortsatt hög investeringsvolym under de närmaste åren, vilket är en effekt av nyproduktion och de tidigareläggningar som planeras genomföras inom ramen för Stimulans för Stockholm. Bostadsbolagen, tillsammans med Micasa Fastigheter och SISAB, svarar för drygt 66 procent av bolagens sammanlagda investeringsvolym år 2012. Av den investeringsvolym som planerats inom bolag i Stockholm Stadshus AB under perioden beräknas drygt 80 procent finansieras via lån. Såväl volymökningar som ökad grad av lånefinansiering påverkar bolagskoncernens soliditetsnivå negativt. I jämförelse med bokslut 2010 beräknas balansslutningen öka med drygt 12 200 mnkr år 2012. Investeringsplan för stadens bolag framgår av bilaga 3.

Medfinansiering

För att kunna genomföra angelägna satsningar på väg- och spårtrafiken i Stockholm är staden medfinansierare i ett antal stora statliga infrastrukturprojekt. De projekt som nu är aktuella är Norra Länken, Citybanan, Tvärbana Norr och överdäckning av E18 vid Tensta och Rinkeby. Under 2012 kommer staden medfinansiera Citybanan med cirka 135 mnkr, överdäckning av E18 med 200 mnkr och Tvärbana Norr med cirka 35 mnkr. För 2013 bedöms totalt cirka 417 mnkr utbetalas för överdäckning av E18, Citybanan och Norra Länken och under 2014 bedöms cirka 450 mnkr att utbetalas för överdäckning av E18, Citybanan och Norra Länken. Totalt beräknas i dag beslutade åtaganden för staden sammanlagt uppgå till 7,5 mdkr.

Direktiv till nämnderna och bolagsstyrelserna

Styrning och uppföljning

Budgeten är upprättad i balans och finansierad. Nämnderna ska rymma sina verksamheter inom den budget som kommunfullmäktige har fastställt. Eventuella kostnadsökningar finansieras genom omprioriteringar inom nämndens budget. I nämndernas budget har endast kostnader för den egna verksamheten budgeterats. Omslutningsförändringar till följd av köp och försäljning av tjänster mellan olika nämnder ska beräknas och redovisas till kommunstyrelsen i samband med nämndens budget/verksamhetsplan för 2012.

För varje verksamhetsområde finns mätbara mål och indikatorer samt aktiviteter angivna. Dessa kompletteras av basnyckeltalen som redovisas till kommunfullmäktige. Ett förtydligande av styrmodellen ILS och begreppsdefinitioner framgår av bilaga 9. För att kunna analysera och bedöma måloppfyllelsen kommer kommunstyrelsen att följa upp målen genom de utvalda indikatorerna och aktiviteterna. Indikatorerna redovisas i bilaga 5 per mål. Indikatorer och aktiviteter anges även under respektive verksamhetsområde och nämnd. Uppföljning av indikatorer avses ske i samband med tertialrapporter och årsredovisning. Uppföljningsmodellen och indikatorerna kommer att vidareutvecklas under planperioden.

Nämnder och bolagsstyrelser ska, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena, fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Därutöver ska nämnder och bolagsstyrelser utforma de indikatorer som krävs för att kunna följa upp sina verksamhetsspecifika mål och åtaganden.

Nämnderna ska i sin planering fokusera på att målen är uppföljningsbara och mätbara samt i uppföljningen förstärka resultatredovisning, analys och utvärdering av den egna verksamheten.

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska arbeta i enlighet med stadens ledningssystem, ILS, och i den webbaserade ILS-webb för uppföljningen av kommunfullmäktiges mål. För att förenkla och förtydliga stadens styrdokument kommer översynen av dessa att fortsätta under 2012. Uppföljningen ska ske i det webbaserade planerings- och uppföljningssystemet. Gällande stadsövergripande styrdokument redovisas i bilaga 10.

Nämnder och bolagsstyrelser ska i samband med att verksamhetsplanen upprättas utarbeta internkontrollplan. Planerna ska utarbetas utifrån en risk- och väsentlighetsanalys. För att kunna bedöma risken för att staden inte når kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska nämnder och bolagsstyrelser upprätta en risk- och väsentlighetsanalys för dessa mål. I riskanalysen ska även åtgärder för att minimera riskerna redovisas.

Nämnderna ansvarar för att den interna kontrollen är tillräcklig inom verksamheten. Kommunstyrelsen har uppsiktsplikt över nämndernas interna kontroll. Kommunstyrelsen respektive styrelsen för Stockholms Stadshus AB har i uppdrag att följa upp att nämnder och bolagsstyrelser följer ILS. Kommunstyrelsen respektive Stockholms Stadshus AB får även i uppdrag att följa upp nämnders och bolagsstyrelserns effektivitet. Kommunstyrelsen ska samordna och följa upp att kvalitetsjämförelser tas fram och publiceras för samtliga verksamhetsområden. Jämförelserna ska göras både inom staden och mellan andra organisationer.

Skattesats

Det långsiktiga målet är att ytterligare pressa skatteuttaget nedåt. Detta måste dock göras i kombination med fortsatta kvalitetssatsningar i välfärden. Skatteuttagets nivå ska prövas mot bland annat den allmänna ekonomiska utvecklingen, skatteunderlagets utveckling samt ambitions- och prestationshöjningar inom kärnverksamheterna. Dessutom ska vägas in de ekonomiska vinster som uppstår när verksamheter som inte är myndighetsutövning kvalitetsupphandlas, effektiviseringar som till exempel föreslagna organisationsförändringar samt omstruktureringar och försäljningar inom bolagssektorn.

För 2012 föreslås att en kommunal inkomstskatt utdebiteras med kronor 17:48 per skattekrona, vilket är oförändrad utdebitering jämfört med föregående år.

Begravningsavgiften år 2012 sänks med 0,5 öre till 6,5 öre.

Stockholm den 12 oktober 2011

STEN NORDIN

Kommunstyrelsens förslag till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014

Resultatbudget

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Verksamhetens intäkter	6 940,6	7 064,3	7 051,2	7 104,6
Verksamhetens kostnader (-)	-38 049,5	-39 182,8	-39 143,5	-39 197,0
Avskrivningar (-)	-675,7	-721,0	-822,3	-871,2
Central medelsreserv (-)				
Oförutsedda behov	-682,1	-692,5	-692,5	-692,5
Prestationsreserv	-911,2	-1 054,1	-1 645,7	-2 206,1
Anslagsfinansierad del av pensioner/arbetsgivaravgifter	-582,2	-841,6	-888,1	-882,6
Verksamhetens nettokostnader	-33 960,1	-35 427,7	-36 140,9	-36 744,8
<i>Relativförändring</i>		4,3%	2,0%	1,7%
Skatter	31 618,4	33 710,8	34 991,8	36 566,5
Begravningsavgift	126,6	125,4	130,1	136,0
Inkomstutjämning	-1 509,7	-1 638,6	-1 700,6	-1 777,8
Kostnadsutjämning	1 280,0	1 175,0	1 189,9	1 197,7
Regleringspost	852,6	432,1	223,3	-20,1
Fastighetsavgift	1 099,5	1 135,5	1 135,5	1 135,5
LSS-utjämning	-535,4	-610,2	-600,6	-604,5
Finansiellt resultat (exkl. utdelning)	281,0	198,1	171,2	188,6
Utdelning	750,0	900,0	600,0	600,0
Disposition/avsättning begravningsfond	-1,8	-0,3	9,7	-3,2
Disposition/avsättning renhållningsfond	-1,0	0,0	1,0	1,0
Summa finansiering	33 960,2	35 427,8	36 151,3	37 419,7
<i>Relativförändring</i>		4,3%	2,0%	3,5%
Förändring av redovisat eget kapital	0,1	0,1	10,4	674,9

Kommunstyrelsens förslag till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014

Investeringsplan

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Investeringsutgifter	-4 248,1	-4 900,1	-5 021,2	-4 963,0
Investeringsinkomster *	85,5	541,7	698,3	617,1
Centralt redovisade investeringsmedel (-)	- 350,0	- 550,0	- 450,0	- 400,0
Nettoinvesteringar (-)	-4 512,6	-4 908,4	-4 772,9	-4 745,9
Finansiering investeringsplan				
Förändring av eget kapital	0,1	0,1	10,4	674,9
Avskrivningar	675,7	721,0	822,3	871,2
Försäljningsinkomster **	1 000,0	200,0	200,0	200,0
Upplåningsbehov	2 836,8	3 987,3	3 740,2	2 999,8
Summa finansiering investeringsplan	4 512,6	4 908,4	4 772,9	4 745,9
Netto	0,0	0,0	0,0	0,0

* Exploateringsinkomster vid markförsäljning motsvarande bokförda värden, statliga investeringsbidrag m.m.

** Inkomster från markförsäljning utanför kommungränsen samt försäljning av tomträtter

Kommunfullmäktige m.m.

Kommunfullmäktige är stadens högsta beslutande organ. Fullmäktiges 101 ledamöter väljs av medborgarna vart fjärde år. Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet samt fastställer mål och riktlinjer för stadens verksamheter.

Kommunstyrelsen består av tretton ledamöter. Antalet ledamöter från varje parti är proportionellt till representationen i kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen bereder och yttrar sig över ärenden som beslutas av fullmäktige. Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsiktsplikt över nämndernas verksamhet samt kommunens bolag. Under kommunstyrelsen sorterar borgarrådsberedningen, ekonomiutskottet, personal- och jämställdhetsutskottet samt stadsmiljörådet.

Stadsledningskontoret är kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens förvaltning. Uppdraget framgår av kommunallagen, reglemente för kommunstyrelsen, stadsledningskontorets instruktion samt denna budget. Kontoret ska biträda kommunfullmäktige och kommunstyrelsen i deras uppdrag att effektivt leda och samordna den samlade kommunala verksamheten.

För att skapa en effektivare administration och service, avvecklas KF/KS-kansli som egen förvaltning. Istället organiseras KF/KS-kansli som en avdelning inom stadsledningskontoret med uppgift att vara stödfunktion till kommunfullmäktige och kommunstyrelsen inför sammanträden. Avdelningen ska ge service till fullmäktige och alla partier i fullmäktige, samt sköta administrationen vid kommunfullmäktiges möten. Stadssekreteraren är kommunstyrelsens sekreterare och har i uppgift att framställa erinringar från rättslig synpunkt. Sekretariatet sköter mötesadministration och gör en formell granskning av ärenden. Verksamheten grundas på kommunallagen och den kommunala reglering som görs med stöd av lagen, samt i viss mån förvaltningslagen.

Förslag till budget 2012 och plan för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-1 305,0	-1 348,0	-1 337,9	-1 336,9
Drift och underhåll	-1 305,0	-1 348,0	-1 337,9	-1 336,9
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internräntor	0,0	0,0	0,0	0,0
Intäkter	46,0	46,6	46,6	46,6
Netto	-1 259,0	-1 301,4	-1 291,3	-1 290,3
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0

Budgeten för 2012 ökar med 42,4 mnkr jämfört med 2011. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Nämnden ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indikatorer och sätta årsmål för nämnden. Kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna nedan avser det målvärde som kommunfullmäktige har totalt för staden.

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen

För år 2012 budgeteras följande för rotlar och partikanslier (tkr):

Moderata Samlingspartiet (finansroteln, trafik- och arbetsmarknadsroteln, stadsbyggnads- och idrottsroteln, äldre- och ytterstadsroteln samt socialroteln)	33 924
Socialdemokratiska Arbetarpartiet	14 647
Folkpartiet liberalerna (skolroteln samt kultur- och fastighetsroteln)	12 945
Miljöpartiet de gröna	8 572
Centerpartiet (stadsmiljöroteln)	6 166
Vänsterpartiet	4 556
Kristdemokraterna	3 100
SUMMA	83 910

Kostnaderna avser främst arvoden till förtroendevalda, omkostnader i den politiska organisationen och viss representation. Partiernas budgetmedel förfogas fritt inom kommunallagens ram. Över- eller underskott som uppstår ett år, överförs till kommande år. De partier som har överskott i sina budgetar vid utgången av föregående mandatperiod, får överföra detta överskott till den nya mandatperioden.

Partistödet beräknas enligt följande per år (tkr):

Grundstöd per parti	480
Partistöd per mandat	344

Ersättning ges för att skapa möjligheter för ledamöter och ersättare att själva införskaffa adekvat it-stöd med 200 kr i månaden per kommunfullmäktigeledamot och -ersättare.

För att möta efterfrågan från våra förtroendevalda att få enkel tillgång till handlingar inför och under ett sammanträde i nämnder och styrelser, tar staden fram en teknisk lösning som innebär att det blir möjligt att via olika tekniska plattformar inklusive läsplattor, läsa, spara och anteckna i handlingar som görs tillgängliga på internet och via e-post. Detta blir ett första steg mot ett stadsgemensamt system för digital ärendehantering och dokumenthantering.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontoret har bland annat ett övergripande ansvar för:

- strategiska framtidsfrågor för staden
- ekonomi- och verksamhetsstyrning samt resultatuppföljning
- förvaltning och utveckling av ekonomi-, personal- och verksamhetssystem samt it-infrastruktur
- kommunikationsstrategier, it-strategier, konkurrensstrategier, strategier för kvalitetsutveckling
- personalstrategier, ledarförsörjning, arbetsgivar- och pensionsfrågor

- utveckling av valfrihetssystem inom stadens verksamheter
- upphandlingsstrategier i staden
- säkerhetsarbete
- internationellt arbete
- strategiska mark-, exploaterings-, fastighets- och lokalfrågor samt bedömningar av förslag till större investeringar, inhyrningar och avvecklingar av lokaler
- service inom juridik- och skatteområdet till kommunstyrelsen och stadens nämnder och bolagsstyrelser
- stadsövergripande brukarundersökningar
- service och sekretariatsuppgifter åt kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, kommunfullmäktiges presidium, beredningar med mera.

KF/KS-kansli

Stadens krav på effektiv administration och service har blivit en nyckel till framgångsrik förvaltning och styrning av verksamheter. Organisationen måste underlätta kommunikation och samarbete. En egen organisation för specialiserade uppgifter kan få svårt att klara utveckling och omställningar till förändringar och krav. Detta gäller särskilt om förvaltningsorganisationen är liten och tjänster måste köpas eller finansieras av andra. Kommunfullmäktiges/kommunstyrelsens kansli avvecklas som förvaltning, för att säkra kompetensutveckling och en modernisering av administrationen, och blir en avdelning inom stadsledningskontoret. Avdelningens huvuduppgift är att ge service till kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och kommunfullmäktiges presidium.

Kontoret har hand om administrationen av de borgerliga vigs-larna i Stadshuset.

Kontoret, som också inrymmer fullmäktiges särskilda utredningsresurs, ansvarar för att rotlar, partikanslier med flera får information, utbildning, stöd och service. Den service som avdelningen ger ska vara saklig och relevant för alla förtroendevalda och en mätning av kvalitet och kundnöjdhet kan göras på vedertaget sätt.

Vision Stockholm 2030

Kommunstyrelsen ska i enlighet med beslut vid antagandet av Vision Stockholm 2030 under mandatperioden genomföra en samlad utvärdering av stadens och samarbetspartners arbete i visionens riktning. Utvärderingen och en eventuell uppdatering av visionen ska föreläggas kommunfullmäktige senast 2014.

Kompetensförsörjning med stockholmarnas behov som utgångspunkt

Kommunstyrelsen ansvarar för att staden ska ha ett gemensamt förhållningssätt i arbetsgivar- och utvecklingsfrågor samt utarbetar och genomför insatser för att säkra chefs- och kompetensförsörjningen. Under 2012 ska strategier utvecklas för den långsiktiga kompetensförsörjningen med stockholmarnas behov som utgångspunkt. Det är angeläget att arbeta med kompetensutveckling, organisationsutveckling och metodfrågor för att öka stadens effektivitet och produktivitet. Det är särskilt viktigt att attrahera utrikes födda chefer för att säkra att den framtida kompetensförsörjningen speglar befolkningens sammansättning.

Insatser för utveckling av dagens och morgondagens chefer är prioriterade. Stadens samlade arbete med personalfrågor ska underlättas genom enhetliga och effektiva processer och verktyg som förenklar chefens vardag. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utforma ett allmänt traineeprogram för akademiker. Ett antal traineeplatser ska erbjudas akademiker med funktionsnedsättning.

Barnkullarna i förskolan är fortsatt rekordstora varför frågan om kompetensförsörjning inom förskolan aktualiseras i större omfattning än tidigare.

Central samordning av stadens angelägenheter

Bland kommunstyrelsens övergripande uppgifter ingår att leda och samordna förvaltningen av stadens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Som ett stöd till kommunstyrelsen har stadsledningskontoret en central, strategisk roll i styrningen av staden. Kontoret har ett övergripande ansvar för styrning, uppföljning och utveckling av stadens ekonomi och verksamhet. Kontoret ansvarar för frågor rörande valfrihet, e-tjänster, effektivitet med mera och kan vid behov initiera utvecklingsfrågor.

Kommunstyrelsen har ett samordningsansvar för Stockholms utveckling. Staden fortsätter att växa med fler bostäder, kommersiella lokaler, kultur- och idrottslokaler samt utveckling av ny infrastruktur. Förverkligandet av den nya översiktsplanen innebär stora investeringar vilket kräver god samordning i både övergripande frågor och i enskilda projekt samt ekonomisk och tidsmässig prioritering.

Kommunstyrelsen ska ta fram en modell som syftar till att informera om tillgängligheten i stadens lokaler. Dessa uppgifter ska användas vid information om möten i staden.

Kommunstyrelsen ansvarar för det stadsövergripande säkerhetsarbetet och stadens förmåga att i händelse av kris agera i enlighet med det geografiska områdesansvaret. Under perioden ska säkerhetsarbetet fokusera på att dels fördjupa samarbetet inom staden och dels på att stärka samarbeten mellan stadens säkerhetsarbete, brottsförbyggande- och trygghetsarbete.

En övergripande vision för city tas fram under ledning av kommunstyrelsen. Visionens övergripande mål är: attraktivare stadsmiljöer, fler bostäder och stärkt cityhandel. Visionen ska stärka staden stadsutvecklingsområdet den centrala staden.

Kommunstyrelsen ska medverka i arbetet med att utveckla ett Nobelcenter i Stockholms stad.

Serviceämnden ska, i samråd med kommunstyrelsen, utveckla sin kompetens inom EU-projekt och EU-redovisning för att höja stadens kompetens inom dessa frågor.

En samordnad upphandling och implementering av drift och förvaltning av centrala verksamhetssystem, telefoni och datakommunikation genomförs från och med den 1 januari 2012 till och med den 1 september 2014.

I Stockholms stad har barnomsorgsgarantin i stort kunnat uppfyllas de senaste åren. Det har enbart varit ett fåtal fall där garantin inte kunnat uppfyllas och föräldrarna har då erbjudits plats efter ytterligare en månad. En möjlighet skulle kunna vara att kompensera föräldrar som inte får förskoleplats i tid med en "tillfällig barnomsorgscheck". En sådan lösning kräver en lagförändring.

Barn till föräldralediga har i dag rätt till 30 timmars förskola. Staden saknar stadsövergripande regler men de allra flesta förskolor tillämpar regeln att barnen får vara i förskolan klockan 9 till 15, fem dagar i veckan. Kommunstyrelsen uppdras att utreda en mer flexibel fördelning av de 30 timmarna.

Under 2012 ska S:t Julianpriset delas ut.

Lokaler är stadens näst största kostnadspost. Nämnder och bolag ska i första hand hyra lokaler av staden eller stadens egna fastighetsbolag. Bolagen ska i nära samverkan med staden, och med koncernnyttan i fokus, underlätta lokaleffektiviseringar, om-

strukturering och avveckling. Kommunstyrelsen ska i samråd med Stockholms Stads-
hus AB ta fram en lokalförsörjningsplan för stadens administrativa fastigheter.

Äldrenämnden genomför en översyn av ersättningsnivåerna inom stadens hemtjänst på
uppdrag av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden
utreda lämplig nivå för hemtjänst med förenklad biståndsbedömning avseende ålder
och prisnivå.

Kommunstyrelsen ansvarar för att i samarbete med socialnämnden, arbetsmarknads-
nämnden och stadsdelsnämnderna utreda möjligheten till samt ta fram ett förslag till
”En väg in” för personer som söker ekonomiskt bistånd. Alla personer som söker eko-
nomiskt bistånd ska på ett enkelt sätt kunna få hjälp och vägledning vid första kontak-
ten med staden. Syftet med uppdraget är att skapa enkelhet och likställighet för med-
borgaren samt samstämmda rutiner för alla nämnder i staden.

Organisationen för stadens heminstruktörer ska förändras. Organisation för detta ska
utredas under första halvåret 2012 och därefter ska förändringen implementeras.

Innovationer

För att Stockholm ska behålla och stärka sin position i den globala konkurrensen be-
hövs ett fortsatt gott innovationsklimat med goda möjligheter till kommersialisering.
Staden ska i samarbete med näringslivet och övriga berörda aktörer arbeta för att ska-
pa innovativa former för samverkan. För att driva på utvecklingen ska staden arbeta
med innovationsupphandling och tillgängliggörande av offentlig data samt verka för
att tillväxtdrivande kompetensnoder utvecklas.

Stadsmiljöråd

I syfte att stärka stadens arbete för en bättre stadsmiljö och förbättra samordningen
mellan stadens insatser finns sedan 2011 ett särskilt stadsmiljöråd som kommunalrätts-
ligt är en beredning. Beredningen ansvarar för stadens strategiska miljö- och klimat-
frågor. Beredningen leds av stadsmiljöborgarrådet och till beredningen knyts personal
på stadsledningskontoret och, via kommunstyrelsen, medel för olika satsningar och
projekt. Rådet ansvarar bland annat för det gemensamma arbetet för:

- stadens luftkvalitet och dubbdäcksbegränsningar
- beredning av gemensamma program för stadens parker och torg
- beredning av cykelprogram och informationsinsatser för att öka cyklandet i staden
- insatser för att minska bullret från fordonstrafiken

Ett samarbete med trafik- och renhållningsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden,
Stockholm Vatten AB och stadens bostadsbolag är viktigt för att få in mer matavfall i
biogasproduktionen. I detta arbete är fler matavfallskvarnar i hemmen en viktig pus-
selbit. En sådan utveckling är även positiv när det gäller att hålla nere kostnader och
miljöbelastning inom avfallshanteringen.

Beredningen består av sju ordinarie ledamöter och sju ersättare.

Stadens miljöprogram

Stadens nya miljöprogram för perioden 2012-2015 sätter upp mål och indikatorer på
miljöområdet för all verksamhet inom stadens förvaltningar och bolag och är därför
integrerat i stadens system för styrning och ledning (ILS). Miljöprogrammets redovis-
ning och uppföljning åvilar kommunstyrelsen och redovisas årligen som ett separat
ärende till kommunfullmäktige.

Insamling av matavfall för biogasproduktion

Stockholms stad ska höja ambitionen avsevärt när det gäller matavfallsinsamling i syfte att öka tillgången av biogas i regionen. Staden har som inriktning att påbörja en utökad insamling från såväl privathushåll som storbushåll och ska sträva efter att nå det nationella målet avseende insamling av matavfall.

Kommunstyrelsen och Stockholm stadshus AB ska utreda hur målet ska nås, när målet ska vara uppnått och presentera en handlingsplan för måluppfyllelse. Planen ska klargöra vilka eventuella investeringar, förändringar i organisations- och incitamentsstrukturer samt driftskostnadskonsekvenser en måluppfyllelse kräver. Planen ska resultera i konkreta åtgärder. Utredningen ska slutföras under det första kvartalet 2012 och ärendet om påbörjad, utökad insamling inklusive organisations- och incitamentsstrukturer ska behandlas under första halvåret 2012.

Cykelstaden Stockholm

Cyklandet har ökat kraftigt i Stockholm de senaste åren och Stockholm har en uttalad målsättning som ledande cykelstad. Ett ökat cyklande ställer höga krav på det strategiska cykelarbetet och berör en rad olika verksamheter såväl inom staden som med externa parter. Samordning, cykelsäkerhet, skapandet av nya cykelparkeringar och informationsarbete i frågan motiverar ett samlat arbetssätt. Vid stadsledningskontoret inrättas en ny funktion för strategisk samordning av övergripande cykelfrågor som i tät dialog med berörda parter ska leda arbetet. Arbetet ska avrapporteras till kommunstyrelsens stadsmiljöråd.

Ytterstadsutveckling

Genom samordnade satsningar inom målområdena boende och stadsmiljö, trygghet i vardagen, skola och utbildning samt jobb och företagande ska stadsdelarna i Järva och Söderort utvecklas mot ökad ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Särskilt angeläget är en fokusering på utvecklingen av Rågsved inom ramen för Söderortsvisionen. Satsningarna i ytterstaden utökas till att även omfatta Hässelby-Vällingby stadsdelsnämndsområde.

I budget 2010 beslöt kommunfullmäktige att de båda satsningarna ska fortsätta under innevarande mandatperiod. Ansvaret för samordning av ytterstadsutvecklingen och för uppföljning och utvärdering ligger hos kommunstyrelsen. I samband med bokslutet 2010 avsattes ytterligare ekonomiska medel till arbetet i ytterstaden. Kommande förstärkning görs i samband med bokslutet för 2011. Framöver ska även Hässelby-Vällingby omfattas av dessa medel. Ekonomiska medel ska kunna tilldelas projekt som arbetar för visionerna och i linje med handlingsplanerna, avgränsat i tid och budget, vilka är nydanande och som går att inordna i ordinarie verksamhet. Medel avsätts inte till investeringar eller till arbeten inom ordinarie verksamhet som saknar finansiering

Arbetet med att göra Stockholm attraktivt i alla dess delar sker långsiktigt och i dialog med de boende. Boendediologerna som inleddes 2008 ska fortsätta under 2012 och samtliga berörda nämnder och styrelser ska vara delaktiga och medverka till att de boende får en god återkoppling, samt till att relevanta insatser görs utifrån dialogernas resultat. En viktig del i ytterstadsutvecklingen är att lyfta fram de boendes uppfattningar och önskemål och identifiera det som bör åtgärdas.

Lokal utveckling bygger på lokal samverkan och sådan ska stödjas såväl i Järva som i Söderort och Hässelby-Vällingby. I dessa områden är fler arbetsplatser och företags-etableringar angelägna och stadens styrelser och nämnder ska underlätta en sådan utveckling. Fler jobb och ökat företagande är ett av de viktigaste uppdragen inom ytter-

stadsarbetet, liksom skolor av god kvalitet. En del i detta är att ta till vara på ytterstadens potential för besöksnäringen samtliga delar av ytterstaden bör marknadsföras bättre för fler besök.

Stadens satsningar på feriejobb ska fortsätta såväl genom medel avsatt under arbetsmarknadsåtgärder som inom ramen för ytterstadsarbetet.

Strategisk it-utveckling

Stadens arbete med etablering av e-förvaltning fortsätter under de kommande åren. E-förvaltningen innebär att stadens arbetssätt ställs om från manuellt och pappersbaserat arbete till att använda de möjligheter som e-samhället erbjuder. Genom att i allt högre grad erbjuda service till medborgare via internet och genom att digitalisera stadens interna handläggning skapas förutsättningar för bättre service till medborgare och företag genom att tillgängligheten ökar, handläggningstider minskas, kostnadseffektiviteten blir större och miljöpåverkan av stadens interna arbete blir mindre. Ansvaret för övergången till att vara en modern e-förvaltning delas mellan alla stadens verksamheter. Genom kommunstyrelsen etableras infrastruktur och e-förvaltningslösningar inom stadens gemensamma it-stöd. Genom nämndernas lokala initiativ identifieras därefter nya områden. Medborgarperspektivet ska genomsyra arbetet med framtagandet av nya e-tjänster. De e-tjänster staden utvecklar ska i den mån det är möjligt vara anpassade för äldre människor och personer med funktionsnedsättningar.

I februari 2011 beslutade kommunfullmäktige att utvidga e-tjänsteprogrammet att även omfatta interna e-tjänster och att förlänga programmet med två år (2011-2012). Under 2012 kommer e-tjänstprogrammet att arbeta för att ta fram en gemensam plattform för interna e-tjänster. Plattformen och utvecklingen av interna e-tjänster kommer att öka kraven på förvaltning och samordning. Kopplat till interna e-tjänstplattformen ska stadens arbete mot nya, smarta samarbetslösningar fortsätta. Stadens webbplats ska vara modern och tillgänglig. En utmaning för hela staden blir att skapa den sammanhållna förvaltningen av e-tjänsterna och att den liksom utvecklingen sker utifrån stadens övergripande behov även efter att e-tjänsteprogrammet avslutas.

I takt med att antalet e-tjänster ökar så ökar också information om hur medborgarna upplever tjänsterna liksom hur de används. Under 2011 lanserades e-tjänsten klagomål och synpunkter som ett sätt för medborgarna att lämna synpunkter på den service staden erbjuder. Informationen kring både e-tjänster, hur de används och av vem, och stadens service ska på ett strukturerat och systematiskt sätt följas upp i syfte att användas i verksamheternas kvalitetsutveckling samt i vidareutvecklingen av stadens e-tjänster. Utveckling av kvalitetsutveckling i realtid ska fortsätta. Det är också viktigt att medborgarna får återkoppling på lämnade synpunkter. Ansvaret för denna uppföljning är en del i förvaltningsansvaret av respektive e-tjänst och ska tillvaratas inom ramen för detta.

En prioriterad fråga där kommunstyrelsen ska leda arbetet är att ytterligare utveckla stadens verksamhetssystem för att klara både stadens egna krav på till exempel valfrihet och fler externa utförare och det europeiska PSI-direktivet. I enlighet med detta direktiv ska staden etablera en plattform för öppen data. Samtliga stadens nämnder och bolag ska i sin verksamhetsplanering integrera den handlingsplan för tillgängliggörande av öppen data som gäller från och med den 1 januari 2012. Ett led i detta är att samtliga nämnder och bolag som producerar geodata ska registrera denna i stadens gemensamma geoportal. Utvecklingen av den moderna e-förvaltningen fortsätter och fler e-tjänster ska etableras. Arbetet med nya utvecklingsmodeller och metoder i nämnders och bolags verksamheter ska analyseras och spridas när de visar positiva resultat.

För att ta tillvara möjligheterna att förenkla för stadens leverantörer, ska staden införa ett gemensamt elektroniskt upphandlingssystem som ska användas på ett likartat sätt i stadens upphandlingar. Ett elektroniskt upphandlingssystem och en väl fungerande avtalsdatabas ökar möjligheten att effektivisera upphandlingsarbetet och informations-spridningen. En förenkling av det administrativa arbetet med upphandlingar frigör resurser till den strategiska planeringen samt för uppföljning av avtal.

Utöver satsningen på e-tjänster står staden under de kommande åren inför flera stora it-projekt. Projekten är omfattande och kräver en effektiv användning av stadens ekonomiska resurser samt ställer stora krav på att dessa projekt samordnas.

Under 2012 ska arbetet med att ansluta alla stadens processer och system till det stadsgemensamma e-arkivet fortsätta. Stadens nuvarande avtal om ekonomisystem kan maximalt förlängas till mars 2015. Som en följd av detta kommer en eventuell upphandling, för både stadens nämnder och bolag, att påbörjas under 2012 under förutsättning att upphandlingsbeslut fattas under hösten 2011.

Under förutsättning att ett upphandlingsbeslut fattas under hösten 2011 kan en upphandling av systemstöd för inköp inom stadens organisation, Effektivt inköp, starta under 2012. Målet är att uppnå bland annat ökad ramavtalstrohet, möjliggöra kostnadsbesparingar för verksamheten, förbättrade uppföljningsmöjligheter samt mer effektiva inköpsprocesser.

Inom personalområdet pågår en översyn av stadens personalprocesser.

Under 2012 ska en utredning genomföras av förutsättningarna för en konsolidering av den it-nära förvaltningen av stadens olika system för hantering av geografisk information.

Medel för LOIS, stadens lokaladministrativa system, överförs till kommunstyrelsen från Central medelsreserv: 2. *Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov.*

Stadens nuvarande avtal om *IT-stöd för verksamhetsplanering/schema inom omsorgen*, SchemOS, samt *IT-system för mobil kommunikation inom omsorgen*, ParaGå, kan maximalt förlängas till och med september respektive till och med oktober 2014. Till följd av detta måste eventuellt upphandlingar för berörda nämnder påbörjas under 2012. Vidare kan stadens avtal om *IT-stöd för dokumentation i Stockholms stad enligt hälso- och sjukvårdslagen*, VODOK, maximalt förlängas till och med december 2012 varför upphandling för berörda nämnder ska genomföras under 2012.

Kommunstyrelsen ska under 2012 genomföra en rad projekt utifrån angiven prioritering och ekonomiska förutsättningar. Finansiering sker genom att medel överförs till respektive nämnd. De prioriterade projekten är digital satsning inom kulturnämnden, snabb nätverksaccess på stadens förskolor, utveckling av verksamhetsstöd inom förskolan, statistiksystem inom individ- och familjeomsorgen, SAVRY, Structured Assessment of Violence Risk in Youth, förstudie DUR FH, Dokumentation, Utvärdering, Resultat inom funktionshinderområdet, riskhänsyn, byte av höjdsystem till RH2000, databas för miljöinformation samt digitalisering av stadens geoarkiv.

Finansiering av stadens stora it-projekt sker genom disposition av eget kapital som avses beslutas i bokslut 2011 under förutsättning att resultatet så medger. De framtida licensutgifter som it-projekten medför ska, om de uppfyller kraven, definieras som en immateriell tillgång.

Skolplanering för ett växande Stockholm

Staden växer. Antalet barn och elever ökar kraftigt de kommande åren. Under 2011 har ett projekt pågått under ledning av kommunstyrelsen för att säkra att staden klarar av den kommande ökningen av grundskoleelever. För att även fortsättningsvis säkra tillgången på antal platser i skolan ska styrgruppen finnas kvar under 2012.

Utbyggnaden av grundskolor innebär omfattande investeringskostnader för såväl staden som fristående aktörer. Kommunstyrelsen uppdras att utreda förslag till finansieringsmodeller som innebär att delar av kostnaden för utbyggnaden kan finansieras på andra sätt än genom framtida hyreskostnader.

Utbyggnadstakten i förskolan ska vara fortsatt hög. Det är avgörande att tillräckligt många förskoleplatser planeras in på ett tidigt stadium i den växande staden, både vid planering av nya bostadsområden och vid förtätning av befintlig bebyggelse. Kommunstyrelsen uppdras att under 2012 utreda ett förslag till förskoletal. Förskoletalet innebär att behovet av förskoleplatser beräknas enligt en särskild modell, utifrån sammansättningen på de bostäder som planeras. Det vill säga, för varje bostad som planeras, ska det också finnas en viss andel förskoleplatser. Då anpassas projektering efter detta och tillräckligt många förskolor läggs in i planeringen redan på ett tidigt stadium. Förslaget förs in i budget 2013.

Kommunförsäkring

Stadens nämnder får genom S:t Erik Försäkrings AB en kommunförsäkring som omfattar försäkringsskydd för lös egendom, utställningar, entreprenad, terrorism, ansvar, tjänsteresor, VD och styrelseansvar, förmögenhetsbrott samt olycksfall för volontärer. Premien för år 2012 är 18,5 mnkr för stadens samtliga nämnder och finansieras av medel avsatta under Kommunfullmäktige m.m.

Kommunfullmäktige 150 år

Kommunfullmäktige m.m. tillförs 1,0 mnkr för att planera genomförandet av stadens högtidlighållande av jubileet kommunfullmäktige 150 år 2013.

Bidrag till information och utbildning av nämndemän

För att ge de nämndemannaföreningar som organiserar nämndemän utsedda av Stockholms stad möjlighet att genomföra nödvändig utbildning ska bidrag ges. Bidraget ska beräknas på antalet nämndemän inom föreningen som utsetts av Stockholms stad och per mandatperiod samt ska vara på samma nivå för alla nämndemannaföreningar.

Ersättningar till utomstående organisationer och föreningar

Under Kommunfullmäktige m.m. finns anslag för ersättningar till utomstående organisationer och föreningar. Ersättningarna fördelar sig enligt följande (tkr):

Mottagare

1.	Partistöd med mera.	38 104
2.	Stadens hederspriser	700
3a.	Medlemsavgift Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)	17 811
3b.	Medlemsavgift Kommunförbundet Stockholms Län (KSL)	12 363
3c.	Medlemsavgift Mälardalsrådet	1 350
4.	Sveriges Tonsättares Internationella Musikbyrå (STIM)	1 200
5.	Svenska Artisters och Musikers Intresseorganisation (SAMI)	155
6.	Handelshögskolan i Stockholm	1 100
7.	Institutet för kommunal ekonomi (IKE)	1 000
8.	Professur i stadshistoria	280

9.	Coompanion Stockholms län (fd. KIC, Kooperativ utveckling i Stockholms län)	500
10.	Stockholm Business Region AB inkl. Stockholm Visitors Board AB	100 600
11.	Stockholm Visitors Board AB: finansieringsstöd	5 000
12.	Stockholmsregionens Europakommitté	2 500
13.	European Cities Against Drugs (ECAD)	500
14.	ECAD medlemsavgift	75
15.	ECAD hyreskostnad	330
16.	Livräntor, Mälarens vattenvårdsförbund, S:t Eriks veteranerna, Stadshusets konstförening, SKIMF, Eldkvarns IF	1 530
17.	Eurocities (inkl. TeleCities, Culture Committee, East West Committee, Economic Development and Urban Regeneration Committee (EDURC), Environment Committee, Social Welfare Committee och Euromed)	200
18.	Metropolis	120
19.	Union of the Capitals of European Union	10
20.	Union of the Baltic Cities	70
21.	Föreningen Spårvagnsstäderna	100
22.	Vetenskapsstaden	2 600
23.	Stockholms Akademiska Forum (StAF)	2 600
24.	Medlemsavgift till Storstockholms brandförsvaret (SSBF)	346 600

Summa**537 398**

Partistödet beräknas till 80 procent av det totala beloppet för partiernas allmänna verksamhet i riksdagen.

Stockholm Business Region AB och dess verksamhet finansieras via ersättning från stadens budget som för 2012 är 100,6 mnkr.

Stockholm Visitors Board AB handlägger och beslutar i ärenden om marknadsföringsstöd inom ramen för stadens evenemangspolicy (utl. 2001:155). Stödet ska rymmas inom en årlig ram om 5,0 mnkr. Medlen är avsatta under Kommunfullmäktige m.m. och utbetalas efter styrelsebeslut i Stockholm Business Region AB. Bolaget beslutar om marknadsföring av evenemang och hanterar utbetalningar för detta.

Stockholms stad ska aktivt bidra till att främja utvecklingen av Stockholm som en kunskapsregion. Detta sker bland annat genom samarbete med lärosätena och inom ramen för Stockholms Akademiska Forum, StAF. Samarbetet ska utvecklas och fördjupas.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s års mål år 2012	KF:s års mål år 2013	KF:s års mål år 2014
1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa	Företagens nöjdhet med effektiviteten	66	öka	öka
	Företagens nöjdhet med information från staden	69	öka	öka
	Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	35 %	35 %	35 %
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel relevanta upphandlingar av varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Elanvändning per kvadratmeter	76 kWh	74 kWh	72 kWh
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.1 Stockholmarna ska erbjudas valfrihet och ökad mångfald	Andel medborgare som vet var information finns för att kunna göra sina val	öka	öka	öka
2.3 Stockholmarna ska uppleva att de får god service och omsorg	Obligatoriska nämndindikatorer			
	Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan ta del av och förstå stadens information (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att stadens inne och utemiljö är tillgänglig och användbar (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andelen barn och ungdomar med funktionsnedsättning som deltar i fritidsverksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Andel anställda personer med funktionsnedsättning i staden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
3.1 Budgeten ska vara i balans	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
	Stadens ekonomiska resultat	0,1 mnkr	0,1 mnkr	0,1 mnkr
	Stadens kapitalkostnader per nettodriftskostnader	7 %	7 %	7 %
	Stadens nettodriftskostnader per skatteintäkter	100 %	100 %	100 %
	Stadens soliditet inkl. pensionsåtaganden	34 %	34 %	34 %
	Kommunkoncernens soliditet inkl. pensionsåtaganden	34 %	34 %	34 %
3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva	Administrationns andel av de totala kostnaderna	minska	minska	minska
	Andel invånare som anser att stadens verksamheter har en god service	öka	öka	öka
	Andel invånare som vet var information finns för att komma i kontakt med stadens verksamheter	öka	öka	öka
	Andel personer som anser att stadens webbplats fungerar bra och är användarvänlig	öka	öka	öka
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Teckna ett treårsavtal för perioden 2013-2015 med Handelshögskolan och institutet för kommunal ekonomi	2012-01-01	2012-12-31
I dialog med Jobbtorg Stockholm ta fram och tillhandahålla praktikplatser som passar stadens aspiranter	2012-01-01	2012-12-31
Ta fram lämpliga nyckeltal och verktyg för uppföljning av IT-verksamheten	2012-01-01	2012-12-31
Arbetet med nya utvecklingsmodeller och metoder i nämnders och bolags verksamheter ska analyseras och spridas när de visar positiva resultat	2012-01-01	2012-12-31
För att utveckla stadens centrala styr- och ledningsfunktioner ska det centrala nyttjandet av stadens gemensamma verksamhets- och ekonomisystem öka	2012-01-01	2012-12-31
Påbörja upphandling av statistik- och utredningstjänster då nuvarande avtal löper ut 2013-12-31	2012-01-01	2013-12-31
Ta fram en samlad prognos för ersättningsinvesteringar inom it-området	2012-01-01-	2012-12-31
Påbörja upphandling av avtal om it-stöd för verksamhetsplanering inom omsorgen, SchemOS, samt it-system för mobil kommunikation inom omsorgen, ParaGå, då nuvarande avtal maximalt kan förlängas till och med 2014-10-31	2012-01-01	2014-10-31
Påbörja upphandling av avtal om it-stöd för dokumentation i Stockholms stad enligt hälso- och sjukvårdslagen, VODOK, då nuvarande avtal maximalt kan förlängas till och med 2012-12-31	2012-01-01	2012-12-31
Utreda möjligheterna att inom Jämför service inkludera uppgifter om förskolors öppettider	2012-01-01	2012-12-31
Samordna arbetet med att erbjuda fler anställda heltid	2012-01-01	2012-12-31
Utreda regelverk om innovationsupphandlingar och inarbeta detta i stadens konkurrenspolicy	2012-01-01	2012-12-31
Ta fram stadsgemensamma riktlinjer för hantering av entreprenörer som ej fullföljer sitt uppdrag	2012-01-01	2012-12-31
Ta fram stadsgemensam handlingsplan för hantering av brukare som drabbas när entreprenörer inte fullföljer sitt uppdrag	2012-01-01	2012-12-31
Utreda förutsättningarna för en gemensam förskolekö i samråd med utbildningsnämnden	2012-01-01	2012-12-31
Utreda möjligheten till ett mer flexibelt utnyttjande av 30 timmars förskola	2012-01-01	2012-12-31
I samråd med Stockholms Stadshus AB utreda effektiviseringsmöjligheter avseende stadens administrativa lokaler	2012-01-01	2012-12-31
I samråd med Stockholms Stadshus AB samordna arbetet med att ta fram nya studentbostäder	2012-01-01	2012-12-31
Kommunstyrelsen har i uppdrag att i samarbete med stadsdelsnämnderna, arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden ta fram förslag på "en väg in" för personer som söker ekonomiskt bistånd	2012-01-01	2012-12-31
I samarbete med idrottsnämnden påbörja planeringen för att bygga en regional bandyhall	2012-01-01	2012-12-31
I samarbete med äldreutredningen utreda lämplig nivå för hemtjänst med förenklad biståndsbedömning avseende ålder och prisnivå	2012-01-01	2012-06-30

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utbildningsnämnden och kommunstyrelsen ska i samråd undersöka möjligheterna för månadsvis avläsning för grundskolan	2012-01-01	2012-12-31
Organisatorisk placering av heminstruktörer ska utredas. Centralisering till en nämnd eller regionalisering ska prövas	2012-01-01	2012-06-30
Uppföljning av och eventuell justering av fördelningsnyckeln för stadsmiljöverksamhet	2012-01-01	2012-12-31
Staden ska underlätta för småföretagare att vara med i stadens olika upphandlingar	2012-01-01	2012-03-31
I samarbete med socialnämnden utreda förutsättningarna för hur fler personer med funktionsnedsättningar ska kunna gå från daglig verksamhet till arbete	2012-01-01	2012-12-31
Kommunstyrelsen och Stockholm Stadshus AB ska utreda hur det nationella målet avseende insamling av matavfall ska nås för staden, när målet ska vara uppnått och presentera en handlingsplan för måluppfyllelse	2012-01-01	2012-06-30
Ta fram en teknisk lösning för att via olika tekniska plattformar inklusive läsplattor, läsa, spara och anteckna i handlingar som görs tillgängliga på internet och via e-post	2012-01-01	2012-12-31
Utforma ett allmänt traineeprogram för akademiker, varav ett antal platser ska erbjudas akademiker med funktionsnedsättning	2012-01-01	2012-12-31
Ta fram en modell som syftar till att informera om tillgängligheten i stadens lokaler	2012-01-01	2012-12-31
Inrätta funktion för strategisk samordning av övergripande cykel-frågor	2012-01-01	2012-12-31
Utreda förslag till finansieringsmodeller för utbyggnad av grundskolor som innebär att delar av kostnaden för utbyggnaden kan finansieras på andra sätt än genom framtida hyreskostnader	2012-01-01	2012-12-31
Kommunstyrelsen uppdras att under 2012 utreda ett förslag till förskoletal	2012-01-01	2012-12-31

2. Kommunfullmäktiges/kommunstyrelsens kansli (avvecklas)

Förslag till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014

Kommunfullmäktige/kommunstyrelsens kansli avvecklas och organiseras som en avdelning inom stadsledningskontoret. Budgeten om 14,3 mnkr överförs till stadsledningskontoret.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Kommunfullmäktige m.m.** godkänns.

Revisorskollegiet

Stadsrevisionens uppgifter

Stadsrevisionen ska granska all kommunal verksamhet som bedrivs av staden inklusive bolag och stiftelser med mera i den omfattning som följer av god kommunal revisionsordning. Stadsrevisionens ansvar följer av kommunallagen, lagen om kommunal redovisning, aktiebolagslagen samt revisionsreglementet för stadsrevisionen i Stockholms stad och andra av kommunfullmäktige utfärdade föreskrifter såsom denna budgetens mål och indikatorer.

Förslag till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-30,3	-30,3	-30,3	-30,3
Intäkter	2,6	2,6	2,6	2,6
Netto	-27,7	-27,7	-27,7	-27,7

Budgeten för 2012 är oförändrad jämfört med 2011.

I stadsrevisionens revisionsplan för 2011 med inriktning 2012-2013 beskrivs stadsrevisionens mål, uppdrag och arbetssätt och nämnd- och bolagsgranskningen. Planerade större revisionsprojekt beskrivs med utgångspunkt från stadens huvudsakliga verksamhetsområden.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Nämnden ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indikatorer och sätta årsmål för nämnden. Kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna nedan avser det målvärde som kommunfullmäktige har totalt för staden.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa	Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	35 %	35 %	35 %
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel elbilar	öka	öka	öka
	Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %
	Andel relevanta upphandlingar av varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Andel dubbdäck	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
1.7 Stockholmsarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska
3.1 Budgeten ska vara i balans	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva	Administrationns andel av de totala kostnaderna	minska	minska	minska
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

2. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Revisorskollegiet** godkänns.

Valnämnden

Nämndens uppgifter

Valnämnden ansvarar för organisation och genomförande av val till riksdagen samt val till landstingsfullmäktige och kommunfullmäktige. Nämnden ansvarar också för val till EU-parlamentet. Nämnden ska dessutom genomföra eventuella extraval och folkomröstningar.

Omfattningen av nämndens uppgifter är reglerad i lag, både ansvarsområdet som sådant och i viss utsträckning den organisation som ska användas för att lösa uppgifterna.

Förslag till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-4,1	-2,6	-5,4	-82,0
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-4,1	-2,6	-5,4	-82,0

Budgeten för 2012 minskar med 1,5 mnkr jämfört med 2011. Minskningen beror främst på att inga allmänna val genomförs under perioden 2011 till 2013. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Nämnden ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indikatorer och sätta årsmål för nämnden. Kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna nedan avser det målvärde som kommunfullmäktige har totalt för staden.

År 2012 och 2013 är två mellanvalsår då inga ordinarie val ska genomföras. Under 2013 måste förberedelsearbetet för EU-valet i juni 2014 och det ordinarie valet under hösten starta. De erfarenheter som gjordes av valet 2010 medför att till nästa val måste valadministrationen ses över utifrån att förtidsröstningen har ökat markant. Utbildning av röstmottagare måste ske och hänsyn tas till att Stockholm får allt fler röstberättigade.

Arbetet med att se över valkretsindelningen fortgår och är prioriterat. Under 2012 ska arbetet med att utreda hur valresultatet i större utsträckning kan återspegla röstetalet intensifieras. Konsekvenser av ett minskat antal valkretsar ska studeras nogsamt. Utredningen ska vara klar under 2012.

Valförrättarnas roll ska stärkas och kvalitetssäkras. En utredning ska pröva hur en god tillgänglighet till vallokaler kan behållas med god kontroll.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa	Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	35 %	35 %	35 %
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel relevanta upphandlingar av varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
1.7 Stockholmsborna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska
3.1 Budgeten ska vara i balans	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva	Administrationns andel av de totala kostnaderna	minska	minska	minska

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utreda hur valresultatet i större utsträckning kan återspegla röstetalet samt studera konsekvenser av ett minskat antal valkretsar noggsamt	2012-01-01	2012-12-31
Utreda hur en god tillgänglighet till vallokalerna kan behållas med god kontroll.	2012-01-01	2012-12-31

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

3. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Valnämnden** godkänns.

Stadsdelsnämndernas uppgifter

Stadsdelsnämnderna har en viktig roll i staden genom att vara en lokal länk samt ansvara för dialog mellan medborgare och stadens förvaltningsorganisation och förtroendevalda.

Stadsdelsnämnderna ansvarar för kommunal förskoleverksamhet, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri, kultur- och föreningsverksamhet samt vårdnadsbidrag. Vidare ansvarar stadsdelsnämnderna för stadsmiljöarbete, flyktingmottagning, viss tillsynsverksamhet, konsumentvägledning, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder. Stadens fem jobbtorg förstärker stadsdelsnämndernas arbete för att öka sysselsättningen och minska bidragsberoendet.

Förslag till budget 2012 och plan för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-17 190,5	-17 740,3	-17 724,9	-17 705,6
Drift och underhåll	-17 147,1	-17 692,3	-17 676,9	-17 657,6
Avskrivningar	-25,4	-30,4	-30,4	-30,4
Internräntor	-18,0	-17,6	-17,6	-17,6
Intäkter	722,2	540,9	540,9	540,9
Summa stadsdelsnämnder - netto	-16 468,3	-17 199,4	-17 184,0	-17 164,7
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-159,0	-160,0	-160,0	-160,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-159,0	-160,0	-160,0	-160,0

Resursfördelningen till stadsdelsnämnderna

Systemet för fördelning av resurser utgår från stadsdelsnämndernas verksamhetsansvar och befolkningens struktur. Det ger stadsdelsnämnderna frihet att själva välja sin organisation. Stadsdelsnämnderna får resurser i relation till det förväntade behovet och inte utifrån faktiska kostnader. I fördelningen inkluderas samtliga löpande kostnader för att bedriva en verksamhet, inkluderat personal, lokaler, administration och övriga kostnader. Stadsdelsnämnderna får sina medel tilldelade som ett anslag. Inom ramen har stadsdelsnämnderna frihet att disponera anslaget och prioritera mellan verksamheterna, så länge de följer de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige fastställt. Särskilda förutsättningar gäller ekonomiskt bistånd. Stadsdelsnämnderna ska utifrån att Stockholm växer klara framtida volymförändringar med hög kvalitet inom verksamheterna utifrån de ramar som volymförändringarna ger, men i övrigt med befintliga resurser.

I budget 2011 fick stadsdelsnämnderna i uppdrag att hitta nya samarbetsformer för att bilda kompetenscentrum. Syftet är att inom områden med få medarbetare och med hög grad av specialisering ska kompetenscentrum medföra ökade kunskaper och möjlighet till metod- och kvalitetsutveckling. Samarbetet kan även utgöra en del i att minska kostnader och effektivisera stadens verksamheter. Ett arbete har genomförts under 2011 i syfte att hitta verksamheter och former för detta. Områden, som framkommit i det arbetet, där ett ökat samarbete mellan stadsdelsnämnderna bör

genomföras är budget- och skuldrådgivning, fältassistenter, kvinno- och mansfrågor, beroendemottagning, heminstruktörer, MAS/MAR, adoptioner, förskola, fritidsgårdar, ferieverksamhet, lokalplanering och parkskötsel. Stadsdelsnämnderna ska inom de olika regionerna starta upp dessa samarbeten.

Det är viktigt att stadsdelsnämnderna samarbetar övergripande kring trygghetsfrågorna och lär av varandras goda exempel. Utgångspunkten ska vara erfarenheter från ytterstadsarbetet där stadsdelsnämndernas trygghetssamordning arbetar nära andra aktörer såsom polis, brandförsvaret, fastighetsägare, föräldrar och föreningar.

Stadsdelsnämnderna ska erbjuda ett personligt möte vid budget- och skuldrådgivning genom att erbjuda så kallad öppen mottagning vilket ska leda till snabbare handläggningstider. Det är särskilt viktigt att familjer med barn snabbt ska erbjudas rådgivning.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa	Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	35 %	35 %	35 %
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel elbilar	öka	öka	öka
	Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %
	Andel relevanta upphandlingar av varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Elanvändning per kvadratmeter	76 kWh	74 kWh	72 kWh
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Andel dubbdäck	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s års-mål år 2012	KF:s års-mål år 2013	KF:s års-mål år 2014
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska
3.1 Budgeten ska vara i balans	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva	Administrationns andel av de totala kostnaderna	minska	minska	minska
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Ta fram och besluta om miljöhandlingsplan utifrån Stockholms miljöprogram 2012-2015	2012-01-01	2012-12-31

Förskoleverksamhet

Stadsdelsnämnderna ansvarar för att alla barn som bor i stadsdelsnämndsområdet har tillgång till förskoleverksamhet och att barnomsorgsgarantin uppfylls. Stadsdelsnämnderna ansvarar för kommunala förskolor, familjedaghem, flerfamiljssystem och allmän förskola.

Förslag till budget 2012 och plan för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Budgeterat till stadsdelsnämnderna	-3 943,7	-4 151,3	-4 151,3	-4 151,3
Kostnader (-)	-4 198,8	-4 430,2	-4 430,2	-4 430,2
Intäkter	255,1	278,9	278,9	278,9

Budgeten för 2012 ökar med 207,6 mnkr jämfört med 2011. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Grundschablonen för förskoleverksamheten ökar med 1,5 procent och utgår enligt bilaga 6. För utbildningsförvaltningens övergripande ansvar överförs 2,7 mnkr från förskoleverksamhet. I schablonen ingår statsbidrag för kvalitetssäkrande åtgärder med anledning av reformen om max-taxa. Bilaga 6 visar prognos för perioden 2011 till 2014 över förväntat antal barn i förskoleverksamhet.

Ett branschråd för förskola inrättas för dialog och samverkan mellan kommunala och fristående aktörer i förskolan.

Stadens tjänster ska möta de förändrade behoven. Stockholm blir allt mer en stad som lever utanför ordinarie kontorstider. Detta ställer även krav på en flexibel förskoleverksamhet. Den kommunala förskolepengen är 78 procent av grundschablonen för barn i förskola och 94 procent för barn i familjedaghem. Lika villkor ska råda mellan kommunal och fristående förskola. Från och med 2012 sker prestationsavläsningen månadsvis.

För att klara utbyggnaden av förskolelokaler ska alltid möjligheten att utnyttja skollokaler undersökas. Staden ska även samverka med fastighetsägare, näringslivet och andra aktörer för att hitta nya lösningar på behovet av förskolelokaler och platser. Staden ska ha en välkomnande attityd till förskolor på arbetsplatser om arbetsgivare visar intresse av att starta fristående arbetsplatsförskolor. För att säkerställa att behoven möts ska stadsdelsnämnderna samverka med enskilt driven verksamhet vid start av nya förskolor.

Utbyggnaden av förskolor fortsätter i hög takt. Det stimulansbidrag som tidigare beslutats av kommunfullmäktige och som kunnat sökas under 2011 finns kvar även 2012, på samma nivå som 2011. Bidraget finansieras genom en tidigare genomförd avsättning i bokslutet. Kommunstyrelsen uppdras att till budget 2013 utarbeta en ny modell för att finansiera en del av kostnaden för nyproduktion på annat sätt än genom framtida hyreskostnader.

Staden har sedan 1999 haft ett särskilt bidrag till förskolor med hög hyra. Bidraget kvarstår även 2012 och utgår med 50 procent av den del av årshyran som överstiger 2 100 kr per m².

Kommunfullmäktiges mål för verksamheten

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Nämnden ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indikatorer och sätta årsmål för nämnden. Kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna nedan avser det målvärde som kommunfullmäktige har totalt för staden.

Tydliga mål i förskolan

Förskolan lägger grunden till ett livslångt lärande. Stockholms förskolor ska erbjuda en verksamhet som är rolig, stimulerande, trygg och utmanande, full av möjligheter. Tiden i förskolan ska vara en tid av omsorg och lek och av lustfyllt lärande och utgångspunkten ska vara varje barns förmåga, lust och vilja att lära.

Stockholms stads förskoleplan lyfter fram förskolans pedagogiska uppdrag och en rad andra viktiga arbetsområden. Såväl skollag som läroplan för förskolan har förändrats sedan förskoleplanen antogs 2009. Förskoleplanen ska revideras under 2012.

Att delta i en pedagogisk verksamhet redan från tidig ålder kan ge många barn stora möjligheter till individuell utveckling. Det ger också en möjlighet att på ett tidigt stadium uppmärksamma barn med behov av särskilt stöd. Barn med läs- och skrivsvårigheter får större möjligheter att lära sig läsa och skriva om deras svårigheter uppmärksammas tidigt i livet.

Ett utvecklingsområde för stadens förskolor är arbetet med flerspråkiga barn och mångkulturellt arbete. Barnen i förskolan ska mötas av ett interkulturellt förhållningssätt, vilket innebär att de olika erfarenheter som alla barn har med sig av olika sätt att vara tillsammans på, att samtala, att berätta, att läsa böcker och så vidare ska tas tillvara. Det är angeläget att förskolan har en bra kompetens om barns språkutveckling och kan stödja flerspråkighet hos barn med annat modersmål än svenska.

Läroplanen för förskolan har förtydligats och kompletterats med nya mål när det gäller språkutveckling, matematik, naturvetenskap och teknik. Förskolans pedagogiska uppdrag har förtydligats och även förskollärarnas ansvar. Arbetet med matematik och språkutveckling är även fortsättningsvis prioriterade områden där arbetet i förskolan ska fördjupas. I detta arbete är det även viktigt att de pedagogiska miljöerna utvecklas. Förskollärarnas roll ska stärkas och utvecklas.

Under ledning av utbildningsnämnden ska initiativ tas för att öppna en ny språkförskola i västra Stockholm för barn med grav språkstörning. Detta ska ske i samverkan med Stockholms läns landsting och berörda stadsdelsnämnder. Staden ska också se över behovet av och möjligheten till en utökning av platserna på Reimers resursförskola för barn med flerfunktionshinder.

Förskolans fysiska miljö ska väcka nyfikenhet, inspirera och utmana barn till utforskande och upptäckande. Miljön både i förskolan och i dess närområde ska ge möjlighet till en aktiv utevistelse med fysisk rörelse. Utemiljön ska också ses som ett av förskolans pedagogiska rum. Det positiva sambandet mellan kost, rörelse och hälsa grundläggs redan i förskoleåldern. Alla barn har rätt till god, varierad och näringsriktig mat i förskolan.

Antalet barn i småbarnsgrupperna (1-3 år) bör inte vara fler än 14 barn per grupp och grupperna för de äldre barnen (4-5 år) bör inte bestå av fler än 18 barn.

Ökad valfrihet

Föräldrarnas val och önskemål påverkar inriktning och utbud i Stockholm. Lika villkor ska råda mellan kommunala och fristående alternativ. Full etableringsfrihet ska gälla för fristående förskolor och familjedaghem.

Staden vill se en mångfald bland utförare och olika pedagogiska verksamheter. För att ytterligare öka föräldrars valfrihet ska stadsdelsnämnderna uppmuntra och underlätta för enskilda aktörer att bedriva förskoleverksamhet i Stockholm och bland annat erbjuda flerfamiljssystem och familjedaghem. Föräldrar ska ha tillgång till god information om olika utförare och olika former av barnomsorg för att kunna göra ett aktivt val. Trots att staden haft valfrihet inom förskoleverksamheten under en lång tid upplever inte föräldrar att de har möjlighet att välja i tillräckligt hög utsträckning. Med anledning av detta ska stadsdelsnämnderna vidta åtgärder så att föräldrarnas val i högre utsträckning kan tillgodoses. Det är viktigt att stadsdelsnämnderna verkar för att det ska finnas många alternativ att välja mellan.

Stockholms stad klarar att upprätthålla barnomsorgsgarantin. Detta är en angelägen uppgift för stadsdelsnämnderna även kommande år. Även fristående förskolor som omfattas av stadens gemensamma förskolekö bidrar till barnomsorgsgarantin i enlighet med gällande regelverk. Den gemensamma förskolekön innebär att lediga platser förmedlas snabbare, vilket leder till att barnomsorgsgarantin kan uppfyllas. Mot bakgrund av detta fördelas den särskilda ersättningen om 48,0 mnkr för att upprätthålla barnomsorgsgarantin mellan samtliga förskolor i det gemensamma kösystemet, både kommunala och enskilt drivna. För den kommunala verksamheten utbetalas medlen till respektive stadsdelsnämnd. För fristående verksamheter utbetalas medlen till respektive förskoleenhet. Den gemensamma förskolekön ska vara utformad så attraktivt att fristående förskolor vill ansluta sig till denna. En ökad andel fristående förskolor ställer ökade krav på samverkan mellan stadsdelsnämnderna och de fristående förskolorna i stadsdelsnämndsområdet.

Medarbetarnas kompetens är avgörande

Den som leder den dagliga verksamheten och har det pedagogiska ansvaret på en förskoleavdelning eller förskola ska vara förskollärare. Andelen förskollärare i Stockholms förskolor ska öka. Målsättningen är att minst hälften av medarbetarna ska ha pedagogisk högskoleutbildning, för att på sikt öka ytterligare. Barnskötarna har en viktig roll att spela i förskolans verksamhet och ska ha

goda möjligheter att utvecklas i sitt yrke. Samtliga stadsdelsnämnder ska säkerställa att det pedagogiska arbetet leds av medarbetare med pedagogisk högskoleutbildning.

För att trygga en fortsatt personalförsörjning är det viktigt att stadsdelsnämnderna erbjuder medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare. Stadsdelsnämnderna ska arbeta för att kontinuerligt erbjuda förskolans chefer och medarbetare möjlighet till kompetensutveckling.

Utbildningsnämnden ansvarar för att verka för ökade möjligheter för fler förskollärare att delta i forskning, forska utifrån sin praktik och stärka sin forskningskompetens.

Samverkan med skola och socialtjänst

En god samverkan mellan förskola och skola är av stor betydelse för barns utveckling och lärande. Övergången ska vara planerad och alla föräldrar ska uppmuntras att delta vid överlämnande samtal mellan förskola och skola. Förskolan ska ha en god kommunikation med föräldrarna och vara lyhörd för deras önskemål. Övergången från förskola till skola ska innefatta dokumentation av vad förskolan har arbetat med, barnets behov och lärande. Skolan har en viktig uppgift att ta tillvara den kunskap som förs över. För barn i behov av särskilt stöd är det särskilt angeläget att övergången mellan förskola och skola organiseras väl. Samverkan mellan förskola och skola ska omfatta både det enskilda barnets övergång och verksamheternas innehåll. Stadsdelsnämnderna måste utveckla samverkan med de fristående skolorna.

Varje förskola ska ha en namngiven kontaktperson hos socialtjänsten.

Samverkan med hemmet

Förskolan ska ha goda former för samverkan med föräldrar och vårdnadshavare. Brukarundersökningarna visar att de allra flesta föräldrar är nöjda med barnens förskola och resultaten om samverkan med hemmet har förbättrats. Det finns dock fortfarande områden där nöjdheten inte är lika hög. Det är viktigt att respektive nämnd analyserar dessa områden och vidtar åtgärder för att öka nöjdheten. Det är även viktigt att samtliga stadsdelsnämnder vidtar åtgärder för att öka svarsfrekvensen i brukarundersökningen.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
2.1 Stockholmarna ska erbjudas valfrihet och ökad mångfald	Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom barnomsorg	öka	öka	öka
2.2 Förskolor och skolor i Stockholm ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas	Andel förskollärare av antal anställda	öka	öka	öka
	Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende trygg och säker miljö	öka	öka	öka

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
	Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende utveckling och lärande	öka	öka	öka
	Antal barn per avdelning	oförändrad	oförändrad	oförändrad
	Antal barn som inte barnomsorgsgarantin uppfyllts för under året	0 st	0 st	0 st
	Antal förskolebarn per anställd	oförändrad	oförändrad	oförändrad
	Personalens bedömning av "Förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling"	öka	öka	öka
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2011-01-01	2014-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med språkutveckling i förskolan	2012-01-01	2012-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med matematik, naturvetenskap och teknik i förskolan	2012-01-01	2012-12-31
Stadsdelsnämnderna ska ta fram aktiviteter för att säkerställa att föräldrars val i större utsträckning kan tillgodoses samt verka för att många alternativ finns att välja mellan	2012-01-01	2012-12-31
Stadsdelsnämnderna ska ta fram rutiner för inkomstkontroll	2012-01-01	2012-12-31
Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att förskolans nya läroplan är implementerad i alla förskolor	2012-01-01	2012-12-31
Stadsdelsnämnderna ska ta fram konkreta handlingsplaner för de olika pedagogiska verksamheternas fortsatta arbete med att införa it i pedagogiken samt it i de administrativa rutinerna	2012-01-01	2012-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utveckla samverkan med fristående förskolor och både kommunala och fristående skolor	2011-01-01	2012-12-31
Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna utarbeta skriftliga riktlinjer för rutiner vid övergången mellan förskola och skola	2012-01-01	2012-12-31
Utbildningsnämnden ska i dialog med stadsdelsnämnderna, kulturnämnden och det fria kulturlivet utveckla Kulan för att ge fler barn och unga i skola och förskola möjlighet till kulturupplevelser	2012-01-01	2012-12-31

Verksamhet för barn och ungdom

Stadsdelsnämnderna ansvarar för att tillhandahålla fritidsverksamhet för barn och ungdomar såsom öppen förskola och parklekar samt sommarkoloniverksamhet för barn i grundskola under sommaren.

Förslag till budget 2012 och plan för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Budgeterat till stadsdelsnämnderna	-434,2	-425,9	-425,9	-425,9
Kostnader (-)	-434,2	-425,9	-425,9	-425,9
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0

Budgeten för 2012 minskar med 8,3 mnkr jämfört med 2011. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden.

Staden ska tillhandahålla en god fritidsverksamhet för barn och ungdomar. I samverkan med det lokala föreningslivet och andra aktörer ska en mångfald av verksamheter för barn och unga erbjudas. Fritidsgårdar fyller en viktig uppgift för många ungdomar genom att erbjuda dem en mötesplats på lov, kvällar och helger. Sommarkoloniverksamhet och öppen förskola är exempel på verksamheter som uppskattas och efterfrågas av barn, ungdomar och föräldrar. Sommarkoloniverksamhet i olika former ska finnas tillgänglig under sommarmånaderna.

Sommarkoloniverksamhet

Sommarkoloniverksamhet är en av många viktiga verksamheter för barn och unga i Stockholm. Barn som av olika skäl har större behov än andra av att åka på sommarkoloni bör prioriteras. Det är viktigt att sommarkoloniverksamhet förblir en mötesplats för barn och unga med olika etnisk och social bakgrund. Det måste under sommarmånaderna finnas en mångfald av olika verksamheter för unga stockholmare där sommarkoloniverksamhet är en del. En lika viktig del är alla de verksamheter som sker under dagtid i form av bland annat dagkollo, idrottsskolor med mera som finns i stadsdelsnämndsområdena. Det samarbete som idag sker med frivilligorganisationer kring denna verksamhet ska utvecklas.

Öppna förskolan, ett viktigt komplement

Den öppna förskolan spelar roll för att ge barn som inte är inskrivna i förskoleverksamheten stimulans och gemenskap samt för att ge stöd och utbyte för föräldrar och dagbarnvårdare. Öppna förskolan kan med fördel bedrivas genom samarbete med frivilligorganisationer och stadsdelsnämnderna emellan.

Parklekar

Stockholms parklekar är en verksamhet som sedan den infördes har spelat en stor roll för många barn. Lokalerna bör användas längre tid på dagarna för att bidra till parklekarnas fortlevnad. Driften av parklekarna kan erbjudas utomstående entreprenörer. Staden välkomnar externa aktörer som vill anlägga parklekar i fler av Stockholms parker.

Hemgårdar

I Stockholm finns sex hemgårdar; Birkagården, Skeppsholmsgården, Södergården, Midsommargården, Mäster Olofsgården och Timmermansgården. Stadsdelsnämnderna ska samverka med de hemgårdar som finns, för att främja utövande och utvecklingen av deras verksamhet.

Kultur och föreningsverksamhet

Stadsdelsnämnderna ansvarar för konsumentrådgivning och lokal kulturverksamhet samt för bi-dragsgivning till föreningar med utpräglat lokal verksamhet.

Kultur- och föreningsstöd kan idag sökas från kulturnämnden, äldrenämnden, idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna. Det är därför viktigt att upprätthålla en stor enighet om regler för bidragsgivning för att säkerställa likabehandlingen i staden. Kontrollen och samordningen av de bidrag som staden betalar ut förstärks genom införande av en e-tjänst för föreningsbidrag.

Förslag till budget 2012 och plan för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Budgeterat till stadsdelsnämnderna	-58,3	-57,1	-57,1	-57,1
Kostnader (-)	-58,3	-57,1	-57,1	-57,1
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0

Budgeten för 2012 minskar med 1,2 mnkr jämfört med 2011. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Nämnden ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indikatorer och sätta årsmål för nämnden. Kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna nedan avser det målvärde som kommunfullmäktige har totalt för staden.

Barn och ungdomar ska ges möjlighet att uppleva och själva utöva olika former av kultur. Samtliga berörda nämnder ska verka för att genomföra den stadsövergripande barn- och ungdomskulturplanen "Kultur i ögonhöjd".

Äldreomsorg

Äldreomsorgen ska hålla hög kvalitet. De äldre ska känna sig trygga och omsorgen ska uppfylla deras behov och ta hänsyn till deras önskemål. Det är viktigt att de äldre bemöts med respekt och att de ges möjlighet att påverka sin egen livssituation och omsorg. Verksamheternas kvalitetsgarantier ska följa kommunfullmäktiges mål, fokusera på äldre och vara mätbara.

Förslag till budget 2012 och plan för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Budgeterat till stadsdelsnämnderna	-6 506,1	-6 692,3	-6 691,5	-6 677,2
Kostnader (-)	-6 690,9	-6 864,0	-6 863,2	-6 848,9
Intäkter	184,8	171,7	171,7	171,7

Budgeten för år 2012 har ökat med 186,2 mnkr jämfört med 2011. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Äldre som har behov av äldreomsorg har rätt att välja utförare. De äldre kan idag själva välja vård- och omsorgsboende, dagverksamhet och utförare av hemtjänst. Nivån på äldrepenen för vård- och omsorgsboende har inför 2012 indexuppräknats med 3,97 procent. Ersättning för hemtjänst i ordinärt boende, avlösning och ledsagning höjs med 2,5 procent. Ersättningen för dagverksamhet är oförändrad i jämförelse med 2011. Förändringarna framgår av bilaga 6.

Stadsdelsnämnderna erhåller utbildningsmedel för att kunna hålla en god kompetensutveckling inom bland annat områdena demenssjukdomar, anhörigstöd och vård i livets slutskede. Det är viktigt att stadsdelsnämnderna förstärker sin kompetens om demenssjukdomar för att möta det växande behovet. Medel för utbildning har budgeterats under äldrenämnden för grundutbildning (inkl. språkutbildning vid behov) samt utbildningsinsatser för biståndshandläggare. Under mandatperioden ska en långsiktig utbildningsinsats genomföras. I denna ingår ett språklyft för att utveckla svensk kunskaperna hos anställda inom äldreomsorgen som har svenska som andra språk.

De boendeformer som erbjuds stadens äldre ska vara anpassade efter olika individuella behov. Under de närmaste tio åren kommer antalet personer äldre än 80 år att minska i Stockholm för att sedan öka igen och därmed ökar också behovet av olika former av vård- och omsorgsboende. Servicehus efterfrågas just nu av allt färre personer, inte minst som ett resultat av att bostäder blivit mer tillgänglighetsanpassade och genom att fler seniorbostäder tillkommit. Om efterfrågan minskar kan servicehusen successivt avvecklas för att byggas om till andra boendeformer som i högre grad efterfrågas. Det är viktigt att följa omvandlingen samt behovs- och efterfrågebilden hos stadens äldre som helhet samt på de enskilda boendena.

Staden har beslutat att omvandla tio servicehus till trygghetsboende. Ytterligare tre servicehus planeras för omvandling. Därefter ska en uppföljning och utvärdering genomföras innan fler omvandlingar behandlas.

Servicehusen kvarstår som en av flera boendeformer så länge efterfrågan finns. Samtidigt är många servicehus i dåligt skick vilket innebär att det ibland är mer ändamålsenligt och ekonomiskt att bygga nytt. Micasa Fastigheter i Stockholm AB uppdras att då bygga på ett sådant sätt att bostäderna kan vara flexibla och förändras över tid.

För omstrukturering av servicehusen Trekanten, Traneberg och Axelsberg kan berörda stadsdelsnämnder fatta slutgiltigt beslut. Det tillfälliga bidraget för tomgångshyror i samband med omstrukturering från servicehus till trygghetsboende kvarstår även 2012.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhets-

områden. Nämnden ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indikatorer och sätta årsmål för nämnden. Kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna nedan avser det målvärde som kommunfullmäktige har totalt för staden.

En samlad kvalitetshöjning inom äldreomsorgen

Det är viktigt att Stockholms äldre bemöts med respekt och ges möjlighet att påverka sin egen livssituation. Äldrenämnden får i uppdrag att leda arbetet med att förankra och tillämpa stadens gemensamma värdegrund i verksamheten, att värdighetsgarantier införs som samexisterar med befintliga kvalitetsgarantier och nämnden utreder system för värdegrundsmärkning. Stockholm kommer att söka ekonomiska medel från Socialstyrelsen för detta arbete. Stockholms stad tilldelas maximalt 5 mnkr.

Den enskilde har rätt till individuell behovsprövning och att beslutade insatser verkställs inom skälig tid. Stadens riktlinjer för biståndsbedömning stärker den enskildes inflytande och innebär att brukaren kan påverka hemtjänstinsatsen och omdisponera denna inom ramen för det beviljade biståndsbeslutet. Härtill kommer äldrenämndens utredning kring förenklad biståndsbedömning.

Hur väl staden lyckas uppfylla verksamhetens mål och ge stockholmarna en god service är i hög grad beroende av kompetens och engagemang hos medarbetare och chefer. För att ge äldre i Stockholm en god vård och omsorg är engagerad och utbildad personal avgörande. Inom äldreomsorgen finns ett behov av grundutbildning som måste mötas. Målet är att all tillsvidareanställd personal ska ha grundutbildning.

Korttidsvård ges till de äldre som vid vårdplanering visar osäkert framtida behov av kommande hjälpinsatser och då ett bättre beslutsunderlag behövs för ett biståndsbeslut. Korttidsvård kan även ges som en tillfällig vistelse bara för att därefter kunna bo kvar hemma. En fungerande korttidsvård är bra för både den enskilde äldre och som ett stöd för anhängigvårdare.

Rehabilitering och förebyggande arbete

För att ge äldre möjlighet att behålla och/eller förbättra sina funktioner och ge förutsättningar för ett så självständigt liv som möjligt är det prioriterat att satsa på rehabiliterande insatser.

Att exempelvis kunna komma ut från sin bostad är mycket betydelsefullt. Boende i vård- och omsorgsboende har rätt till utevistelse. Promenader är en viktig förebyggande insats som på sikt kan motverka ökat vårdbehov. Alla stadsdelsnämnder ska erbjuda möjlighet för äldre att komma iväg på dagsutflykter under hela året.

Ökad livskvalitet och en värdig vardag

De flesta äldre lever friska under en stor del av sin ålderdom och vill och kan klara sig själva. Det finns dock ett antal äldre som i olika utsträckning behöver service, omsorg och vård. Samtliga omsorgstagare ska ha en uppdaterad individuell genomförandeplan där även sociala aktiviteter ingår. Personalen måste vara införstådd med och ha kunskap om syftet med dokumentation och vilka uppgifter som ska dokumenteras enligt SoL. Alla äldre som vill och kan ska få delta i sociala aktiviteter på sina vård- och omsorgsboenden. Kultur kan vara en viktig del i detta för att främja trivselen. Det är viktigt att genomförandeplaner och den sociala dokumentationen fortsätter att utvecklas. Uppsökande verksamhet ska erbjudas personer över 80 år. De ska då samtidigt erbjudas möjlighet att fylla i "Dokumentet om mig själv".

Stadsdelsnämnderna ska fortsätta samarbetet med äldrenämnden och genomföra särskilda insatser för att förbättra matkvaliteten inom äldreomsorgen. Äldre ska få god och näringsriktig mat samt en lustfylld måltidsupplevelse. Hemtjänsten som har god kännedom om äldres situation och önskemål kan bidra till att äldre träffas och lagar och äter mat tillsammans.

Staden ska även i fortsättningen erbjuda ett varierat och flexibelt utbud av stöd och hjälpinsatser till de som vårdar anhöriga och närstående. De som vårdar sina anhöriga i hemmet bör också kunna erbjudas avlastning i form av korttidsboenden. Tillgång ska finnas till anhörigkonsulenter och stödplaner och korttidsvård. Stadens anhörigpolicy ska beaktas och uppdateras vid behov.

En parboendegaranti är införd som ska ge förutsättningar till sammanboende för äldre par som så önskar.

För att höja kvaliteten i stadens demensboenden beslutade kommunfullmäktige i budget 2011 att tillföra demensvården 150 mnkr under perioden 2011-2013. Satsningen förlängs nu med ett år och ytterligare 50 mnkr satsas under 2014. Medel ska främst användas till ökad bemanning. Ansökan om medel kan göras av stadsdelsnämnder eller enskilda utförare till äldrenämnden som administrerar fördelningen av medel.

Äldres utsatthet ska uppmärksammas och motverkas. Äldrenämnden ska tillsammans med de lokala brottsförebyggande råden, polisen och stadsdelsnämnderna fortsätta att samordna arbetet för att stoppa våld och övergrepp mot äldre och därmed minska äldres oro och utsatthet.

Staden ska på olika sätt stimulera tillkomsten av öppna verksamheter för samvaro och aktiviteter, bland annat genom att uppmuntra ideella och frivilliga insatser.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
2.1 Stockholmare ska erbjudas valfrihet och ökad mångfald	Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, hemtjänst	öka	öka	öka
	Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, vård- och omsorgsboende	öka	öka	öka
2.3 Stockholmare ska uppleva att de får god service och omsorg	Andelen nöjda omsorgstagare - biståndsbedömd dagverksamhet	84 %	84 %	84 %
	Andelen nöjda omsorgstagare - hemtjänst i ordinärt boende	84 %	84 %	84 %
	Andelen nöjda omsorgstagare - vård- och omsorgsboende	84 %	84 %	84 %
	Maten smakar bra - hemtjänst i ordinärt boende	75 %	76 %	77 %
	Maten smakar bra - Vård och omsorgsboende	75 %	76 %	77 %
	Måltiden är en trevlig stund på dagen - vård och omsorgsboende	75 %	76 %	77 %

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
	Omsorgstagarnas upplevelse av hur de kan påverka hur hjälpen utförs - hemtjänst i ordinärt boende	74 %	75 %	76 %
	Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - hemtjänst i ordinärt boende	84 %	85 %	85 %
	Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - vård och omsorgsboende	89 %	90 %	90 %
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Andel omsorgspersonal med grundutbildning	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Vård- och omsorgspersonal erbjuds grundutbildning	2008-01-01	2012-12-31
Utveckla kunskaper i svenska hos vård- och omsorgspersonal med svenska som andraspråk	2009-01-01	2012-12-31
Äldre ska ges möjlighet att påverka vad de vill äta och de ska ha möjlighet att välja mellan olika maträtter	2012-01-01	2012-12-31

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Alla människor ska tillförsäkras integritet, självbestämmande och delaktighet, oavsett om de har en funktionsnedsättning eller inte. Människor med funktionsnedsättning ska, så långt det är möjligt, ha samma möjligheter som alla andra att leva ett självständigt liv och att ha ett arbete att gå till. Inriktningen för stöd och service till personer med funktionsnedsättning är att identifiera och ta bort det som hindrar delaktighet i samhället och ett självständigt liv. Omsorg och insatser ska präglas av värdighet och respekt och hänsyn ska tas till de olika behov som yngre och äldre har. Personer med funktionsnedsättning kan själva välja boende och korttidsboende samt utförare av daglig verksamhet, hemtjänst, ledsagning, avlösning och personlig assistans.

Förslag till budget 2012 och plan för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Budgeterat till stadsdelsnämnderna	-2 710,5	-2 785,4	-2 785,4	-2 785,4
Kostnader (-)	-2 712,5	-2 787,4	-2 787,4	-2 787,4
Intäkter	2,0	2,0	2,0	2,0

Budgeten för 2012 ökar med 74,9 mnkr jämfört med 2011. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Stockholm – en stad för alla

Stadens program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning är ett styrdokument för alla stadens nämnder och bolagsstyrelser och ska så långt det är möjligt göras tillämpligt i uppdrag som staden ger andra organisationer.

Det övergripande målet för programmet är att alla i Stockholms stad ska ha tillgång till och kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap. I programmet understryks betydelsen av att socialtjänstens stödinsatser och individuella lösningar är en förutsättning för att alla ska kunna delta fullt ut i samhället. Programmet innehåller sju mål/resultat som ska uppnås för målgruppen. Nämnder och styrelser ska i sin verksamhetsplanering besluta om vilka tre relevanta aktiviteter per mål som de ska prioritera för att under kommande år bidra till måluppfyllelse.

Nya bostäder

Utbyggnadstakten av bostäder för personer med fysiska och psykiska funktionsnedsättningar ska öka. Samtliga stadsdelsnämnder ska inventera och planera för att tillgodose behovet av gruppbo-städer. Hur staden processar byggnationen av bostäder för personer med funktionsnedsättning har betydelse för utbyggnadstakten. För att stärka den centrala samordningen har ansvaret för stadens genomförandegrupp för utbyggnad av bostäder för personer med funktionsnedsättning, överförs till kommunstyrelsen. Att öka utbyggnadstakten är ett stadsgemensamt åtagande och stadsdelsnämnderna ska vidta åtgärder för att klara årsmålet.

Funktionshindersombudsmannen föreslår förbättringar

Stockholms stads funktionshindersombudsman, FO, ska vara ett stöd till stadens ansvariga nämnder och styrelser i frågor som berör levnadsförhållanden och förutsättningarna för delaktighet för personer med funktionsnedsättning. FO ska verka för att medborgare med funktionsnedsättning har goda levnadsförhållanden, förmedla kunskap till nämnder och styrelser och ge förslag på förbättringar samt bevaka lagstiftning, stadens policy och riktlinjer samt nämnders och styrelsers handikappolitiska arbete.

FO anser i sin årsrapport 2010 att förbättringar måste ske inom några utpekade områden för att staden ska upplevas som en stad för alla. Tillgänglighetsarbetet ska övergå från att vara ett projekt till att bli en del av den ordinarie verksamheten inom stadens nämnder och styrelser. Eliminering av så kallat enkelt avhjälpna hinder ska intensifieras. Tillgänglig kollektivtrafik förutsätter fortsatt samarbete mellan staden och berörda aktörer inom kollektivtrafiken. Beslut finns att nämnderna ansvarar för att arbeta med tillgänglighet i sin ordinarie verksamhet och vidta åtgärder för att förbättra tillgängligheten. Staden samarbetar med SL kring kollektivtrafikens utbyggnad och nya uppdrag har lämnats åt nämnder och styrelser i stadens program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning angående allas lika rättigheter men olika förutsättningar.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Nämnden ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indikatorer och sätta årsmål för nämnden. Kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna nedan avser det målvärde som kommunfullmäktige har totalt för staden.

Stockholm ska vara världens mest tillgängliga huvudstad. Staden ska arbeta aktivt för att avskaffa kvarstående lätt avhjälpna hinder och för att öka såväl den fysiska tillgängligheten som tillgängligheten och delaktigheten i samhället i stort.

Stadens arbete ska präglas av ett tydligt brukarfokus. Att respektera och se varje individs egna resurser och önskemål för den enskildes upplevelse av värdighet.

Alla personer med funktionsnedsättning ska erbjudas en god omsorg, stöd och service. Insatserna ska utformas med respekt för den enskildes önskemål och syfta till att skapa förutsättningar för

självständighet och delaktighet i samhället. Den enskildes rätt till individuell behovsprövning och att beslutade insatser verkställs inom skälig tid ska följas.

Under senare år har valfrihet och ökad mångfald varit viktiga och efterfrågade utvecklingsfrågor inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Nu, då valfrihet råder, är det viktigt att fortsatt fokusera på att informera om detta samt att skapa tydlighet kring valmöjligheter, utveckla mångfalden och att möjliggöra fler alternativ.

En viktig kvalitetsaspekt, förutom valfrihet och mångfald, är medarbetarnas kompetens. Utbildningsinsatser kommer att genomföras under kommande år. Tillgänglighetsfrågor är också av stor vikt och att dessa integreras i alla sammanhang.

Personer med insatserna LSS-boende för vuxna och barn, daglig verksamhet samt korttidshem är överlag mycket nöjda med kvaliteten på stadens service. Den stadsövergripande brukarundersökningen visar goda resultat och kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna uppnås. Nöjdheten per verksamhet är för LSS-boende 88 procent, daglig verksamhet 90 procent och för korttidshem 92 procent. Nämnderna ska beakta de områden där resultaten varit mindre bra och genomföra förbättringsinsatser. Frågor som rör brukarens inflytande och delaktighet i att påverka den insats som ges ska prioriteras.

Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen under 2012 utreda förutsättningarna för hur fler personer med funktionsnedsättningar ska kunna gå från daglig verksamhet till arbete.

Personer med funktionsnedsättning ska ges ett värdigt bemötande i sina kontakter med personal hos stadens nämnder, bolag och samarbetspartners.

Förutom den fysiska tillgängligheten i utemiljö och lokaler erbjuder staden en kommunikativ tillgänglighet via nätet, e-tjänster och stadens kontaktcenter. Möjligheten för personer med funktionsnedsättning att kommunicera med staden eller att utnyttja e-tjänster ska i största möjliga mån vara lika god som för övriga invånare. Information som publiceras på stadens webbsida måste vara tillgänglig för personer med funktionsnedsättning.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
2.1 Stockholmarna ska erbjudas valfrihet och ökad mångfald	Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom omsorg om personer med funktionsnedsättning	öka	öka	öka
2.3 Stockholmarna ska uppleva att de får god service och omsorg	Antal nytillkomna omsorgslägenheter för vuxna inom staden	100 st	100 st	100 st
	Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning	72 %	öka	öka

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
	Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn	91 %	91 %	91 %
	Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal	89 %	öka	öka
	Nöjda brukare - daglig verksamhet	91 %	91 %	91 %
	Nöjda brukare - korttidsboende	91 %	91 %	91 %
	Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn	88 %	89 %	90 %
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Andelen personer med funktionsnedsättning som upplever att de har en fungerande bostad	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andelen personer med funktionsnedsättning som övergår till lönearbete efter deltagande i dagliga verksamheter enligt LSS eller dagverksamheter enligt SoL	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel genomförda utredningar enligt DUR inom stöd och service för personer med funktionsnedsättning	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden

Stadsmiljöverksamhet

Stadsdelsnämnderna ansvarar för skötsel och underhåll samt renhållning av parker, naturområden, parkvägar och naturreservat.

Förslag till budget 2012 och plan för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Budgerat till stadsdelsnämnderna				
Kostnader (-)	-197,5	-202,1	-202,1	-202,1
Drift och underhåll	-154,1	-154,1	-154,1	-154,1
Avskrivningar	-25,4	-30,4	-30,4	-30,4
Internräntor	-18,0	-17,6	-17,6	-17,6
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-197,5	-202,1	-202,1	-202,1
Investeringsplan				
Netto	-80,0	-80,0	-80,0	-80,0

Budgeten för 2012 ökar med 4,6 mnkr jämfört med 2011. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Stadsdelsnämnderna ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indikatorer och sätta årsmål för nämnden.

Upplevelsen av Stockholm som en grön ren och snygg stad ska öka. I takt med att staden växer ökar trycket på grönområden och parker. Arbetet med att instifta nya naturreservat fortgår, vilket också ställer högre krav på stadsdelsnämndernas skötsel och underhåll. Under året kommer arbetet med att inrätta ytterligare ett naturreservat i Kyrkhamn igång. En medelsförstärkning tillförs för att förbättra skötseln av stadens naturreservat.

Stockholm ska vara klotterfritt och det ska vara rent och städat på allmänna platser såsom gator, torg och parker. Stadens städgaranti gäller, vilket innebär att städning och tömning av offentliga papperskorgar ska ske inom 24 timmar efter anmälan. Förutom att hålla en hög ambitionsnivå på renhållning och klottersanering ska staden kraftsamla för att höja kvaliteten på stadens parkmark och grönytor. Grönytor och utrustning som parkbänkar och lekplatser ska vara i god kondition och anpassas för barn samt personer med funktionsnedsättning. Parklekar och nya spännande lekplatser ska tas fram i samarbete med externa intressenter. Stadsdelsnämnderna ska samverka med varandra och med trafik- och renhållningsnämnden för ett snyggt och enhetligt Stockholm. En viktig miljöfrämjande och trivselhöjande åtgärd är att upprätthålla skadedjursbekämpning och nedskräpning från fåglar i stadens parker och badplatser. För att tydliggöra ansvaret och säkerställa en hög och samlad kompetens finns en stadsträdgårdsmästare som har det övergripande ansvaret att leda och utveckla förvaltning av park- och grönområden. All planering av den yttre miljön ska ske med särskild hänsyn till behoven hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättning.

Medborgardialogen ska utvecklas med utgångspunkt från lokala parkplaner. Stadsdelsnämnderna ska aktivt arbeta för att motverka ökande kostnader för stadsmiljöverksamhet, till exempel genom att söka möjligheter till gemensam och/eller kombinerad upphandling med trafik- och renhållningsnämnden.

Berörda nämnder ska i samband med beslut om investeringar och reinvesteringar samverka i syfte att göra materialval som resulterar i långsiktigt kostnadseffektiva lösningar om drift och underhåll och som gör det möjligt att hålla rent och snyggt.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen. Övriga indikatorer för stadsmiljö återfinns och följs upp av trafik- och renhållningsnämnden.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.7 Stockholmare ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Stockholmarnas nöjdhet med skötsel park och grönområden	61 %	öka	öka

Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri

Stadsdelsnämnderna ansvarar för insatser till barn och ungdomar som riskerar att fara illa eller som genom kriminalitet och missbruk riskerar att skada sin egen hälsa och utveckling. Tidiga insatser är av central betydelse. Nämnderna ansvarar också för insatser till vuxna med behov av stöd och hjälp för att komma ifrån missbruk eller som är i behov av annat stöd, till exempel våldsutsatta kvinnor, hemlösa och anhöriga till missbrukare. En god och kvalitativ öppenvård ska prioriteras i syfte att förebygga och minska institutionsvården. I ansvaret ingår även att tillhandahålla anpassat boende, boendestöd, arbete och sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning. Stadsdelsnämnden ansvarar även för att i samarbete med arbetsmarknadsnämnden arbeta med uppföljningsansvaret 16-19 åringar.

Staden ska utveckla samarbetsformerna med landstinget för personer med psykisk ohälsa och/eller missbruk.

Förslag till budget 2012 och plan för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Budgeterat till stadsdelsnämnderna	-1 581,1	-1 585,7	-1 585,7	-1 580,7
Kostnader (-)	-1 618,0	-1 622,6	-1 622,6	-1 617,6
Intäkter	36,9	36,9	36,9	36,9

Budgeten för 2012 ökar med 4,6 mnkr jämfört med 2011. De gamla fördelningsfaktorerna inom vuxna och missbruk fasas ut helt under 2012. Övriga förändringar framgår av bilaga 2.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Nämnden ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indikatorer och sätta årsmål för nämnden. Kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna nedan avser det målvärde som kommunfullmäktige har totalt för staden.

Socialtjänstens arbete ska grundas på respekt för den enskilde individens önskemål och val. Den enskilde ska också ha inflytande över och vara delaktig i utformandet av sin insats. I detta arbete ska möjligheten att ta stöd av den enskildes sociala nätverk beaktas. Arbetet ska baseras på kunskaper och erfarenheter där metoder och insatser ska vara evidensbaserade och visa på goda resultat. Nämnderna ska utarbeta uppföljningsbara aktiviteter och indikatorer för att kunna mäta resultatet av beslutade och utförda insatser. Tidiga insatser till barn och ungdomar ska fortsatt prioriteras och samarbetet mellan socialtjänsten, förskolan och skolan ska stärkas för att uppnå en tydligare helhetssyn kring de barn som far illa eller riskerar att fara illa.

Det bör finnas möjlighet för socialtjänsten att närvara när skolan kallar barnfamiljer till möte i syfte att göra en socialtjänstanmälan. Samarbetet med föräldrarna ska öka. Obligatoriska föräldrasamtal ska hållas senast efter 48 timmar när en minderårig påträffats påverkad av polis eller socialtjänst eller när en ungdom anmäls för brott.

Förebyggande arbete för barn och ungdomar ska prioriteras i syfte att minska antalet individer som under sin uppväxt riskerar en ogynnsam utveckling. Barn och ungdomar i familjehem är en högt prioriterad målgrupp. I syfte att minska narkotikaanvändningen, främst cannabis, fördelas 5,0 mnkr till stadsdelsnämnderna. Barn och ungdomar ska ges bättre hjälp och stöd genom att

staden ska vara synlig och använda samma arenor som de unga, såsom exempelvis internet. Stadsdelsnämnderna ska arbeta mer förebyggande genom att skapa meningsfull sysselsättning för barn och ungdomar under sommarmånaderna exempelvis fler feriearbeten och dagkollo.

Orosanmälan om att barn far allvarligt illa, vare sig det gäller barn i egen familj eller familjehem, måste alltid tas på största allvar och en kontakt med familjen ska tas inom 24 timmar.

I arbetet mot hemlöshet är det förebyggande arbetet fortsatt prioriterat. Det är viktigt att stadsdelsnämnderna och bostadsbolagen samarbetar för att förebygga vräkningar. Samtliga stadsdelsnämnder ska ha en skriftlig handlingsplan för vräkningsförebyggande insatser. Olika stöd- och vårdboenden ska utvecklas och hemlösa ska omfattas av tak-över-huvudet-garantin.

Familjer med osäkra boendeförhållanden ska prioriteras. Den osäkra boendesituationen försenar bland annat introduktionen i samhället och arbetslivet för flyktingfamiljer och allmänt inverkar en osäker situation negativt på barnens möjlighet till trygghet och stabilitet. Skolsituation påverkas också, vilket tillsammans med föräldrarnas utanförskap, utgör en riskfaktor för ogynnsam utveckling.

Det brottsförebyggande arbetet ska präglas av en helhetssyn och integreras i alla nämnder. Stadens nämnder ska utifrån brottsförebyggande programmets övergripande mål och med hänsyn till interna behov och prioriteringar, utforma aktiviteter och formulera indikatorer för uppföljning inom sina respektive verksamhetsområden. Samtliga nämnder och bolag ska utifrån problembild och förutsättningar utforma metoder att använda i det brottsförebyggande arbetet i syfte att göra Stockholm till en trygg stad. Arbetet med sociala insatsgrupper är fortsatt prioriterat och fler stadsdelsnämnder anmodas att använda denna arbetsmetod. Staden ska vara ett föredöme när det gäller att tillhandhålla platser för ungdomstjänst.

För personer med psykisk funktionsnedsättning är ett väl fungerande boende och daglig sysselsättning eller arbete två viktiga hörnstenar för att förbättra livssituationen. Det bryter isolering, ger ökad trygghet och kan minska behovet av ytterligare insatser. Stadsdelsnämndernas utbyggnad av både gruppboenden och stödboenden ska intensifieras och möjligheterna till sysselsättning, studier och arbete ska förbättras. Det uppsökande arbetet och stödformerna till anhöriga ska fortsätta att utvecklas.

För att förbättra uppföljningen och därmed få information om resultatet av olika insatser och arbetssätt har ett gemensamt uppföljningssystem på individnivå införts under 2011. Under 2012 fortsätter arbetet med att utveckla digitala arbetsätt i syfte att förbättra uppföljningen och minska och underlätta administrationen.

Ansvar för dödsboudredningar överförs 1 juli 2012 från stadsdelsnämnderna till socialnämnden. Justering av nämndernas budget sker i samband med överföringen. Socialnämnden ges i uppdrag att återkomma i samband med tertiärrapport 1 med beskrivning av vilket behov som behövs och vad det innebär budgetmässigt.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
2.3 Stockholmarna ska uppleva att de får god service och omsorg	Andel av inkommande anmälningar inom BoU där det inleds en utredning	fastställs 2012	öka	öka
	Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom IoF, BoU och Vuxna, 0-19 år)	öka	öka	öka
	Andel mål för den enskilde, med insatser inom socialpsykiatri, som i snitt uppnås	fastställs 2012	öka	öka
	Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som på det hela taget är nöjda med sin insats	fastställs 2012	öka	öka
	Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som upplever att de fått en förbättrad livssituation enligt DUR uppföljningen (dokumentation, utvärdering och resultat)	öka	öka	öka
	Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes	fastställs 2012	öka	öka
	Andel vuxna som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats	öka	öka	öka
	Antal familjer med barn som saknar stadigvarande bostad	fastställs 2012	minska	minska
	Antal nytillkomna försöks- och träningslägenheter	fastställs 2012	öka	öka
	Antalet försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden	fastställs 2012	öka	öka
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Andel ASI (Addiction Severity Index) utredningar	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel barn och unga i biståndsbedömd öppenvård	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel enskilda som minskat sitt behov av stöd inom socialpsykiatri	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s års-mål år 2012	KF:s års-mål år 2013	KF:s års-mål år 2014
	Andel genomförandeplaner för biståndsbedömda insatser inom socialpsykiatri, IoF	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Andel klienter inom socialpsykiatri som erhållit två uppföljning enligt DUR under året	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel personer i förhållande till hela befolkningen som har haft insatser inom IoF, socialpsykiatri	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Andel personer i förhållande till hela befolkningen som har haft insatser inom vuxen missbruk, IoF	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel vuxna i biståndsbedömd öppenvård	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Vidta åtgärder för att förebygga och arbeta för att minska narkotikaanvändningen	2012-01-01	2013-12-31
Införa öppen mottagning för budget- och skuldrådgivning, öppen varje vecka.	2012-01-01	2012-06-30
Utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna genomföra en granskning av placerade barns skolsituation	2012-01-01	2012-12-31

Flyktningmottagande

Stadsdelsnämnderna ansvarar för mottagning, introduktionsplan, samhällsinformation och utbetalning av introduktionsersättning för samtliga flyktingar som kommit till staden före 1 december 2010. Jobbtorgen svarar för jobbplan och arbetsmarknadsåtgärder för vuxna arbetsföra flyktingar. De kommunövergripande verksamheterna "flytt till annan kommun" som är organiserad under Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd samt "statsbidragsgruppen" som är organiserad under Skärholmens stadsdelsnämnd flyttas från och med 1 januari 2012 till arbetsmarknadsnämnden. Detta eftersom verksamhetsområdet successivt försvinner från stadsdelsnämndernas ansvar samt på grund av arbetsmarknadsnämndens kommunövergripande ansvar för flyktingfrågor.

Den 1 december 2010 övertog staten huvudansvar för introduktionen för vuxna flyktingar och introduktionsersättningen upp till tre år efter uppehållstillstånd medan kommunen fortsätter att ansvara för svenska för invandrare och samhällsinformation. I praktiken innebär reformen att stadsdelsnämndernas ansvar för flyktingar successivt kommer att flyttas över till ekonomiskt bi-

stånd för att till år 2013 upphöra. Vidare får arbetsmarknadsnämnden ansvaret att driva regiongemensam samhällsorientering för samtliga flyktingar. Genom etableringslagen och de preliminära uppgifterna om förordningarna definieras stadsdelsnämndernas ansvar efter etableringsreformen. Ansvaret innebär mottagning och praktisk hjälp i samband med bosättning, medverka i upprättandet av den nyanländes etableringsplan, sociala insatser, ekonomiskt bistånd för nyanlända med prestationsförmåga under 25 procent som inte får en etableringsplan från arbetsförmedlingen samt kompletterande ekonomiskt bistånd för personer som inte blir självförsörjande genom den statliga etableringsersättningen. Utbildningsnämnden ska genom nära samarbete med berörda nämnder ansvara för flyktingbarnens skolgång.

Förslag till budget 2012 och plan för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Budgeterat till stadsdelsnämnderna	127,1	-14,6	0,0	0,0
Kostnader (-)	-64,9	-14,6	0,0	0,0
Intäkter	192,0	0,0	0,0	0,0

Budgeten för 2012 minskar med 141,7 mnkr jämfört med 2011. Minskningen avser färre antal flyktingar till följd av etableringsreformen. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Nämnden ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indikatorer och sätta årsmål för nämnden. Kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna nedan avser det målvärde som kommunfullmäktige har totalt för staden.

Kommunernas flyktingmottagning finansieras med statsbidrag. Stadsdelsnämndernas budget för att bedriva introduktionsverksamhet samt utbetala introduktionsersättning baseras på en schablon för barn, vuxna och äldre. Totalt utgör detta omkring en tredjedel av statsbidraget eller den så kallade generalschablonen. I budget för 2012 fördelas medel utifrån prognos på antalet flyktingar för år 2012. Slutlig justering av budget 2012 baseras på ett genomsnitt av avläsningar av antalet flyktingar under 2012 och regleras i tertialrapport 2 för 2012. Schablonen för flyktingmottagande utgår enligt bilaga 6. Resterande del av generalschablonen täcker kostnader för sfi, förskola, skola, skolbarnsomsorg, gymnasieskola, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt rekryteringsprogrammet. Ersättning för dessa kostnader fördelas till nämnderna enligt fördelningsnyckel. Därutöver söker staden ytterligare ersättning från staten för ensamkommande flyktingbarn, äldre och sjuka, hemtjänst, varaktigt sjuka från ankomst och extraordinära kostnader.

Under 2012 beräknas antalet återföreningsfall att öka. Staden har ett gemensamt ansvar att tillse boende för dessa familjer.

Kommuner som skriver avtal och tillhandahåller en introduktionsplats för flyktingar som haft sin första bosättning i Stockholm får en ekonomisk ersättning på 10 procent av generalschablonen. Utbetalning av dessa medel sker genom överföring av de statsbidrag som inte har förbrukats.

Ekonomiskt bistånd

Stadsdelsnämnderna ansvarar för myndighetsutövning gentemot enskilda medborgare som ansöker om ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL. Dessutom ansvarar stadsdelsnämnderna för insatser för att den enskilde ska bli självförsörjande. Från och med december 2010 ansvarar även stadsdelsnämnderna för flyktingar som inte har hel etableringsersättning. Stadsdelsnämnderna ansvarar efter etableringsreformen för mottagning och praktisk hjälp till flyktingar i samband med bosättning, medverka i upprättandet av den nyanländes etableringsplan, sociala insatser, ekonomiskt bistånd för nyanlända med prestationsförmåga under 25 procent som inte får en etableringsplan från arbetsförmedlingen samt kompletterande ekonomiskt bistånd för personer som inte blir självförsörjande genom den statliga etableringsersättningen.

Förslag till budget 2012 och plan för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Budgeterat till stadsdelsnämnderna	-1 101,3	-1 184,0	-1 184,0	-1 184,0
Kostnader (-)	-1 125,3	-1 208,0	-1 208,0	-1 208,0
Intäkter	24,0	24,0	24,0	24,0

Budgeten för 2012 ökar med 82,7 mnkr jämfört med 2011. Ökningen, som baseras på Sweco Eurofutures AB:s, före detta USK, prognos för ekonomiskt bistånd i augusti 2011, beror på att antalet biståndshushåll och medelbidraget har utvecklats något mindre positivt än vad som förväntades under år 2011. Förändrade regler för mottagning av flyktingar ökar behoven av ekonomiskt bistånd. Förändringar inom verksamhetsområdet framgår av bilaga 2.

Stadsdelsnämnderna måste ha stort fokus på att hålla kostnaderna nere. Att följa upp verksamheten på individnivå är en framgångsrik arbetsmetod för att ha kontroll över utvecklingen. Stadsdelsnämnderna måste ha stort fokus på att hålla kostnaderna nere. Kostnaderna för ekonomiskt bistånd får inte drabba andra verksamheter. Det är av stor vikt att nämnderna aktivt följer och utvecklar rutinerna för att stävja felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd. Nämnderna bör också dra erfarenheter av varandras arbete och sprida goda exempel. Ytterligare ett utvecklingsområde som nämnderna måste fokusera på är prognossäkerheten i samband med tertialrapporterna. Kommunstyrelsen kommer noga följa stadsdelsnämndernas kostnader och ta ställning till huruvida avstämningar krävs i samband med tertialrapporterna. Stadsdelsnämnderna ska även i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden medverka i kommunstyrelsens uppdrag att ta fram förslag till en väg in för personer som söker ekonomiskt bistånd.

Jobbtorg Stockholm samordnar stadens insatser för att stödja fler arbetslösa bidragstagare till egen försörjning. Genom Jobbtorg Stockholm ska alla som idag är beroende av ekonomiskt bistånd på grund av att de är arbetslösa garanteras en snabb individuell bedömning och en aktivitetsplan. Stadsdelsnämnderna får återsöka ersättning för de kostnader som uppstår i samband med kompletterande ekonomiskt bistånd för de nyanlända som inte får full etableringsersättning på grund av nedsatt prestationsförmåga (0-75 procent). Detta enligt den kommunövergripande verksamheten för återsökning av statsbidrag för flyktingmottagande. Särskild ersättning för initialt ekonomiskt bistånd fördelas till stadsdelsnämnderna i särskild ordning. Stadsdelsnämnderna ansvarar för särskilda insatser och information till den nyanlända innan första utbetalning av statlig etableringsersättning sker.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Nämnden ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indikatorer och sätta årsmål för nämnden. Kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna nedan avser det målvärde som kommunfullmäktige har totalt för staden.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Andel barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd	minska	minska	minska
	Andel barn som växer upp i familjer med ensamstående föräldrar som är beroende av ekonomiskt bistånd	minska	minska	minska
	Andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	minska	minska	minska
	Andel ungdomar 18-24 år som är beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till samtliga 18-24 åringar i befolkningen	minska	minska	minska
	Andel vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	minska	minska	minska

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen har in uppdrag att i samarbete med stadsdelsnämnderna, socialnämnden och arbetsmarknadsnämnden ta fram förslag på "en väg in" för personer som söker ekonomiskt bistånd	2012-01-01	2012-12-31

Arbetsmarknadsåtgärder

Stadsdelsnämnderna ansvarar för insatser för att den enskilde ska bli självförsörjande samt för offentligt skyddat arbete och viss arbetsträningsverksamhet.

Förslag till budget 2012 och plan för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Budgeterat till stadsdelsnämnderna	-62,7	-84,6	-84,6	-84,6
Kostnader (-)	-90,1	-112,0	-112,0	-112,0
Intäkter	27,4	27,4	27,4	27,4

Budgeten för 2012 ökar med 21,9 mnkr jämfört med 2011. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Stadsdelsnämndernas arbete med arbetsmarknadsåtgärder finansieras dels genom anslag dels genom särskilda projektmedel och ESF-rådet, Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige. Intäktskravet härrör utifrån dessa projektmedel. Även arbetsmarknadsnämnden ansvarar för arbetsmarknadsfrämjande åtgärder. Det är viktigt att stadsdelsnämnderna fokuserar sina insatser till att omfatta gruppen medborgare som inte omfattas av Jobbtorg Stockholms målgrupper. Budgeten för dessa insatser förstärks med 23,3 mnkr. Vidare måste stadsdelsnämnderna arbeta med att utveckla metoderna så att de anpassas till de personer som är i behov av insatser utifrån att alla ska kunna komma ut i arbete. Syftet ska vara att förbereda denna grupp för insatser hos Jobbtorg Stockholm, detta ska göras tillsammans med arbetsmarknadsnämnden.

I budgeten ingår även 9,0 mnkr för feriearbeten, även i trafik- och renhållningsnämndens budget kvarstår 3,0 för detta ändamål. Dessutom avsätts 1,0 mnkr i central medelsreserv inom kyrkogårdsnämnden samt ytterligare medel inom ramen för ytterstadsarbetet för feriearbeten.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Nämnden ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indikatorer och sätta årsmål för nämnden. Kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna nedan avser det målvärde som kommunfullmäktige har totalt för staden.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Medverka i arbetsmarknadsnämndens uppdrag om att i samverkan med stadsdelsnämnder och socialnämnden utvärdera de arbetsmarknadsinsatser som tillhandahålls samt utveckla arbetsmarknadsinsatser för de aspiranter som står långt från arbetsmarknaden	2012-01-01	2012-12-31
Medverka i kommunstyrelsens uppdrag om samverka med stadsdelsnämnderna, arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden, utveckla arbetsmarknadsinsatser och ett gemensamt sätt att bedöma vilka som kan anses stå till arbetsmarknadens förfogande	2012-01-01	2012-12-31
I dialog med Jobbtorg Stockholm ta fram och tillhandahålla praktikplatser som passar stadens aspiranter	2012-01-01	2012-12-31

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- 4 Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Stadsdelsnämnderna** godkänns.

Arbetsmarknadsnämnden

Nämndens uppgifter

Arbetsmarknadsnämnden inrättades 2011. Nämndens övergripande uppdrag är att stötta människor till arbete och att sammanföra stadens resurser med inriktning mot arbetsmarknad. Nämnden ansvarar för stadens samlade arbetsmarknadsinsatser, samordning och uppföljning av arbetsmarknadsfrågor, integrations- och flyktingfrågor, nationella minoriteter, vuxenutbildning, svenska för invandrare, sfi samt samordningen av information om stadens tillgängliga sommarjobb för ungdomar. Nämnden ansvarar också för den statliga försöksverksamheten med prestationsbaserad stimulansersättning inom sfi samt för att besluta om hur det riktade kvalitetshöjande bidraget ska användas. Vidare ansvarar nämnden för att anordna regiongemensam samhällsorientering för nyanlända. Därutöver har nämnden hand om det kommunala uppföljningsansvaret för 16-19 åringar i de delar detta inte åvilar utbildningsnämnden och för den samordning som krävs med andra nämnder.

Under 2011 flyttades projektet Järvalärling till nämnden från utbildningsnämnden. Ansvaret för de kommunövergripande verksamheterna för flyktingmottagning "flytt till annan kommun" som är organiserad under Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd samt "statsbidragsgruppen" som är organiserad under Skärholmens stadsdelsnämnd flyttas från och med 1 januari 2012 till arbetsmarknadsnämnden. Detta eftersom verksamhetsområdet successivt försvinner från stadsdelsnämndernas ansvar samt på grund av arbetsmarknadsnämndens kommunövergripande ansvar för flyktingfrågor. Den kommunövergripande verksamheten "flytt till annan kommun" organiseras om och får nytt uppdrag som innebär att i samverkan med arbetsförmedlingen, ge tydlig information om stadens bostadsmöjligheter till nyanlända samt att samarbeta med stadens nämnder för att samordna och underlätta arbetet med nyanländas bostadsfrågor.

Förslag till budget 2012 och plan för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-666,6	-692,5	-692,5	-692,5
Drift och underhåll	-666,6	-692,5	-692,5	-692,5
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internräntor	0,0	0,0	0,0	0,0
Intäkter	6,3	87,1	6,3	6,3
Netto	-660,3	-605,4	-686,2	-686,2
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3

Budgeten för 2012 minskar med 54,9 mnkr jämfört med 2011. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Nämnden ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indikatorer och sätta årsmål för nämnden. Kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna nedan avser det målvärde som kommunfullmäktige har totalt för staden.

Vuxna och unga vuxna som av olika anledningar inte har kommit in, eller inte finns kvar, på arbetsmarknaden kan erbjudas insatser från både Arbetsförmedlingen och från staden. I Stockholms stad finns sedan januari 2008 Jobbtorg Stockholm som en av flera insatser. Det är viktigt att de olika erbjudandena som finns för enskilda ordnas på bästa sätt för att öka tillgänglighet, effektivitet och utbud för enskilda så att målet om att fler ska försörja sig själva kan nås. Arbetsmarknadsnämnden ska medverka i kommunstyrelsens uppdrag att i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram förslag på "en väg in" för personer som söker ekonomiskt bistånd.

Nämnden ska utveckla möjligheterna till introduktions-, praktik- och lärlingsverksamhet för skolelever, flyktingar och invandrare. Detta ska ske i lokala företagsområden, särskilt i ytterstaden, och möjliggöra för att fler företag och verksamheter erbjuder sådana platser. I både Järva och söderort ska arbetet med att stimulera till fler arbetstillfällen prioriteras.

Nämnden ska även vara pådrivande i arbetet för att öka antalet anställningar av personer med funktionsnedsättning i stadens verksamheter. I detta arbete ingår även att samverka med företag och andra organisationer för att skapa fler praktikplatser och möjlighet till arbete för personer med funktionsnedsättning. Nämnden arbetar med OpenEyes som syftar till att erbjuda praktikplatser som kan leda till anställning samt att integrera unga människor med funktionsnedsättning i arbetslivet.

Nämnden ska i samarbete med OpenEyes verka för att i staden anställa fler personer med funktionsnedsättningar.

Arbetsmarknadsåtgärder

Jobbtorg Stockholm samordnar stadens insatser för att stödja fler arbetslösa i behov av ekonomiskt bistånd till egen försörjning. Genom Jobbtorg Stockholm ska alla som idag är beroende av ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet garanteras en snabb individuell bedömning och en aktivitetsplan. Totalt erbjuds även 400 ungdomar, som under en längre period uppburet försörjningsstöd, har funktionsnedsättning eller rätt till instegsjobb, efter praktik på en till tre månader även sex månaders visstidsanställning i staden då denna insats givit god effekt. Jobbtorgen ansvarar för heldagsaktivitet där målet är självförsörjning för samtliga aspiranter. Nämnden ska också arbeta med att erbjuda praktik- och ungdomsanställningar för unga som inte har försörjningsstöd. Projektet med Stockholmsvärdar fortsätter. För att minska tiden det tar för en aspirant att få en heltidssysselsättning måste målet vara att inskrivningstiderna kortas.

Det ska vara möjligt för föräldrar att få ledigt från jobbtorget under två veckor på sommaren för att få tillbringa tid med sina barn. Arbetsmarknadsnämnden ska fortsättningsvis, i utökad samverkan med stadsdelsnämnderna och socialnämnden, utveckla arbetsmarknadsinsatser och ett gemensamt sätt att bedöma vilka som kan anses stå till arbetsmarknadens förfogande. Arbetsmarknadsnämnden ska även i samråd med

stadsdelsnämnder och socialnämnden utvärdera de arbetsmarknadsinsatser som tillhandahålls samt utveckla nämndens arbetsmarknadsinsatser för dem som står långt ifrån arbetsmarknaden. För detta krävs utrednings- och bedömningsinstrument som parterna är överens om och kan använda.

Integration

Invandring berikar Stockholm. Det är positivt, välkommet och nödvändigt att människor söker sig till Stockholm. Den som kommer till Stockholm från ett annat land ska få en reell möjlighet till etablering. Därför måste mottagandet av nyanlända syfta till integration, arbete och delaktighet. Det civila samhället bör ha en aktiv roll i nyanländas etablering och det integrationsfrämjande arbetet i stort.

Kunskaper i svenska språket och en fullgod samhällsorientering spelar en avgörande roll för invandrades möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden och i det svenska samhället. I Stockholm finns i dag en mångfald av utbildningsanordnare, både kommunala och fristående, som erbjuder ett brett utbud av kurser i sfi. Svenskundervisning på olika nivåer utifrån individens förkunskaper, möjlighet till utbildning kombinerat med jobb eller praktik liksom så kallade sfx-utbildningar för invandrare med en utländsk yrkesexamen, är centrala inslag i denna mångfald. Individens behov av språkutbildning för att förverkliga sin framtidsdröm ska vara utgångspunkten i stadens sfi-organisation. Sfi-undervisningen ska vara effektiv med en hög grad av valfrihet för den enskilde. Kopplingen mellan svenskundervisning, livet i Sverige och den studerandes framtida yrkesval ska förstärkas. Där det finns möjlighet och behov ska sfx-utbildningar utformas inom fler yrkes- och ämnesinriktningar. Nyanlända invandrare som påbörjar en yrkesutbildning kommer snabbare ut på den reguljära marknaden genom sfx-utbildningarna.

Studie- och yrkesvägledning har en viktig roll för att underlätta nyanländas etablering på arbetsmarknaden och det är också särskilt viktigt för uppföljningsansvaret för 16-19 åringar. En tydligare koppling mellan sfi och arbetsmarknaden bidrar till att minska segregationen och öka sysselsättningen. Individens förutsättningar och behov ska ligga till grund för utvecklingen av sfi. Vidare ska sfi göras mer flexibel så att studier och praktik kan kombineras i större utsträckning. För den som återfinns inom Jobbtorg Stockholm och är i behov av ytterligare sfi-studier, ska sfi kunna vara en del av jobbplanen. Antalet avhopp från kurser inom sfi ska minska.

Vuxenutbildning

För dem som av olika skäl inte kunnat tillgodogöra sig utbildningen i grund- och gymnasieskolan är vuxenutbildningen en andra möjlighet. Inom vuxenutbildningen har resultaten förbättrats de senaste åren. Denna positiva utveckling måste fortsätta och antalet avhopp från kurser inom vuxenutbildningen minska.

Rätt att studera inom den grundläggande vuxenutbildningen har den som saknar en 9-årig grundskola. Plats inom den gymnasiala vuxenutbildningen erbjuds den som inte har en fullständig 3-årig gymnasieutbildning. I mån av plats kan även personer med högre utbildningsbakgrund antas.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

R II
AmN:4

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa	Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	35 %	35 %	35 %
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Andel aspiranter som återremitterats till stadsdelsnämnderna exklusive föräldralediga, insatser via AF (arbetsförmedlingen) och Jobbtorg Resurs	fastställs 2012	minska	minska
	Andel aspiranter som är självförsörjande sex månader efter avslut på Jobbtorg Stockholm	öka	öka	öka
	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Genomsnittlig inskrivningstid för målgruppen personer med ekonomiskt bistånd längre än tio månader som fått arbete/studier via Jobbtorg Stockholm	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Genomsnittlig inskrivningstid för målgruppen ungdomar (16-24 år) som fått arbete/studier via Jobbtorg Stockholm	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel nyanlända aspiranter som är självförsörjande sex månader efter avslut på Jobbtorg Stockholm	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel ungdomar som får insats av samtliga ungdomar 16-19 år som kommer till arbetsmarknadsnämnden via utbildningsnämnden alternativt stadsdelsnämnd eller kommer i kontakt med annan uppsökande verksamhet	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel aspiranter med funktionsnedsättning som går till egen försörjning	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel aspiranter som har avslutats exklusive återremitterade, tre månader efter inskrivning på Jobbtorg	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Elanvändning per kvadratmeter	76 kWh	74 kWh	72 kWh
	Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %

R II
AmN:5

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
	Andel elbilar	öka	öka	öka
	Andel relevanta upphandlingar varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Andel dubbdäck	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.2 Förskolor och skolor i Stockholm ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas	Andel godkända sfi elever efter ett år	öka	öka	öka
	Andel kursdeltagare inom grundläggande vuxenutbildning som under läsåret fullföljt kurs	öka	öka	öka
	Andel kursdeltagare inom gymnasial vuxenutbildning som under läsåret fullföljt kurs	öka	öka	öka
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska
3.1 Budgeten ska vara i balans	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva	Administrationens andel av de totala kostnaderna	minska	minska	minska

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s års-mål år 2012	KF:s års-mål år 2013	KF:s års-mål år 2014
	Obligatoriska nämndindikatorer			
	Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Ta fram och besluta om miljöhandlingsplan utifrån Stockholms miljöprogram 2012-2015	2012-01-01	2012-12-31
I samverkan med stadsdelsnämnderna och socialnämnden, utveckla arbetsmarknadsinsatser och ett gemensamt sätt att bedöma vilka som kan anses stå till arbetsmarknadens förfogande	2012-01-01	2012-12-31
I samverkan med stadsdelsnämnder och socialnämnden utvärdera de arbetsmarknadsinsatser som tillhandahålls samt utveckla nämndens arbetsmarknadsinsatser för de aspiranter som står långt från arbetsmarknaden	2012-01-01	2012-06-30
I samarbete med kommunstyrelsen, stadsdelsnämnderna och socialnämnden ta fram förslag på "en väg in" för personer som söker ekonomiskt bistånd	2012-01-01	2012-06-30
Ta fram en auktorisationsmodell/kundvalsmodell för anordnare inom arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde utifrån lagen om valfrihetssystem (LOV)	2012-01-01	2012-06-30
Medverka i äldrenämndens uppdrag att undersöka möjligheterna att inom äldrenämndens ansvarsområde erbjuda aspiranter från Jobbtorg Stockholm praktik följt av en sex månader visstidsanställning enligt den modell som gäller för Stockholmsvärdarna	2012-01-01	2012-06-30

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

5. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Arbetsmarknadsnämnden** godkänns.

Exploateringsnämnden

Nämndens uppgifter

Exploateringsnämnden har ett samlat ansvar för markförvaltning och mark-exploatering inom stadens gräns samt ansvarar för den mark som är belägen utanför stadens gräns som ska avyttras eller exploateras. Nämnden handhar inom sitt verksamhetsområde frågor om förvärv, överlåtelse eller upplåtelse av fastigheter, tomträter och andra nyttjanderätter. Exploateringsnämnden har till uppgift att genomföra gällande detaljplaner i den mån det ankommer på staden för gator, vägar, torg, parker och andra allmänna platser samt annan mark under nämndens förvaltning. Nämnden har även till uppgift att samverka i arbetet med att utveckla planeringen för stadens framtida bostadsförsörjning tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen. Nämnden ansvarar vidare för myndighetsutövning för hamnfrågor.

Förslag till budget 2012 och plan för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-1 367,6	-1 410,0	-1 553,1	-1 611,1
Drift och underhåll	-114,6	-107,3	-107,4	-106,4
Avskrivningar	-130,0	-145,0	-207,0	-233,0
Internräntor	-1 123,0	-1 157,7	-1 238,7	-1 271,7
Intäkter	2 148,1	2 219,6	2 249,6	2 279,6
Netto	780,5	809,6	696,5	668,5
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-2 110,0	-2 933,4	-3 090,0	-3 010,0
Inkomster	50,0	533,4	690,0	610,0
Netto	-2 060,0	-2 400,0	-2 400,0	-2 400,0
Försäljningsbeting	1 000,0	200,0	200,0	200,0

Budgeten för 2012 ökar med netto 29,1 mnkr jämfört med 2011. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Investeringsbudgeten för 2012 ökar med 340,0 mnkr jämfört med 2011 och uppgår till netto 2 400,0 mnkr. Investeringsbudgeten framgår av bilaga 3. För att säkerställa dels den befintliga projektportföljen med projekt som är i genomförande- och planerings-skede, dels för att möjliggöra den uttalade ambitionshöjningen för bostadsbyggandet utökas exploateringsnämndens investeringsutgifter jämfört med 2011. Från år 2012 och framåt förväntas exploateringsinkomsterna öka väsentligt, främst till följd av ökade inkomster från markförsäljningar i samband med exploatering. För att tydliggöra kopplingen till investeringsutgifterna och lönsamhetskravet ingår dessa, motsvarande bokförda värden, från och med 2012 i budgetramen för investeringar och inte i försäljningsbetinget.

Exploateringsnämnden ska fokusera på att utveckla arbetsformerna för att prioritera både genomförandeprojekten och planeringsprojekten över tid i syfte att säkerställa en jämn och långsiktigt hållbar utbyggnadstakt. Exploateringsnämnden ska vidta åtgärder för att öka prognossäkerheten, både på utgifts- och på inkomstsidan inom investeringsverksamheten. I samband med beslut om investering och reinvesteringar ska ett ökat fokus läggas på att analysera drifts- och underhållskonsekvenserna med syfte att välja material, utformning och tekniska lösningar som är långsiktigt hållbara och som också gör det möjligt att hålla det rent och snyggt.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhets-specifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Nämnden ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indikatorer och sätta årsmål för nämnden. Kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna nedan avser det målvärde som kommunfullmäktige har totalt för staden.

Exploateringsnämnden ska i arbetet med att uppnå Vision Stockholm 2030 planera för en långsiktig bostadsförsörjning med minst 100 000 nya bostäder, vilket innebär att exploateringsnämnden tillsammans med framför allt stadsbyggnadsnämnden ska skapa förutsättningar för 5 000 nya bostäder per år de kommande 20 åren. Den höga bostadsproduktionen är avvägd mot bedömt investeringsutrymme, förväntad inflyttning och tillväxt. Nämnden ska planera så att en hög bostadsproduktion i stabilt tempo över konjunkturcyklerna säkerställs. Nämnden ska i samband med verksamhetsplanering och uppföljning redovisa relationen mellan investeringsmedel och förväntad bostadsproduktion. För att säkerställa en långsiktigt hållbar tillgång på bostäder ska exploateringsnämnden markanvisa minst 5 000 nya bostäder år 2012 och åren därefter ska antalet markanvisningar uppgå till minst 4 000.

Exploateringsnämnden ska prioritera så att en väsentlig ambitionshöjning för bostadsbyggandet såväl under mandatperioden som fram till 2030 kan uppnås. Markanvisningstakten ska öka och planer och projekt som kan realiseras i närtid ska på kort sikt prioriteras. Nämnden ska fokusera på projekt som bedöms realistiska att genomföra under mandatperioden utifrån projektens beslutsläge, måluppfyllelse och ekonomi.

I markanvisningsskedet ska nämnden i ett så tidigt skede som möjligt beakta relevanta frågeställningar och därmed undvika onödiga förskjutningar av processen.

Utbyggnaden av Stockholm ska ske på en långsiktigt hållbar nivå och det ska finnas utrymme för de investeringar som krävs för infrastruktur, omsorg, förskola, skola med mera samtidigt som takten i bostadsbyggandet ska öka. Detta ställer allt större krav på projektens lönsamhet. Det är därför viktigt att fortsatt vidta åtgärder för att uppnå minst nollresultat i exploateringsprojekten. Genom att exploatera mark som inte är förenad med höga grundkostnader samt genom att öka exploateringsgraden kan lönsamheten i projekten öka.

Exploateringsnämnden ska genom benchmarking med andra kommuner och genom löpande erfarenhetsåterföring av pågående och avslutade projekt säkerställa hög effektivitet och lönsamhet i exploateringsverksamheten. Utbyggnaden av staden ska ske enligt de stadsutvecklingsstrategier som fastställts i samband med antagandet av översiktsplanen. Byggnad i goda befintliga kollektivtrafiklägen samt lägen där planering av nya kollektivtrafikförbindelser och vägar pågår ska prioriteras. Det är viktigt att staden ytterligare fördjupar samarbete och planering med AB Storstockholms lokaltrafik, Trafikverket och regionens övriga aktörer i dessa frågor.

En viktig åtgärd för att öka bostadsbyggandet är att skynda på arbetet med att ta fram detaljplaner. Arbetet med att effektivisera planprocessen pågår, men ytterligare åtgärder krävs. För att säkerställa ett fortsatt högt bostadsbyggande, i privat och kommunal regi, ska exploateringsnämnden tillsammans med stadsbyggnadsnämnden fortsätta att vidta åtgärder för att effektivisera plan- och byggprocessen. Samarbetet med framförallt stadsbyggnadsnämnden och trafik- och renhållningsnämnden ska förbättras och den gemensamma produktionsplaneringen ska fortsätta i samverkan med kommunstyrelsen.

Exploateringsnämnden ska i exploateringsprojekt som innehåller större trafikfrågor tidigt samverka med trafik- och renhållningsnämnden samt företrädesvis använda trafik- och renhållningsnämndens kompetens och projektledare i projekten. Det är viktigt att staden så långt det är möjligt uppnår full kostnadstäckning för nedlagt arbete i stora infrastrukturprojekt. Detta förutsätter ett nära samarbete mellan exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden, samt Stockholms Stadshus AB. För att skapa en mer heltäckande redovisning över stadens investeringar i cykelvägar ska exploateringsnämnden följa upp och redovisa anläggandet av cykelvägar i exploateringsområden. Vid nybyggnation ska det planeras för ett ökat cyklande och behovet av cykelparkering beaktas.

Exploateringsnämnden ska i samverkan med Stockholms Stads Parkerings AB, AB Storstockholms Lokaltrafik och berörda grannkommuner verka för större möjligheter till infartsparkering.

Exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden samt trafik- och renhållningsnämnden får i uppdrag att skapa fler cykelparkeringar i Stockholm. Detta är särskilt angeläget i området runt Stockholms centralstation.

Exploateringsnämnden är ansvarig för arbetet att utveckla stadens miljöprofilområden. Norra Djurgårdsstaden, som deltar i Clinton Climate Initiative, CCI, och Västra Liljeholmen vilka är miljöprofilområden som kommer att ge uttryck för stadsmiljöer i världsklass där ny miljöteknik kan visa vägen för hållbara lösningar. När det gäller arbetet med miljöprofilområden samarbetar exploateringsnämnden med stadsbyggnadsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholms Stadshus AB.

Minskad miljöpåverkan kräver också att åtgärder vidtas i det befintliga fastighetsbeståndet. Detta kan till exempel ske i samråd med energicentrum. Miljonprogramområdena utgör därför ett ytterligare miljöprofilområde vars arbete utförs av stadens bostadsbolag.

Exploateringsnämnden ges i uppdrag att pröva möjligheten att skapa en mötesplats för innovation inför utvecklingen av nya stadsdelar. Ambitionen är att låta innovationsföretag träffa bygg- och fastighetsbranschen för att diskutera innovationsbehov inför byggandet av en ny stadsdel. Liknande möten har skapats i Norra Djurgårdsstaden för att diskutera innovationsbehov inom miljöområdet.

Exploateringsnämnden ska arbeta med att restaurera de vattenförekomster i staden som man förfogar över. I ett första steg, efter överenskommelse med Huddinge kommun, ska exploateringsnämnden i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden tillse att sjön Magelungen restaureras. Medel för detta finns avsatta i exploateringsnämndens investeringsbudget samt i Central Medelsreserv: 4 *Till kommunstyrelsens förordning för oförutsedda investeringsutgifter.*

R I ExpIN:4

Hela Stockholm ska vara attraktivt. En mångfald av boende och boendeformer ska etableras i staden. Exploateringsnämndens markanvisningar ska vägledas av målsättningen om en god blandning av upplåtelseformer i hela staden, inbegripandes hyresrätter, bostadsrätter, ägarlägenheter, studentbostäder och småhus. Att verka för yteffektiva lägenheter med lägre boendekostnad är också en mycket viktig del i arbetet med att skapa en mångfald i bostadsbeståndet. Nämnden ska i den fysiska planeringen skapa goda förutsättningar för utveckling av högre utbildning och forskning samt för att öka antalet arbetsplatser i nya utvecklingsområden i ytterstaden. För att säkerställa en långsiktigt hållbar tillgång på bostäder för studenter ska exploateringsnämnden markanvisa minst 400 nya studentlägenheter år 2012 och åren därefter ska antalet markanvisningar uppgå till minst 300. Exploateringsnämnden ska skyndsamt hantera ansökningar om markanvisningar som avser studentbostäder samt påskynda de projekt som diskuteras som kan ge ett större tillskott av studentlägenheter som till exempel studentboende på båt.

Exploateringsnämnden ska i nära samarbete med berörda nämnder och bolag utreda lämpliga platser för tillfälliga studentbostäder.

Arbetet med att förnya och utveckla de södra delarna av Stockholm och insatser inom ramen för Järvalyftet har hög prioritet. Exploateringsnämnden ska i samverkan med övriga nämnder och bolag i staden delta i arbetet med att utveckla Järva och Söderort. Utvecklingen av Farsta som tyngdpunkt ska fortsätta i linje med de slutsatser som dragits från projektet Farsta Large om samverkan, organisation och ledning samt de slutsatser om Farsta som Söderortsvisionen lyfter fram.

Exploateringsnämnden ska tillsammans med övriga berörda nämnder säkerställa att stadens planering på ett tidigt stadium tillgodoser behoven av ytor för offentlig service som boenden för personer med funktionsnedsättning, förskolor, skolor, idrott och rekreation, övrig omsorg, kultur med mera i stadsutvecklingsområdena. Exploateringsnämnden ska i planprocessens tidiga skeden utveckla samverkan med framför allt utbildningsnämnden och berörda stadsdelsnämnder. Planeringen ska också ta hänsyn till kommande och framtida behov av ytor för kommunteknisk infrastruktur som exempelvis återvinningscentraler och snöupplag. Ett större invånarantal ökar trycket på stadens parker, grönområden och vattenspeglar och gör det viktigt att peka ut strategiskt viktiga naturområden och att hantera bebyggelse vid och på vatten varsamt. Nya naturreservat planeras att inrättas enligt tidigare beslut i Älvsjöskogen och Årstaskogen under ledning av exploateringsnämnden i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och berörda stadsdelsnämnder. Under året påbörjas också arbetet att inrätta ett naturreservat i Kyrkhamn. För att värna och utveckla grönskan i en växande stad ska exploateringsnämnden tillsammans med övriga berörda nämnder delta i arbetet med planeringen av nya träd, ett för varje ny bostad.

Ett nytt kulturkluster skapas i Norra Djurgårdsstaden och Bobergs gasklocka byggs om till en internationell kulturscen.

Samnyttjande av parkeringsplatser genom parkeringsköp kan leda till lägre byggkostnader, bättre resursnyttjande och en bättre stadsmiljö. Stadsbyggnadsnämnden ska därför kunna anse att p-normen är uppfylld om ett civilrättsligt avtal har ingåtts mellan byggherren och Stockholms Stads Parkerings AB om att bygga motsvarande nya parkeringsplatser i närområdet. Stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden samt Stockholms Stads Parkerings AB uppmanas att under året i samarbete med trafik- och renhållningsnämnden utreda och pröva så kallade Parkeringsköp, det vill säga möjligheten att avtala om tillskapande och samnyttjande av garage/parkeringsytor.

Staden ska ha en aktiv fastighetsförvaltning och en öppen inställning till fastighetsförsäljning. Stadens mark utanför kommungränsen ska inventeras och utredas i syfte att avyttras.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa	Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	35 %	35 %	35 %
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel markanvisningar med kravet att energianvändningen är högst 55 kwh/m ²	fastställs 2012	öka	öka
	Andel relevanta upphandlingar varor och produkter där krav ställts på miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Andel relevanta upphandlingar för byggande och renovering där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
1.4 Det ska byggas många bostäder i Stockholm	Antal färdigställda bostäder	3 750 st	3 750 st	4 500 st
	Antal markanvisade bostäder	5 000 st	4 000 st	4 000 st
	Antal markanvisade ägarlägenheter	25 st	25 st	25 st
	Antal påbörjade bostäder	4 500 st	4 500 st	4 500 st
	Antal påbörjade hyresrätter	1 500 st	1 500 st	1 500 st
	Nettotillskott av studentbostäder	400 st	300 st	300 st
1.5 Framkomligheten i regionen ska öka	Antal meter nyanlagda cykelvägar i staden	öka	öka	öka
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska
3.1 Budgeten ska vara i balans	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva	Administrationns andel av de totala kostnaderna	minska	minska	minska
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
I dialog med Jobbtorg Stockholm ta fram och tillhandahålla praktikplatser som passar stadens aspiranter	2012-01-01	2012-12-31
Nämnden ska i samband med verksamhetsplanering och uppföljning redovisa relationen mellan investeringsmedel och förväntad bostadsproduktion	2012-01-01	2012-12-31
Ta fram och besluta om miljöhandlingsplan utifrån Stockholms miljöprogram 2012-2015	2012-01-01	2012-12-31

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

6. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Exploateringsnämnden** godkänns.

Fastighetsnämnden

Nämndens uppgifter

Fastighetsnämnden ansvarar som stadens fastighetsförvaltande resurs för lokaler som inte naturligt passar in i stadens fastighetsförvaltande bolag samt för naturvårdsområden och reservat utanför stadens gräns. Staden ska äga byggnader som långsiktigt behövs för sin egen förvaltning och andra byggnader bör säljas. Nämnden ska tillhandahålla och utveckla ändamålsenliga lokaler för stadens verksamheter och externa hyresgäster. Nämnden ska aktivt delta i stadsutvecklingen i de delar där fastighetsnämnden har rådgivning, utifrån sitt sakområde. Uppdraget omfattar förvaltningsbyggnader, kommersiella fastigheter, kulturfastigheter, vissa naturvårdsområden och reservat utanför stadens gräns, slakthusområdet, torg och saluhallar samt idrottsanläggningar. Fastighetsnämnden innehar även det samlade huvudansvaret för utvecklandet av stadens tre saluhallstorg, Östermalmstorg, Hötorget och Medborgarplatsen. Nämnden ska också stödja tillförseln av mat- och färskvaror till Stockholm och stödja handeln med sådana förnödenheter. Ärenden om tvångsförvaltning hanteras av fastighetsnämnden och administreras av AB Svenska Bostäder. Staden ska ha en aktiv fastighetsförvaltning och en öppen inställning till fastighetsförsäljning. En mer aktiv förvaltning av den samlade fastighetsportföljen innebär både försäljning och förvärv av fastigheter. Syftet är att uppnå en mer effektiv och ändamålsenlig förvaltning.

Förslag till budget 2012 och plan för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Verksamhetens intäkter	1 170,1	1 230,7	1 261,2	1 272,0
Verksamhetens kostnader (-)	-586,9	-634,8	-632,7	-626,3
Verksamhetens netto (resultat 1)	583,2	595,9	628,5	645,7
Avskrivningar	-262,8	-254,2	-265,1	-276,1
Räntekostnader (-)	-209,7	-196,2	-217,1	-224,1
Summa intäkter	1 170,1	1 230,7	1 261,2	1 272,0
Summa kostnader (-)	-1 059,4	-1 085,2	-1 114,9	-1 126,5
Resultat efter avskrivningar och finansiella poster (resultat 2)	110,7	145,5	146,3	145,5
Ägartillskott (+)/avkastningskrav (-)	-125,1	-147,9	-145,8	-144,7
Årets resultat - förändring av eget kapital	-14,4	-2,4	0,5	0,8
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-561,7	-821,0	-925,0	-969,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-561,7	-821,0	-925,0	-969,0

Nämndens budgeterade resultat 2012 visar ett underskott om 2,4 mnkr som finansieras av tidigare års överskott. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Avkastningskravet höjs från 125,1 mnkr år 2011 till 146,3 mnkr 2012, vilket är en höjning med 21,2 mnkr. För fastighetsnämnden beräknas internräntan utifrån basräntan plus en omkostnadsersättning på 0,25 procent på motsvarande sätt som för de kommunala bolagen. Internräntan för fastighetsnämnden uppgår därmed till 3,0 procent. Samma ränta används även under byggtiden, den så kallade kreditivräntan. I avkastningskravet har omkostnadsersättning beaktats och den interna hyressättningen för stadens nämnder ska därmed ej påverkas. Till följd av att kreditivräntan är svårbedömd görs en slutlig justering av avkastningskravet i bokslutet för 2012.

Tidigare års balanserade överskott, som nämnden får ta i anspråk för att kunna öka det planerade underhållet, minskar med 12,0 mnkr från 2011 till 2,4 mnkr 2012.

Investeringsbudgeten för 2012 uppgår till 821,0 mnkr. Investeringsbudgeten framgår av bilaga 3. För att genomföra nämndens långsiktiga uppdrag tilldelas en investeringsbudget som långsiktigt uppgår till 415,0 mnkr per år. För att uppfylla kommunfullmäktiges prioriteringar på kortare sikt utökas nämndens investeringsbudget med 406,0 mnkr 2012. Denna utökning syftar främst till att genomföra projekten Energieffektivisering, Samverkanscentral, upprustning och modernisering av Farsta simhall I samband med beslut om investering och reinvesteringar ska ett ökat fokus läggas på att analysera drifts- och underhållskonsekvenserna med syfte att välja material, utformning och tekniska lösningar som är långsiktigt hållbara och som också gör det möjligt att hålla rent och snyggt.

Nämnden uppmanas att göra en sammanvägd prioritering mellan de planerade projekten utifrån projektens beslutsläge, genomförbarhet, måluppfyllelse och ekonomi.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhets-specifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Nämnden ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indikatorer och sätta årsmål för nämnden. Kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna nedan avser det målvärde som kommunfullmäktige har totalt för staden. Nämnden ska kategorisera sitt fastighetsbestånd och utifrån kategoriseringen arbeta med underhållsplaner för respektive kategori.

Stockholms stad har behov av goda förvaltningsbyggnader för sin verksamhet. Nämnden ska vara en aktiv fastighetsförvaltare och verka för god kvalitet i de lokaler, byggnader och anläggningar som staden behöver. Fastigheterna ska vara energieffektiva och leverera en sund inomhusmiljö samt vara fria från miljö- och hälsostörande ämnen. Nämnden har ett viktigt uppdrag i att tillse att stadens mål att energianvändningen i stadens egna byggnader och anläggningar till 2015 ska minska med tio procent jämfört med 2011 uppfylls. Detta arbete kan till exempel ske i samverkan med Energicentrum. Fastighetsnämnden ska förvalta och utveckla fastigheter som staden långsiktigt ska ineha inom stadens gränser. Fastigheter med högt kulturhistoriskt värde såsom Sturehofs slott ska bevaras. Fastighetsnämnden ska leda arbetet med att säkerställa att stadens nämnder har moderna, yt- och energieffektiva lokaler.

Stadshuset ska vara tillgängligt för alla. Arbetet ska intensifieras med att tillgänglighetsanpassa stadshuset för personer med funktionsnedsättningar. Därmed ger staden fler personer, såväl stockholmare som turister, möjlighet att på ett enkelt sätt besöka stadshuset.

Fastigheternas underhåll ska långsiktigt hålla en god nivå för att möjliggöra en professionell förvaltning och en adekvat hyressättning. Där underhållet varit eftersatt ska detta

stärkas enligt nämndens långsiktiga underhållsplan. Fastighetsnämnden ska inom beslutad budget avsätta medel för tillgänglighetsanpassning.

Fastighetsnämnden ska fortsätta inventera sin egen mark för att möjliggöra placering av temporära studentbostäder.

Som torgplatsförvaltare och fastighetsägare vid flera av stadens torg ansvarar nämnden för att i samverkan med berörda nämnder och aktörer skapa attraktivare mötesplatser och förnya formerna för upplåtelser. I uppdraget ligger att ytterligare utveckla torgplatserna.

Brunkebergstorg ska utvecklas till en levande plats i City där torgytan omdisponeras så att uteserveringar och kulturaktiviteter kan fylla delar av torget. Torget utvecklas som en del av det nya stadsutvecklingsområdet City.

Gröna tak och urbana odlingar är en resurs som både skulle kunna bidra till en bättre miljö i staden och medge ytterligare energibesparingar. Fastighetsnämnden ska därför intensifiera sitt påbörjade arbete med att anlägga gröna tak och urban odling, där så är möjligt, på befintliga fastigheter samt vid större ny- och ombyggnationer.

Fastighetsnämnden och idrottsnämnden ska tillsammans ansvara för att analys av drift- och underhållskonsekvenser i samband med investeringsbeslut för nya idrottsanläggningar förbättras för att tydliggöra den långsiktiga påverkan på stadens ekonomi.

Fastighetsnämnden och idrottsnämnden ska i sina verksamhetsplaner ta fram åtgärder för att åstadkomma en långsiktigt hållbar utveckling av lokalkostnaderna samt en effektiv förvaltning av stadens idrottsanläggningar.

Fastighetsnämnden ska arbeta aktivt för att möjliggöra för entreprenörer att hitta nya näringsverksamheter vid idrottsanläggningarna, som de kan driva. Det kan gälla allt från café- och restaurangverksamhet till butiker och service.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa	Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	35 %	35 %	35 %
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel elbilar	öka	öka	öka
	Andel m2 area som energieffektiviserats vid större ombyggnad	fastställs 2012	öka	öka
	Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %
	Andel relevanta upphandlingar av varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Andel relevanta upphandlingar för byggande och renovering där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Elanvändning per kvadratmeter	76 kWh	74 kWh	72 kWh
	Energianvändning per m2	fastställs 2012	minska	minska
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Andel dubbdäck	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska
3.1 Budgeten ska vara i balans	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva	Administrationns andel av de totala kostnaderna	minska	minska	minska
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
I dialog med Jobbtorg Stockholm ta fram och tillhandahålla praktikplatser som passar stadens aspiranter	2012-01-01	2012-12-31
Ta fram och besluta om miljöhandlingsplan utifrån Stockholms miljöprogram 2012-2015	2012-01-01	2012-12-31

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

7. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Fastighetsnämnden** godkänns.

Idrottsnämnden

Nämndens uppgifter

Idrottsnämnden ska främja folkhälsa och breddidrott genom idrott och friluftsliv för stadens invånare. Nämnden ansvarar för stadens bidragsgivning och stöd till idrottsföreningar och andra sammanslutningar. Nämnden har hand om upplåtelse av skolidrottshallar och gymnastiksalarna under den tid lokalerna inte används för skoländamål. Vidare har nämnden hand om ärenden om taxor och subventioner för upplåtelse av anläggningar för idrottsverksamhet. Inom nämndens verksamhet ingår att anordna fritidsverksamhet för barn och ungdomar med funktionsnedsättning. Därutöver ansvarar nämnden för fiskevård inom stadens vatten samt frågor om camping och friluftsverksamhet.

Förslag till budget 2012 och plan för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-788,9	-811,5	-805,4	-805,4
Drift och underhåll	-788,9	-811,5	-805,4	-805,4
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internräntor	0,0	0,0	0,0	0,0
Intäkter	268,4	274,8	296,4	296,4
Netto	-520,5	-536,7	-509,0	-509,0
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0

Budgeten för 2012 ökar med 16,2 mnkr jämfört med 2011. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Investeringsbudgeten för 2012 uppgår till 10,0 mnkr. Investeringsbudgeten framgår av bilaga 3.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Nämnden ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indikatorer och sätta årsmål för nämnden. Kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna nedan avser det målvärde som kommunfullmäktige har totalt för staden.

Idrott och motion för alla

Målet är att stockholmarna ska röra på sig mer, engagera sig mer i idrottsrörelsens föreningar och därmed stärka folkhälsan. Goda förutsättningar ska gälla för motion och friluftsliv för alla invånare, både inom- och utomhus och under alla årstider. Barns

och ungas idrottande och motionerande är prioriterat i idrottsnämndens arbete. Idrottsnämnden ska i samverkan med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna särskilt arbeta för att nå de ungdomar som idag inte idrottar, bland annat genom att ordna en Prova på-mässa för nybörjare samt vid vissa tillfällen hålla idrottsanläggningar öppna på sena helgkvällar. Tillgången till tränings- och tävlingstider vid stadens anläggningar ska ständigt optimeras.

Framtagandet av det nya idrottspolitiska programmet ska ske i dialog med stockholmarna.

Stockholm ska erbjuda goda och jämställda förutsättningar för kvinnor och män att utöva idrott. Förutsättningarna för att utöva idrottsverksamhet ska vara jämlik. Idrottsföreningar som får stöd av staden ska därför aktivt arbeta för att motverka all form av diskriminering, mobbning och kränkande behandling. Idrottsnämnden ska arbeta för att fler ska bli fysiskt aktiva och för att nå nya målgrupper och inte bara etablerade utövare.

Spontanidrotten har en viktig funktion i att locka främst barn och ungdomar till ökad fysiskt aktivitet. Det är av vikt att stadens aktörer så långt det är möjligt samarbetar i syfte att utveckla nya ytor för spontanidrott. Idrottsnämnden ska fortsatt verka för att flera platser med träningsredskap, ett slags utomhusgym, uppförs i staden. Dessa ska kunna användas även av äldre, barn och personer med funktionsnedsättning.

Idrottsnämnden ska samarbeta med utbildningsförvaltningen, förenings- och näringslivet för att fortsätta satsningen på stockholmarnas simkunnighet.

Idrottsnämnden ska från och med 2012 inom beslutad budget avsätta medel för fortsatta satsningar inom ramen för arbetet med ytterstadsutveckling.

Stockholms idrotts- och föreningsliv kommer att uppmärksammas genom en mångfald av idrottsaktiviteter för stockholmarna 2012 då staden firar hundraårsjubileet av olympiska spelen på Stadion.

Effektiv fastighetsförvaltning

I syfte att samla stadens förvaltning av byggnader och anläggningar under en nämnd övergick per den 1 januari 2011 ansvaret för idrottsanläggningar från idrottsnämnden till fastighetsnämnden. Uppdraget var att en ny organisation skulle vara genomförd den 1 juli 2011. Under 2011 har vissa markanläggningar legat kvar under idrottsnämndens ansvar. Från den 1 januari 2012 ska markanläggningar definierade som y-mark i detaljplan, det vill säga mark för idrottsändamål, övergå i fastighetsnämndens ansvar medan markanläggningar som inte är definierade som y-mark kvarstår i idrottsnämndens ansvar enligt överenskommelse med exploateringsnämnden.

Både idrottsnämnden och fastighetsnämnden ska i sina verksamhetsplaner ta fram åtgärder för att åstadkomma en långsiktigt hållbar utveckling av lokalkostnaderna samt en effektiv förvaltning av stadens idrottsanläggningar.

Stärk idrottsföreningarnas ekonomiska bärkraft

Idrottandet i Stockholm är större än det som sker i idrottsnämnden eller kommunens regi. En stor del av all idrott och friskvårdsutövning sker helt utan kommunens inblandning. Idrotten är Sveriges största folkrörelse och är viktig både för människors hälsa och för det civila samhället. Idrottsföreningarna är den viktigaste förutsättningen för att Stockholm ska ha ett stort och aktivt idrottsliv. Målet med idrottsnämndens politik är därför att Stockholm ska ha starka och självständiga idrottsföreningar. Där

staden driver verksamhet i egen regi ska detta ske på sådant sätt att inte en snedvridning av konkurrensen uppstår, det vill säga i enlighet med gällande konkurrenslagstiftning. Idrottsnämnden ska inte bedriva verksamhet inom områden där det finns en fungerande marknad. Idrottsnämnden ska se över och åtgärda eventuella verksamheter som kan anses utgöra osund konkurrens gentemot fristående alternativ.

Idrottsnämnden ska tillsammans med idrottsrörelsen fortsätta arbetet med att förbättra förutsättningarna för idrottsföreningarna att stärka sina egna intäkter. Nämnden ska utarbeta en idrottsbonus för föreningar. Detta ska främja initiativ till och genomförande av verksamhet för nämndens prioriterade målgrupper; personer med funktionsnedsättning, invandrarflickor samt barn och ungdomar som idag inte idrottar. Nämnden ska ta fram en plan för hur Stockholms föreningsliv bättre kan ta del av projektbidrag från EU. Föreningar som får projekt beviljade av EU kan söka stöd till egeninsatsen från idrottsnämnden.

I Stockholms stad ska föreningar och idrottsklubbar ges möjlighet att ta ansvar för sin egen anläggning. Djurgårdens IF:s ambition att bygga en arena för egna pengar välkomnas. Under förutsättning att Djurgårdens IF kan visa en trovärdig finansiering ska Stockholms stad vara behjälplig. Önskar Djurgården en arena på Östermalms IP, och de kommer överens med markägaren behöver även en lösning för den verksamheten som idag finns där hittas.

Långsiktigt hållbar utbyggnad av idrottsanläggningar

Stadens satsningar på nya anläggningar ska utgå från en långsiktig planering av idrottsverksamheten. Från och med 2011 har ansvaret för stadens idrottsanläggningar förts över till fastighetsnämnden, liksom ansvaret för investeringsbudgeten för idrottsinvesteringar. Inom idrottsnämndens ansvarområde ligger att prioritera och planera för stadens nytillskott av idrottsanläggningar, både inom exploateringsområden och inom staden i övrigt.

Planering och prioritering ska göras ur ett driftkostnadsperspektiv samt inom den budget som kommunfullmäktige beslutat om avseende idrottsinvesteringar. Detta innebär att idrottsnämnden även ska prioritera de anläggningsprojekt som planeras i exploateringsområden inom den budgetram som fastställts för idrottsinvesteringar. Prioritering av nya anläggningar ska göras utifrån avvägningar om behov av reinvesteringar i det befintliga anläggningsbeståndet.

Under de kommande tio åren bedöms antalet barn i åldern 6-16 år i Stockholm öka med cirka 27 000. Detta innebär ett ökat behov av idrottsanläggningar, så väl för skolidrott som föreningsidrott. Det är därför angeläget att idrottsnämnden planerar för denna stora expansion i sin långsiktiga planering.

Satsningen på upprustning av stadens simhallar som beslutades i och med Stimulans för Stockholm ska fortgå. Staden har anslagit betydande belopp för reinvesteringar i dessa anläggningar där simhallarna i Farsta, Åkeshov, Vällingby och Västertorp har lyfts fram som prioriterade. Upprustningen av Farsta har påbörjats och därefter är Åkeshovs simhall prioriterat.

Fastighetsnämnden och idrottsnämnden ska tillsammans ansvara för att analys av drift- och underhållskonsekvenser i samband med investeringsbeslut förbättras för att tydliggöra den långsiktiga påverkan på stadens ekonomi. Idrottsnämnden ska planera så att kommande års driftkostnader kan rymmas inom nämndens budgetramar. Det är angeläget att idrottsnämnden ser över behovet av anläggningsytor samtidigt som fas-

tighetsnämnden ska se över anläggningarna för att vidareutveckla och förädla beståndet.

Minst hälften av nyinvesteringarna ska gynna flickors och kvinnors idrottande. Anläggningsutbudet ska vara varierat och utnyttjandet av de befintliga anläggningarna ska öka. Idrottsnämnden ska planera för nya idrottsanläggningar över tid så att en utbyggnad av idrottsverksamheten kan ske på en långsiktigt hållbar nivå. Detta innebär att tillskottet av idrottshallar kan ske genom både utbyggnad av fullstora hallar och utbyggnad av mindre idrottshallar samt ombyggnad av andra lokaler till idrottsändamål. Idrottsnämnden ska uppdatera den långsiktiga planeringen för idrottsverksamheten i staden med en efterfråge- och behovsanalys för att säkerställa att de investeringar som prioriteras och planeras motsvarar det som faktiskt är mest efterfrågat.

Det utbud av idrottshallar som finns i staden ska ses som en gemensam resurs. Idrottsnämnden, fastighetsnämnden och utbildningsnämnden ska därför samverka så att det samlade behovet tillgodoses så effektivt som möjligt. Idrottsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och SISAB fortsätta inventera skolidrottshallar och gymnastiksalor och aktivt arbeta för att tillgängliggöra lokalerna för föreningslivet under den tid lokalerna inte används för skoländamål.

Idrottsnämnden ska ägna särskild uppmärksamhet åt hur samarbetet med näringslivet och idrottsföreningarna kan ge ännu fler anläggningar. Nämnden ska fortsätta och intensifiera arbetet med att finna former för offentlig och privat samverkan. Nämnden ska arbeta vidare på det uppdrag som getts att utreda utvecklings- och finansieringsfrågor

Idrottsnämnden ska ta initiativ till konkret samarbete med kranskommunerna om byggandet av anläggningar som har liten målgrupp och som behöver stora ytor. Människor som bor i Stockholm rör sig över hela Stockholmsområdet. Kommungränser är inte relevanta och bör inte skapa några begränsningar. Idrottsnämnden ska under året i samarbete med kommunstyrelsen påbörja planeringen för att bygga en regional bandyhall i Stockholmsregionen. Bandy är av regionalt intresse och bör därför finansieras av intresserade kommuner tillsammans med eventuella andra intressenter.

Fler externa aktörer

Det är viktigt att involvera föreningarna och låta dem ta ett bredare ansvar. Idrottsrörelsen bör därför i större utsträckning ges möjlighet att överta driften av idrottsanläggningar. Idrottsnämnden ska intensifiera arbetet med att överlåta driften av idrottsanläggningar till andra genom upphandling. Incitament för föreningar och aktiva att ta ansvar för anläggningar och idrottsutövandet ska utvecklas och förstärkas.

Energieffektiva anläggningar

Det är angeläget för både miljön och stadens långsiktiga ekonomi att energiförbrukningen inom stadens fastighetsbestånd minskar. Idrottsnämnden ska, tillsammans med fastighetsnämnden och till exempel energicentrum, genomföra energieffektiviserande åtgärder i stadens idrottsanläggningar. Målet är att sänka energiförbrukningen, minska miljöpåverkan och förhindra kapitalförstöring. Idrottsnämnden ska arbeta för att långsiktigt sänka energianvändningen och i allt högre grad nyttja klimatneutrala energikällor.

Tryggare vardagsmotion och idrottsliv

Idrottsnämnden ska tillsammans med fastighetsnämnden arbeta för att förbättra stockholmarnas förutsättningar för trygg vardagsmotion, bland annat genom att trygghetsanpassa motionsspår.

Idrottsnämnden ska fortsätta satsningen för att motarbeta det idrottsanknutna våldet och huliganismen. Kulturen och språket kring idrotten ska vara välkomnande för alla. Ingen diskriminering får förekomma.

Tillgänglig idrott och fritid för alla

Tillgängligheten inom idrotts- och motionslivet ska öka med målet att barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning ska kunna utöva idrott och besöka idrottsanläggningar under samma förutsättningar som andra. Målet är att Stockholm ska vara världens mest tillgängliga huvudstad, detta gäller även idrottslivet.

Utbudet av idrotts-, fritids- och kulturaktiviteter ska bättre kommuniceras och anpassas till barn med funktionsnedsättning. Idrottsnämnden ska därför i samarbete med kulturnämnden och andra relevanta aktörer genomföra projektet ”Spindeln i fritidsnätet”.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa	Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	35 %	35 %	35 %
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel elbilar	öka	öka	öka
	Andel relevanta upphandlingar av varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Andel miljöbilar i stadens bilflotta (Idrottsnämnden)	100 %	100 %	100 %
	Elanvändning per kvadratmeter (Idrottsnämnden)	76 kWh	74 kWh	72 kWh

Obligatoriska nämndindikatorer				
	Andel dubbdäck	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
1.6 Stockholmsborna ska vara nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm	Stockholmarnas nöjdhet med Stockholms idrottsliv	80 %	öka	öka
	Ungdomars nöjdhet med tillgång till spontanidrott	öka	öka	öka
	Ungdomars nöjdhet med tillgången till organiserad idrott	öka	öka	öka
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Besökarnas nöjdhet med stadens sim- och idrottshallar	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
1.7 Stockholmsborna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska
3.1 Budgeten ska vara i balans	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva	Administrationns andel av de totala kostnaderna	minska	minska	minska
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
I dialog med Jobbtorg Stockholm ta fram och tillhandahålla praktikplatser som passar stadens aspiranter	2012-01-01	2012-12-31
Idrottsnämnden får i uppdrag att revidera det idrottspolitiska programmet	2012-01-01	2012-12-31
Idrottsnämndens timtaxa för upplåtande av idrottshallar under skoltid justeras till motsvarande faktisk självkostnad	2012-01-01	2012-06-30
Ta fram och besluta om miljöhandlingsplan utifrån Stockholms miljöprogram 2012-2015	2012-01-01	2012-12-31
Idrottsnämnden får i uppdrag att tillsammans med Stockholms båtklubbar minska problemet med miljögifter som härstammar från bottenfärger och rengöring av båtar genom att tillse att spolplattor uppförs vid vissa upptagningsplatser för båtar	2012-01-01	2012-12-31

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

8. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Idrottsnämnden** godkänns.

Kulturnämnden: kulturförvaltningen

Nämndens uppgifter

Kulturnämnden ansvarar för huvuddelen av stadens kulturverksamhet. Nämnden är också arkivmyndighet och ansvarar för Stockholms stadsarkiv. Nämnden ska skapa goda förutsättningar för både stadens institutioner och det fria kulturlivet att erbjuda kulturupplevelser av hög kvalitet, som riktar sig till alla stockholmare. Nämnden ska följa och främja utvecklingen av kulturlivet i staden och inom sitt verksamhetsområde, ombesörja stadens bidragsgivning till kulturell verksamhet samt stödet till de allmänna samlingslokalerna, hemgårdarna och de kommunövergripande verksamheterna Akalla by och Husby gård. Nämnden ansvarar även för stadens särskilda stöd till Nobelstiftelsens museiförening.

Nämnden ska svara för verksamheten vid stadsmuseet, stadsbiblioteken, Kulturhuset, Stockholm konst (konstkansliet) samt svara för konstnärlig utsmyckning av allmänna platser. Nämnden ska tillhandahålla kulturskolverksamhet samt ansvarar för medborgarskapsceremonin.

Kulturnämnden har även till uppgift att bevara, levandegöra och förmedla stadens kulturhistoriska värden till stadens invånare, till stadens besökare och till framtida generationer. Nämnden ska utgöra stadens kompetens i arkeologiska och bygghistoriska frågor.

Förslag till budget 2012 och plan för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-904,6	-937,1	-937,0	-933,6
Drift och underhåll	-904,6	-937,1	-937,0	-933,6
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internräntor	0,0	0,0	0,0	0,0
Intäkter	91,4	96,4	96,4	96,4
Netto	-813,2	-840,7	-840,6	-837,2
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-15,3	-15,0	-6,3	-6,3
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-15,3	-15,0	-6,3	-6,3

Budgeten för 2012 ökar med 27,5 mnkr jämfört med 2011. Förändringarna framgår av bilaga 2. Inom nämndens driftbudget ska kapitalkostnaderna inrymmas.

Investeringsbudgeten för 2012 uppgår till 15,0 mnkr. Investeringsbudgeten framgår av bilaga 3. För att genomföra nämndens långsiktiga uppdrag tilldelas en investeringsbudget som långsiktigt uppgår till 6,3 mnkr per år. För att uppfylla kommunfullmäktiges prioriteringar på kortare sikt tilldelas en investeringsbudget med 8,7 mnkr 2012.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhets-specifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Nämnden ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indikatorer och sätta årsmål för nämnden. Kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna nedan avser det målvärde som kommunfullmäktige har totalt för staden.

Kultur i alla former ska ges större utrymme i fler verksamheter. Inte bara barn och unga utan även personer med funktionsnedsättning och äldre som i aktiva former har stöd från staden ska möta musik, böcker och konst som betyder mycket för livskvaliteten. Kultur ska vara tillgängligt för alla, även för personer med funktionsnedsättning.

Musik kan skapa gemenskap och vara ett sätt att nå människor med svårighet att kommunicera. Kulturen är ett bra instrument för att bygga broar mellan generationer. Samarbeten mellan exempelvis kulturskolan och dess verksamheter ska därför stödjas och uppmuntras.

Fritt och växande kulturliv

Kultursektorn är viktig för Stockholm och bör stimuleras att växa. Tillväxten i kultursektorn ökar genom den av kulturnämnden utformade politiken. Det är viktigt att kulturlivet har goda möjligheter att sälja sina produktioner till andra delar av Sverige och världen.

Kulturnämndens arbete ska syfta till att främja och möjliggöra breda samarbeten på kulturområdet. Detta gäller inte bara stadens egen verksamhet utan även stödet till det fria kulturlivet. Under år 2012 ska nya riktlinjer för kulturstöd till det fria kulturlivet implementeras.

I takt med att människor i större utsträckning flyttar eller reser till Stockholm internationaliseras staden. För att nya perspektiv ska ges större plats är ett ökat samarbete mellan nya initiativtagare, föreningar, arrangörer, producenter och etablerade institutioner och det fria kulturlivet en förutsättning. Kulturnämnden bör se över möjligheterna att stärka förutsättningarna för att samarbeten mellan dessa etableras. Kulturnämnden ska se till att fler tar del av den kultur som skapas i staden. För barn och ungdomskulturen bör samarbetet med utbildningsförvaltningen förstärkas. Möjligheterna för det fria kulturlivet att affischera genom kulturtavlorna ska utvidgas och utvecklas.

Som ett led i att tydliggöra kulturens strategiska betydelse för stadens utveckling ska kommunfullmäktige behandla Kulturvision 2030.

Incitamentsstruktur för det fria kulturlivet

De fria grupperna bör öka sina egna intäkter och därmed sin självständighet och livskraft. Incitamentsstrukturen inom kultur- och integrationsstödet ska därför även fortsättningsvis vara utformad så att detta stöds. Kulturföretag får inte missgynnas inom stadens stöd till kulturverksamheter.

Biblioteksverksamheter

Stadens bibliotek ska ligga där stockholmarna vistas och vara öppna när de har tid att besöka dem. Ett exempel på detta är tunnelbanebibliotek. Stockholm ska ha bibliotek som står för både bredd och spets. Biblioteken ska ta till vara de unika resurser som finns på platsen och i omgivningen, genom samarbeten och anpassning av sitt inne-

håll. Den centrala bibliotekstanken – ett rum där man själv eller tillsammans med andra kan söka och dela information – ska vara grunden för alla bibliotek. I det digitala informationssamhället handlar tillgänglighet inte bara om de fysiska öppetiderna utan även om användbarhet och tillgänglighet på nätet. Det digitala biblioteket har samma kärnvärden som det fysiska, nämligen tillgång, urval och systematisering. Stadsbibliotekets arbete med att utveckla e-biblioteket ska fortsätta. Kulturnämnden ska fortsätta arbetet med att modernisera biblioteksstrukturen så att den anpassas efter stadens utvecklingsplaner och Vision Stockholm 2030. Arbetet med att genomföra den nya biblioteksstrukturen syftar till att folkbiblioteken i Stockholm ska bilda en struktur som genom sin placering, sina öppetider och sitt utbud ska tillgodose stockholmarnas efterfrågan.

Kultur för barn och unga

Skolbarnens möjlighet att uppleva kultur ska förenklas och förbättras genom kulturnämndens, Stockholms Stadsteater AB:s och utbildningsnämndens arbete tillsammans med det fria kulturlivet i Stockholm. Under 2012 fortsätter arbetet med att förverkliga barn- och ungdomskulturplanen. Alla berörda nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att implementera planen. Samarbetet med Barnkulturpalatset fortsätter.

Nämnden ska i dialog med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna samt det fria kulturlivet utveckla Kulan för att ge fler barn och unga i skola och förskola möjlighet till kulturupplevelser.

Kulturhuset

Kulturhuset är mycket välbesökt och har stora resurser att tillfredsställa olika smakriktningar. Kulturhuset fungerar därmed som ett hjärta i Stockholms kulturliv. Satsningen på konst och litteratur fortsätter. Verksamheten vid Studion ska ses över.

Stockholm konst

Konsten och konstnärernas roll i Stockholm stärks genom Stockholm konst. Både utställningsverksamheten på Liljevalchs konsthall och konsten i det offentliga rummet ska fylla en allt viktigare roll. Stockholm konst ska bevaka att stadens alla bolag och förvaltningar följer en-procentsregeln för konstnärlig utsmyckning. Stockholm konst ska även genomföra konst- och projektsatsningar för att utveckla det befintliga stadsrummet. Utvecklingen och utbyggnaden av Liljevalchs konsthall, i samarbete med utomstående aktörer, är ett viktigt arbetsområde under 2012.

Stockholm konst ska tillsammans med exploateringsnämnden arbeta med att utnyttja stora ombyggnadsprojekt vid exempelvis Slussen och Odenplan till tillfälliga plattformar för konstprojekt.

Museiverksamhet och kulturarv

På Stadsmuseet och Medeltidsmuseet införs entréavgifter från och med 2012. Avgifterna ska vara så utformade att vuxna besökare endast betalar avgift för sitt första besök och sedan kan gå gratis ett obegränsat antal gånger under den resterande delen av året. Stockholms stadsmuseum fortsätter utvecklingsarbetet med det digitala museet.

Bostadsbyggandet i staden kommer att vara fortsatt intensivt. Stockholms stadsmuseum har en roll att klassificera värdefulla byggnader och bebyggelsemiljöer ur ett kulturhistoriskt perspektiv.

Kulturskolan

Skapande i alla dess former erbjuds ungdomar med skilda bakgrunder och intressen genom att arbetet med att utveckla kulturskolan fortsätter. Kulturskolan ska erbjuda undervisning av hög kvalitet i kulturella färdigheter till Stockholms barn och ungdomar på deras fritid. Fokus bör läggas på att finna metoder för att erbjuda fler barn och unga plats i kulturskolans undervisning.

Stockholm som filmstad

Kulturnämnden ska arbeta för att utbudet av kvalitetsfilm i Stockholm är brett. Samarbetet med Stockholm Film Commission och Filmregion Stockholm-Mälardalen fortsätter.

Evenemang

Innebörden i varumärket *Stockholm – the Capital of Scandinavia* ska förstärkas med Stockholm den kreativa huvudstaden. Det etablerade samarbete som finns med ett femtiotal kommuner i regionen kring varumärket ska användas i denna marknadsföring. Stockholm ska positioneras som ett centrum för nyskapande kultur.

För att öka stadens attraktionskraft ska Stockholms kulturfestival genomföras under hösten 2012. Detta ska ske i samarbete med sponsorer. Ett av målen med festivalen är att visa mångfalden och kvaliteten i stadens ordinarie kulturliv. Festivalen Ung 08 genomförs under sista veckan av skolornas sommarlov. Kulturnämnden ska tillsammans med Stockholm Visitors Board AB stärka marknadsföringen av sommarfestivalerna. Kulturnämnden genomför medborgarskapsceremonin och övrigt nationaldagsfirande den 6 juni 2012.

Strindbergsåret 2012 kommer att uppmärksammas både nationellt och internationellt med en mängd aktiviteter som tar sin utgångspunkt i Strindbergs gärning inom många olika konstformer. Kulturnämnden ska i samarbete med Stockholms Stadsteater AB verka för ett brett deltagande i aktiviteterna i Strindbergs hemstad Stockholm.

Raoul Wallenberg skulle ha fyllt hundra år 2012 och detta bör uppmärksammas i staden.

Kulturnämnden ska fortsätta arbetet med forskningsprojektet Makten i Stadshuset till 2013 som är året för kommunfullmäktiges 150-årsjubileum.

Kultur som tillväxtfaktor

I arbetet med att genomföra översiktsplanen i Stockholm ska kulturnämnden samarbeta med stadsbyggnadsnämnden, fastighetsnämnden och exploateringsnämnden så att kulturverksamheter kompletterar andra delar av stadsutvecklingen.

Kulturlivets samarbete med näringslivet är en viktig del i utvecklingen av Stockholms kulturliv. Genom fonden Innovativ kultur utvecklas formerna för finansiering av kulturaktörer och näringsliv.

När kulturlivet vill etablera verksamheter och lokaler i utvecklingsområden som till exempel Slussen, Telefonplan och inte minst Gasklockeområdet behövs stödformer som möjliggör framgångsrik etablering med en framtida hög självfinansieringsgrad. Kulturnämnden bör lyfta fram metoder och förslag på nya stödformer, hur förankring i andra nämnder ska ske samt vilka verksamheter som kan ha nytta av att verka i dessa klusterbildningar.

Nämndens stöd till Tensta konsthall utökas och växlar därmed av Järvalyftets stöd till konsthallen.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa	Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	35 %	35 %	35 %
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel elbilar	öka	öka	öka
	Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %
	Andel relevanta upphandlingar av varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Elanvändning per kvadratmeter	76 kWh	74 kWh	72 kWh
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Andel dubbdäck	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
1.6 Stockholmarna ska vara nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm	Stockholmarnas nöjdhet med Stockholms kulturliv	91 %	öka	öka
	Ungdomars nöjdhet med möjligheterna till eget utövande av kulturaktiviteter	öka	öka	öka
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Det fria kulturlivets intäkter exkl. offentliga bidrag	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Stockholmarnas nöjdhet med Kulturhusets utställningsverksamhet	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden

Rotel VIII
KuN:6

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Stockholmarnas nöjdhet med Liljevalchs	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Stockholmarnas nöjdhet med Stadsbiblioteket	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Stockholmarnas nöjdhet med Stadsmuseet inklusive Medeltidsmuseet	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska
3.1 Budgeten ska vara i balans	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva	Administrationns andel av de totala kostnaderna	minska	minska	minska
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
I dialog med Jobbtorg Stockholm ta fram och tillhandahålla praktikplatser som passar stadens aspiranter	2012-01-01	2012-12-31
Ta fram och besluta om miljöhandlingsplan utifrån Stockholms miljöprogram 2012-2015	2012-01-01	2012-12-31
I dialog med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna samt det fria kulturlivet utveckla Kulan för att ge fler barn och unga i skola och förskola möjlighet till kulturupplevelser	2012-01-01	2012-12-31
Nya riktlinjer för kulturstöd till det fria kulturlivet ska implementeras	2012-01-01	2012-12-31

Kulturnämnden: stadsarkivet

Nämndens uppgifter

Nämnden är arkivmyndighet och ansvarar för Stockholms stadsarkiv. Stadsarkivet är systemägare för stadens gemensamma e-arkiv.

Förslag till budget 2012 och plan för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-68,1	-66,3	-66,3	-66,3
Drift och underhåll	-68,1	-66,3	-66,3	-66,3
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internräntor	0,0	0,0	0,0	0,0
Intäkter	18,0	18,0	18,0	18,0
Netto	-50,1	-48,3	-48,3	-48,3
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0

Budgeten för 2012 minskar med 1,8 mnkr jämfört med 2011. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Investeringsbudgeten för 2011 är oförändrad jämfört med 2010.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Nämnden ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indikatorer och sätta årsmål för nämnden. Kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna nedan avser det målvärde som kommunfullmäktige har totalt för staden.

Arkiven är en central resurs i stadens informationsförsörjning. Stadsarkivet arbetar för att underlätta för användarna att få tillgång till informationen i arkiven och genom det skapa en av förutsättningarna för att offentlighetsprincipen ska fungera. Tillgång till arkivinformer ger dagens och framtidens stockholmare insyn i de offentliga beslutsprocesserna och möjligheter till forskning ur historiska och andra perspektiv.

Grunden är att stadsarkivet ska publicera allt sitt upphovsrättskyddade material, som arkivet själva är legal upphovsman till, under en licens som tillåter vidareanvändning.

Stadsarkivet har i uppdrag att utveckla öppna API från olika informationskällor som inkommer till det nya e-arkivet.

Tillgänglighet

Tillgängligheten till stadsarkivets material och kunskap ska öka och på bästa sätt komma stockholmarna till del. Stadsarkivet ska även upprätthålla och utveckla god tillgänglighet för människor med funktionsnedsättning.

E-arkiv Stockholm är stadens gemensamma digitala arkiv som produktionsattes under 2010. Kulturnämnden, stadsarkivet, ansvarar för och förvaltar e-arkivet. Alla verksamhetssystem ska successivt anslutas till e-arkivet.

Stadsarkivet har en viktig roll som kunskapsbas om Stockholms historia för både vanliga stockholmare och forskare. Stadsarkivets karaktär av öppen publik institution bör förstärkas.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa	Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	35 %	35 %	35 %
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel relevanta upphandlingar av varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Elanvändning per kvadratmeter	76 kWh	74 kWh	72 kWh
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka

Rotel VIII
KuN:10

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska
3.1 Budgeten ska vara i balans	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva	Administrationns andel av de totala kostnaderna	minska	minska	minska
	Obligatoriska nämndindikatorer			
	Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
I dialog med Jobbtorg Stockholm ta fram och tillhandahålla praktikplatser som passar stadens aspiranter	2012-01-01	2012-12-31
Ta fram och besluta om miljöhandlingsplan utifrån Stockholms miljöprogram 2012-2015	2012-01-01	2012-12-31

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

9. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Kulturnämnden** godkänns.

Kyrkogårdsnämnden

Nämndens uppgifter

Kyrkogårdsnämnden ansvarar för förvaltningen av stadens egna och åt staden upplåtna begravningsplatser samt för frågor som rör begravningsverksamheten enligt begravningslagen. Verksamheten är finansierad via begravningsavgiften.

Förslag till budget 2012 och plan för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-153,3	-153,6	-168,3	-161,3
Drift och underhåll	-143,1	-141,4	-145,4	-138,4
Avskrivningar	-7,9	-9,3	-15,4	-15,4
Internräntor	-2,3	-2,9	-7,5	-7,5
Intäkter	28,5	28,5	28,5	28,5
Netto	-124,8	-125,1	-139,8	-132,8
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-80,0	-92,0	-44,0	-23,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-80,0	-92,0	-44,0	-23,0

Budgeten för 2012 ökar med 0,3 mnkr jämfört med 2011. Förändringarna framgår av bilaga 2. Utöver nämndens budget finns 1,0 mnkr för feriearbeten avsatta i central medelsreserv till kyrkogårdsnämnden.

Investeringsbudgeten för 2012 ökar med 12,0 mnkr. Investeringsbudgeten framgår av bilaga 3. För att genomföra nämndens långsiktiga uppdrag tilldelas en investeringsbudget som långsiktigt uppgår till 10,0 mnkr per år. För att uppfylla kommunfullmäktiges prioriteringar på kortare sikt utökas nämndens investeringsbudget med 82,0 mnkr 2012. Denna utökning syftar främst till att genomföra projekten Skogskrematoriet och bisättningslokal på Norra kyrkogården. Under planperioden påbörjas etableringen av en ny begravningsplats vid Järva.

Nämnden uppmanas att göra en sammanvägd prioritering mellan de planerade projekten utifrån projektens beslutsläge, genomförbarhet, måluppfyllelse och ekonomi.

Begravningsverksamheten ska i sin helhet finansieras av begravningsavgiften, som fastställs av kommunfullmäktige. Över- och underskott ska i sin helhet balanseras till nästkommande budgetår i en begravningsfond. Begravningsavgiften år 2012 sänks med 0,5 öre till 6,5 öre.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Nämnden ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indikatorer och sätta årsmål för nämnden. Kommunfullmäktiges årsmål

för indikatorerna nedan avser det målvärde som kommunfullmäktige har totalt för staden.

Nämnden ska erbjuda de besökande rofyllda, vackra och miljömässigt hållbara begravningsplatser. Verksamheten ska fortsätta att miljöanpassas med avseende på utsläpp, drift och återvinning.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa	Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	35 %	35 %	35 %
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel elbilar	öka	öka	öka
	Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %
	Elanvändning per kvadratmeter	76 kWh	74 kWh	72 kWh
	Andel relevanta upphandlingar varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Andel dubbdäck	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska
3.1 Budgeten ska vara i balans	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1%
3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva	Administrationns andel av de totala kostnaderna	minska	minska	minska
	Obligatoriska nämndindikatorer			
	Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
I samarbete med kyrkogårdsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden säkerställa att en ny begravningsplats vid Norra Järva etableras	2008-01-01	2012-12-31
Nämnden ska investera i nytt Skogskrematorium	2010-01-01	2012-06-31
I dialog med Jobbtorg Stockholm ta fram och tillhandahålla praktikplatser som passar stadens aspiranter	2012-01-01	2012-12-31
Ta fram och besluta om miljöhandlingsplan utifrån Stockholms miljöprogram 2012-2015	2012-01-01	2012-12-31

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

10. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Kyrkogårdsnämnden** godkänns.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Nämndens uppgifter

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvarar för det övergripande miljö- och hälsoskyddet i staden och bidrar därmed till att upprätthålla skydd av människors hälsa och miljö. Nämnden ansvarar för tillsyn enligt miljöbalken, livsmedels-, skydds-, smittskydds- och tobakslagstiftningen. Tillsynen omfattar bland annat miljöfarlig verksamhet, livsmedelshantering, inomhusmiljö och offentliga lokaler. Nämnden är även prövningsmyndighet för vissa av de verksamheter som omfattas av nämnda lagstiftningar. Till uppgifterna hör också miljö- och luftövervakning, bullerbekämpning samt planering och samordning inom miljöskydds- och naturvårdsområdet.

Nämnden har vidare i uppgift att bistå stadens bolag och nämnder i deras miljöarbete. Inom ramen för tillsynsarbetet är det viktigt att arbeta förebyggande genom god information till stadens verksamhetsutövare. Nämnden har slutligen en viktig kommunikativ uppgift i att informera om miljö- och hälsofrågor till stadens invånare och företag.

Förslag till budget 2012 och plan för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-147,0	-153,3	-152,7	-151,3
Drift och underhåll	-147,0	-153,3	-152,7	-151,3
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internräntor	0,0	0,0	0,0	0,0
Intäkter	75,7	75,7	75,7	75,7
Netto	-71,3	-77,6	-77,0	-75,6
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8

Budgeten för 2012 ökar med 6,3 mnkr jämfört med 2011. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Investeringsbudgeten för 2012 är oförändrad jämfört med 2011.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Nämnden ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indikatorer och sätta årsmål för nämnden. Kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna nedan avser det målvärde som kommunfullmäktige har totalt för staden.

R VI MHN:2

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet är tillsyn, miljöövervakning, information och rådgivning i stadens miljöarbete. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska också genom sin expertkompetens bidra till en långsiktigt hållbar utveckling av staden.

Stockholm var av EU-kommissionen utsedd till Europas miljö huvudstad 2010. Utnämningen har kraftigt bidragit till ett ökat intresse för Stockholms miljöarbete där staden fungerar som inspiratör och föredöme för andra städer runt om i världen. Utnämningen har också bidragit till att stockholmarnas medvetenhet kring stadens miljöarbete och krav på en aktiv miljö- och klimatpolitik har ökat. Staden prioriterar ett aktivt och målinriktat miljö- och klimatarbete.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en fortsatt en viktig roll att bistå övriga nämnder och bolag i att uppfylla målsättningarna i Miljöprogrammet för 2012-2015. Det övergripande uppföljningsansvaret för miljöprogrammet har kommunstyrelsen.

Stockholmarnas utsläpp av växthusgaser ska minska till 3,0 ton CO₂ ekvivalent till 2015 och energianvändningen i stadens egna byggnader och anläggningar ska minska med tio procent till 2015 jämfört med 2011. Huvudmålet är att Stockholm ska vara fossilbränslefritt år 2050 för vilket miljö- och hälsoskyddsnämnden under året ska ta fram en färdplan. Det är av central betydelse att arbetet med energieffektiviseringar fortsätter samt att stora ansträngningar görs för att inte huvudmannaskap, organisation eller administrativa svårigheter leder till ett sämre resultat. Nämnden utgör en viktig resurs för klimat- och energieffektiviseringsarbetet i staden och ska bistå stadens bolag och nämnder i arbetet med att uppfylla målet om minskade utsläpp av växthusgaser.

Stadens klimatarbete består av flera viktiga delar. Nämnden bedriver ett informationsarbete riktat till företag och medborgare. Informationsprojektet Klimatneutrala Stockholm är angeläget, likaså ska arbetet med Kemikalieforum intensifieras i syfte att minska utsläppen av gifter i Stockholm. Utöver detta ska miljö- och hälsoskyddsnämnden bistå Stockholm Business Region AB med Klimatpakten. Dessa angelägna åtgärder finansieras med ett sammanlagt tillskott till nämnden om 2,0 mnkr.

Energicentrum är en servicefunktion inom miljö- och hälsoskyddsnämnden som fyller en viktig roll i att sänka stadens kostnader och CO₂-utsläpp. Åtgärder som stadens fastighetsägare tillsammans med Energicentrum planerar genomföra till 2015 syftar till att sänka energianvändningen med tio procent.

Nämndens miljöbilsprojekt har genom åren bidragit till en miljövänligare bilpark i Stockholm. Projektet ska kontinuerligt flytta fram positionerna och följa teknikutvecklingen noga. En stor utmaning kommer de närmaste åren att ligga i att fortsätta arbetet med att få Stockholm att bli en stad där andelen elbilar växer. Staden ska också fortsätta arbetet med att successivt byta ut fordon i stadens tjänst till elbilar.

Stockholms stad ska höja ambitionen avsevärt när det gäller matavfallsinsamling i syfte att öka tillgången av biogas i regionen. Staden har som inriktning att påbörja en utökad insamling från såväl privathushåll som storhushåll och ska sträva efter att nå det nationella målet avseende insamling av matavfall.

Förslaget ska klargöra vilka eventuella investeringar, förändringar i organisations- och incitamentsstrukturer samt driftskostnadskonsekvenser en måluppfyllelse kräver. Förslaget ska resultera i konkreta åtgärder.

Förslaget ska slutföras under det första kvartalet 2012 och ärendet om påbörjad, utökad insamling inklusive organisations- och incitamentsstrukturer ska behandlas under första halvåret 2012.

För stockholmarnas hälsa är det angeläget att uppnå en god utomhusmiljö, vilket inbegriper såväl bullerfrågor som luftkvalitet. Överskridanden av miljökvalitetsnormerna för luftkvalitet avseende PM10 och kvävedioxid ska motverkas i enlighet med stadens miljöprogram.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska tillsammans med trafik- och renhållningsnämnden aktivt följa och utvärdera teknikutveckling avseende åtgärder för att minska partikelemissioner vid sidan av dubbdäcksminskning.

Arbetet med att inrätta de två nya naturreservaten i Älvsjöskogen och Årstaskogen ska under året intensifieras. Under året inleds också arbetet med att inrätta ett naturreservat i Kyrkhamn. Arbetet leds av exploateringsnämnden i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och berörda stadsdelsnämnder.

Närheten till vatten medför ett mervärde för boende i befintlig och kommande vattennära bebyggelse. EU:s vattendirektiv har stor betydelse för stadens vattenvårdsarbete. Samtliga vattenförekomster ska uppnå god ekologisk och kemisk status senast år 2021. Stadens vattenarbete ska därför intensifieras. I ett första steg ska miljö- och hälsoskyddsnämnden uppdras att uppdatera och omvandla stadens vattenprogram till ett åtgärdsprogram för att uppnå god ekologisk och kemisk vattenstatus till år 2021, att utföra en grundvattenutredning, samt tillsammans med Stockholm Vatten AB uppföra en strategi för rening av Bällstaån. Även en upprustning av sjön Magelungen är prioriterad där staden ska ta förnyad kontakt med Huddinge kommun för att finna en gemensam lösning. Upprustningen sker inom ramen för exploateringsnämndens arbete i samverkan med miljö- och hälsoskyddsnämnden.

I syfte att säkerställa stockholmarnas hälsa och säkerhet samt lika och rättvisa regler för Stockholms företag är tillsynsarbetet och den lagstyrda miljöövervakningen en central del i nämndens verksamhet. Myndighetsutövningen och tillsynsfrågorna ska prioriteras och utvecklas. Service och tillgänglighet gentemot stadens medborgare och företag står i fokus för verksamhetsutvecklingen.

Arbetet med att hindra spridningen av skadliga ämnen är ett prioriterat område. Det inledda samarbetet med näringslivet, kallat kemikaliepakten, som syftar till att minska utsläppen av gifter i Stockholm, ska utvecklas.

Kontrollen av inomhusmiljön i stadens fastigheter är viktig för att säkerställa en god inomhusmiljö. Måttillfällen ska genomföras i sammanhang där lokalerna är utsatta för den belastning som de är avsedda för. Uppföljningen efter luftkvalitetsmätningen ska åtgärdas.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utövar tillsyn av restauranger, gatukök, livsmedelsindustri, butiker och andra livsmedelsföretag i Stockholm för att säkra kvaliteten på våra livsmedel. Livsmedelskontrollens tillsynsarbete regleras till stor del genom lagstiftning från EU. Till följd av ny lagstiftning för livsmedelskontrollens tillsynsarbete krävs en utbildningsinsats av nämndens kontrollanter. Nämnden ska även utveckla informationsarbetet till verksamhetsutövare hur spridningen av giftiga ämnen kan undvikas. Även allmänhetens tillgång till info om stadens livsmedel och hälsotillsyn ska förbättras.

Nämnden ska särskilt säkerställa att erfarenheter och kompetensuppbyggnad som följer av projekt- och programverksamhet som ligger utanför kärnuppdraget kommer stadens nämnder och styrelser till del, i form av förbättrad verksamhet, ökad effektivitet och/ eller sänkta kostnader. Nämnden ska fokusera på sina kärnuppgifter.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa	Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	35 %	35 %	35 %
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel elbilar	öka	öka	öka
	Andel flerbostadsfastigheter i staden (totalt) som har radonhalt under riktvärdet 200 Bq/m ³ luft	fastställs 2012	öka	öka
	Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %
	Antal dygn över normvärdet för kvävedioxid i luft	0	0	0
	Antal dygn över normvärdet för PM 10 i luft	0	0	0
	Total fosforhalt i sjöar	83 %	83 %	83 %
	Växthusgasutsläpp per stockholmare	3,3 ton/inv	3,2 ton/inv	3,1 ton/inv
	Andel relevanta upphandlingar av varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Andel dubbdäck	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel ventilationssystem med godkänd obligatorisk ventilationskontroll (ovk) i bostäder	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska
3.1 Budgeten ska vara i balans	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva	Administrationns andel av de totala kostnaderna	minska	minska	minska
	Obligatoriska nämndindikatorer			
	Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
I dialog med Jobbtorg Stockholm ta fram och tillhandahålla praktikplatser som passar stadens aspiranter	2012-01-01	2012-12-31
Ta fram och besluta om miljöhandlingsplan utifrån Stockholms miljöprogram 2012-2015	2012-01-01	2012-12-31

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

11. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Miljö- och hälsoskyddsnämnden** godkänns.

Servicenämnden

Nämndens uppgifter

Servicenämndens kärnverksamhet är administrativa tjänster. På uppdrag av andra nämnder ska servicenämnden ansvara för stadens ekonomi- och löneadministration med vissa tilläggstjänster, gemensam it-service, kontaktcenter, gemensam växel samt koncernupphandling. Inom ramen för sitt uppdrag ska nämnden arbeta med att effektivisera stadens administrativa funktioner. Detta ska leda till sänkta kostnader för stadens övriga nämnder till förmån för kärnverksamheterna. Servicenämnden ska även erbjuda upphandlingstjänster, statistiska uppgifter från lönesystemet för uppföljning samt tjänster inom pensions- och försäkringsområdet. Detta kan beställas från andra nämnder och bolag mot ersättning.

Kommunstyrelsen ska i samarbete med servicenämnden regelbundet följa upp och utvärdera effektivitet och ekonomi för de tjänster som är överförda till servicenämnden. Uppföljningen ska omfatta servicenivåer, kundnöjdhet, uppföljning av indikatorer, processeffektivitet och kostnadsminskningar. Äldre direkt ska särredovisas inom nämnden.

Servicenämndens verksamhet är intäktsfinansierad. En prislista tas fram över tillhandahållna tjänster i samråd med kommunstyrelsen. Servicenämnden tecknar därefter avtal med respektive nämnd. Ersättningen för verksamheten som utförs får inte överstiga servicenämndens självkostnad för den beställda verksamheten. Stadens totala kostnader för de uppgifter servicenämnden övertagit ska minska. Det är även viktigt att prissättningen inte avviker markant från marknaden i övrigt, så att det råder lika villkor mellan nämnden och dess enskilda konkurrenter.

Arbetet med att fortsätta utveckla kontaktcenter Stockholm för stadens nämnder och bolag pågår. En gemensam it-service har inrättats.

Nämnden genomför stadens centralupphandlingar på uppdrag av kommunstyrelsen. Medel för detta reserveras under kommunstyrelsen. Omfattningen av detta uppdrag ska preciseras i avtal mellan kommunstyrelsen och servicenämnden.

Förslag till budget 2012 och plan för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	0,0	0,0	0,0	0,0
Drift och underhåll	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internräntor	0,0	0,0	0,0	0,0
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0

Budgeten för 2012 är oförändrad jämfört med 2011.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhets-specifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Nämnden ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indikatorer och sätta årsmål för nämnden. Kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna nedan avser det målvärde som kommunfullmäktige har totalt för staden.

Service-nämnden ska utvidga och vidareutveckla kontaktcenter Stockholms service så att stockholmarna och de företag som vill verka i staden får en enklare och tydligare kanal för information och lättillgänglig kvalificerad service. Kontaktcenter Stockholm är intäktsfinansierad för att tydliggöra i vilken utsträckning kontaktcenter avlastar nämnderna med ärenden. Detta innebär att Äldre direkt finansieras av stadsdelsnämnderna. Därmed blir det tydligt för nämnderna vad de betalar för och det finns möjlighet att påverka volymerna genom förbättrad information.

Nämnden ska arbeta vidare med att effektivisera och därmed minska kostnaderna för stadens administrativa funktioner. Det är viktigt att finansiering och prissättning av servicenämndens tjänster utformas så att kostnadsmedvetenheten ökar och fortsatta effektiviseringar genomförs. Differentierad prissättning ska, i samråd med stadsledningskontoret, tillämpas och vidareutvecklas. Detta för att dels säkerställa överensstämmelse mellan prissättning och verklig kostnad, dels för att ge incitament till stadens nämnder att använda effektiva administrativa system och minimera manuell hantering.

Service-nämnden får i uppdrag att i samråd med kommunstyrelsen utveckla sin kompetens inom EU-projekt och EU-redovisning för att höja stadens kompetens inom dessa frågor.

Service-nämnden ska, genom Kontaktcenter, överta ansvaret att administrera sommarkoloniverksamheten för barn i grundskolan. Kostnaderna för denna verksamhet får inte faktureras nämnderna utan är ett effektiviseringskrav på servicenämnden.

Serviceämnden ska överta ansvaret för kontrakts- och hyresadministration avseende andrahandsuthyrning till brukare. Nämnden ska utarbeta rutiner för denna process i samverkan med berörda nämnder.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa	Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	35 %	35 %	35 %
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Elanvändning per kvadratmeter	76 kWh	74 kWh	72 kWh
	Andel relevanta upphandlingar av varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska
3.1 Budgeten ska vara i balans	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva	Administrationens andel av de totala kostnaderna	minska	minska	minska
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Andel invånare som är nöjda med service och bemötande hos kontaktcenter Stockholm	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Ta över administrationen av sommarkoloniverksamheten för barn i grundskolan	2012-01-01	2012-12-31
I samråd med kommunstyrelsen utveckla sin kompetens inom EU-projekt och EU-redovisning	2012-01-01	2012-12-31
I dialog med Jobbtorg Stockholm ta fram och tillhandahålla praktikplatser som passar stadens aspiranter	2012-01-01	2012-12-31
Ta fram och besluta om miljöhandlingsplan utifrån Stockholms miljöprogram 2012-2015	2012-01-01	2012-12-31
Ta över ansvaret för kontrakts- och hyresadministration avseende andrahandsuthyrning till brukare samt utarbeta rutiner för denna process i samverkan med berörda nämnder	2012-01-01	2012-12-31
Öppettider för Äldre direkt ska utökas	2012-01-01	2012-06-30

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

12. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Service-nämnden** godkänns.

Socialnämnden

Nämndens uppgifter

Socialnämnden ansvarar för socialt arbete såsom socialjour, skyddade boenden, hemlöshet och uppsökande arbete. Nämnden säljer tjänster, bland annat institutionsvård för barn, ungdomar och vuxna missbrukare till stadsdelsnämnderna. Nämnden ansvarar för ett antal specialistfunktioner såsom familjerådgivning och rådgivning till missbrukare samt handlägger frågor om tillsyn och tillstånd för alkoholservice i stadens restauranger.

Inom nämndens ansvarsområde finns funktionshinderombudsmannen, bedömningskansliet för omsorg om personer med funktionsnedsättning och förmedlingsgruppen. Nämnden ansvarar för att tillhandahålla avlösarservice på beställning av andra nämnder. Nämnden samverkar med ett stort antal frivilligorganisationer inom det sociala området och ansvarar för bidragen till dessa. De ideella föreningarna utgör ett viktigt komplement till stadens arbete. Deras arbete är viktigt för att minska utanförskapet i samhället.

Nämnden utarbetar riktlinjer för socialtjänsten i Stockholms stad, vilket innebär att nämnden har en samordnande roll i staden inom sitt ansvarsområde. Nämnden har ett samordnande och övergripande ansvar för drog- och brottsförebyggande arbete, forskning och utveckling inom det sociala området samt för uppföljning av stadens samlade socialtjänstverksamhet. Socialnämnden ansvarar för uppföljning av Stiftelsen Hotellhems hotellhemsverksamhet för familjer. Nämnden ansvarar också för boende och integrerande åtgärder för ensamkommande flyktingbarn och ungdomar.

För upphandling av privata alternativ inom omsorgs- och stödverksamhet för äldre och för personer med funktionsnedsättning tillämpas lagen om valfrihetssystem, LOV. Socialnämnden har, genom sitt kommunövergripande ansvar för omsorg om personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning, ansvar för att genomföra dessa upphandlingar samt uppföljningsansvaret för avtal utifrån LOV som rör detta verksamhetsområde. Socialnämnden ansvarar för upphandlingen av privata alternativ inom socialpsykiatri enligt LOV. För entreprenadupphandlingar tillämpas lagen om offentlig upphandling, LOU.

Ansvar för dödsboudredningar överförs 1 juli 2012 från stadsdelsnämnderna till socialnämnden. Justering av nämndernas budget sker i samband med överföringen. Socialnämnden ges i uppdrag att återkomma i samband med tertiärrapport 1 med beskrivning av vilket behov som behövs och vad det innebär budgetmässigt.

R VII
SoN:2

Förslag till budget 2012 och plan för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-1 042,7	-1 075,9	-1 061,9	-1 059,9
Drift och underhåll	-1 042,7	-1 075,9	-1 061,9	-1 059,9
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internräntor	0,0	0,0	0,0	0,0
Intäkter	397,8	397,8	397,8	397,8
Netto	-644,9	-678,1	-664,1	-662,1
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7

Budgeten för 2012 ökar med 33,2 mnkr jämfört med 2011. Förändringar framgår av bilaga 2.

I samband med bokslut 2003 har sammanlagt 100,0 mnkr avsatts för utbyggnad av boende för hemlösa. Av dessa återstår cirka 15 mnkr. Nämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram förslag på lämpliga projekt att finansiera med dessa medel. Projekten ska genomföras under 2012.

I socialnämndens budget ingår 11,0 mnkr för utbildningsinsatser inom området stöd och service till personer med funktionsnedsättning oavsett utförare. Medlen kan användas till både kursavgifter och vikarietäckning. Socialnämnden ska ta fram en implementeringsstrategi för att resultatbaserad styrning och evidensbaserad praktik införs i det sociala arbetet inom stadens alla verksamheter och att samverka med andra myndigheter utvecklas.

Under 2012 kommer arbetet med att utveckla socialtjänsten online att fortsätta. Tillgängligheten till socialtjänsten ska öka genom en ökad närvaro på nätet.

Arbetet mot missbruk och hemlöshet är fortsatt ett av de prioriterade områdena för nämnden. Målet att halvera antalet mest utsatta hemlösa fram till 2013 ligger fast. Under 2012 tillförs 16,5 mnkr för detta arbete och projektet "Unga vuxna i hemlöshet" förlängs då projektet visat på mycket goda resultat. Antalet hemlösa har minskat tre mätningar i rad men däremot har unga i hemlöshet ökat svagt. Under 2012 ökar fokus på att minska hemlösheten bland unga. Det gäller insatser för att hjälpa barn och ungdomar som helt eller periodvis bor utanför hemmet på grund av svåra problem i bland annat hemmiljön. Individuellt stöd riktas till dem som ständigt återkommer till härbärgen. Tillgången på försöks- och träningslägenheter ska öka för de hemlösa som är på väg mot en egen bostad. Målet är att beläggningen minskar på akutboendena, till förmån för att fler kommer vidare till egen lägenhet alternativt till ett mer stadigvarande boende genom till exempel projektet "Bostad först" där människor som lever i hemlöshet har möjlighet att få en lägenhet utan krav på att de först ska ha löst problem som missbruk eller skulder. Stockholms stad har sedan projektet påbörjades i februari 2010 haft goda resultat och ska därför satsa på att utöka projektet.

Tak över huvudet-garantin är en viktig del i stadens stöd till hemlösa. Denna stödverksamhet ska geografiskt spridas över staden. För att minska den akuta hemlösheten ska Stiftelsen Hotellhem användas mer aktivt. Stiftelsens uppdrag ska konkretiseras.

Under 2012 ska familjer med osäkra boendeförhållanden uppmärksammas. En osäker boendesituation försenar bland annat introduktionen i samhället och arbetslivet för flyktfamiljer och allmänt inverkar en osäker situation negativt på barnens möjlighet till trygghet och stabilitet. Det är viktigt att säkerställa kvaliteten även i det kortsiktiga boendet. Skolsituation påverkas också, vilket tillsammans med föräldrarnas utanförskap, utgör en riskfaktor för ogynnsam utveckling. En arbetsgrupp som socialförvaltningen leder får i uppdrag att ta fram förslag för hur kvaliteten i boendeanternativ kan öka, lämna förslag på rutiner för att säkra barns skolgång samt öka fokus på utbildnings och arbetsmarknadsinsatser.

Under 2012 kommer nämnden att lägga ett särskilt fokus på arbetet med barn som far illa. Tidiga insatser till barn och ungdomar i samarbete mellan socialtjänsten och skolan ska fortsatt stärkas. Det bör finnas möjlighet för socialtjänsten att närvara när skolan kallar barnfamiljer till möte i syfte att göra en socialtjänstanmälan. BBIC – Barns behov i centrum bör användas i hela staden under 2012. PLUS som ansvarar för stadens utveckling av föräldrastödsprogram förstärks. Föräldrastödsprogram som Komet och ABC ska erbjudas fler föräldrar i förebyggande syfte för att minska våld inom familjer. Som ett led i att stärka barnutredningarnas kvalitet och minska handläggningstiderna ska ett Barnhus etableras i Stockholms stad där tydlig samverkan upprättas mellan polis, åklagare, landsting och ideella organisationer.

Obligatoriska föräldrasamtal ska hållas senast efter 48 timmar när en påverkad minderårig påträffats av polis eller socialtjänst eller när en ungdom anmäls för brott. Socialnämnden ska stödja stadsdelsnämndernas preventiva insatser samt samla och sprida kunskaper om effektiva metoder. Arbetet med sociala insatsgrupper är fortsatt prioriterat och fler stadsdelsnämnder anmodas att använda denna arbetsmetod. För att utveckla arbetet med unga lagöverträdare ska socialnämndens arbete med särskilt kvalificerad kontaktperson utvidgas. Staden ska vara ett föredöme när det gäller att tillhandhålla platser för ungdomstjänst.

Stockholmsenkäten 2010 visar att narkotikaanvändningen ökar bland de flesta ungdomsgrupperna. Socialnämnden får i uppdrag att samordna arbetet med att vända trenden. I syfte att förstärka arbetet med att minska narkotikaanvändningen fördelas 5,0 mnkr till stadsdelsnämnderna. Socialnämnden ska bistå stadsdelsnämnderna och preventionssamordnarna i det proaktiva arbetet.

För att samla länets kunskap om och arbete mot hedersrelaterat våld pågår inom Operation Kvinnofrid arbetet med ett så kallat Hedershus. Under 2012 ska en kartläggning genomföras om våld i nära relationer. Detta är fortsatt en prioriterad fråga. I kartläggningen ska också barn som bevittnat våld ingå.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Nämnden ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indikatorer och sätta årsmål för nämnden. Kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna nedan avser det målvärde som kommunfullmäktige har totalt för staden.

R VII SoN:4

Socialtjänstens arbete grundas på respekt för den enskilde individens önskemål och val där denne ska ha inflytande över och vara delaktig i utformandet av insatsen. Arbetet ska baseras på kunskaper och erfarenheter där metoder och insatser ska vara evidensbaserade.

Fortsatta satsningar på att utforma och erbjuda kvalitativ och erfarenhetsmässig god öppenvård som utgår från varje individs behov ska genomföras. Missbruksvården, stöd till hemlösa och de mest socialt utsatta ska så långt som möjligt ske nära målgruppen genom decentraliserad och uppsökande verksamhet. Nämndens mål är att minska behoven av institutionsplaceringar och erbjuda mesta möjliga stöd utan stora intrång i barnens och familjens livssituation. Barn och ungdomar i familjehem är en högt prioriterad målgrupp. För att garantera kvaliteten i stadens familjehem ska uppföljningen av dessa utvecklas och kvaliteten säkerställas. Den som engagerar sig som förälder i ett familjehem ska erbjudas ett starkt stöd från socialtjänsten. Rekrytering av familjehem för ensamkommande flyktingbarn och flyktingungdomar ska fortsätta.

Barn som har omhändertagits av socialtjänsten har samma rätt till en bra utbildning som alla andra barn. Varje barn som placeras i HVB-hem ska genomgå en skolpsykologisk och pedagogisk utredning. Stockholms stad ska ställa höga krav på placerade barns skolgång och kräva att läxhjälp finns för placerade barn. Socialnämnden ska se över utbildningssituationen i stadens HVB-hem, jourhem och familjehem. Stockholms stad ska upphöra att placera barn i HVB-hem som endast erbjuder så kallad särskild undervisning. Endast hem som har avtal med en skola ska kunna komma i fråga. Rektorer måste ges möjlighet att ta del av planering av familjehems- eller institutionsvård i ett mycket tidigt skede. Skola och socialtjänst måste samverka med föräldrar för att i möjligaste mån kunna undanröja sekretesshinder. Kunskapen bör öka både om placerade barns skolgång liksom om skolgång för barn som lever i skyddat boende och/eller med skyddad identitet.

I dagens skola används datorer i hög utsträckning. För att ge barn i familjer som uppstår ekonomiskt bistånd samma möjligheter som andra barn i skolarbetet ges nämnden i uppdrag att utreda hur dessa barns tillgång till it tillgodoses.

Barn och ungdomar ska ges bättre hjälp och stöd genom att staden ska vara synlig och använda samma arenor som de unga, såsom exempelvis internet. Socialtjänsten och i synnerhet socialnämnden ska fortsätta att utveckla lösningar för att kunna möta fler barn och unga på dessa arenor. Nämnden ska undersöka förutsättningarna för ett jourtelefonnummer dit skola, förskola och andra kan ringa anonymt för att få råd om hur de kan agera när de misstänker att ett barn far illa.

LVU placeringar är den yttersta åtgärden när många andra insatser prövats och misslyckats. För att utveckla arbetet och analysera huruvida andra och tidigare åtgärder kan prövas bör dessa LVU-beslut granskas.

Fältarbetet på internet ska utvecklas i syfte att fånga upp ungdomar som utsätter sig för risker på nätet. Initiativ där ungdomar stöttar andra ungdomar bör premieras. Stadens ungdomsmottagningar ska vara HBT-certifierade.

I arbetet mot hemlöshet är det förebyggande arbetet fortsatt prioriterat. Det är viktigt att stadsdelsnämnderna och bostadsbolagen samarbetar för att tidigt förebygga vräkningar. I det arbetet är skuldrådgivning en viktig del. Preventiva insatser ska bland annat riktas mot barnfamiljer och personer med psykisk funktionsnedsättning. Olika stöd- och vårdboenden ska utvecklas och hemlösa omfattas av tak över huvudetgarantin.

För att personer med psykisk funktionsnedsättning ska kunna erbjudas boende och sysselsättning som är anpassat efter de individuella behoven, ska bostäder i olika former byggas och möjligheterna till sysselsättning, studier och arbete förbättras.

Nämnden ska arbeta för att rekrytera ledsagare, personliga assistenter, avlösare och kontaktpersoner för personer med funktionsnedsättningar.

Valfrihet för människor med funktionsnedsättning ska utvecklas vidare. Brister i tillgänglighet måste kontinuerligt kartläggas och åtgärdas. Information som publiceras på stadens webbplats måste vara tillgänglig även för personer med funktionsnedsättning. Lediga platser i boenden inom socialpsykiatrin ska hanteras av den centrala förmedlingsgrupp som idag förmedlar LSS-boenden. Samverkan mellan kommun och landsting för gruppen psykiskt funktionsnedsatta måste öka.

Socialnämnden ska starta en förmedling av kontaktpersoner och kontaktfamiljer enligt SOL och LSS. Socialnämnden ska erbjuda stadsdelsnämnderna att köpa denna förmedlingstjänst.

Det råder brist på boenden för yngre personer med demenssjukdom. Många som är medelålders, och ibland yngre, bor därmed tillsammans med äldre personer som har demenssjukdom. Staden ska initiera regional samverkan, i syfte att öka tillgängligheten till boenden för yngre personer med demenssjukdom.

Socialnämnden får i uppdrag att bygga upp en ny funktion för kompetensutveckling inom området funktionsnedsättning.

Socialnämnden får i uppdrag att under 2012 utreda hur fler personer med funktionsnedsättningar ska kunna gå från daglig verksamhet till arbete.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa	Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	35 %	35 %	35 %
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
	Andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	minska	minska	minska
	Andel ungdomar 18-24 år som är beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till samtliga 18-24 åringar i befolkningen	minska	minska	minska

R VII
SoN:6

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
	Andel vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	minska	minska	minska
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel elbilar	öka	öka	öka
	Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %
	Elanvändning per kvadratmeter	76 kWh	74 kWh	72 kWh
	Andel relevanta upphandlingar av varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Andel dubbdäck	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.3 Stockholmarna ska uppleva att de får god service och omsorg	Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika (IoF)	öka	öka	öka
	Antal familjer med barn som saknar stadigvarande bostad (IoF)	fastställs 2012	minska	minska
	Antal nyttillkomna försöks- och träningslägenheter (IoF)	fastställs 2012	öka	öka
	Andel barn och ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak (IoF)	öka	öka	öka
	Antalet försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden (IoF)	fastställs 2012	öka	öka
	Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol (IoF)	öka	öka	öka
	Tak-över-huvudet-garantin (IoF)	100 %	100 %	100 %

	Obligatoriska nämndindikatorer			
	Antal hemlösa	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel genomförandeplaner för biståndsbedömda insatser inom IoF, socialpsykiatri	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel vuxna i biståndsbedömd öppenvård (IoF)	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska
3.1 Budgeten ska vara i balans	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1%
3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva	Administrationns andel av de totala kostnaderna	minska	minska	minska
	Obligatoriska nämndindikatorer			
	Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
I dialog med Jobbtorg Stockholm ta fram och tillhandahålla praktikplatser som passar stadens aspiranter	2012-01-01	2012-12-31
Medverka i arbetsmarknadsnämndens uppdrag om att samverka med stadsdelsnämnderna och socialnämnden, utveckla arbetsmarknadsinsatser och ett gemensamt sätt att bedöma vilka som kan anses stå till arbetsmarknadens förfogande	2012-01-01	2012-12-31
Medverka i arbetsmarknadsnämndens uppdrag om att i samverkan med stadsdelsnämnder och socialnämnden utvärdera de arbetsmarknadsinsatser som tillhandahålls samt utveckla arbetsmarknadsinsatser för de aspiranter som står långt från arbetsmarknaden	2012-01-01	2012-12-31
Kommunstyrelsens har uppdrag att ta fram förslag på "en väg in" för personer som söker ekonomiskt bistånd i samarbete med stadsdelsnämnderna, socialnämnden och arbetsmarknadsnämnden	2012-01-01	2012-12-31
Ta fram förslag på insatser för att minska antalet hemlösa ungdomar i åldern 18-20 år	2012-01-01	2012-06-31

R VII
SoN:8

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Ta fram en implementeringsstrategi för att evidensbaserade metoder och insatser införs i socialt arbete inom stadens alla verksamheter och att samverkan med andra myndigheter utvecklas	2012-01-01	2012-12-31
Ta fram och besluta om miljöhandlingsplan utifrån Stockholms miljöprogram 2012-2015	2012-01-01	2012-12-31
Ta fram mätmetod för att mäta andel som går vidare från biståndsbedömd sysselsättning till arbete, praktik eller studier	2012-01-01	2012-12-31
Barnärenden ska handläggas inom fyra månader	2012-01-01	2012-12-31
I samarbete med kommunstyrelsen utreda förutsättningarna för hur fler personer med funktionsnedsättningar ska kunna gå från daglig verksamhet till arbete	2012-01-01	2012-12-31

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

13. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Socialnämnden** godkänns.

Stadsbyggnadsnämnden

Nämndens uppgifter

Stadsbyggnadsnämnden ansvarar för fysisk planering i staden. I detta ingår ansvar för övergripande planering för bland annat bostadsförsörjning, arbetsplatser, miljö och infrastruktur. Detta innebär även ansvar för förverkligandet av promenadstaden, ett tryggt, attraktivt och miljövänligt Stockholm. Nämnden har myndighetsansvar för planprocess, bygglov, bygganmälan och namngivning. Nämnden har hand om stadens fristående mättnings- och kartläggningsverksamhet samt inrättande och upphävande av naturreservat, kulturresevat och djur- och växtskyddsområden enligt miljöbalken. Nämnden beslutar om bidrag till bostadsanpassning för personer med funktionsnedsättning.

Förslag till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-324,5	-334,3	-331,8	-326,3
Drift och underhåll	-324,5	-334,3	-331,8	-326,3
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internräntor	0,0	0,0	0,0	0,0
Intäkter	159,5	173,0	171,9	170,8
Netto	-165,0	-161,3	-159,9	-155,5
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-0,8	-1,6	-0,8	-0,8
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-0,8	-1,6	-0,8	-0,8

Nettobudgeten för 2012 minskar med 3,7 mnkr jämfört med 2011, främst till följd av ett ökat intäktskrav samt till följd av effektivisering av verksamheten. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Investeringsbudgeten för 2012 ökar med 0,8 mnkr jämfört med 2011.

Bostadsanpassningsbidraget för år 2012 är 86,0 mnkr.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Nämnden ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indikatorer och sätta årsmål för nämnden. Kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna nedan avser det målvärde som kommunfullmäktige har totalt för staden.

Fram till år 2030 kommer stadens befolkning att öka med cirka 200 000 personer, därmed kommer över en miljon människor bo i Stockholms stad. Stadsbyggnadsnämndens ska bereda plats för denna expansion med framsynt planering för nya funk-

R III SbN:2

tionsblandade stadsdelar, genom att bygga staden närmare och att förbättra det som redan är byggt. Nämnden arbetar med ett arkitekturprogram vars mål är att spännande och nytänkande arkitektur av hög kvalitet ska uppföras i Stockholm.

Fler bostäder är en förutsättning för en fortsatt stark utveckling av Stockholm. Ett kraftigt bostadsbyggande är högprioriterat och planberedskapen ska därför stärkas ytterligare så att ambitionshöjningen för bostadsbyggandet kan nås både på kort och på lång sikt. Stadsbyggnadsnämnden ska därför planera för en långsiktig bostadsförsörjning med minst 100 000 nya bostäder. Det innebär att de enskilt viktigaste uppgifterna för stadsbyggnadsnämnden är detaljplane- och bygglovsarbete som syftar till fler bostäder. Stadsbyggnadsnämnden ska tillsammans med framför allt exploateringsnämnden skapa förutsättningar för 5 000 nya bostäder per år de kommande 20 åren.

Antalet godkända/antagna detaljplaner per år ska öka och arbetet med att effektivisera plan- och byggprocessen ska fortsätta. Stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och trafik- och renhållningsnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen fortsätta med en gemensam produktionsplanering. Utbyggnaden av staden ska ske enligt de stadsutvecklingsstrategier som fastställts i översiktsplanen. Byggnad i goda befintliga kollektivtrafiklägen samt lägen där planering av nya kollektivtrafikförbindelser och vägar pågår ska prioriteras. Det är viktigt att staden ytterligare fördjupar samarbete och planering med AB Storstockholms Lokaltrafik, Trafikverket och regionens övriga aktörer i dessa frågor. För att fånga upp kreativa och positiva åsikter i detaljplanearbetet ska nämnden fortsätta att utveckla olika samrådsformer och nya vägar till dialog med stockholmarna.

Stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden samt trafik- och renhållningsnämnden får i uppdrag att skapa fler cykelparkeringar i Stockholm. Detta är särskilt angeläget i området runt Stockholms centralstation.

All nybyggnation bör inte se likadan ut utan måste ges möjlighet till ett unikt uttryck. Nämnden ska verka för en arkitektonisk mångfald och fler småskaliga projekt. De gröna inslagen ska bli fler med gröna tak och växtbeklädda fasader.

Stadsbyggnadsnämnden ska möta efterfrågan på detaljplaner och programarbete genom att vidta åtgärder för att korta planprocessen. Samarbetet med framför allt exploateringsnämnden och trafik- och renhållningsnämnden är avgörande för att nå målen. Planer och projekt som kan genomföras i närtid ska prioriteras samtidigt som stadsbyggnadsnämnden tillsammans med exploateringsnämnden ska säkerställa tillgången till mark för fortsatt utbyggnad av sammantaget 100 000 nya bostäder fram till 2030.

Intentionerna i stadens nya översiktsplan om promenadstaden ska förverkligas. Staden ska främst växa i de utpekade stadsutvecklingsområdena i innerstadens krans, genom ett utvecklat city och i de tyngdpunkter som identifierats i ytterstaden. Arbetet med att koppla samman ytterstadens stadsdelar med varandra och med omgivande kommuner genom en tätare och mer varierad bebyggelse och förbättrade kommunikationer ska därför intensifieras. När områden växer samman, som exempelvis vid Årstafältet och Hagastaden, ökar förutsättningarna för goda kommunikationer och trygga boendemiljöer. Nämnden ska i den fysiska planeringen skapa förutsättningar för utveckling av högre utbildning och forskning samt för att öka antalet arbetsplatser och kommersiella lokaler i nya utvecklingsområden i ytterstaden. Nämnden har en viktig roll i utvecklandet av fler stadsdelar med miljöprofil.

Stadsbyggnadsnämnden ska utveckla Stockholms blå och gröna värden. I detta ingår att planera för hur Stockholm ska utvecklas som stad på vattnet med bad, kajliv, boende samt kollektiv- och andra transporter. Fler invånare ökar trycket på stadens parker

och grönområden och gör det viktigt att peka ut strategiskt viktiga naturområden. Därför kommer nya naturreservat enligt tidigare beslut att inrättas i Älvsjöskogen och Årstaskogen under ledning av exploateringsnämnden i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och berörda stadsdelsnämnder. Under året påbörjas också arbetet att inrätta ett naturreservat i Kyrkhamn.

Stockholm ska bli världsledande i parkplanering. Parkprogrammet ska utvecklas med nya metoder för planering och utveckling av parker och grönområden. Nya parker ska anläggas som en naturlig del av stadsutvecklingsområden. Befintliga parkers stora värde tillsammans med andra rekreationsytor ska bevaras. Fler lekparkers ska utvecklas och göras tillgängliga för barn med funktionsnedsättning. Särskilda insatser ska vidtas för att öka antalet träd i staden. City ska bli en levande stadsdel med folkliv dygnet runt. En övergripande vision för city tas fram under ledning av kommunstyrelsen, i samråd med berörda nämnder. Visionens övergripande mål är: attraktivare stadsmiljöer, fler bostäder och stärkt cityhandel. Visionen ska stärka stadsutvecklingsområdet den centrala staden.

Vid nybyggnation ska det planeras för ett ökat cyklande och behovet av cykelparkering ska beaktas.

Arbetet med att förnya och utveckla de södra delarna av Stockholm och insatser inom Järvalyftet har hög prioritet. Ytterstaden ska utvecklas för dem som bor och verkar där genom förbättrad trygghet, utbildningsmöjligheter, näringsliv, arbetsmarknad, infrastruktur och stadsmiljö. Stadsbyggnadsnämnden ska i samverkan med övriga nämnder och bolag i staden delta i arbetet med att utveckla Söderort. Utvecklingsarbetet ska ske i dialog med de boende. Utvecklingen av Farsta som tyngdpunkt ska fortsätta i linje med slutsatser från projektet Farsta Large om samverkan, organisation och ledning samt de slutsatser om Farsta som Söderortsvisionen lyfter fram. Det kommande utvecklingsarbetet för tyngdpunkten Farsta enligt Promenadstaden – översiktsplan för Stockholm ska tjäna som modell för kommande program. Samtliga tyngdpunkter ska utvecklas med egna utvecklingsarbeten, där arbetet påbörjas under mandatperioden.

Vid planering av nya stadsdelar måste hänsyn tas till stockholmarnas behov. Antalet barn i förskoleålder beräknas öka med cirka 6 000 barn till år 2015 vilket ställer höga krav på nya förskolor och skolor.

Stadsbyggnadsnämnden ska förbättra förutsättningarna för nyföretagande genom att lokaler för småföretagande planeras in vid ny- och tillbyggnation av stadsdelar, inte minst i gatuplan.

Stadsbyggnadsnämnden ska effektivisera sin verksamhet och uppnå en väsentlig resultatförbättring och ökad kostnadstäckningsgrad för den avgiftsfinansierade verksamheten. Stadsbyggnadsnämnden ska följa och utvärdera effekterna av regelförändringar i den nya plan- och bygglagen. Nämnden ska särskilt utvärdera att taxan för stadsbyggnadsnämndens verksamhet motsvarar stadens självkostnad samt ger tillfredställande kostnadstäckningsgrad. Det är viktigt att staden så långt det är möjligt uppnår full kostnadstäckning för nedlagt arbete i stora infrastrukturprojekt. Detta förutsätter ett nära samarbete mellan stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, samt trafik- och renhållningsnämnden.

För att minska antalet överklagade detaljplaner samt för att effektivisera plan- och bygglovsprocessen ska det vara tydligt vad som krävs för att detaljplaneunderlag och bygglovsunderlag ska vara fullständiga. Stadsbyggnadsnämnden ska i bygglovsärenden ha en problemlösande attityd. Översiktsplanen ska kommuniceras för att skapa acceptans för stadens utveckling.

Samnyttjande av parkeringsplatser genom parkeringsköp kan leda till lägre byggkostnader, bättre resursnyttjande och en bättre stadsmiljö. Stadsbyggnadsnämnden ska därför kunna anse att p-normen är uppfylld om ett civilrättsligt avtal har ingåtts mellan byggherren och Stockholms Stads Parkerings AB om att bygga motsvarande nya parkeringsplatser i närområdet. Stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden samt Stockholms Stads Parkerings AB uppmanas att under året i samarbete med trafik- och renhållningsnämnden utreda och pröva så kallade Parkeringsköp, det vill säga möjligheten att avtala om tillskapande och samnyttjande av garage/parkeringsytor.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa	Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	35 %	35 %	35 %
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel elbilar	öka	öka	öka
	Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %
	Andel relevanta upphandlingar av varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Andel miljöklassade byggnader	fastställs 2012	öka	öka
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Andel dubbdäck	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
1.4 Det ska byggas många bostäder i Stockholm	Antal bostäder i godkända/antagna detaljplaner	5 000 st	5 000 st	5 000 st
	Antal färdigställda bostäder	3 750 st	3 750 st	4 500 st
	Antal påbörjade bostäder	4 500 st	4 500 st	4 500 st
	Antal påbörjade hyresrätter	1 500 st	1 500 st	1 500 st

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s års mål år 2012	KF:s års mål år 2013	KF:s års mål år 2014
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Genomsnittlig tid från planbeställning till fördelning på handläggare	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Genomsnittlig tid från Start-PM till beslutad detaljplan, alla planer	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
	Antalet bostadsbränder jämfört med år 2010	-20 %	minska	minska
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska
3.1 Budgeten ska vara i balans	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva	Administrationns andel av de totala kostnaderna	minska	minska	minska
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
I dialog med Jobbtorg Stockholm ta fram och tillhandahålla praktikplatser som passar stadens aspiranter	2012-01-01	2012-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska under 2012 utreda behovet av tjänsten Entré Stockholm. Inom ramen för detta ska utvärderas hur data ska tillgängliggöras samt om behov av tjänsten föreligger föreslå lösningar för drift och förvaltning där extern parts möjlighet att utveckla tjänsten ska övervägas	2012-01-01	2012-12-31
Ta fram och besluta om miljöhandlingsplan utifrån Stockholms miljöprogram 2012-2015	2012-01-01	2012-12-31

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

14. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Stadsbyggnadsnämnden** godkänns.

Trafik- och renhållningsnämnden: trafik- och gatuverksamhet

Nämndens uppgifter

Nämnden ansvarar för strategisk trafikplanering, utveckling av trafiksäkerheten och trafikövervakning. Nämnden ansvarar för gatuskötsel och har investeringsansvar för gator, vägar, vissa torg och parker och ska som huvudman för allmänna platser och som väghållare samordna och utveckla stadsdelsnämndernas tekniska verksamhet. Nämnden ansvarar även för skötseln av stadens samtliga träd på gatumark och för markupplåtelse.

Förslag till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-1 623,4	-1 578,2	-1 650,7	-1 696,6
Drift och underhåll	-1 244,6	-1 153,7	-1 172,1	-1 183,7
Avskrivningar	-238,0	-270,8	-294,2	-306,2
Internräntor	-140,8	-153,7	-184,4	-206,7
Intäkter	808,7	875,9	875,9	875,9
Netto	-814,7	-702,3	-774,8	-820,7
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-1 204,5	-760,3	-678,3	-677,1
Inkomster	35,5	8,3	8,3	7,1
Netto	-1 169,0	-752,0	-670,0	-670,0

Budgeten för 2012 minskar med 112,4 mnkr jämfört med 2011. Förändringarna framgår av bilaga 2. I budgeten kvarstår 3,0 mnkr för feriearbeten. Budgeten har utökats med 25,0 mnkr för åtgärder i syfte att korta ned genomförandetider i projekten.

Investeringsbudgeten för 2012 minskar med 417,0 mnkr jämfört med 2011. Investeringsbudgeten framgår av bilaga 3. För att genomföra nämndens långsiktiga uppdrag tilldelas en investeringsbudget som långsiktigt uppgår till 670,0 mnkr per år. För att uppfylla kommunfullmäktiges prioriteringar på kortare sikt utökas nämndens investeringsbudget under 2012. Denna utökning syftar till att genomföra gatuåtgärder i samband med byggande av Stockholmsarenan med 22,0 mnkr samt åtgärder i syfte att korta ned genomförandetider i projekten med 50,0 mnkr. I investeringsbudgeten ingår också en extra satsning om 10,0 mnkr för trädåtgärder.

Inom nämndens långsiktiga investeringsbudget ska inrymmas nya anläggningar som följd av den växande staden samt reinvesteringar för att bevara befintlig infrastruktur.

Under budgetperioden ska nämnden säkerställa ny förbindelse mellan Rinkeby och Stora Ursvik då projektet är en viktig förutsättning för måluppfyllelse inom Järvalyftet.

I samband med beslut om investering och reinvesteringar ska ett ökat fokus läggas på att analysera drift- och underhållskonsekvenserna med syfte att välja material, utformning och

tekniska lösningar som är långsiktigt hållbara och som också gör det möjligt att hålla det rent och snyggt.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Nämnden ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indikatorer och sätta årsmål för nämnden. Kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna nedan avser det målvärde som kommunfullmäktige har totalt för staden.

Den växande staden ställer höga krav på planering av infrastrukturen för att få ett väl fungerande trafiksystem som är pålitligt, förutsägbart, tryggt och säkert för att tillgodose näringslivets transporter och medborgarnas behov. Eftersom Stockholm växer i snabb takt, med cirka 5 000 nya bostäder per år den kommande 20-årsperioden, krävs ett tydligt infrastrukturperspektiv i planeringen av var dessa nya bostäder ska byggas. Inriktningen är att nya bostäder i huvudsak ska byggas i goda befintliga kollektivtrafiklägen, i lägen där nya spår och vägar planeras samt i lägen som möjliggör gång- och cyklande som ett pendlingsalternativ, vilket skapar goda förutsättningar för att nå framkomlighetsmålen på sikt.

När Stockholm växer måste kollektivtrafiken växa. För att möta detta behov ska bland annat spårbunden kollektivtrafik inklusive en framtida utbyggnad av tunnelbanan studeras tillsammans med huvudmannen för kollektivtrafik. Trafik- och renhållningsnämnden ska, utifrån sitt ansvarsområde, verka för att båttrafiken på Stockholms inre vatten ökar. I detta arbete är nya Slussen en naturlig knutpunkt för framtidens båtpendling.

Utifrån satsningen i översiktsplanen på attraktiva tyngdpunkter, är det viktigt att utbyggnad av kollektivtrafik och kommunikationsstråk mellan dessa sker samordnat med planering av ny bebyggelse för att skapa attraktiva och sammanhängande stadsmiljöer. Den gemensamma produktionsplaneringen mellan stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, samt trafik- och renhållningsnämnden ska fortsätta. Samarbetet med AB Storstockholms Lokaltrafik, Trafikverket och övriga aktörer i regionen inom infrastrukturområdet behöver fördjupas ytterligare. Ett effektivt transportsystem med god framkomlighet och tillgänglighet är också viktigt i arbetet för en minskad miljöbelastning. Det är viktigt att se stadens trafiksystem som en helhet i den strategiska trafikplaneringen, både vad gäller olika trafikslag och utifrån att staden är en del i hela regionens trafiksystem. Förutsättningar och utveckling i en del av regionen påverkar ofta andra delar i den regionala infrastrukturen.

Exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden samt trafik- och renhållningsnämnden får i uppdrag att skapa fler cykelparkeringar i Stockholm. Detta är särskilt angeläget i området runt Stockholms centralstation.

Befolkningsökningen och stadens ambitioner att betala av underhållsskulden när det gäller infrastrukturen, leder till en trängselproblematik som får samhällsekonomiska konsekvenser. För att lösa denna trängselproblematik sker stora investeringar i ny infrastruktur. För att dessa investeringar ska få rätt effekt behövs mätningar av trafikströmmar och resvanor.

En tätare stad med nya stora bostadsområden, vägbyggen och reparationsarbeten och en järnvägstunnel genom hela city stärker Stockholms konkurrenskraft men innebär också risker. Trafik- och renhållningsnämnden ska arbeta aktivt med att förebygga trafikolyckor och skapa säkrare trafikmiljöer. Särskild vikt ska läggas vid trafiksäkerheten vid skolor och andra miljöer med många utsatta trafikanter. Trafik- och renhållningsnämnden ska också följa samtliga stora utvecklings- och exploateringsprojekt, med start i tidigt skede, för att garantera att framkomlighetsfrågorna sätts i sitt sammanhang och inte försummas. Det gäller bland annat projekt som Slussen, Danvikslösen och Hagastaden. De nya bostäder

som planeras kräver insatser i både ny och gammal infrastruktur. Det kräver i sin tur god trafikplanering och ett nära samarbete mellan trafik- och renhållningsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Staden arbetar aktivt för att öka framkomligheten. Arbetet med att undanröja hinder och att underlätta trafikflöden ska fortgå. För att förbättra för nyttotrafiken och underlätta stockholmarnas trafiksituation i vardagen måste åtgärder för att öka framkomligheten i Stockholmstrafiken fortsatt prioriteras högt. Trafik- och renhållningsnämnden ska exempelvis genom trimningsåtgärder öka framkomligheten ytterligare på stadens huvudgator och eliminera flaskhalsar som finns runt om i stadens gatu- och vägnät. Särskild vikt bör läggas vid att förbättra framkomligheten på innerstadens stamnät samt på Essingeleden och vissa infartsleder för att avlasta Södra Länken. Effekterna av trängselskatten ska löpande analyseras och utvärderas av trafik- och renhållningsnämnden. Trafik- och renhållningsnämnden ska vidare, inom ramen för framkomlighetsuppdraget, arbeta med att kartlägga nyttotrafikens behov och villkor. Nämnden ska vidare utreda hur staden kan verka för att kommersiellt drivna samlastningscentraler inrättas.

För att framkomligheten i staden ska öka måste stadens gator utnyttjas på ett mer effektivt sätt vilket på sikt kommer att leda till en minskning av gatuparkeringen. Befolkningsutvecklingen och det ökade transportbehovet ställer nya krav på framkomligheten i staden och gatorna behövs i första hand för transporter, exempelvis genom fler körfält för kollektivtrafik och cykel samt plats för korttidsparkering vid cityhandel. Andelen bilar som parkeras i garage ska öka, vilket möjliggörs genom tillskapandet av fler garageplatser. Stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden samt Stockholms Stads Parkerings AB uppmanas att under året i samarbete med trafik- och renhållningsnämnden utreda och pröva så kallade Parkeringsköp, det vill säga möjligheten att avtala om tillskapande och samnyttjande av garage/parkeringsytor.

Under budgetperioden kommer en rad nödvändiga gatuombyggnader, nybyggnader och renoveringar att påverka kapaciteten i stadens trafiksystem. För att minimera störningarna i trafiken skall trafik- och renhållningsnämnden utveckla upphandlingsformer och incitament för entreprenörerna att genomföra åtgärderna på kortast möjliga tid, genom till exempel skiftarbete. Samhällsvinsterna av en komprimering av tidplanerna ska ställas i relation till eventuella merkostnader för nämnden och bullerstörningar på obekväma tider för omkringboende.

Ett växande Stockholm innebär också fler gator, parker och anläggningar för staden att förvalta vilket medför ökade drift- och underhållskostnader. Det är angeläget att trafik- och renhållningsnämnden är med i planeringen av nya områden i ett tidigt skede för att säkerställa att lösningar väljs ur ett driftekonomiskt perspektiv. Vid nyanläggning likväl som vid renovering av anläggningar bör materialval, teknisk utformning och metoder väljas som ger en så effektiv anläggning som möjligt utifrån ett underhållsperspektiv för att säkerställa kostnadseffektiva och driftsäkra anläggningar. Av det reinvesteringsprogram som trafik- och renhållningsnämnden fattat beslut om under 2011 framgår ett tydligt ökat behov av reinvesteringsåtgärder framöver. I flera fall kan detta ökade behov ha sin grund i ett eftersatt underhåll under anläggningarnas livslängd. Det är därför angeläget att vid nyinvesteringar och reinvesteringar upprätta noggranna drift- och underhållsplaner för anläggningen för att säkerställa en optimal förväntad livslängd. Det är också viktigt att säkerställa att underhållsåtgärder utifrån dessa genomförs.

Staden ska, så långt det är möjligt, uppnå full kostnadstäckning för nedlagt arbete i stora infrastrukturprojekt. Detta förutsätter ett nära samarbete mellan stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden samt trafik- och renhållningsnämnden.

R II TRN:4

Stockholm ska vara tillgänglig för alla. I planeringen av stadens utveckling ska stockholmarnas behov beaktas oavsett om de behöver ta bilen, vill gå, ta cykeln, åka kollektivt, har funktionsnedsättning eller vill komma fram med en barnvagn. Framkomligheten för samtliga trafikslag ska tas med i planering av nya områden.

I planeringen av nya områden ska hänsyn tas till behov av cykelparkeringar och tillgängligheten måste vara god. Lånecykelsystem bidrar till Stockholm som cykelstad och ska byggas ut.

Nämnden ska verka för att fler pumpstationer för cyklar uppförs på strategiska platser i staden.

I Stockholm finns det omkring 80 mil cykelbanor och cykelfält. I takt med att Stockholm växer ska fler cykelstråk byggas och befintliga stråk förbättras. Cykelplanen ska genomföras och investeringsmedel för detta finns. Vid stadsledningskontoret inrättas en ny funktion för strategisk samordning av övergripande cykelfrågor som i tät dialog med berörda parter ska leda arbetet.

En viktig säkerhetsaspekt för cyklingen i Stockholm är att förbättra söpning och snöröjning av cykelbanor och detta ska beaktas i entreprenadupphandlingar. När ny cykelinfrastruktur byggs på ett genomtänkt och strukturerat sätt förbättrar det även framkomligheten för övrig trafik i Stockholm. Trafik- och renhållningsnämnden ska genomföra ett pilotprojekt med så kallad "grön våg" för att underlätta framkomligheten för cyklister.

För att tillgängliggöra de natursköna och centralt belägna Årsta holmar för stockholmarna ska en gångbro till holmarna utredas.

Trots omfattande insatser under de senaste åren för att göra Stockholm till en ren och vacker stad kan städningen av staden förstärkas. Vid sidan av det ansvaret vi alla stockholmare måste ta krävs ytterligare resurser för renhållningen och förfinandet av vår offentliga miljö. Stadens städgarantier, som innebär att städning, tömning av papperskorgar och klottersanering ska åtgärdas inom 24 timmar efter anmälan, ska förbättras. Anmälan av fulla papperskorgar samt klotter ska möjliggöras genom applikation för smart phones. Det är angeläget att involvera externa parter i arbetet för en ren och vacker stad. Satsningen med Stockholmsvärdar ska fortgå. Staden ska också samverka med AB Storstockholms Lokaltrafik för rena och trygga resemiljöer. För att säkerställa en god framkomlighet under vinterhalvåret ska trafik- och renhållningsnämnden intensifiera arbetet att följa upp hur snöröjningen efterlevs i hela staden. För att förbättra framkomligheten på ytterstadsgator under vinterhalvåret och för att därmed förbättra möjligheterna att renhålla ska nämnden, liksom innerstaden har parkeringsförbud införa parkeringsförbud mellan klockan 8-16 en dag i veckan under tiden 1/11-15/5 i hela ytterstaden. För att ytterligare förstärka tillgängligheten för gångtrafikanter under vinterhalvåret tillförs medel.

För att skapa attraktiva boende- och stadsmiljöer ska åtgärder för att förbättra luftkvaliteten och minska det upplevda trafikbullret vidtas. En åtgärd för att förbättra trafikbullernivåerna och trafiksäkerhetsmiljöerna i innerstaden är infrastrukturlösningar som medför att trafiken kan köra på kringfartsleder, vilket kommer att inverka positivt på stadens mest trafikbelastade gator.

Dubbdäcksanvändningen är den enskilt viktigaste faktorn för att staden överskrider tillåtna nivåer för luftpartiklar, PM10. Nämnden ska fortsätta följa utvecklingen och arbeta fram fler nya redskap för minskad dubbdäcksanvändning. Fler redskap för att få ner partikelhalterna ökar stadens möjligheter att motverka problemen på flera fronter samtidigt som risken för målkonflikter kan minskas.

Nämnden ska tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden aktivt följa och utvärdera teknikutvecklingen avseende åtgärder för att minska partikelemissionerna vid sidan av dubbdäcksminskningen.

Träd och grönplanteringar är viktiga inslag i stadsmiljön. I innevarande mandatperiods uppdrag att planera ett nytt träd för varje nybyggd lägenhet har trafik- och renhållningsnämnden ett uppdrag att bistå i arbetet med att planera för och genomföra nyplanteringarna.

Trafik- och renhållningsnämnden ska tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden arbeta vidare med bullerdämpande åtgärder.

Nämnden ska, inom ramen för den nämndövergripande elbilsstrategin, bevaka att systemen för laddning och betalning blir så öppna och användarvänliga som möjligt, samt föreslå platser på gatumark i innerstaden där laddstolpar för elfordon kan placeras.

Skadedjursbekämpningen ska intensifieras.

Arbetet med att förnya och utveckla de södra delarna av Stockholm, genom Söderortsvisionen, samt insatser inom ramen för Järvalyftet har hög prioritet. För Söderort behöver nya arbetsplatser tillkomma och tvärförbindelserna förbättras. Spårväg Syd är en del i utvecklingen av Älvsjö, Fruängen och Skärholmen men även bussförbindelserna behöver utvecklas.

Trafik- och renhållningsnämnden ska arbeta proaktivt med informationsfrågor. Genom att kommunicera att Stockholm är en växande storstad kan en större förståelse för de arbeten som genomförs skapas. Nämnden ska informera trafikanterna om det aktuella trafikläget samt informera om alternativa färdvägar inom ramen för detta arbete bör trafiken.nu och dess trafikstyrande information uppgraderas.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa	Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	35 %	35 %	35 %
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel elbilar	öka	öka	öka
	Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %
	Andel relevanta upphandlingar av varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Andel dubbdäck	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
1.5 Framkomligheten i regionen ska öka	Andel cyklande	fastställs 2012	öka	öka
	Antal meter nyanlagda cykelvägar i staden	öka	öka	öka
	Antal cyklande	fastställs 2012	öka	öka
	Genomsnittlig hastighet för stombusstrafiken i innerstaden	öka	öka	öka
	Genomsnittlig hastighet för stombusstrafiken i ytterstaden	öka	öka	öka
	Procentuell förlängning av restiden, innerstadsgator	oförändrad	oförändrad	oförändrad
	Procentuell förlängning av restiden, inre infarter	oförändrad	oförändrad	oförändrad
	Procentuell förlängning av restiden, tvärleder	oförändrad	oförändrad	oförändrad
	Procentuell förlängning av restiden, yttre infarter	oförändrad	oförändrad	oförändrad
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel invånare som känner sig trygga i sitt stadsdelsnämndsområde	63 %	öka	öka
	Stockholmarnas nöjdhet avseende sanering av klotter/skadegörelse	54 %	öka	öka
	Stockholmarnas nöjdhet med rent och städlat	54 %	öka	öka
	Stockholmarnas nöjdhet med skötsel park och grönområden	61 %	öka	öka
	Upplevelsen av Stockholm som tillgänglig stad för alla	85 %	öka	öka
	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal inrapporterade cykelolyckor i staden	minska	minska	minska

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Stockholmarnas nöjdhet med snöröjning/sandning	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Uppfyllnadsgrad 24-timmarsgarantin avseende klotter	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Uppfyllnadsgrad 24-timmarsgarantin avseende papperskorgar	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Uppfyllnadsgrad 24-timmarsgarantin avseende städning	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandaindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska
3.1 Budgeten ska vara i balans	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1%
3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva	Administrationns andel av de totala kostnaderna	minska	minska	minska
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Boendeparkeringsavgiften ska höjas med 100 kr/månad till 800 kr/månad för periodbetalning. Dygnsparkeringsavgiften ska höjas med 10 kr/dygn till 60 kr/dygn	2012-01-01	2012-12-31
Avgiften för felparkeringar som anses trafikfarliga/hindrande ska höjas från 900 kr till 1 000 kr. Övriga felparkeringsavgifter ska anpassas	2012-01-01	2012-12-31
Utreda möjligheten att införa längre avgiftsbelagd tid för gatuparkeringen i innerstaden för att främja framkomligheten	2012-01-01	2012-06-30
Införa parkeringsförbud mellan kl. 8-16 en dag i veckan under tiden 1/11-15/5 i ytterstaden	2012-01-01	2012-12-31
En inventering av cykelparkeringsplatser i staden ska genomföras	2012-01-01	2012-12-31
I dialog med Jobbtorg Stockholm ta fram och tillhandahålla praktikplatser som passar stadens aspiranter	2012-01-01	2012-12-31
Ta fram och besluta om miljöhandlingsplan utifrån Stockholms miljöprogram 2012-2015	2012-01-01	2012-12-31
Se över upplåtelseregler ur ett evenemangs- och företagarperspektiv	2012-01-01	2012-12-31
Utreda hur staden kan verka för att kommersiellt drivna samlastningscentraler inrättas	2012-01-01	2012-12-31
Nämnden får i uppdrag att utreda ett parkeringstal för cyklar i samband med nybyggnation	2012-01-01	2012-12-31
Utreda hur nämnden kan mäta nettotillskott av cykelparkeringsplatser	2012-01-01	2012-12-31

Trafik- och renhållningsnämnden: renhållningsverksamhet

Nämndens uppgifter för renhållningsverksamheten

Trafik- och renhållningsnämnden ansvarar för de uppgifter som enligt miljöbalken eller andra författningar åvilar staden i fråga om avfallshantering. Stadens lagstadgade avfallshantering ska genomföras på ett miljömässigt och kostnadseffektivt sätt. Nämnden ska utforma förslag till renhållningsordning och avfallsplan efter samråd med berörda nämnder och styrelser. Nämnden upprättar förslag till taxor för hämtning, transporter och behandling av avfallet samt samordnar stadens arbete för sådant avfall som omfattas av producentansvaret. Nämnden ansvarar för övergripande information och rådgivning i avfallsfrågor samt följer och stimulerar utvecklingen av miljöanpassade och kostnadseffektiva åtgärder inom avfallsområdet. Verksamheten är taxefinansierad.

Förslag till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-451,8	-432,5	-420,2	-433,9
Drift och underhåll	-434,3	-418,0	-408,8	-422,6
Avskrivningar	-11,6	-11,3	-10,2	-10,1
Internräntor	-5,9	-3,2	-1,2	-1,2
Intäkter	452,8	432,5	419,2	432,9
Netto	1,0	0,0	-1,0	-1,0
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0

Det budgeterade resultatet för 2012 försämrar med 1,0 mnkr jämfört med budget 2011. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Investeringsbudgeten för 2012 är oförändrad jämfört med 2011. Investeringsbudgeten framgår av bilaga 3. För att genomföra nämndens långsiktiga uppdrag tilldelas en investeringsbudget som långsiktigt uppgår till 10,0 mnkr per år. I investeringsbudgeten ingår inte medel för nya återvinningscentraler.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Nämnden ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indikatorer och sätta årsmål för nämnden. Kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna nedan avser det målvärde som kommunfullmäktige har totalt för staden.

Allt avfall behöver tas om hand på ett korrekt sätt, allt efter avfallets egenskaper, för att inte orsaka skador på människor eller natur.

Avfall är av olika slag en väsentlig del i samhällets och industrins materialflöden och en del av omsättningen av näringsämnen och energi för uppvärmning och elförsörjning. En effektiv och miljöanpassad avfallshantering utgör därför en del av samhällets infrastruktur. Sverige har internationellt sett kommit långt när det gäller att minimera och omhänderta avfall.

Stockholms stad ska sträva efter att nå det nationella målet avseende insamling av matavfall. Kommunstyrelsen och Stockholm stadshus AB ska utreda hur målet ska nås, när målet ska vara uppnått och presentera en handlingsplan för måluppfyllelse. En avgörande del av incitamentsstrukturen kommer att utgöras av avfallstaxan. En utökad insamling av matavfall i kärl från villor och flerfamiljshushåll för biogasproduktion kommer mot denna bakgrund igångsättas under 2012. Informationsinsatser riktade mot hushåll och fastighetsägare om stadens höjda insamlingsambitioner ska genomföras.

Avfallshantering är en del i stadens infrastruktur. När staden växer och förtätas ökar behoven av att utveckla metoder för att omhänderta avfallet på ett långsiktigt hållbart sätt som också är kostnadseffektivt. I planering av nya områden är det därför av stor vikt att avfallsfrågorna tas med i ett tidigt skede i planeringsprocessen. Nämnden ska fortsätta arbetet med att integrera avfallshanteringen vid nybyggnad och i det befintliga bostadsbeståndet.

Flera större upphandlingar kommer att genomföras inom avfallsverksamheten under planperioden. Det är angeläget att resurser frigörs för att kunna starta dessa upphandlingsprocesser i god tid, på ett effektivt sätt och så att avtal erhålls som kan säkerställa en kostnadseffektiv och driftsäker avfallshantering i staden.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa	Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	35 %	35 %	35 %
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel elbilar	öka	öka	öka
	Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %
	Andel relevanta upphandlingar av varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Elanvändning per kvadratmeter	76 kWh	74 kWh	72 kWh

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Andel dubbdäck	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska
3.1 Budgeten ska vara i balans	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva	Administrationns andel av de totala kostnaderna	minska	minska	minska
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Upphandlingsprocesser ska starta i god tid och genomföras på ett effektivt sätt så att avtal erhålls som kan säkerställa en kostnadseffektiv och driftsäker avfallshantering i staden	2012-01-01	2012-12-31
I dialog med Jobbtorg Stockholm ta fram och tillhandahålla praktikplatser som passar stadens aspiranter	2012-01-01	2012-12-31
Ta fram och besluta om miljöhandlingsplan utifrån Stockholms miljöprogram 2012-2015	2012-01-01	2012-12-31

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

15. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Trafik- och renhållningsnämnden** godkänns.

Utbildningsnämnden

Nämndens uppgifter

Utbildningsnämnden är skolstyrelse för stadens skolväsende och enskilt driven förskola och ansvarar för drift av kommunal verksamhet inom skolbarnsomsorg, grundskola, obligatorisk särskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, och S:t Örjans rektorsområde. Utbildningsnämnden ansvarar också för mål, uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheten. Utbildningsnämnden erbjuder tjänster inom elevhälsans samtliga professioner till såväl kommunala som fristående skolor. Nämnden ansvarar för gymnasieslussen.

Staden har ett ansvar mot invånarna att på ett oberoende sätt följa upp stadens varierande driftformer samt lag om lika behandling.

För enskilt driven verksamhet och fristående skola ansvarar utbildningsnämnden för det som ankommer på kommunen enligt gällande lagstiftning. Utbildningsnämnden ansvarar för verksamhetsförlagd utbildning, VFU, för skola och förskola. Dessutom hanterar nämnden bidrag till utomstående organisationer som bedriver verksamheter inom skolans område.

Satsningen på att utbilda fler barnskötare till förskollärare fortsätter. Staden måste också göra ytterligare insatser i samarbete med andra aktörer för att öka antalet förskollärare.

Utbildningsnämnden ansvarar för att i nära samverkan med stadsdelsnämnderna hantera frågor som är stadsgemensamma för förskolorna. Utbildningsnämnden ansvarar tillsammans med kommunstyrelsen för ärenden om riktlinjer, principer, policydokument och uppföljning av förskoleverksamhet. För utbildningsförvaltningens övergripande ansvar överförs 2,7 mnkr från kommunal förskoleverksamhet och 1,3 mnkr från fristående förskoleverksamhet.

Nämnden ansvarar även för systemförvaltning av kösystemet inom förskolan. Kön ska vara så attraktivt utformad att fristående förskolor vill ansluta sig.

Ett branschråd för förskola inrättas för dialog och samverkan mellan kommunala och fristående aktörer i förskolan.

Ett branschråd för grundskolan inrättas för dialog och samverkan mellan kommunala och fristående aktörer i grundskolan.

Grundskolor ska kunna bedriva förskoleverksamhet på uppdrag av stadsdelsnämnd.

Förslag till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-12 968,9	-13 475,4	-13 487,9	-13 486,4
Drift och underhåll	-12 968,9	-13 475,4	-13 487,9	-13 486,4
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internräntor	0,0	0,0	0,0	0,0
Intäkter	543,9	564,2	564,2	564,2
Netto	-12 425,0	-12 911,2	-12 923,7	-12 922,2
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-90,0	-90,0	-90,0	-90,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-90,0	-90,0	-90,0	-90,0

Budgeten för 2012 ökar med 486,2 mnkr jämfört med 2011, förändringar framgår av bilaga 2.

Schablonerna ökar enligt följande:

- skolbarnomsorg 1,8 procent
- grundskola 2,0 procent
- grundsärskola 2,0 procent
- gymnasieskola 1,7 procent
- gymnasiesärskolan 2,0 procent
- grundsärskola ökar med 2,0 procent.

Beräknade volymförändringar och schabloner för utbildningsnämndens verksamheter framgår av bilaga 6.

Skolpengens andel av grundschablonen ska vara minst 70 procent.

Det socioekonomiska tilläggsanslaget för grundskola höjs med samma andel som grundschablonen. Utbildningsnämnden ansvarar för fördelningen av tilläggsanslaget. Nämnden beslutade under 2011 om nya fördelningsprinciper för det socioekonomiska tilläggsanslaget. Det är angeläget att effekterna av det nya resursfördelningssystemet följs upp.

Lika ekonomiska villkor ska gälla oavsett huvudman.

I schablonen för skolbarnsomsorg ingår statsbidrag för kvalitetssäkrande åtgärder med anledning av maxtaxereformen.

Profilbidrag till vissa grundskolor hanteras av utbildningsnämnden.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Nämnden ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indika-

torer och sätta årsmål för nämnden. Kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna nedan avser det målvärde som kommunfullmäktige har totalt för staden.

Stora reformer inom skolområdet

Ett stort antal nationella reformer som påverkar skolan har trätt i kraft under läsåret 2011/2012. Reformerna är omfattande och berör i större eller mindre utsträckning alla skolformer. Den nya skollagen började tillämpas från och med den 1 juli 2011 för grundskolan och gymnasieskolan. Under läsåret införs ett nytt betygssystem inom alla skolformer. Från och med höstterminen 2012 kommer betyg att införas från årskurs 6 i grundskolan och sameskolan och från årskurs 7 i specialskolan. Vidare har en ny gymnasieskola införts läsåret 2011/2012. För vuxenutbildningen kommer lagen att tillämpas från och med den 1 juli 2012. Under läsåret 2011/2012 planeras också för att en ny lärlingsutbildning kommer att införas på försök för att senare bli en del av gymnasireformen.

Under perioden 2012-2014 kommer det statliga lärarlyftet att fortsätta men ändra inriktning mot lärare som undervisar i andra ämnen än de har behörighet för och som därför behöver komplettera sin utbildning.

Det stora antalet reformer inom skolväsendet måste beaktas inom stadens utbildningsverksamhet. Reformerna förväntas få organisatoriska konsekvenser för grundskolan, gymnasieskolan och vuxenutbildningen, vilket påverkar planeringsförutsättningarna. Reformerna kommer också öka behovet av kontinuerlig kompetensutveckling kring nya kursplaner, det nya betygssystemet, bedömarkompetens med mera.

Stockholms stads skolplan pekar ut de mest centrala arbetsområdena för Stockholms skolor. Skolplanen ska revideras under 2012.

Skola för kunskap

Skolans huvuduppgift är att förmedla kunskap och vårt gemensamma bildningsarv till den uppväxande generationen. Människor växer med kunskaper. Utbildning ger individen möjlighet att öppna nya dörrar och se nya perspektiv. Bildning ger människor makt att forma sina egna liv. Tolerans, förståelse för olikhet och respekt för andra ska präglade skolans vardag. Skolan ska inte vara värdeneutral, utan tydligt ta ställning för grundläggande humanistiska och demokratiska värderingar. Skolan ska fostra, men inte överta hemmets ansvar. Vårt kulturarv erbjuder verktyg att förstå, ifrågasätta, påverka och se på samhället ur nya perspektiv. En god förankring i den egna kulturen gör det också lättare för människor att med öppet sinne möta människor från andra kulturer.

Under de senaste åren har en rad genomgripande förändringar genomförts av skolpolitiken i Stockholms stad. Grunden är nu lagd för en skola med fokus på kunskap, trygghet och studiero.

Stockholms skolor ska ge varje elev en god grund för fortsatta studier och yrkesliv. Samverkan med näringslivet, universitet, högskolor, föreningslivet, kulturlivet och andra samhällsaktörer ska stärkas. Entreprenörskap, internationellt utbyte och ett brett utbud av språkstudier ska vara en naturlig del av stadens utbildningsutbud. Den breda satsningen på matematik, teknik och naturvetenskap fortsätter inom grund- och gymnasieskolan. Spetsklasser i grund- och gymnasieskola ska erbjuda utmaningar för elever med hög fallenhet för studier.

Stadens skolor ska bedriva en undervisning som ger hög kunskapsutveckling för alla elever. För detta krävs tydliga kunskapskrav och förväntningar på både elever och föräldrar. Viktiga framgångsfaktorer är tydligt fokus på kunskap, engagerade lärare, tydliga ordningsregler och tät föräldrasamverkan.

Elever som kommer till Sverige i skolåldern behöver många gånger extra stöd för att nå kunskapskraven. Varje enskild elevs behov av särskilda insatser behöver identifieras. Det är viktigt att samverka mellan ordinarie skolverksamhet, modersmålsundervisning och studievägledning förbättras för dessa elever. En central samordning för arbetet inom skolorna bör finnas som stöd, hjälp och garant för att alla elever behandlas lika.

Pedagogiken måste utvecklas med datorns hjälp. För att möta de nya utmaningarna krävs rätt kompetens och viljan att utveckla nya arbetsmetoder. Utvecklingen av it i skolan fortsätter. Trådlösa nät på alla skolor utgör tillsammans med den nya gemensamma it-strukturen och kompetenssatsningen PIM en god grund för fortsatt utveckling. Ett arbete inleddes med att utveckla några skolor till it-profilskolor.

Vår framtida välfärd är till stora delar beroende av att stockholmsregionen kan hävda sig internationellt inom såväl varu- som tjänsteproduktion och teknikutveckling med utvecklad import och export. Att stimulera ett bra utbildningsutbud som svarar mot näringslivets behov är viktigt, både för företagandet i Stockholm och för de unga stockholmarna som ska söka sig ut på arbetsmarknaden.

Stockholms stad ska arbeta aktivt med att stärka Stockholm som universitetsstad och stärka stockholmsregionens attraktionskraft för forskningsintensiva företag. Samverkan mellan skola och högre utbildning är av stor vikt för att öka Stockholms konkurrenskraft.

Tydligt ledarskap med fokus på resultat

Rektor och skolledning spelar en avgörande roll för skolans pedagogiska utveckling. Ansvar för elevernas resultat, uppföljning och åtgärder för att förbättra resultatet ligger hos rektor. Rektors och lärares ledarskap är av stor betydelse för hur eleverna uppnår målen i skolan. Tydliga, mätbara och förankrade mål är centralt för att skolan ska lyckas med kunskapsuppdraget, som alltid måste vara i fokus. Stadens centrala skolorganisation ska ha tydliga mål och arbeta med identifierade framgångsfaktorer.

Staden driver ett stort antal skolor. Erfarenhetsutbyte, samarbete och specialisering ska uppnås genom detta. Utbildningsnämnden ska fortsätta utveckla arbetsmetoder som underlättar för skolledare att systematisera resultaten på skolnivå som en grund i det fortsatta analysarbetet.

Alla elever har rätt till det stöd som krävs för att nå kunskapskraven. Skolornas arbete med att formulera mål och åtgärdsprogram för enskilda elever är centralt för detta. Läxhjälp erbjuds i dag på de flesta grundskolor och även på nätet. Möjligheten till sommarskola för de elever som vid slutet av årskurs nio inte nått gymnasiebehörighet ska utvecklas. Ett lördagsgymnasium ska inrättas på försök på en av stadens gymnasieskolor. Där ska elever som riskerar eller har fått underkänt i ett ämne, eller behöver komplettera en kurs, kunna få stödundervisning på lördagar.

Lärarna är elevens viktigaste resurs. Rutiner och arbetsmetoder behöver utvecklas med målet att läraren ska få mer tid med eleverna. Utvecklingen av it i skolan och administrativt it-stöd måste syfta till att frigöra tid för undervisning. Arbetet med Learnify och webbplatserna Pedagog Stockholm är bra exempel på hur lärarens tid kan användas mer effektivt genom att bra arbetsmaterial och goda exempel blir mer tillgängligt.

Skolan spelar en nyckelroll för att bryta utanförskapet. En av de största utmaningarna under mandatperioden består i att lyfta kunskapsresultaten i de skolor som i dag har en låg måluppfyllelse av kunskapsmålen. Rektors roll och förutsättningar för att leda detta arbete är av stor betydelse. Det finns goda exempel på skolor där strukturerat ledarskap och tydliga

mål lett till höjda kunskapsresultat. Dessa skolors arbete bör användas i den dagliga verksamheten och implementeras på bred front. Effekter av utvecklingsinsatser i skolan måste tydliggöras och de goda erfarenheterna spridas.

En statlig bonus till skolor i utsatta områden med goda resultat införs 2012. Stockholms stad följer utvecklingen av detta som en del i arbetet med att förbättra resultaten i vissa skolor.

Utbildningsnämnden ska fortsätta utveckla metoder för att tydligare koppla lärares och skolledares lön till uppnådda resultat och pedagogisk skicklighet. Arbetet kopplas till utvecklingen av karriärtjänster och meriteringssystem.

Satsa på lärarna

Ingen annan faktor är tillnärmelsevis så viktig för skolans kvalitet som en kompetent och engagerad lärarkår. Läraryrkets attraktionskraft ska höjas. Det krävs en rad åtgärder för att fler ska välja att utbilda sig till lärare och för att behålla de som redan finns inom stadens skolväsende.

Välutbildade, behöriga och engagerade lärare är grunden för en skola där eleverna får goda resultat i en god studiemiljö. Lärarlyftet, regeringens stora satsning på kompetensutveckling bland lärare, innebär goda möjligheter för stadens lärare till fortbildning. Stockholm deltar i lärarlyftet. Lärare ska erbjudas kompetensutveckling.

Andelen behöriga lärare med tillsvidareanställning har ökat i Stockholms grund- och gymnasieskolor de senaste åren. Arbetet med att öka lärarbehörigheten fortsätter. Genom kompetensutveckling och validering ska obehöriga lärare ges möjlighet att bli behöriga. Staden ska endast tillsvidareanställa behöriga lärare.

Nya karriärvägar ska skapas för lärare genom karriärtjänster och ökade möjligheter till forskning. Under de senaste åren har staden startat flera olika karriärtjänster för lärare, bland annat som utvecklingslärare och lärarcoach. Arbetet med karriärvägar, liksom arbetet med meriteringssystem för skickliga pedagoger, fortsätter. Erfarna lärare som närmar sig pension ska kunna vara mentorer åt nyanställda.

Regeringen har aviserat en karriärutvecklingsreform för lärare med utvecklingssteg för yrkesskickliga lärare inom grund- och gymnasieskolan. I dag finns det få andra möjligheter för en lärare som vill göra karriär än att bli rektor. Reformen är av central betydelse för att skapa fler karriärvägar inom läraryrket.

Den nya skollagen innebär att befattningen lektor återinförs i svensk skola för lärare som disputerat/licensierat samt visat prov på pedagogisk skicklighet. Stockholms gymnasieskolor ska sträva efter att anställa lektorer.

Utbildningsnämnden ska verka för ökade möjligheter för fler forskollärare att delta i forskning, forska utifrån sin praktik och stärka sin forskningskompetens.

Nya metoder för undervisning måste prövas och spridas. Genom arbetet med centralt anställda lärarcoacher ska skickliga pedagoger coacha kollegor i staden till att bli ännu bättre lärare. Ett meriteringssystem är under utveckling för att lärare ska kunna få sina pedagogiska kunskaper bedömda och utvecklas i sin yrkesroll.

Trygghet och studiero

Trygghet och studiero är en förutsättning för lärande. Ordning och arbetsro i skolan ska därför ges högsta prioritet. Det är alltid eleverna som har svårast i skolan som förlorar om

R IV UtbN:6

det är stökigt under lektionerna. Skolan ska vara en säker plats där alla känner sig trygga. Ingen ska vara rädd för att gå till skolan. Att visa hänsyn och respekt för andra elever och lärare och att ta ansvar för sina studier är av avgörande betydelse för att kunna tillgodogöra sig skolundervisningen. En lugn och trygg arbetsmiljö bidrar också till att öka läraryrkets attraktivitet.

Det är skolans, och ytterst rektorns, ansvar att skapa trygghet och studiero i skolan. En förutsättning för detta är att elever, lärare och annan personal känner ett gemensamt ansvar och har respekt för varandra i skolan. Det kräver ett aktivt värdegrundsarbete där grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling. Att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet utgör grunden för en trygg och utvecklande studiemiljö. Lärare ska få fortbildning och handledning i hur mobbning kan upptäckas, förebyggas och åtgärdas.

En grund för att åstadkomma trygghet och studiero i skolan är en aktiv dialog mellan elever, föräldrar och lärare samt övrig personal om de gemensamma värden som ska gälla. Vidare ställs krav på att alla skolor har ordningsregler som är tydligt förankrade hos elever, medarbetare och föräldrar. Följderna för en elev som bryter mot reglerna ska vara tydliga. Skolorna ska arbeta aktivt för att motverka fusk.

Mobbning är ett av de värsta uttrycken för bristande respekt för andra människor. Arbetet mot mobbning ska baseras på dokumenterat effektiva metoder. Extra uppmärksamhet ska ägnas åt att upptäcka och motverka nätmobbning. När lärare eller annan personal upptäcker mobbning ska rektor alltid informeras snarast. Som sista åtgärd ska mobbade elever, även mot föräldrarnas vilja, kunna flyttas från skolan.

En förutsättning för att ta till sig kunskap är att eleven deltar i skolundervisningen. Det är därför viktigt med snabba åtgärder mot skolk och sen ankomst. Olovlig frånvaro ska redovisas i elevernas terminsbetyg och kommuniceras snabbt och direkt med föräldrarna. Skola och socialtjänst har ett gemensamt ansvar för att motivera barn och föräldrar så att eleven kommer till skolan. Det är en angelägen uppgift för utbildningsnämnden att bevaka skolplikten.

Elevhälsa

En förutsättning för att kunna lära är att eleverna trivs och mår bra i skolan. Det är därför viktigt att skolan har ett kontinuerligt hälsofrämjande arbete. Elevhälsoarbetet ska vara förebyggande och integreras i skolans alla verksamheter. Elevhälsoarbetet ska skapa tillit till den egna förmågan utifrån de olika förutsättningar och behov eleverna har.

Skolkuratorer, psykologer och skolsköterskor ska finnas tillgängliga för alla elever så att stöd kan påbörjas inom rimlig tid. För att säkra elevers rätt till stöd och bidra till alla elevers rätt till likvärdig utbildning ställs tydliga krav på hur elevhälsoarbetet ska ledas. Ansvar och uppdrag tydliggörs i ett kvalitetsprogram för såväl rektor och elevhälsans yrkesprofessioner som övrig personal i skolan. För att öka möjligheten för elever som har behov av kontakt med elevhälsan bör samverkan mellan de olika professionerna utvecklas.

För att uppmärksamma barns behov tidigt krävs ett nära samarbete mellan föräldrar, skolans elevvårdsteam, sociala myndigheter och barnpsykiatri. Detta möjliggör insatser som förebygger större problem i högre åldrar. Väntetiderna inom elevhälsan ska vara så korta som möjligt. En elev ska skyndsamt kunna erbjudas en första kontakt med elevhälsovården från det att hjälp har sökts.

Många gånger känner barn och unga sin starkaste oro och utsatthet på kvällar och helger när skolan är stängd. En naturlig utveckling är att elevhälsan också bör finnas där eleverna

finns, nämligen på nätet. Utbildningsnämnden ges i uppdrag att utreda möjligheten till en central satsning på "elevhälsa på nätet". Arbetet bör ske i samverkan med socialnämnden och Stockholms läns landsting.

Ett ökande problem är fetma bland unga. Detta ska uppmärksammas inom elevhälsoarbetet. Fysisk aktivitet motverkar övervikt. Skolidrotten ska fokusera på fysisk aktivitet, inte teori. Den simundervisning eleverna får genom skolan spelar en avgörande roll för många elevers simkunnighet. Alla skolor ska säkerställa elevernas simkunnighet i enlighet med läroplanens mål.

I den nya skollagen ställs tydliga krav på skolmatens näringsinnehåll och att den tillagas med bästa hygien. Stockholm ska bli en föregångskommun där elever och personal i skolan vet att de får en god, näringsrik och säker mat.

Inomhusmiljön i skolor och förskolor är avgörande för elevernas fysiska hälsa och lärande. Dålig inomhusmiljö kan ge huvudvärk, allergier och koncentrationssvårigheter. Barn tillbringar en betydande del av sin uppväxt med att möta de krav som ställs i skolan – de för-tjänar en bra arbetsmiljö. Problemen med dålig luft måste därför minskas genom fortsatt förebyggande arbete, där inomhusluften mäts vid relevanta tidpunkter. Uppföljning ska även prioriteras och intensifieras för att säkerställa att lämpliga åtgärder vidtas.

Samverkan skola och socialtjänst

Allvarliga brott som begås i skolan ska alltid polisanmälas. Nolltolerans ska råda mot våld, alkohol och droger i stadens skolor. I gymnasieskolan ska elever som begår grova brott eller på annat sätt utgör en direkt fara för andra elever, lärare och personal kunna stängas av. Utbildningsnämnden utreder möjligheten till en skolakut för akuta placeringar av elever i grundskolan som på grund av exempelvis grova våldsbrott tillfälligt behöver flyttas från den egna skolan.

För barn som far illa är det viktigt att det finns en bra samverkan mellan skola och sociala myndigheter. Det är även viktigt för elever i yngre tonåren som begår en olaglig handling med snabba och tydliga insatser från socialtjänsten. För att förhindra att barn och elever far illa bör det förebyggande samarbetet på lokal nivå mellan rektor och socialtjänsten uppmärksammas särskilt. Varje skola ska ha en namngiven kontaktperson hos socialtjänsten.

Barn som omhändertagits av socialtjänsten har samma rätt till en bra utbildning som alla andra. Stockholms stad ska ställa höga krav på placerade barns skolgång och kräva att läx-hjälp finns för placerade barn. Elevens gamla skola ansvarar tillsammans med stadsdelar-nas socialtjänst för att följa upp elevens utbildning efter placering på HVB-hem, familje-hem eller särskilda ungdomshem. Staden ska ha som mål att alla placerade barn får sin utbildning i en kommunal eller fristående skola med tillstånd från skolinspektionen, eller genom avtal med en sådan skola. Inget barn ska placeras utan att det finns en skolplane-ring. Utbildningsnämnden ges i uppdrag att tillsammans med stadsdelsnämndernas social-tjänst genomföra en granskning av placerade barns skolsituation.

Samverkan skola och förskola

För att underlätta övergången mellan förskola och skola krävs tydliga regler och bra plane-ring. En god samverkan är av stor betydelse för barns utveckling och lärande. Övergången ska vara planerad och alla föräldrar ska uppmuntras att delta vid överlämnande samtal mel-lan förskola och skola. Skolan ska ha en god kommunikation med föräldrarna och vara lyhörd för deras önskemål. Övergången från förskola till skola ska innefatta dokumentation av vad förskolan har arbetat med, barnets behov och lärande. Skolan har till uppgift att ta tillvara den kunskap som förs över. För barn i behov av särskilt stöd är det särskilt angelä-get att övergången mellan förskola och skola organiseras väl. Samverkan mellan förskola

och skola ska omfatta både det enskilda barnets övergång och verksamheternas innehåll. Stadsdelsnämnderna måste även utveckla samverkan med de fristående skolorna.

Utbildningsnämnden uppdras att i samverkan med stadsdelsnämnderna utarbeta skriftliga riktlinjer för rutiner vid övergången förskola – skola.

Fristående förskola

Fristående förskolor fyller en mycket viktig roll för förskoleverksamheten i Stockholm. Fristående alternativ ökar den pedagogiska mångfalden och föräldrarnas valfrihet. De bidrar till att skapa fler arbetsgivare och karriärvägar för personal samt till utbyggnaden av platser i förskolan. Lika villkor ska råda mellan kommunal och fristående förskola. Den förskoleplan som antogs 2009 omfattar såväl kommunal som fristående förskoleverksamhet i Stockholms stad. Förskoleplanen revideras under 2012.

De förskolor som ansluter sig till stadens centrala kö får på samma villkor som kommunens förskolor ta del av medel för att upprätthålla barnomsorgsgarantin. Förskolekön ska vara så attraktivt utformad att fristående förskolor vill ansluta sig.

För fristående förskolor och familjedaghem ansvarar utbildningsnämnden för det som ankommer på kommunen enligt gällande lagstiftning, bland annat tillståndsgivning och tillsyn. Tillsyn och kontroll ska ske utifrån en samlad risk- och väsentlighetsanalys. Utbildningsnämnden ansvarar för att tillsynen av enskilt driven verksamhet sker kontinuerligt och i enlighet med fastställda regler och rutiner. Utbildningsnämnden ansvarar även för hantering av anmälningar från fristående skolor. För detta ska det finnas tydliga och enkla rutiner som säkerställer att bristerna omhändertas.

Grundskola

Ett av skolpolitikens viktigaste mål är att ingen elev lämnar grundskolan utan grundläggande kunskaper. Det är genom att mäta elevernas kunskaper som vi på ett tidigt stadium kan fånga upp elever som behöver extra stöd för att nå kunskapsmålen. Skriftliga omdömen, nationella prov och betyg är av stor betydelse.

Svenska är skolans viktigaste ämne och har en avgörande betydelse för elevens kunskapsutveckling. Det finns ett starkt samband mellan läsförmåga och elevens förmåga att klara andra skolämnen. Läsning stärker såväl språkförståelse som fantasi och boken är viktig i skolans arbete. Kursplanens mål i ämnet svenska är därför viktigare än de andra målen.

Lässatsningen i Stockholms grundskolor fortsätter. Utvärderingar visar att de skolor som deltagit mest aktivt har nått tydligt förbättrade resultat. Läsutvecklingsscheman, LUS, genomförs i årskurs F-6 på alla skolor. Skolbiblioteken spelar en central roll för ökad läskunnighet. Skolbibliotekariernas kunskap och engagemang ska tas tillvara och utgöra en naturlig del av skolans undervisning.

Matematik, naturvetenskap och teknik är centrala ämnen. För att locka fler ungdomar att välja naturvetenskapliga och tekniska utbildningar krävs god undervisning i matematik och NO. Den breda satsningen på matematik, teknik och naturvetenskap fortsätter inom grund- och gymnasieskolan. Varje skola har ett ansvar att väcka elevernas intresse för dessa ämnen. Stockholm ska ta en aktiv del i regeringens satsning Mattelyftet.

Alla elever har rätt till stöd för att nå skolans kunskapsmål. Den nya skollagen stärker elevens rätt till åtgärdsprogram. Det är skolans ansvar att varje elev får det stöd som krävs. Stockholms stad måste arbeta aktivt för att öka andelen speciallärare.

De skapande ämnena utvecklar elevers kreativa förmåga och är en viktig komponent för att utveckla barn och unga till självständiga individer. Utbildningsnämnden och kulturnämnden ska tillsammans med det fria kulturlivet i Stockholm förenkla och förbättra elevers möjlighet att uppleva kultur. Från och med 1 januari 2012 övergår samordningsansvaret för portalen Kulturkulan till utbildningsnämnden. Utbildningsnämnden uppdras att i dialog med stadsdelsnämnderna, kulturnämnden och det fria kulturlivet utveckla Kulan för att ge fler barn och unga i skola och förskola möjlighet till kulturupplevelser. Särskild vikt ska läggas vid att öka förskolornas deltagande. Stadens skolor ska ta aktiv del av den statliga satsningen på Skapande skola.

Gemensamma riktlinjer för stadens skolor ska fungera som stöd och hjälp i utvecklingen av skolornas verksamheter.

Med anledning av de förändringar som sker på nationell nivå, med bland annat betyg i årskurs sex och den nya lärarutbildningen, ska stadens skolor i huvudsak organiseras i F-6 och 7-9 skolor respektive F-9 skolor beroende på förutsättningarna. Genom att organisera skolor för de yngre eleverna i F-6 skolor blir de nationella proven och betygen i årskurs 6 ett naturligt avslut på elevens tid i skolan. Såväl eleven som skolan får då en tydlig utvärdering av målpfyllelsen i förhållande till kunskapskraven.

En skolorganisation som bygger på traditionell stadiindelning underlättar också lärarkryteringen i och med att den följer den nya lärarutbildningens indelning i grundlärare (F-3 respektive 4-6) och ämneslärare (7-9). Det är angeläget att staden för en aktiv dialog med fristående skolor kring denna fråga.

Obligatorisk särskola

Skolplanens mål omfattar också särskolan. Mål för grundskolan för budgetåret 2012 gäller således även den obligatoriska särskolan. Rektor ansvarar för uppföljning, utveckling och resultatanalys på samma sätt som i övrig skolverksamhet.

Alla elever har olika behov och behöver få en utbildning som är anpassad just för dem. Det är först då som alla ges lika chanser. Särskolans uppgift måste vara att ge eleverna möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar, såväl kunskapsmässigt som socialt. Elever i särskolan ska ha samma rätt till utveckling och lärande som andra elever.

Särskolans kunskapsuppdrag ska utvecklas och stärkas. Utbildningen ska vara anpassad efter varje elevs förmåga och behov av utmaningar. Utbildade speciallärare och specialpedagoger är mycket viktiga.

Alla föräldrar vars barn har utvecklingsstörning ska kunna välja den specialistkompetens som särskolan erbjuder. För många elever med utvecklingsstörning är särskolan den bästa möjligheten till en bra utbildning.

Elever i särskolan ska ha samma rätt som andra elever att välja skola. Elever i särskolan ska få möjlighet att, vid tillfällen som är lämpliga, delta i undervisning tillsammans med grundskolans elever.

Skolbarnsomsorg och öppen fritidsverksamhet

Nio av tio elever i årskurs F-3 går i dag i något av Stockholms fritidshem. Verksamheten fyller en stor roll för barnen både när det gäller möjligheten till stöd i skolarbetet och för att få tillgång till andra meningsfulla och utvecklande aktiviteter efter skoldagens slut. Alla elever i skolår 4-6 ska erbjudas öppen fritidsverksamhet.

En långtgående lokal- och verksamhetsmässig integration mellan skolan och skolbarnsomsorgen är av stor vikt. Verksamheten ska också fungera som ett stöd för att uppnå skolans mål, och bland annat erbjuda hjälp med läsläsning. Skolbarnsomsorgen och dess personal är en viktig del i stadens skolor.

Gymnasieskola

Den nya gymnasieskolan innebär en rad genomgripande förändringar för gymnasieskolan med start hösten 2011. De högskoleförberedande programmen ska ge en stabil grund för fortsatta studier. Yrkes- och lärlingsprogram ska vara bättre anpassade till arbetsmarknadens behov och leda till anställningsbarhet.

De studieförberedande utbildningarna i stadens gymnasieskolor ska hålla en hög nivå och utgöra en god grund för fortsatta studier. Ett ökat externt samarbete med till exempel högskolor och universitet, näringsliv, kulturinstitutioner och andra organisationer behövs för att förbättra utbildningen. Fler elever ska erbjudas möjlighet att läsa kurser på högskolor och universitet redan under gymnasietiden. Spets- och profilklasser ska uppmuntras.

De yrkesförberedande utbildningarna i stadens gymnasieskolor ska hålla en hög nivå och leda till att studenterna blir attraktiva på arbetsmarknaden. En ökad samverkan med branscherna är väsentlig för att öka kvalitén i yrkesutbildningen och ge eleverna ökade förutsättningar på arbetsmarknaden.

Moderna lärlingsutbildningar erbjuds Stockholms gymnasieelever på en rad utbildningsprogram som alternativ till yrkesprogrammen. Samverkan med branscherna genom programråd är av stor vikt för en hög kvalitet i utbildningen.

Gymnasieskolan ska ge elever ökade möjligheter till att delta i internationellt utbyte. Skolorna ska uppmuntras att erbjuda eleverna undervisning i utomeuropeiska språk som kinesiska eller arabiska.

Entreprenörskap ska ingå som en naturlig del i gymnasieskolans utbildningar. Skolornas samverkan med Ung Företagsamhet är en viktig del i detta arbete. Ambitionen är att fler gymnasieskolor än i dag ska samverka med Ung Företagsamhet.

Gymnasierformen GY11 innebär att det individuella programmet ersätts av fem olika introduktionsprogram, för de elever som saknar behörighet till gymnasieskolans nationella program. Utbildningsnämnden ska följa utvecklingen och erbjuda bra utbildningsformer inom ramen för introduktionsprogrammen.

Det kommunala uppföljningsansvaret för ungdomar 16-19 år är sedan 2011 flyttat till arbetsmarknadsnämnden. Utbildningsnämnden har dock ett fortsatt ansvar för att genom gymnasieslussen arbeta med de ungdomar som inte påbörjar eller hoppar av en gymnasieutbildning. Det är angeläget att så många ungdomar som möjligt blir kvar inom skolan. Samverkan mellan utbildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden ska därför intensifieras. Utbildningsnämnden ansvarar för att följa upp hur många ungdomar som inte fullföljer gymnasieskolan samt tillhandahålla den information som arbetsmarknadsnämnden behöver för att fullgöra sitt uppföljningsansvar för 16-19 åringar. Nämnden ska även tillhandahålla möjlighet för dessa ungdomar att kunna börja i gymnasieskolan igen.

Ett antal kommunala gymnasieskolor i Stockholm har i dag ett mycket högt söktryck. Utbildningsnämnden uppdras att utreda möjligheten till en utökning av platsantalet vid dessa skolor.

Gymnasiesärskola

Inom gymnasiesärskolan erbjuds undervisning inom nationella, specialutformade och individuella program. Elev/vårdnadshavare väljer program efter elevens förutsättningar och intressen. Gymnasiesärskolan är en fyraårig utbildning.

Gymnasiesärskolans kunskapsuppdrag ska utvecklas och stärkas. Elever i gymnasiesärskolan ska ha samma rätt till utveckling och lärande som andra elever. Rätten att välja skola ska gälla alla stadens elever. Skolplanens mål omfattar också gymnasiesärskolan.

Utbildningen i gymnasiesärskolan ska vara anpassad till elevens förmåga och behov av utmaningar. Utbildade speciallärare och specialpedagoger är mycket viktiga för en välfungerande gymnasiesärskola.

Skolplanering för ett växande Stockholm

Barn- och elevantal inom förskola, grundskola och gymnasium förändras över tid. En ökad effektivitet och ett över tiden flexibelt lokalutnyttjande ska ske i alla lokaler inom de pedagogiska verksamheterna. Under 2011 har ett projekt pågått för att säkra att staden klarar av den kommande ökningen av grundskoleelever. För att även fortsättningsvis säkra tillgången på platser i skolan ska styrgrupperna finnas under 2012. Utbildningsnämnden har ansvar för, och ska fortsätta arbetet med, att stadens skollokaler utnyttjas på ett så effektivt sätt som möjligt. Den planering som tagits fram ska uppdateras löpande och vara underlag för den framtida planeringen. För att kunna erbjuda eleverna en sammanhållen skoldag fortsätter integrationen av skolbarnsomsorg och obligatorisk särskola i grundskolelokalerna. Motsvarande integrering av förskoleverksamheten i grundskolan ska göras i en strävan att använda stadens resurser effektivt.

Utbyggnaden av grundskolor innebär omfattande investeringskostnader för såväl staden som fristående aktörer. Kommunstyrelsen uppdras att utreda förslag till finansieringsmodeller som innebär att delar av kostnaden för utbyggnaden kan finansieras på andra sätt än genom framtida hyreskostnader.

Utbildningsnämndens behov av lokaler ska utgå från en långsiktig planering. För att säkerställa tillgången på platser måste samverkan ske i ett mycket tidigt skede med stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden. Även samarbetet med bland annat idrottsnämnden och fastighetsnämnden måste öka för att utbyggnaden av nya idrottsytor samt utnyttjandet av befintliga ytor ska ske så resurseffektivt som möjligt. Det bör på ett tidigt stadium definieras i vilka projekt som samverkan ska ske med idrottsnämnden och fastighetsnämnden.

Det utbud som finns av idrottshallar i staden ska ses som en gemensam resurs. Utbildningsnämnden, idrottsnämnden och fastighetsnämnden ska därför samverka så att det samlade behovet tillgodoses så effektivt som möjligt.

Utbildningsnämnden ska tillsammans med övriga berörda nämnder bidra till att utveckla skolorna inom ramen för framtidsvisionerna för ytterstaden.

Miljö

En energipolicy för effektivisering av energianvändningen i stadens fastigheter och lokaler för skolverksamhet ska genomföras, där exempelvis alla skolor ska släcka ner sin inomhusbelysning när ingen vistas i lokalen.

Stadens avfallshantering ska bidra till att sluta kretslopp, spara energi och naturresurser. Det matavfall som produceras inom stadens skolkök är en värdefull resurs som kan utnyttjas för framställning av bland annat biogas.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa	Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	35 %	35 %	35 %
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel elbilar	öka	öka	öka
	Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100	100	100
	Andel relevanta upphandlingar av varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Elanvändning per kvadratmeter	76 kWh	74 kWh	72 kWh
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Andel dubbdäck	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.1 Stockholmarna ska erbjudas valfrihet och ökad mångfald	Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom skola	öka	öka	öka
2.2 Förskolor och skolor i Stockholm ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas	Andel behöriga lärare i grundskolan	öka	öka	öka
	Andel elever i skolundersökningen i årskurs 8 som är nöjda med Jag känner mig trygg i skolan	öka	öka	öka
	Andel elever i årskurs 9 som uppnått målen i alla ämnen	öka	öka	öka
	Andel elever som har klarat samtliga delprov i matematik på de nationella proven i årskurs 3	fastställs 2012	öka	öka

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
	Andel elever som har klarat samtliga delprov i svenska på de nationella proven i årskurs 3	fastställs 2012	öka	öka
	Andel elever som läser med flyt i årskurs 3	öka	öka	öka
	Andel elever som uppnått kravnivån på de nationella proven i årskurs 6	öka	öka	öka
	Andel elever som uppnått kravnivån på de nationella proven i årskurs 9	öka	öka	öka
	Andel elever som är behöriga till nationella program	öka	öka	öka
	Ogiltig frånvaro i grundskolan	minska	minska	minska
	Andel behöriga lärare i gymnasieskolan	öka	öka	öka
	Andel elever med grundläggande behörighet till högskola och universitet	öka	öka	öka
	Andel elever som uppnått kravnivån på de nationella proven i gymnasiet	öka	öka	öka
	Andel gymnasieelever med godkänt i alla kurser i slutbetyget vid vårterminens slut (exkl. IV-programmet)	öka	öka	öka
	Andel gymnasieelever som fullföljt utbildningen inom fyra år	öka	öka	öka
	Andel nöjda elever i gymnasieundersökningen avseende lugn och ro i skolan	öka	öka	öka
	Andel nöjda elever i gymnasieundersökningen avseende möjligheten att känna sig trygg i skolan	öka	öka	öka
	Ogiltig frånvaro i gymnasieskolan	minska	minska	minska
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska
3.1 Budgeten ska vara i balans	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva	Administrationns andel av de totala kostnaderna	minska	minska	minska
	Obligatoriska nämndindikatorer			
	Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utbildningsnämnden får i uppdrag att vidta åtgärder för att säkerställa att de elever som påbörjar gymnasiestudier även fullföljer dessa	2012-01-01	2012-12-31
Lässatsningen fortsätter i årskurs 0-6 i grundskolan	2011-01-01	2014-12-31
En omfattande satsning inom matematik, naturvetenskap och teknik genomförs i grund- och gymnasieskolan	2011-01-01	2014-12-31
Erbjuda lärare möjlighet till kompetensutveckling samt skapa nya karriärvägar för lärare genom karriärtjänst och forskning	2011-01-01	2014-12-31
Utveckla metoder för att öka kunskapen om den totala frånvarosituationen	2012-01-01	2014-12-31
Säkerställa rutiner och arbete för att se till att eleverna fullgör sin skolplikt	2012-01-01	2014-12-31
Förbättra tillsyn och kontroll av enskilt driven verksamhet genom ett tätare tidsintervall samt utifrån en samlad risk- och väsentlighetsanalys	2012-01-01	2014-12-31
Ta fram rutiner för att säkerställa att alla elever som är folkbokförda i kommunen får en skolplacering	2012-01-01	2014-12-31
Ta fram konkreta handlingsplaner för de olika pedagogiska verksamheternas fortsatta arbete med att införa it i pedagogiken samt it i de administrativa rutinerna	2012-01-01	2012-12-31
I dialog med Jobbtorg Stockholm ta fram och tillhandahålla praktikplatser som passar stadens aspiranter	2012-01-01	2012-12-31
Ta fram och besluta om miljöhandlingsplan utifrån Stockholms miljöprogram 2012-2015	2012-01-01	2012-12-31
Utbildningsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen undersöka möjligheterna för månadsvis avläsning för grundskolan	2012-01-01	2012-06-30
Ta fram förslag på kriterier och metoder för att värdera och premiera skickliga lärare	2012-01-01	2012-12-31
Ta fram en handlingsplan för skolbarnomsorgen med inriktning på högre andel pedagogiskt utbildad personal	2012-01-01	2012-06-30
Ta fram en utvecklingsplan för skolbarnomsorgen med inriktning på mer pedagogiskt innehåll samt större tillgång/högre användningsgrad till it	2012-01-01	2012-06-30
Utreda möjligheten till en central satsning på "elevhälsa på nätet"	2012-01-01	2012-12-31
Tillsammans med stadsdelsnämnderna genomföra en granskning av placerade barns skolsituation	2012-01-01	2012-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
I samverkan med stadsdelsnämnderna utarbeta skriftliga riktlinjer för rutiner vid övergången från förskola till skola	2012-01-01	2012-12-31
I dialog med stadsdelsnämnderna, kulturnämnden och det fria kulturlivet utveckla Kulan för att ge fler barn och unga i skola och förskola möjlighet till kulturupplevelser	2012-01-01	2012-12-31

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

16. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Utbildningsnämnden** godkänns.

Äldrenämnden

Nämndens uppgifter

Äldrenämnden samordnar och ska bidra till utvecklingen av äldreomsorgen i Stockholms stad och medverkar till att säkerställa att äldre behandlas lika inom hela staden. Äldrenämnden har, utöver ansvaret för att följa upp stadens samlade äldreomsorg också ansvar för att samla in och sammanställa statistikuppgifter och information från stadsdelsnämnderna. Nämnden ansvarar tillsammans med kommunstyrelsen för ärenden om riktlinjer, principer, policydokument och uppföljning av äldreomsorgen. Äldrenämnden ansvarar för beslutsunderlag i strategiska vård- och omsorgsfrågor samt för den strategiska planeringen av särskilda boendeformer i staden. Äldrenämnden ansvarar för att uppdatera stadens äldreplan. Nämnden ansvarar vidare för uppföljning och omvärldsbevakning liksom för övergripande utbildning, fortbildning och kompetensutveckling. Nämnden ansvarar för att förvalta, underhålla och följa upp de valfrihets-system som införts inom äldreomsorgen.

Nämnden har även verksamhet som vänder sig till de äldre genom Stockholms trygghetsjour. Stockholms trygghetsjour handlägger, bedömer och åtgärdar akut uppkomna hjälp- och omvårdnadsbehov under kvällar, nätter och helger, det vill säga under jourtid, då dessa behov inte kan tillgodoses på annat sätt. De arbetsleder även omvårdnadspersonal i akuta situationer då ordinarie arbetsledare ej är tillgänglig. Trygghetsjouren tar över hanteringen av ansökningar om trygghetslarm från stadsdelsnämnderna.

Äldrenämnden ska centralisera köhantering för vård- och omsorgsboende och uppföljning av ramavtalen för att ge bättre service till stockholmarna. Avsikten är att staden ska få en bättre bild av boendena, beläggningsgrad och behov av olika sorters boenden och därigenom en effektivare boendeplanering.

Förslag till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-85,2	-96,4	-79,4	-79,4
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-85,2	-96,4	-79,4	-79,4

Medel för äldreomsorg har i första hand budgeterats under stadsdelsnämnderna. Äldrenämndens budget för 2012 ökar med 11,2 mnkr jämfört med 2011. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhets-specifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Nämnden ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indikatorer och sätta årsmål för nämnden. Kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna nedan avser det målvärde som kommunfullmäktige har totalt för staden.

Äldreomsorgen ska präglas av hög kvalitet, inflytande, trygghet och individualisering. Staden ska vara ett stöd för att äldre ska kunna leva sina liv som de själva önskar. Nämnden ska arbeta med frågor som ökar äldres trygghet och valfrihet. Tillgänglighetsanpassade boenden ska erbjudas för att förbättra förutsättningarna för ett självständigt liv. Under 2012 fortsätter arbetet med särskilt fokus på biståndsbedömning och hemtjänst.

Äldrenämnden ska utreda lämplig nivå för hemtjänst med förenklad biståndsbedömning avseende ålder och prisnivå. Förenklad biståndshandläggning innebär att alla äldre i ordinärt boende, från en viss ålder ska ges möjlighet att med ett förenklat förfarande kunna ansöka om servicetjänster upp till sex timmar per månad. Förenklad biståndshandläggning kan dels medföra en förenkling av arbetet i själva handläggningen i vissa ärenden, dels en förenkling för den äldre i mötet med kommunens äldreomsorg.

För att stärka den enskildes inflytande över, och kontroll av, att det som utlovats i form av service, vård och omsorg också hålls ska nämnden i samarbete med kommunstyrelsen följa upp kvalitetsgarantierna. Äldrenämnden fortsätter under 2012 att följa upp biståndsbedömningen med syfte att öka rättssäkerheten för den enskilda äldre. Det är viktigt att biståndsbeslutet har ett brukarperspektiv, där begränsade förändringar i omsorgsbehovet kan inrymmas inom nivåbedömningen. I processer där biståndsbedömning ska göras är det viktigt att ta hänsyn till äldre människors oro och att detta skäl ska vara lika giltigt som andra.

Det är viktigt att även äldre har möjlighet att välja mellan olika utförare och att lika villkor gäller oavsett huvudman. Valfrihet gäller därför inom hemtjänst, vård- och omsorgsboenden och dagverksamhet. För att kunna nyttja rätten att välja krävs att äldre och deras anhöriga får tydlig information om vilka erbjudanden som står till buds utifrån deras behov. Stockholms stads webbplats ska vara så tillgänglig att det är enkelt för äldre och deras anhöriga att söka information om äldreomsorgen, hitta kvalitetsredovisningar och nyckeltal för olika verksamheter samt jämföra alternativ med varandra. Äldre direkt tillsammans med stadsdelsnämnderna och äldrenämnden tar ett aktivt ansvar för att information kring valfriheten finns att tillgå, både i digital form och i form av broschyrer. Äldrenämnden ska samordna information och utbildning till anhöriga som vårdar närstående. Anhörigpolicyn ska beaktas och hållas uppdaterad.

Det är mycket viktigt att stadens medarbetare har kompetens för de uppdrag de utför för att en hög kvalitet i verksamheten ska kunna uppnås. Det är också angeläget att kunskaperna om homo-, bi- och transsexuella personers situation ökar inom äldreomsorgen. Äldrenämnden svarar för den kompetensutveckling som stadens biståndshandläggare ges för att bedömningarna ska bli likvärdiga över staden, utifrån de uppföljningar som äldrenämnden hittills har genomfört.

För att minska risken för bränder hos äldre och personer med funktionsnedsättning bör också särskilda utbildningsinsatser inom brandskydd genomföras inom äldreomsorgen.

Höjd kvalitet inom äldreomsorgen

För att höja kvaliteten i stadens demensboenden beslutade kommunfullmäktige i budget 2011 att tillföra demensvården 150,0 mnkr under perioden 2011-2013. Satsningen förlängs nu med ett år och ytterligare 50,0 mnkr satsas under 2014. Medel ska främst användas till ökad bemanning. Ansökan om medel kan göras av stadsdelsnämnder eller enskilda utförare till äldrenämnden som administrerar fördelningen av medel. Under 2012 tillförs 10,0 mnkr för utbildning av personal som arbetar med demenssjuka.

Det är viktigt att underlätta för frivilligorganisationernas utveckling inte minst för att kunna bryta många äldre människors ensamhet.

Inom äldreomsorgen finns ett stort behov av utbildning som måste mötas. Målet är att all tillsvidareanställd personal ska ha grundutbildning. Under mandatperioden genomförs en långsiktig utbildningsatsning. I satsningen ingår ett språklyft för att utveckla svenskkunskaperna hos anställda inom äldreomsorgen som har svenska som andra språk. Det är angeläget att denna satsning genomförs, det ger ökad säkerhet inom omsorgen för att bland annat journalhanteringen ska bli korrekt utförd. Ett bonussystem för personalgrupper inom äldreomsorgen ska utredas under 2012.

Förutom stadens satsningar genomför regeringen under åren 2011-2014 Omvårdnadslyftet – en tidsbegränsad utbildningsatsning för äldreomsorgens medarbetare. Satsningen ska uppmuntra huvudmännens långsiktiga arbete med att stärka kompetensen inom äldreomsorgen och ge medarbetarna möjlighet att växa i sina yrkesroller. Äldrenämnden ges i uppdrag att administrera stadens ansökningar.

Äldre direkt på servicenämnden har utvecklats mycket positivt och är en viktig resurs för många äldre. Stadens ambition är att Äldre direkt ska utvecklas i samverkan med landstinget och få ökade öppettider.

Under 2009 beslutade Stockholms stad om nya rutiner för kvittens i samband med utskrivning från slutenvård, ett så kallat trygghetskvitto. Under 2012 utgår staden ifrån att även Stockholm läns landsting genomför sin del av avtalet.

Hemsjukvård är ett sätt att öka kvaliteten för den äldre samtidigt som risken för att insatser hamnar ”mellan stolarna” minskar. Det initiativ om ett övertagande av hemsjukvården från landstingen till kommunerna som finns kommer att kräva omfattande insatser i förberedande syfte redan under 2012 då en handlingsplan måste tas fram. Stadens tillsatta arbetsgrupp ska intensifiera sitt arbete i nära samarbete med Stockholms Läns Landsting och Kommunförbundet Stockholms Län med målsättningen att kommunen ska kunna ta över hemsjukvården när så är möjligt.

Ökad livskvalitet och en värdig vardag

Måltidsupplevelsen inom stadens boenden är viktig. Det är viktigt både fysiskt och psykosocialt hur och när måltiderna serveras. Under 2012 fortsätter äldrenämnden att i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra särskilda insatser för att förbättra maten inom äldreomsorgen och för att kunna ansvara för att äldre får god och näringsrik mat samt en lustfylld måltidsupplevelse.

Äldres utsatthet ska uppmärksammas och motverkas. Äldrenämnden ska delta i de lokala brottsförebygganderådens, polisens och stadsdelsnämndernas fortsatta arbete att samordna insatser för att stoppa våld och övergrepp mot äldre och därmed minska äldres oro och utsatthet.

Valfrihet

För att skapa valfrihet och mångfald måste staden skapa goda villkor som får småskaliga, privata och idéburna utförare att vilja verka inom omsorgen. Därför är det viktigt att lagen om valfrihetssystem, LOV, får genomslag i äldreomsorgen.

En mångfald av boendeformer

De allra flesta äldre vill bo kvar i sin bostad så länge de känner sig trygga i hemmet. Den enskilde som önskar ska kunna bo kvar i sin bostad eller äldreboende till livets slut utan att behöva flytta, även om behoven av vård och omsorg ökar.

En parboendegaranti finns som ger förutsättningar till sammanboende för de äldre par som så önskar.

Arbetet med att skapa trygghetsboenden utan krav på biståndsbedömning pågår.

De boendeformer som erbjuds stadens äldre ska vara anpassade efter olika individuella behov.

Under de närmaste tio åren kommer antalet personer äldre än 80 år att minska i Stockholm för att sedan öka igen och därmed ökar också behovet av olika former av vård- och omsorgsboende. Servicehus efterfrågas just nu av allt färre personer, inte minst som ett resultat av att bostäder blivit mer tillgänglighetsanpassade och genom att fler seniorbostäder tillkommit. Om efterfrågan minskar kan servicehusen successivt avvecklas för att byggas om till andra boendeformer som i högre grad efterfrågas. Det är viktigt att följa omvandlingen samt behovs- och efterfrågebilden hos stadens äldre som helhet samt på de enskilda boendena.

Staden har beslutat att omvandla tio servicehus till trygghetsboende. Ytterligare tre servicehus planeras för omvandling. Därefter ska en uppföljning och utvärdering genomföras innan fler omvandlingar behandlas.

Servicehusen kvarstår som en av flera boendeformer så länge efterfrågan finns. Samtidigt är många servicehus i dåligt skick vilket innebär att det ibland är mer ändamålsenligt och ekonomiskt att bygga nytt. Micasa uppdras att då bygga på ett sådant sätt att bostäderna kan vara flexibla och förändras över tid.

Vård- och omsorgscollege är ett samarbete mellan skola och arbetsgivare. Det ger stora förutsättningar för en utbildning anpassad efter verksamhetens behov.

Under 2012 ska arbetet med att implementera demensriktlinjerna fortsätta och fokusera på att stödja de lokala samverkansgrupperna som är ett viktigt forum för vidareutveckling och formalisering av lokala samverkansformer när det gäller personer med demenssjukdom.

Det finns stora behov att tillgodose äldreomsorgens sociala innehåll. Nämnden ska arbeta med att engagera och inspirera ungdomar för framtida yrken inom äldreomsorgen.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa	Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	35 %	35 %	35 %
KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel elbilar	öka	öka	öka
	Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %
	Andel relevanta upphandlingar av varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Andel dubbdäck	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska
3.1 Budgeten ska vara i balans	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva	Administrationns andel av de totala kostnaderna	minska	minska	minska

Obligatoriska nämndindikatorer				
	Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
I dialog med Jobbtorg Stockholm ta fram och tillhandahålla praktikplatser som passar stadens aspiranter	2012-01-01	2012-12-31
Ta fram och besluta om miljöhandlingsplan utifrån Stockholms miljöprogram 2012-2015	2012-01-01	2012-12-31
I samarbete med kommunstyrelsen utreda lämplig nivå för hemtjänst med förenklad biståndsbedömning	2012-01-01	2012-06-30
Utreda om centraliserad köhantering för vård- och omsorgsboende och uppföljning av ramavtalen ger bättre service till stockholmarna	2012-01-01	2012-12-31
Initiera översyn av äldrecentrums verksamhet tillsammans med SLL	2012-01-01	2012-06-30
Samordna information och utbildning till anhöriga som vårdar närstående	2012-01-01	2012-12-31
Gemensamt med arbetsmarknadsnämnden utreda möjligheterna att inom äldrenämndens ansvarsområde erbjuda aspiranter från Jobbtorg Stockholm praktik följt av en sex månaders visstidsanställning enligt den modell som gäller för Stockholmsvårdarna	2012-01-01	2012-06-01

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

17. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Äldrenämnden** godkänns.

Överförmyndarnämnden

Nämndens uppgifter

Överförmyndarnämndens uppgifter är att utifrån gällande lagstiftning, i huvudsak föräldrabalken och förmyndarskapsförordningen, garantera rättstrygghet för personer som inte själva kan sköta sin ekonomi, bevaka sin rätt eller sörja för sin person. Dessa personer, huvudmännen, som kan vara gamla, sjuka, ha en funktionsnedsättning eller vara underåriga, förses med god man eller förvaltare, över vilka överförmyndarnämnden utövar tillsyn och kontroll. Nämnden ansvarar för tillsyn och kontroll över alla föräldrar i Stockholms stad som förvaltar underåriga barns tillgångar.

Förslag till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-28,1	-28,1	-28,1	-28,1
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-28,1	-28,1	-28,1	-28,1

Budgeten för 2012 är oförändrad jämfört med 2011. Förändringarna framgår av bilaga 2.

Överförmyndarnämnden ska öka den administrativa effektiviteten samt modernisera och öka användningen av ny teknik, till nytta för kunder, gode män, förvaltare och för staden. Samarbetet med andra kommuner ska öka.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena ska alla nämnder fastställa verksamhetsspecifika och uppföljningsbara mål för sina verksamhetsområden. Nämnden ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indikatorer och sätta årsmål för nämnden. Kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna nedan avser det målvärde som kommunfullmäktige har totalt för staden.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa	Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	35 %	35 %	35 %
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Elanvändning per kvadratmeter	76 kWh	74 kWh	72 kWh
	Andel relevanta upphandlingar av varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska
3.1 Budgeten ska vara i balans	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva	Administrationns andel av de totala kostnaderna	minska	minska	minska
	Obligatoriska nämndindikatorer			
	Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden

Följande aktiviteter ska leda till att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Öka den administrativa effektiviteten samt modernisera och öka användningen av ny teknik	2012-01-01	2012-12-31
Ta fram och besluta om miljöhandlingsplan utifrån Stockholms miljöprogram 2012-2015	2012-01-01	2012-12-31

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

18. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Överförmyndarnämnden** godkänns.

Central medelsreserv

I Central medelsreserv: 1. Till kommunfullmäktiges förfogande för oförutsedda behov reserveras 5,0 mnkr.

I Central medelsreserv: 2. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov reserveras 687,5 mnkr främst för följande ändamål:

- Insatser för hemlösa
- Sommarkoloniverksamhet inkl. LSS-kollo
- Gemensam förskolekö
- Socialpsykiatri
- Ökad satsning på demensvård. I samband med ärendet "Nämndernas verksamhetsplaner med budget 2012" fördelas 50,0 mnkr för detta ändamål
- Feriearbeten inom kyrkogårdsnämnden
- Hemtjänst, avgiftssystem
- Resultatenheter
- Oförutsedda behov
- Skötsel av naturreservat

Vidare reserveras 1 054,1 mnkr i Central medelsreserv: 3. Till kommunstyrelsens förfogande för prestationsförändringar inom förskola, skolbarnsomsorg, grundskola, gymnasieskola, särskola, svenskundervisning för invandrare (sfi), flyktingmottagande, vårdnadsbidrag samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

I Central medelsreserv: 4. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter har utgifter om 550,0 mnkr reserverats för planerings- och genomförandeprojekt avseende investeringar för följande ändamål:

- Förändringar mellan åren i redan beslutade investeringsprojekt som inte kan finansieras genom omprioriteringar inom nämndens investeringsplan
- Nya prioriterade investeringsprojekt vars finansiering inte kan vänta till budget 2013 och som inte kräver genomförandebeslut av kommunfullmäktige, genom att de inte är av strategisk vikt eller principiell karaktär
- Tillgänglighetsinvesteringar

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

19. Till **Central medelsreserv** reserveras följande belopp för år 2012 med fördelning enligt budgetförslaget i denna titel.
 - 19.1 Till kommunfullmäktiges förfogande för oförutsedda behov reserveras 5,0 mnkr.
 - 19.2 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov reserveras 687,5 mnkr.
 - 19.3 Till kommunstyrelsens förfogande för prestationsförändringar inom förskola, skolbarnsomsorg, grundskola, gymnasieskola, särskola, sfi, flyktingmottagande, vårdnadsbidrag samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning reserveras 1 054,1 mnkr.
 - 19.4 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter reserveras 550,0 mnkr.

Finansförvaltning

Förslag till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Pensioner och arbetsgivaravgifter	-5 820,7	-5 918,9	-5 965,9	-5 989,3
Pensionsersättning och personalförsäkringspålägg från nämnderna	5 238,5	5 077,3	5 077,8	5 106,7
Anslagsfinansierad del av pensioner/arbetsgivaravgifter	- 582,2	- 841,6	- 888,1	- 882,6
Skatteintäkter och begravningsavgifter	31 745,0	33 836,2	35 121,9	36 702,5
Utjämning och fastighetsavgift	1 187,0	493,8	247,5	- 69,2
Utdelning	750,0	900,0	600,0	600,0
Finansiellt resultat exklusive utdelningar	281,0	198,1	171,2	188,6
Disposition begravnings- och renhållningsfond	- 2,8	- 0,3	10,7	- 2,2
Summa finansiering verksamhetens nettokostnader	33 960,2	35 427,8	36 151,3	37 419,7
Interna ränteersättningar	1 499,7	1 531,3	1 666,5	1 728,8
Avkastningskrav slutan redovisningsenhet				
Fastighetsnämnden	125,1	150,3	148,2	147,1
Finansiering investeringsplan				
Förändring av eget kapital	0,1	0,1	10,4	674,9
Avskrivningar	675,7	721,0	822,3	871,2
Försäljningsinkomster	1 000,0	200,0	200,0	200,0
Upplåningsbehov	2 836,8	3 987,3	3 740,2	2 999,8
Summa finansiering investeringsplan	4 512,6	4 908,4	4 772,9	4 745,9

Under Finansförvaltning redovisas de samlade kostnaderna för pensioner och arbetsgivaravgifter samt stadens skatteintäkter, intäkter för fastighetsavgifter med mera. Finansförvaltningen tillgodogörs även interna ersättningar för pensioner och personalförsäkringspålägg, pf, från nämnderna. Här upptas även finansiellt resultat, aktieutdelning samt interna ränteersättningar från nämnder för investeringar.

Från och med 2012 upptas exploateringsinkomster vid markförsäljning, motsvarande det bokförda värdet, under exploateringsnämnden. De samlade budgeterade investeringsinkomsterna framgår av investeringsplanen.

Pensioner och arbetsgivaravgifter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Pensioner		
Utbetalningar pensioner	- 829,1	-
Pensionsavgifter	- 573,0	-
Särskild löneskatt (24,26 %)	- 340,1	-
Förändring av pensionsskuld (inkl särsk löneskatt)	- 309,8	-
Summa	-2 052,0	0,0
Övriga personalkostnader	- 50,0	
Arbetsgivaravgifter (inkl avtalsförsäkring)	-3 816,9	0,0
Ersättningar från nämnderna för pensioner och personalförsäkring	-	5 077,3
Summa	-5 918,9	5 077,3
Anslagsfinansierad del av pensioner/arbetsgivaravgifter	- 841,6	

Stadens kostnader för utbetalning av pensioner beräknas för år 2012 uppgå till sammanlagt 829,1 mnkr. En höjning av prisbasbeloppet med 2,8 procent och av inkomstbasbeloppet med 4,8 procent påverkar den beräknade kostnaden. Pensionsavgifterna för stadens anställda beräknas uppgå till 573,0 mnkr. Dessa betalas ut i mars efter intjänandeåret och placeras enligt den enskildes önskan. På stadens pensionskostnader betalas särskild löneskatt med 24,26 procent, som för år 2012 beräknas uppgå till 340,1 mnkr.

Pensionsskulden avser förmånsbestämd ålderspension och avtalspensioner före 65 års ålder. Förändringen av skulden beräknas 2012 uppgå till 309,8 mnkr inklusive löneskatt. Härtill kommer den del av skuldförändringen som avser ränta. Denna budgeteras under finansiella kostnader och beräknas uppgå till 70,0 mnkr inklusive löneskatt. Pensionsskulden är beräknad enligt RIPS 07.

Kostnaderna för arbetsgivaravgifterna har beräknats till 3 816,9 mnkr. De lagstadgade avgifterna har beräknats med 31,42 procent på utbetald lön. De avtalsenliga avgifterna beräknas 2012 till 0,83 procent på utbetald lön till personal som ingår i kommunala avtalsområden.

I nämndernas budget ingår kostnader för arbetsgivaravgifter och pensioner i form av ett personalförsäkringspålägg. Pålägget är oförändrat och har beräknats till 43,4 procent och avser hel- och deltidsanställda inklusive arbetstagare med timlön. För ungdomar under 26 år uppgår pålägget till 23,0 procent och för pensionärer är pålägget 16,0 procent. Personalomkostnaderna utgörs av en intern ersättning till Finansförvaltningen som har de externa kostnaderna för detta. I budget för 2012 har ersättningen till Finansförvaltningen beräknats till 5 077,3 mnkr.

Nettokostnaden på 841,6 mnkr för arbetsgivaravgifter, pensioner och ersättning från nämnderna anslagsfinansieras.

Skatteintäkter och begravningsavgifter

Mnkr	Skatteunderlag/ skattesats/avgift	Intäkter
Förskott efter uppräknat skatteunderlag 2011:	1 928 535,0	33 710,8
Utdebitering	17,48	
Begravningsavgift	0,065	125,4
Summa skatteintäkter och begravningsavgifter		33 836,2

Skatteunderlag och skatteberäkningar

Prognosen över skatteunderlaget för 2012, det vill säga kommuninvånarnas förvärvs-inkomster under 2010, uppräknas med bedömningar av utvecklingen under inkomståren 2011 och 2012. Gällande prognos utgår från Sveriges Kommuner och Landstings bedömning den 18 augusti 2011.

Med utgångspunkt från nu kända förutsättningar och de antaganden i övrigt som kan göras utifrån uppgifter om taxeringsutfall, har en prognos över slutligt taxeringsutfall inarbetats i budgeten. Skatteunderlaget beräknas öka med 3,3 procent 2012.

Stadens skatteinkomster inklusive begravningsavgift beräknas uppgå till 33 836,2 mnkr. Beräkningen bygger på en skattesats om 17:48 kr.

Begravningsavgift

Begravningsverksamheten finansieras genom en särskild avgift som tillgodogörs staden på samma sätt som skattemedel. Begravningsavgiften uppgår till 6,5 öre av skatteunderlaget för 2012 och beräknas uppgå till 125,4 mnkr.

Utjämning och fastighetsavgift 2012

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Inkomstutjämning	-1 638,6	
Kostnadsutjämning*		1 175,0
Regleringspost		432,1
LSS-utjämning	-610,2	
Fastighetsavgift		1 135,5
Summa	-2 248,8	2 742,6
Netto utjämning och fastighetsavgift	493,8	

*Inklusive beräknad kompensation för befolkningsförändringar motsvarande 90,9 mnkr för 2012. Ersättningen är beräknad utifrån SCB:s senaste befolkningsprognos, men storleken på ersättningen är osäker.

Utjämningsystemet

Den 1 januari 2005 trädde ett nytt utjämningsystem i kraft, där de generella statsbidragen integrerats i inkomstutjämnningen. Staden både lämnar bidrag till och får bidrag ur systemet i form av inkomst- och kostnadsutjämning.

Stockholms stad är en av landets kommuner med högst befolkningstillväxt, vilket innebär betydande merkostnader. I kostnadsutjämnningen utgår därför kompensation för snabba befolkningsökningar om vissa kriterier uppfylls. För att bli aktuell för ersättning bidragsåret 2012 måste den genomsnittliga befolkningsökningen de senaste fem åren (2006 till 2010) överstiga 1,2 procent. Dessutom måste befolkningen i kommunen även öka med 1,2 procent mellan 2010 och 2011. Den senaste befolkningsprognosen pekar på att staden kommer att bli aktuell för ersättning bidragsåret 2012 och därför har i prognosen räknats in en kompensation för eftersläpningseffekter motsvarande 90,9 mnkr. Gällande prognos för kostnadsutjämnning och regleringspost utgår från Sveriges Kommuner och Landstings bedömning den 29 september 2011.

LSS-utjämnning

Ett kostnadsutjämnningssystem för verksamhet enligt lagen (1993:387) om stöd och service, LSS, till vissa funktionshindrade är infört från och med 2004.

För 2012 medför utjämnningen för LSS en kostnad för staden med 610,2 mnkr. Gällande prognos för LSS-utjämnningen utgår från Sveriges Kommuner och Landstings bedömning den 29 september 2011.

Fastighetsavgift

Från och med år 2008 har den statliga fastighetsskatten ersatts av en kommunal avgift. Fastighetsavgiften för småhus uppgår år 2012 till 6 512 kronor, dock högst 0,75 procent av taxeringsvärdet. Fastighetsavgiften för flerbostadshus är 1 302 kronor per bostadslägenhet, dock högst 0,4 procent av taxeringsvärdet.

Utdelning

Flertalet av stadens bolag ingår i koncernen Stockholms Stadshus AB. Ägarens krav på utdelning tas därför huvudsakligen ut i form av obeskattade koncernbidrag. Vissa bolag i koncernen erlägger koncernbidrag till moderbolaget Stockholms Stadshus AB, som i sin tur tillskjuter bidrag till mottagande bolag.

Budgeterad utdelning från koncernen Stockholms Stadshus AB uppgår till 900,0 mnkr. Utdelningen kan justeras genom beslut senast i tertialrapport 2 och får inte överstiga 900,0 mnkr.

Finansiellt resultat exklusive utdelningar

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Räntenetto	352,0	281,0	276,0	279,0
Övriga finansiella intäkter	1,3	0,9	0,7	0,7
Övriga finansiella kostnader	-12,5	-13,8	-13,7	-13,9
Ränta pensionsavsättning inkl löneskatt	-59,8	-70,0	-91,8	-77,2
Finansiellt resultat exklusive utdelningar	281,0	198,1	171,2	188,6

Kommunstyrelsen agerar genom stadsledningskontoret som kommunkoncernens samlade finansfunktion. Samtliga bolags upplånings- och placeringsbehov sker genom stadsledningskontoret. Finanspolicyn för kommunkoncernen Stockholms stad anger ramar för finansverksamheten i kommunkoncernen, det vill säga Stockholms stad, Stockholms Stadshus AB och dess majoritetsägda bolag samt stadens övriga helägda bolag. En riskkontroll övervakar att de finansiella riskerna håller sig inom de ramar och regler som finns angivna i finanspolicyn.

Finanspolicyn ska fastställas av kommunfullmäktige årligen och revideras vid större förändringar av kommunkoncernens förutsättningar. Kommunstyrelsen ska i samband med den årliga översynen av finanspolicyn uppdatera de finansiella risklimiterna utifrån aktuella finansiella förutsättningar.

Under Finansförvaltning redovisas stadens likviditetshandling, upplåning och skuldförvaltning. Vidare redovisas inlåning, utlåning och finansiella tjänster för stadens majoritetsägda bolag samt stadens borgensåtaganden.

Ett beräknat resultat för hanteringen av kommunkoncernens finansverksamhet framkommer som skillnaden mellan kostnaderna för extern upplåning och inlåning från kommunkoncernen samt de intäkter som genereras vid externa placeringar och vidareutlåning till stadens bolag. Därutöver tillkommer ränta på pensionsavsättning och övriga finansiella intäkter och kostnader. Enligt finanspolicyn för kommunkoncernen Stockholms stad ska staden och samtliga bolag erhålla upplåning och placering med villkor motsvarande kommunkoncernens externa finansieringskostnad med utrymme för eventuell omkostnadsersättning. En översyn av villkoren ska enligt finanspolicyn genomföras årligen.

Stadens räntenetto budgeteras till 281,0 mnkr för 2012. Övriga finansiella intäkter utgörs i första hand av ersättning som tas ut i samband med att staden går i borgen. Enligt gällande regler för stadens borgenshantering ska staden vara restriktiv avseende nya borgensåtaganden. Övriga finansiella kostnader utgörs i huvudsak av kostnader för rating, syndikerat låneavtal (betalningsberedskap) och marknadsprogram samt bankavgifter. Den del av pensionsskulden som är att betrakta som en finansiell kostnad inklusive löneskatt redovisas under finansiella kostnader och budgeteras till 70,0 mnkr för 2012. Det finansiella resultatet, exklusive utdelning, budgetras sammantaget till 198,1 mnkr för 2012.

Disposition begravning - och renhållningsfond

Begravnings- respektive renhållningsverksamheterna finansieras genom särskilda avgifter. Överskott/underskott inom dessa verksamheter avsätts centralt för balansering av verksamheternas resultat. Dessa överskott/underskott måste återföras till avgiftskollektivet. Under 2012 beräknas 0,3 mnkr avsättas avseende begravningsavgifter, ingen avsättning beräknas avseende renhållningsavgifter.

Internränta

Enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning ska kommunfullmäktige fastställa internräntan. Med internränta avses en basränta, vilken beräknas utifrån prognosen för kommunkoncernens genomsnittliga externa finansieringskostnad. Den beräknas för år 2012 till 2,75 procent. För inriktningsåren 2013 och 2014 beräknas internräntan till 2,75 procent. De interna ränteersättningarna för nämnderna för 2012 beräknas uppgå till 1 531,3 mnkr.

Kommunfullmäktige fastställer därutöver kalkylräntan för enskilda projekt till 5,0 procent.

För fastighetsnämnden beräknas internräntan utifrån basräntan plus en omkostnadsersättning på 0,25 procent på motsvarande sätt som för de kommunala bolagen. Internräntan för fastighetsnämnden uppgår därmed till 3,0 procent. Samma ränta används även som kreditivränta under byggtiden.

Avkastningskrav på slutna redovisningsenhet

Avkastningskrav på den slutna redovisningsenheten fastighetsnämnden upptas under Finansförvaltningen. För år 2012 beräknas avkastningskravet till 150,3 mnkr. I avkastningskravet har omkostnadsersättning dragits ifrån och den interna hyressättningen för stadens nämnder ska därmed ej påverkas.

Avskrivningar

Nämndernas samtliga budgeterade avskrivningar ökar 2012 till 721,0 mnkr.

BALANSBUDGET

Tillgångar	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Materiella anläggningstillgångar	52 038,9	56 151,3	60 026,9	63 826,6
Finansiella anläggningstillgångar	5 513,6	5 513,6	5 513,6	5 513,6
Summa anläggningstillgångar	57 552,5	61 664,9	65 540,5	69 340,2
Omsättningstillgångar	33 665,1	33 665,7	33 644,3	33 648,7
Summa tillgångar	91 217,6	95 330,6	99 184,8	102 988,9
Eget kapital och skulder				
Eget kapital	49 269,9	49 270,0	49 395,1	49 530,5
Förändring enl resultaträkningen	0,1	0,1	10,4	674,9
Förändring eget kapital övrigt	0,0	125,0	125,0	125,0
Summa eget kapital	49 270,0	49 395,1	49 530,5	50 330,4
Avsättningar pensioner m fl förpliktelser	3 524,3	4 192,2	4 559,4	4 868,2
Infrastrukturella avsättningar mm	8 659,4	8 290,7	7 741,0	7 262,2
Summa avsättningar	12 183,7	12 482,9	12 300,4	12 130,4
Skulder	29 763,9	33 452,6	37 353,9	40 528,1
Summa eget kapital och skulder	91 217,6	95 330,6	99 184,8	102 988,9
Ansvarsförbindelse pensioner	17 036,1	17 047,5	16 837,5	16 586,2
Soliditet (%) inklusive ansvarsförbindelse	35,3	33,9	33,0	32,8

Balansbudgeten visar vilka effekter budgeten för 2012 med inriktning för 2013 och 2014 har på stadens tillgångar och skulder. Den är upprättad utifrån förutsättningar i budget 2011 och 2012 och enligt det finansiella målet att soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen inte ska vara lägre än 34,0 procent på längre sikt. På kort sikt ska soliditeten inte understiga 30,0 procent. Omsättningstillgångarna är beräknade enligt förutsättningen att stadens likviditet inte ska förändras under planperioden.

Kassaflödesanalys

Den löpande verksamheten	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Årets resultat	0,1	0,1	10,4	674,9
Förändring eget kapital övrigt	0,0	125,0	125,0	125,0
Justering ej likvidpåverkande poster	912,1	1 263,6	1 075,2	1 052,8
Utbetalning avsättningar	-160,0	-369,0	-539,0	-481,0
Förändring kortfr fordr, lån o lager	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från löpande verksamhet	752,2	1 019,7	671,6	1 371,7
Investeringsverksamhet				
Investering i materiella anläggningstillgångar	-4 598,1	-5 450,1	-5 471,2	-5 363,0
Försäljning materiella anläggningstillgångar	500,0	741,7	898,3	817,1
Investering finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-4 098,1	-4 708,4	-4 572,9	-4 545,9
Finansieringsverksamheten				
Förändring låneskuld	3 345,9	3 688,7	3 901,3	3 174,2
Årets kassaflöde	0,0	0,0	0,0	0,0

Kassaflödesanalysen visar vilka effekter budgeten för 2012 med inriktning för 2013 och 2014 har på stadens betalflöden. Analysen visar vilket bidrag den löpande verksamheten lämnar, hur mycket investeringsverksamheten förbrukar samt vilket tillflöde i form av lån som krävs för att hålla en oförändrad likviditet.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- 20.1.1 Ram för kommunkoncernens totala externa upplåning samt ram för utlåning till och borgensteckning för bolagen fastställs i Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad.
- 20.1.2 Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samband med den årliga översynen av finanspolicyn uppdatera de finansiella risklimiterna utifrån aktuella finansiella förutsättningar.
- 20.2 Kommunal inkomstskatt utdebiteras med kronor 17:48 per skattekrona för att fylla stadens uttaxeringsbehov för 2012.
- 20.3 Begravningsavgift utdebiteras med kronor 0:065 per skattekrona för 2012.
- 20.4 Internräntan fastställs till 2,75 procent för 2012.
- 20.5 Internräntan och kreditivräntan för slutna redovisningsenheter fastställs till 3,0 procent för 2012.
- 20.6 Regler för ekonomisk förvaltning fastställs enligt bilaga 8.
- 20.7 I övrigt godkänna detta förslag till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för Finansförvaltningen.

Förslag till budget och ägardirektiv 2012 och inriktning 2013-2014 för koncernen Stockholms Stadshus AB

Moderbolaget Stockholms Stadshus AB

Bolagets uppgifter och allmänna inriktning

Stockholms Stadshus AB har en sammanhållande funktion för merparten av Stockholms stads aktiebolag. Bolaget är moderbolag i en koncern som består av 17 aktiva dotterföretag eller underkoncerner. Bolaget ansvarar för styrning och uppföljning av dotterbolagens verksamhet utifrån kommunfullmäktiges inriktningsmål och direktiv. Bland kommunfullmäktiges direktiv ingår att svara för övergripande utveckling, strategisk planering, löpande översyn och omprövning, utöva ekonomisk kontroll och uppföljning, utveckla styrformer och samspelet mellan ägare, koncernledning och dotterbolag.

Koncernstyrelsen ska fatta de principiella beslut som krävs för att kommunfullmäktiges mål ska nås. Dotterbolagens styrelser och verkställande ledningar har det operativa ansvaret för att kommunfullmäktiges beslut verkställs. Koncernstyrelsen ska kalla till en extra stämma under hösten 2012 då den slutliga koncernutdelningen fastställs.

Inom ramen för Stimulans för Stockholm pågår, sedan år 2009, en offensiv satsning för att stärka stadens ekonomiska utveckling och arbetsmarknad i en lågkonjunktur. Åtgärderna inriktas framförallt på investeringar i bostäder och infrastruktur samtidigt som nyproduktion av hyresrätter underlättas. De bolag som omfattas av de utökade insatserna är de tre bostadsbolagen, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, Skolfastigheter i Stockholm AB, SISAB, och Stockholms Stads Parkerings AB. För bostadsbolagen uppgår tillkommande investeringar i nyproduktion till sammanlagt 10 mdkr under sexårsperioden 2009-2014. Samtidigt ökar underhållsåtgärderna i främst miljonprogramområden med totalt 10 mdkr. Moderbolaget samordnar och följer upp nämnda satsningar.

Staden ska ha en aktiv fastighetsförvaltning och en öppen inställning till fastighetsförsäljning. Stadens mark utanför kommungränsen ska inventeras och utredas i syfte att avyttras. Stockholms Stadshus AB:s uppdrag är att tillsammans med stadens bostadsbolag löpande pröva möjligheterna att avyttra sådana delar i fastighetsbeståndet, som ur ett förvaltningsperspektiv inte bör behållas. En mer aktiv förvaltning av den samlade fastighetsportföljen bör även kunna innebära förvärv av fastigheter. Syftet är att uppnå en mer effektiv och ändamålsenlig förvaltning.

Ett steg i denna process är en ytterligare samordning av stadens kommersiella fastigheter, vilket utreds av Stockholms Stadshus AB tillsammans med bostadsbolagen, S:t Erik Markutveckling och fastighetsnämnden.

Bolagen får i uppdrag att inarbeta stadens miljöprogram 2012-2015 i sina befintliga miljöprogram-, policies- och handlingsplaner.

Staden har som inriktning att påbörja en utökad insamling matavfall från såväl privat- hushåll som storhushåll. Kommunstyrelsen och Stockholm Stadshus AB ska utreda

hur målet nås, när målet ska vara uppnått och presentera en handlingsplan för målluppfyllelse.

Bolagets uppgifter kan sammanfattas i följande punkter:

- svara för koncernens övergripande utveckling och strategiska planering
- styra finansiella resurser på ett för ägaren och koncernen optimalt sätt
- svara för löpande ekonomisk kontroll och uppföljning
- verkställa kommunfullmäktiges beslut som är av ägarkaraktär
- utveckla samspelet mellan ägaren, koncernledningen och dotterbolagen avseende verksamheternas resultat och budgethållning, effektivitet och kvalitet
- utveckla effektivare styrformer genom ökad målstyrning mot ägarkraven
- leda arbetet för att bereda hyresgäster i stadens bostadsbolag möjlighet att förvärva sina lägenheter genom ombildning till bostadsrätter
- ha en öppen inställning till fastighetsförsäljning
- genomföra särskilda insatser för ombildning i ytterstaden
- fortlöpande pröva möjligheterna att tillsammans med bostadsbolagen avyttra delar ur fastighetsbeståndet som ur ett förvaltningsperspektiv inte bör behållas
- löpande utreda möjligheterna till ytterligare omstrukturering av bostadsbolagen för effektivare och mer ändamålsenlig förvaltning
- fortsätta utreda möjligheterna till en ytterligare samordning av stadens kommersiella fastigheter tillsammans med bostadsbolagen S:t Erik Markutveckling AB, kommunstyrelsen och fastighetsnämnden
- se över och föreslå omprövning av inriktning och/eller innehav av verksamheter utifrån förändrade förutsättningar avseende marknad, lagstiftning och teknisk utveckling
- kontinuerligt följa större investeringsprojekt, till exempel utbyggnaden i Norvik, Värtan, Kapellskär, Stockholmsarenan och utvecklingen av Globenområdet samt satsningen för Stimulans för Stockholm
- ansvara för bevakning och samordning av ägarintresset i de bolag där staden är delägare
- följa utvecklingen vad gäller kostnadseffektiviseringar inom samtliga dotterbolag
- särskilt följa bolagens ekonomi avseende bostadsbyggande och upprustning
- ansvara för samordning och uppföljning av bolagens övningar i krishantering
- underlätta skapandet av studentbostäder
- planera för nya seniorbostäder i hyresrättsform

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa	Antal nystartade företag	öka	öka	öka
	Näringslivets nöjdhet vid kontakter med staden som myndighet	69	öka	öka
	Företagens nöjdhet med information från staden	69	öka	öka
	Företagens nöjdhet med effektiviteten	66	öka	öka
	Obligatoriska bolagsindikatorer			
	Antal företag som staden har lotsat	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel elbilar	öka	öka	öka
	Andel m2 area som energieffektiviserats vid större ombyggnad	fastställs 2012	öka	öka
	Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %
	Andel relevanta upphandlingar av varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Andel relevanta upphandlingar för byggande och renovering där krav ställts på miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Elanvändning per kvadratmeter	76 kWh	74 kWh	72 kWh
	Energianvändning per m2	fastställs 2012	minska	minska
	Obligatoriska bolagsindikatorer			
	Andel dubbdäck	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
	Andel ventilationssystem med godkänd obligatorisk ventilationskontroll (ovk) i förskolor	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
	Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
	Andel ventilationssystem med godkänd obligatorisk ventilationskontroll (ovk) i skolor	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
	Andel ventilationssystem med godkänd obligatorisk ventilationskontroll (ovk) i vård- och omsorgsboenden	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.4 Det ska byggas många bostäder i Stockholm	Antal påbörjade bostäder	4 500 st	3 750 st	4 500 st
	Nettotillskott av studentbostäder	300 st	300 st	300 st
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.3 Stockholmarna ska uppleva att de får god service och omsorg	Antal förmedlade försöks- och träningslägenheter via Bostad Stockholm (IoF)	310	310	310
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

21. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Koncernen Stockholms Stadshus AB** godkänns.

Bostadsbolagen

Gemensamt för de tre bolagen

Mål

De kommunala bostadsbolagen ska vara ekonomiskt starka och medverka till att Stockholm får en väl fungerande bostadsmarknad som kännetecknas av god rörlighet och tillgänglighet för alla.

Bolagen ska

- inom ramen för Stimulans för Stockholm öka takten på upprustning, underhåll och nybyggnation
- vara aktiva fastighetsförvaltare och ha en kostnadseffektiv och rationell bostadsförvaltning
- värna hyresrätten som boendeform samt bidra till Stockholms försörjning av hyresrätter och därmed fungera som ett komplement till privata aktörer
- bereda möjlighet för och särskilt stödja boende i ytterstaden att genom friköp förvärva sina lägenheter
- vara goda hyresvärdar
- medverka till att hela Stockholm ska vara attraktivt bland annat genom att medverka i investeringsprogram i ytterstaden och arbeta för att nå de beslutade visionerna för Järva och Söderort.
- samarbeta med övriga berörda kommunala bolag och nämnder samt privata aktörer för riktade satsningar på underhåll, systematiskt trygghetsarbete och säkerhet samt energieffektiviseringar
- öka hyresgästernas incitament att spara energi
- sprida de positiva erfarenheterna från dialogveckorna i Järva och genomföra dialogveckor med boende inom ramen för utvecklingen av södra ytterstaden
- fortlöpande genomföra boendedialoger för att återkoppla arbetet med visionerna för Järva och Söderort 2030, samt i samband med upprustningsarbetet i bostadsbeståndet
- främja en god rörlighet och tillgänglighet på bostadsmarknaden genom enkla och tydliga spelregler lika för alla, regelverk som undviker inlåsnings effekter och åtgärder för att förhindra olaga andrahandsuthyrning
- utreda möjligheterna att underlätta för äldre eller rörelsehindrade att byta till en lägenhet i entréplan
- fortsätta arbetet för att minska antalet avhysningar
- ta ett stort ansvar för försörjningen av förturs-, försöks-, och träningslägenheter
- uppvakta regeringen med krav på skattelättnader för rumsuthyrning
- fortsätta tillgänglighetsanpassningen av fastigheterna
- tillsammans med Storstockholms brandförsvaret fortsätta samarbetet kring brandinformatörer, främst i ytterstaden, i syfte att förebygga och motverka bränder
- genomföra underhållsinsatser i utvalda miljonprogramområden med tydlig miljöprofil

Uppdrag

Stockholm växer och detta är en del i den politiska visionen, därför ska hela Stockholm vara attraktivt. Här spelar Stockholms tre kommunala bostadsbolag en viktig roll.

R V Bo-bolagen:2

Bostadsbolagen ska vara lyhörda för sina hyresgästers önskemål. Regelbundna kundundersökningar ska genomföras.

En prioriterad uppgift är att möta ökad efterfrågan på nya bostäder. Staden ska planera för 100 000 nya bostäder till och med 2030.

Stadens bostadsbolag måste aktivt och kraftfullt verka för att sänka byggkostnaderna och minimera kostnaderna i driftverksamheten. Energieffektiviseringar och miljöprofil på miljonprogramområdena är centralt. Det är angeläget att bolagen tillämpar erfarenheterna från byggkostnadsprojekt som tidigare genomförts. Ytterligare pilotprojekt som syftar till att sänka nyproduktionskostnaden ska startas.

Stadens bostadsbolag har även en central roll i stadens program för att stärka den ekonomiska utvecklingen och Stockholms arbetsmarknad, Stimulans för Stockholm. Genom tidigareläggningar av planerade upprustningar av bostäder, främst i ytterstaden, kommer 8 mdkr satsas under perioden 2011-2014, vilket även bidrar till en bättre boendemiljö och lägre energianvändning. Därutöver kommer bolagen vara aktiva i att bygga nya bostäder.

Från och med den 1 januari 2011 gäller en ny lag, som innebär nya villkor för allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Syftet med den nya lagstiftningen är att skapa likvärdiga förutsättningar för kommunala bostadsaktiebolag och privata hyresvärdar. Ett krav i den nya lagen är att verksamheten i kommunala bostadsbolag ska bedrivas enligt affärsmässiga principer. Det innebär bland annat att kommunerna ska ställa marknadsmässiga avkastningskrav på sina bostadsbolag. Med utgångspunkt från lagstiftningen och de extraordinära åtgärderna avseende upprustning och energieffektivisering föreslås justerade resultatkrav för bostadsbolagen. Resultatkraven baseras på att bostadsbolagen, under den kommande treårsperioden, genererar avkastning på justerat eget kapital, driftnetton och direktavkastning som är i nivå med jämförbara bolag på marknaden. Därtill påverkar föreslagna åtgärder inom stimulans för Stockholm bolagens resultatnivåer enligt följande.

Förslag till resultatkrav	Svenska Bostäder 1)			Familjebostäder			Stockholmshem 2)		
År	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Underliggande resultatkrav	345	410	440	211	231	281	310	335	360
Stimulans för Stockholm	-465	-500	-500	-186	-181	-181	-260	-260	-260
Resultat efter finansnetto	-120	-90	-60	25	50	100	50	75	100

1) Inklusive Järvalyftet under stimulansåtgärder

2) Inklusive förstärkta förvaltningsåtgärder, Skärholmen under stimulansåtgärder

De kommunala bostadsbolagen har ett särskilt ansvar för att förnya och utveckla ytterstaden och göra hela Stockholm attraktivt i alla dess delar. Bostadsbolagen ska medverka till att utveckla ytterstaden, dess miljöer och attraktivitet i samverkan med privata aktörer och boende. Vid bostadsbolagens nybyggnation ska en mångfald och uttrycksfullhet i arkitekturen uppnås i möjligaste mån. Bostadsanpassningar för personer med funktionsnedsättningar ska återställas efter renoveringar.

Bostadsbolagen ska fortsätta ge möjlighet till och stödja de hyresgäster i ytterstaden som vill friköpa sina lägenheter genom att bilda bostadsrättsförening och köpa sina fastigheter. Detta är av stor vikt i ytterstaden där extra insatser ska göras för att bistå de boende i denna friköpsprocess. Valfrihet ska präglade boendet i hyresrätt såväl gällande tillval som vid nyproduktion. Exempelvis har ungdomar, barnfamiljer eller det äldre paret med utflugna barn alla olika önskemål och behov, som ska vara möjliga att

tillgodose i högre grad än idag. Bostadsbolagen ska vara pådrivande för att få till stånd en lagändring som möjliggör ägarlägenheter i befintligt bestånd.

Bolagen fortsätter arbetet med att ta fram arbetsmetoder för att minska antalet avhysningar tillsammans med stadsdelsnämnderna, socialnämnden och landstinget. Särskilt viktigt är det att gemensamt med övriga samverkansparter se till att inga barnfamiljer ställs utan boende.

Bostadsbolagen ska arbeta för en förbättrad brandsäkerhet där bolagen ska uppmärksamma innovativa lösningar vid ny- och ombyggnationer.

AB Svenska Bostäder

Bolagets mål och uppgifter

Bolaget ska äga och förvalta hyresbostäder inom Stockholms stad. Bolaget har ansvar för att möta den stora efterfrågan på bostäder i Stockholm genom att bidra till nyproduktion av hyresrätter. Förvaltningen ska präglas av ekonomisk långsiktighet. Bolaget ska skapa bästa möjliga förhållanden för sina hyresgäster så att långa och goda hyresgästrelationer bevaras samtidigt som ökad rörlighet och tillgänglighet främjas. Bolagets bestånd ska utvecklas genom aktiv fastighetsförvaltning. Beståndet ska utgöras av ett varierat utbud av attraktiva bostäder. Bolaget ska anamma positiva erfarenheter från Järvalyftet för motsvarande arbete även i andra stadsdelar. AB Svenska Bostäders dotterbolag AB Stadsholmen äger och förvaltar fastigheter av kulturhistoriskt värde.

Ägardirektiv för 2012-2014

- bidra till nyproduktion av nya bostäder
- verka för fler billiga lägenheter för ungdomar
- fortsätta ge möjlighet för de boende i ytterstaden att friköpa sina fastigheter
- aktivt bidra till investeringar i ytterstaden
- fortsätta arbetet med Järvalyftet och Söderortsvisionen
- fullfölja underhållsinsatserna i 1940- och 1950-talsbestånden samt öka ombyggnads- och underhållsätgärder i miljonprogrambeståndet
- fortsätta att vidareutveckla kvalitet och service och öka hyresgästens valfrihet
- kontinuerligt genomföra underhåll i AB Stadsholmens bestånd
- fortsätta arbetet med att öka effektiviteten med fokus på kärnverksamheten och förbättrade driftsresultat
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- fortsätta överförandet av parkeringsverksamhet till Stockholms Stads Parkerings AB
- underlätta skapandet av studentbostäder
- följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

AB Svenska Bostäder	2011	2012	2013	2014
Resultat efter finansnetto, mnkr	-150	-120	-90	-60
Avkastning på totalt kapital, %	0	0	0	0
Investeringar, mnkr	2 083	2 239	2 363	2 534

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel elbilar	öka	öka	öka

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
	Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %
	Andel relevanta upphandlingar för byggande och renovering där krav ställts på miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Andel relevanta upphandlingar för varor och produkter där krav ställts på miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Andel m2 area som energieffektiviserats vid större ombyggnad	fastställs 2012	öka	öka
	Elanvändning per kvadratmeter	76 kWh	74 kWh	72 kWh
	Energianvändning per m2	fastställs 2012	minska	minska
	Obligatoriska bolagsindikatorer			
	Andel dubbdäck	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
	Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
1.4 Det ska byggas många bostäder i Stockholm	Antal påbörjade bostäder	4 500 st	4 500 st	4 500 st
	Antal påbörjade hyresrätter	1 500 st	1 500 st	1 500 st
	Nettotillskott av studentbostäder	400 st	300 st	300 st
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.1 Stockholmarna ska erbjudas valfrihet och ökad mångfald	Antal kommunala hyresrätter i ytterstaden som friköpts och ombildats till bostadsrätter	öka	öka	öka
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska

AB Familjebostäder

Bolagets mål och uppgifter

Bolaget ska äga och förvalta hyresbostäder inom Stockholms stad. Bolaget har ansvar för att möta den stora efterfrågan på bostäder i Stockholm genom att bidra till nyproduktion av hyresrätter. Förvaltningen ska präglas av ekonomisk långsiktighet. Bolaget ska skapa bästa möjliga förhållanden för sina hyresgäster så att långa och goda hyresgästrelationer bevaras samtidigt som ökad rörlighet och tillgänglighet främjas. Bolagets bestånd ska utvecklas genom aktiv fastighetsförvaltning. Beståndet ska utgöras av ett varierat utbud av attraktiva bostäder.

Ägardirektiv för 2012-2014

- bidra till nyproduktion av nya bostäder
- verka för fler billiga lägenheter för ungdomar
- aktivt bidra till investeringar i ytterstaden
- medverka i arbetet med Järvalyftet och Söderortsvisionen med bland annat tidiga-relagda underhållsåtgärder i Farsta
- fortsätta ge möjlighet för de boende i ytterstaden att friköpa sina fastigheter
- fortsätta upprustningen av de bostäder som byggdes under 1940–1960-talen
- fortsätta arbetet med att vidareutveckla kvalitet och service
- öka valfriheten för hyresgästen
- fortsätta arbetet med att öka effektiviteten med fokus på kärnverksamheten och förbättrade driftsresultat
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- fortsätta att teckna avtal med Stockholms Stads Parkerings AB avseende parkeringsverksamhet
- underlätta skapandet av studentbostäder
- följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

AB Familjebostäder	2011	2012	2013	2014
Resultat efter finansnetto, mnkr	0	25	50	100
Avkastning på totalt kapital, %	1,7	1,2	1,5	1,9
Investeringar, mnkr	2 048	1 155	1 264	1 228

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel elbilar	öka	öka	öka
	Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s års-mål år 2012	KF:s års-mål år 2013	KF:s års-mål år 2014
	Andel relevanta upphandlingar för byggande och renovering där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Andel relevanta upphandlingar av varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Elanvändning per kvadratmeter	76 kWh	74 kWh	72 kWh
	Andel m2 area som energieffektiviserats vid större ombyggnad	fastställs 2012	öka	öka
	Energianvändning per m2	fastställs 2012	minska	minska
	Obligatoriska bolagsindikatorer			
	Andel dubbdäck	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
	Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
1.4 Det ska byggas många bostäder i Stockholm	Antal påbörjade bostäder	4 500 st	4 500 st	4 500 st
	Antal påbörjade hyresrätter	1 500 st	1 500 st	1 500 st
	Nettotillskott av studentbostäder	400 st	300 st	300 st
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.1 Stockholmarna ska erbjudas valfrihet och ökad mångfald	Antal kommunala hyresrätter i ytterstaden som friköpts och ombildats till bostadsrätter	öka	öka	öka
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska

AB Stockholmshem

Bolagets mål och uppgifter

Bolaget ska äga och förvalta hyresbostäder inom Stockholms stad. Bolaget har ansvar för att möta den stora efterfrågan på bostäder i Stockholm genom att bidra till nyproduktion av hyresrätter. Förvaltningen ska präglas av ekonomisk långsiktighet. Bolaget ska skapa bästa möjliga förhållanden för sina hyresgäster så att långa och goda hyresgästrelationer bevaras samtidigt som ökad rörlighet och tillgänglighet främjas. Bolagets bestånd ska utvecklas genom aktiv fastighetsförvaltning. Beståndet ska utgöras av ett varierat utbud av attraktiva bostäder.

Bolaget har utarbetat en plan för förnyelse och utveckling av ett antal ytterstadsområden i Söderort och får i uppdrag att ta fram ett program för genomförandet. Lärdomar ska dras från arbetet med Järvalyftet samtidigt som förändringsarbetet ska utgå från varje stadsdels specifika styrkor och bygga vidare på dessa samt åtgärda de lokala problem som finns. I vissa stadsdelar måste exempelvis tryggheten prioriteras och i andra kan koppling till närliggande centra vara viktigare.

Ågardirektiv för 2012-2014

- bidra till nyproduktion av nya bostäder
- verka för fler billiga lägenheter för ungdomar
- fortsätta ge möjlighet för de boende i ytterstaden att friköpa sina fastigheter
- aktivt bidra till investeringar i ytterstaden
- fortsätta arbetet med Järvalyftet och Söderortsvisionen
- fortsätta upprustningen av de bostäder som byggdes under 1940–1960-talen
- fortsätta arbetet med att vidareutveckla kvalitet och service
- öka valfriheten för hyresgästen
- bistå Stiftelsen Hotellhem i dess verksamhet
- fortsätta arbetet med att öka effektiviteten med fokus på kärnverksamheten och förbättrade driftsresultat
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- underlätta skapandet av studentbostäder
- bygga ägarlägenheter i ett pilotprojekt om max 50 lägenheter
- utveckla koncept för att bygga nya bostäder för den så kallade Bostadssnabben
- vara Stiftelsen Hotellhem behjälpliga i byggandet av bostäder
- följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

AB Stockholmshem	2011	2012	2013	2014
Resultat efter finansnetto, mnkr	0	50	75	100
Avkastning på totalt kapital, %	1,6	1,7	2,0	2,3
Investeringar, mnkr	1 621	1 719	1 707	1 752

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel elbilar	öka	öka	öka
	Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %
	Andel m2 area som energieffektiviserats vid större ombyggnad	fastställs 2012	öka	öka
	Andel relevanta upphandlingar för byggande och renovering där krav ställts på miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Andel relevanta upphandlingar för byggande och renovering där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Elanvändning per kvadratmeter	76 kWh	74 kWh	72 kWh
	Energianvändning per m2	fastställs 2012	minska	minska
	Obligatoriska bolagsindikatorer			
	Andel dubbdäck	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
	Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
1.4 Det ska byggas många bostäder i Stockholm	Antal påbörjade bostäder	4 500 st	4 500 st	4 500 st
	Antal påbörjade hyresrätter	1 500 st	1 500 st	1 500 st
	Nettotillskott av studentbostäder	400 st	300 st	300 st
1.7 Stockholmare ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100%
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.1 Stockholmare ska erbjudas valfrihet och ökad mångfald	Antal kommunala hyresrätter i ytterstaden som friköpts och ombildats till bostadsrätter	öka	öka	öka
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

22. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholmshem godkänns.

Micasa Fastigheter i Stockholm AB

Bolagets mål och uppgifter

Bolaget äger och förvaltar servicehus, vård- och omsorgsboenden, trygghetsboende samt seniorbostäder. Bolaget har i uppgift att tillhandahålla välsköta fastigheter och att erbjuda attraktiva och anpassade bostäder för människor i behov av stöd och trygghet.

De trygghetsboenden som staden själv vill tillhandahålla ombesörjs av Micasa Fastigheter i Stockholm AB som också ansvarar för att det finns personal vid boendena för att främja social samvaro och gemensamma aktiviteter. Detta är en tjänst som Micasa Fastigheter i Stockholm AB med fördel kan upphandla.

Många av stadens äldreboendefastigheter har sedan lång tid ett eftersatt underhållsbehov. För att få till stånd Äldreliftet och för att leva upp till målsättningen att tillhandahålla välsköta och trygga bostäder görs nu en miljardsatsning för att under en tioårsperiod förbättra boendestandarden för de som bor i stadens äldreboenden. Bolaget ska fokusera på kärnverksamheten att äga och förvalta fastigheter för boende för personer med omsorgsbehov.

De boendeformer som erbjuds stadens äldre ska vara anpassade efter olika individuella behov. Servicehusen kvarstår som en av flera boendeformer så länge efterfrågan finns. Samtidigt är många servicehus i dåligt skick vilket innebär att det ibland är mer ändamålsenligt och ekonomiskt att bygga nytt. Micasa Fastigheter i Stockholm AB uppdras att då bygga på ett sådant sätt att bostäderna kan vara flexibla och förändras över tid.

Bolaget ska utarbeta underhållsplaner för sitt fastighetsbestånd baserat på den strategiutredning som Stockholms Stadshus AB genomfört i samråd med kommunstyrelsen, äldrenämnden och Micasa Fastigheter i Stockholm AB.

Ägardirektiv för 2012-2014

- ansvara för att tillhandahålla välsköta och trygga bostäder för stadens äldre och för personer med funktionsnedsättning, däribland LSS-boenden
- tillhandahålla och utveckla seniorboenden
- tillhandahålla trygghetsboenden och ansvara för att det finns personal på boendena för aktivitets- och förvaltningsfunktionerna
- åtgärda det eftersatta underhållet i de fastigheter som långsiktigt kommer att nyttjas för äldreboende och omsorg genom det så kallade Äldreliftet och Stimulans för Stockholm
- genomföra nödvändiga ombyggnader och upprustningar i befintligt bestånd
- arbeta kontinuerligt med åtgärder för en tryggare miljö i och omkring fastigheterna
- medverka till att sänka stadens totala kostnader för lokaler och finna kostnadseffektiva lokallösningar
- arbeta kontinuerligt med åtgärder som bidrar till energieffektivisering
- bistå nämnderna i arbetet med att utveckla vård- och omsorgsbostäder i Stockholm
- bidra till en mångfald och utveckling av boendeformer
- värna tillgången till gemensamhetslokaler i beståndet
- vidareutveckla den sociala dimensionen i boendemiljön
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader

R V
Micasa:2

- delta i den regionala och den samlade planeringen för olika boenden inom Micasa Fastigheter i Stockholm AB:s målgrupp
- fortlöpande se över möjligheterna att skapa studentlägenheter i vakanta äldreboenden
- följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Micasa Fastigheter i Stockholm AB	2011	2012	2013	2014
Resultat efter finansnetto, mnkr	-140	-511	-557	-548
Avkastning på totalt kapital, %	0	0	0	0
Investeringar, mnkr	509	730	730	730

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel elbilar	öka	öka	öka
	Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %
	Andel m2 area som energieffektiviserats vid större ombyggnad	fastställs 2012	öka	öka
	Andel relevanta upphandlingar för byggande och renovering där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Andel relevanta upphandlingar av varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Energianvändning per m2	fastställs 2012	minska	minska
	Elanvändning per kvadratmeter	76 kWh	74 kWh	72 kWh
	Obligatoriska bolagsindikatorer			
	Andel dubbdäck	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
	Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
	Andel ventilationssystem med godkänd obligatorisk ventilationskontroll (ovk) i vård- och omsorgsboenden	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
1.4 Det ska byggas många bostäder i Stockholm	Nettotillskott av studentbostäder	400 st	300 st	300 st
1.7 Stockholmsborna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

23. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Micasa Fastigheter i Stockholm AB** godkänns.

Stockholms Stads Bostadsförmedling AB

Bolagets mål och uppgifter

Bolagets uppgift är att svara för reguljär bostadsförmedling, evakuering samt förmedling av förturslägenheter inklusive försöks- och träningslägenheter, förmedling av lägenheter till stadens bostadsbolags internköer samt förmedling av kategoribostäder såsom exempelvis student- och trygghetsboenden.

Idag utgör Stockholmsregionen i hög grad en gemensam bostads- och arbetsmarknad. Storstadsregionens infrastruktur skapar goda förutsättningar att bo i en kommun och arbeta i en annan. Det ligger därför i stadens intresse att den som står i Stockholms bostadskö också har möjlighet att hitta en bostad utanför stadens gränser. Stockholms Stads Bostadsförmedling AB är öppen för alla och redan idag står sökande från hela länet i kö. I de fall det finns intresse från fastighetsägare i kringliggande kommuner ska bostadsförmedlingen därför kunna erbjuda förmedlingstjänster och därmed också förmedla bostäder i kommuner i Stockholms omnejd.

Ägardirektiv för 2012-2014

- förmedla lägenheter i ett öppet och transparent system efter kötid det vill säga till den kund som har längst kötid och uppfyller fastighetsägarens krav
- utveckla service och tjänster mot fastighetsägare för att säkerställa ett fortsatt gott inflöde av lägenheter och alltid förmedla lägenheter till den tidpunkt fastighetsägaren angett
- skapa en väl fungerande regional marknadsplats för hyresrätter
- undersöka förutsättningarna för att underlätta för ungdomar att komma in på bostadsmarknaden
- utveckla service och tjänster mot kunderna i bostadskön
- informera om bostadsmarknaden i regionen och särskilt planerad och pågående nyproduktion
- informera om stadens satsningar inom ytterstadsarbetet
- i samarbete med Stockholm Business Region AB informera om Stockholm som bostadsort
- fortsätta arbetet med att samordna och utveckla Stockholm Bygger
- bidra i arbetet att effektivt förmedla försöks- och träningslägenheter
- utreda förutsättningarna att sänka kö- och förmedlingsavgiften
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Stockholms Stads Bostadsförmedling AB	2011	2012	2013	2014
Resultat efter finansnetto, mnkr	4	4	4	4
Avkastning på totalt kapital, %	4,8	6,9	6,8	6,7
Investeringar, mnkr	0	0	0	0

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel relevanta upphandlingar för varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.3 Stockholmarna ska uppleva att de får god service och omsorg	Antal förmedlade försöks- och träningslägenheter via Bostad Stockholm (IoF)	310	310	310
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

24. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Stockholms Stads Bostadsförmedling AB** godkänns.

Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB)

Bolagets mål och uppgifter

Bolaget ska tillhandahålla ändamålsenliga, flexibla och kostnadseffektiva lokaler för stadens förskole- och skolverksamhet. En attraktiv fysisk arbetsmiljö bidrar till att rekrytera personal och elever. Skolfastigheternas arkitektur ska gestalta skolans centrala ställning i samhället.

En bra skolmiljö är en förutsättning för personalens och elevernas trygghet och trivsel. Luftkvaliteten inomhus ska vara god. Stockholms stad har satt upp ambitiösa mål för att sänka klimatpåverkan. För att nå detta är delmålet att minska utsläppen av växthusgaser till 3 ton koldioxidekvivalenter per person till år 2015. Energianvändningen i stadens egna byggnader och anläggningar ska minska med 10 procent till 2015 jämfört med 2011 som en del i arbetet för att minska utsläppen. Klotter och skadegörelse måste saneras och åtgärdas snabbt. Hela och rena skoltoaletter är av stor betydelse.

Staden växer och antalet barn och elever ökar kraftigt den kommande perioden. Under 2011 har ett projekt pågått under ledning av kommunstyrelsen för att säkra att staden klarar av den kommande ökningen av grundskoleelever. SISAB har haft en aktiv del i detta arbete och det är viktigt att bolaget även fortsättningsvis deltar aktivt i planeringsarbetet. Den stora ökningen kommer ställa stora krav på bolaget för att klara av den stora utbyggnad som behövs.

Nivån på underhåll, verksamhetsanpassningar och investeringar i skolor är fortsatt hög. Arbetet med lednings- och kvalitetsutveckling inom bolaget ska även fortsättningsvis prioriteras. Tillgänglighetsanpassningar görs i samband med andra åtgärder i skolorna.

Ett nytt ramavtal med SISAB kommer att föreläggas för kommunfullmäktige under första halvåret 2012.

Ågardirektiv för 2012-2014

- arbeta med utveckling och förvaltning av förskole- och skollokaler
- tillsammans med stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden verka för kostnadseffektiva lokallösningar
- delta i planeringen för att klara utbyggnaden av förskolor och grundskolor för ett växande Stockholm
- arbeta aktivt för att tillgodose en god inomhusmiljö med god luftkvalitet
- arbeta kontinuerligt med åtgärder för en tryggare miljö i och omkring förskolan och skolan genom bland annat fortsatt förebyggande åtgärder mot bränder, klotter och annan skadegörelse, till exempel på skoltoaletter
- arbeta kontinuerligt med åtgärder som bidrar till energieffektivisering
- i samarbete med utbildningsnämnden genomföra nödvändiga åtgärder så att utbildningsnämndens krav på minskade energikostnader uppnås
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

SISAB	2011	2012	2013	2014
Resultat efter finansnetto, mnkr	-80	-80	0	0
Avkastning på totalt kapital, %	2,6	2,2	3,3	3,4
Investeringar, mnkr	720	500	625	650

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel elbilar	öka	öka	öka
	Andel m2 area som energieffektiviserats vid större ombyggnad	fastställs 2012	öka	öka
	Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %
	Andel relevanta upphandlingar för byggande och renovering där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Andel relevanta upphandlingar för varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Elanvändning per kvadratmeter	76 kWh	74 kWh	72 kWh
	Energianvändning per m2	fastställs 2012	minska	minska
Obligatoriska bolagsindikatorer				
	Andel dubbdäck	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
	Andel ventilationssystem med godkänd obligatorisk ventilationskontroll (ovk) i skolor	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
	Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
	Andel ventilationssystem med godkänd obligatorisk ventilationskontroll (ovk) i förskolor	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s års-mål år 2012	KF:s års-mål år 2013	KF:s års-mål år 2014
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

25. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Skolfastigheter i Stockholm AB** godkänns.

Stockholm Vatten AB

Bolagets mål och uppgifter

Bolaget ska med fortsatt tydlig miljöprofil säkerställa leverans av hälsosamt och gott vatten till hushåll och verksamheter i Stockholm och ombesörja avloppshantering av god kvalitet i området. Produktionen och driften ska ske med så liten miljöpåverkan som möjligt.

Bolaget ska värna om befintliga kunder och partners i regionen och även sträva efter nya samarbeten då bolaget har en god kapacitet och förmåga att tillhandahålla VA-tjänster även utanför kommungränserna. Bolaget bedriver ett kontinuerligt effektiviseringsarbete som ska fortsätta med fokus på en så låg vatten- och avloppstaxa som möjligt.

Budget 2012 och planeringsnivåer 2013-2014 förutsätter en taxehöjning av avgifterna för allmänna vattentjänster med 9 procent.

Stockholm bedriver ett ambitiöst miljöarbete kopplat till stadens vatten. En växande stad ställer hårda krav på ett fortsatt offensivt miljöarbete kring vattenhanteringen i staden.

Ägardirektiv för 2012-2014

- fokusera på kärnverksamheten och fördjupa arbetet med att finna alternativa driftsformer i det fortsatta effektiviseringsarbetet
- ta fram förslag på alternativ lokalisering för bolagets verksamhet i syfte att skapa en mer effektiv och ändamålsenlig lokalanvändning
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- arbeta med att utveckla service och tillgänglighet gentemot brukare och kund
- delta i planeringen för ett växande Stockholm i nya stadsdelar med behov av teknisk infrastruktur
- tillsammans med andra myndigheter utveckla och intensifiera arbetet så att stadens mål om lokalt omhändertagande av dagvatten uppnås enligt dagvattenstrategin
- fortsätta arbetet med sjörestaureringar enligt vattenprogrammet
- bistå med kompetens gentemot fastighetsägare som ämnar installera avfallskvarnar i sina fastigheter
- bidra till att öka biogasproduktionen
- följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Stockholm Vatten AB	2011	2012	2013	2014
Resultat efter finansnetto, mnkr	0	20	-7	-16
Avkastning på totalt kapital, %	3,4	3,2	3,1	3,0
Investeringar, mnkr	667	628	575	568

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel elbilar	öka	öka	öka
	Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %
	Andel relevanta upphandlingar för varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Elanvändning per kvadratmeter	76 kWh	74 kWh	72 kWh
Obligatoriska bolagsindikatorer				
	Andel dubbdäck	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
	Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
1.7 Stockholmsborna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

26. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Stockholm Vatten AB** godkänns.

Stockholms Hamn AB

Bolagets mål och uppgifter

Bolaget ska medverka till att säkerställa och utveckla goda förutsättningar för sjöfarten och regionens varuförsörjning för att därigenom främja regionens utveckling. Hamnen och sjöfarten är också en viktig del av Stockholms identitet som stad vid havet, belägen på öar, och med en stadsbild av skepp och fartyg i citynära lägen. Stockholms hamnar utgör ett viktigt gods- och logistiknav för Mälarenregionen och med tillkomsten av den nya hamnen i Norvik förstärks kapaciteten om regionens varuförsörjning ytterligare. Därtill har Stockholms Hamn AB en viktig roll när det gäller passagerar- och kryssningstrafiken i Östersjön. Verksamheten ska stimulera och vara ett föredöme för ett miljövänligt transportarbete.

Stockholms Hamn AB:s utveckling ska medverka till att regionens behov av effektiv hamnkapacitet kan tillgodoses i ett långt perspektiv. Det ska ske i lämpliga former av samverkan med andra hamnar och intressenter. Infrastruktur, verksamhet och organisation ska utvecklas i takt med EU:s utvidgning och den snabba utvecklingen i Östersjöregionen samt transportmarknadens krav och bygga på sunda ekonomiska kalkyler.

Stockholms Hamn AB arbetar i samråd med Stockholms Stadshus AB och kommunstyrelsen med att söka möjliga alternativ för oljeverksamheten vid Loudden. Arbetet ska inriktas på långsiktiga och miljömässigt hållbara lösningar som inte äventyrar stadens tillgångar eller regionens försörjning om bränsleprodukter. Miljöförbättrande åtgärder samt säkerhetsåtgärder är nödvändiga inslag till dess att alternativa lokaliseringar kan realiseras. Det är av största vikt att arbetet bedrivs skyndsamt och med en helhetslösning som mål.

Stadens kajer ägs och driftas av olika parter inom staden. Flera andra aktörer som Statens fastighetsverk och Kungliga Djurgårdsförvaltningen äger också mark vid vattnet. Det bör utredas om de olika aktörerna kan samverka bättre och Stockholms hamnar bör delta i arbetet med att ta fram en strategi kring hur stadens kajutrymmen ska användas och vilka principer som bör gälla. I detta arbete ska uppdraget vara med att skapa förutsättningar för kollektivtrafik på vatten i samråd med huvudmannen för kollektivtrafik. Ambitionen bör vara att göra kajerna så tillgängliga för stockholmarna som möjligt.

Ägardirektiv 2012-2014

- i samråd med Stockholms Stadshus AB och kommunstyrelsen söka möjliga alternativ lokalisering för oljeverksamheten vid Loudden
- fortsätta arbetet med utvecklingsprojekten i Värtan/Frihamnen samt i Nynäshamn och Kapellskär
- fortsätta utvecklingen och upprustningen av stadens innerstadskajer
- delta i arbetet med en ny stadsövergripande kajstrategi
- verka för att tillgängliggöra stadens kajer
- utveckla kryssningstrafiken
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- medverka i arbetet med att etablera fartyg avsett för studentboende i Värtahamnen
- följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Stockholms Hamn AB	2011	2012	2013	2014
Resultat efter finansnetto, mnkr	53	65	66	47
Avkastning på totalt kapital, %	3,4	5,0	3,9	2,5
Investeringar, mnkr	329	537	775	1 234

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel elbilar	öka	öka	öka
	Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %
	Andel relevanta upphandlingar för varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Elanvändning per kvadratmeter	76 kWh	74 kWh	72 kWh
	Obligatoriska bolagsindikatorer			
	Andel dubbdäck	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
	Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

27. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Stockholms Hamn AB** godkänns.

AB Stokab

Bolagets mål och uppgifter

Bolagets uppgift är att bygga, hyra ut samt underhålla ett passivt fibernät i Stockholm. Syftet med infrastrukturen och verksamheten är att stimulera en positiv utveckling för Stockholm genom att bidra till goda förutsättningar för it-utvecklingen i regionen. AB Stokab har, genom sitt dotterbolag St: Erik Kommunikation AB, dessutom ansvaret för att handla upp och administrera stadens kommunikationslösningar. Kommunfullmäktige har i det avseendet överlämnat ett förvaltningsansvar till bolaget. Bolaget omfattas därmed av den övergripande samordningen av it-verksamheten både för stadens nämnder och för bolagskoncernen.

Ägardirektiv 2012-2014

Den fortsatta utbyggnaden av nätet sker i takt med marknadens efterfrågan och utifrån bedömningar av marknadens utveckling och krav. För närvarande pågår, enligt kommunfullmäktiges beslut, en utbyggnad till flerfamiljsfastigheter i Stockholms stad. Denna utbyggnad kommer att färdigställas under 2012. Staten har, genom Post- och Telestyrelsen, beslutat om prisreglering av fibermarknaden. Prisregleringen innebär att en stor osäkerhet har skapats beträffande framtida investeringsförutsättningar i grundläggande it-infrastruktur, vilket riskerar att skada svensk it-utveckling. För AB Stokabs del innebär detta att stor försiktighet ska iakttas beträffande framtida fiberinvesteringar, efter det att den nu pågående utbyggnaden har färdigställts. Fortsatt utbyggnad till övriga delar av hushållssektorn ska i nuläget inte genomföras om inte hela investeringsutgiften kan säkras intäktsmässigt före utbyggnaden.

- utveckla fibernätet avseende funktion och säkerhet för att kunna möta kundernas krav på kvalitet, service och säkerhet samt endast tillhandahålla svartfiberprodukter med tillhörande installationer
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- upphandla verksamhet som inte är kärnverksamhet
- bygga ut fibernätet för hushållsmarknaden och till företag på marknadsmässiga villkor, i enlighet med tidigare fattade beslut
- följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

AB Stokab	2011	2012	2013	2014
Resultat efter finansnetto, mnkr	167	170	170	170
Avkastning på totalt kapital, %	10,3	10,0	10,0	10,3
Investeringar, mnkr	495	327	98	90

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel elbilar	öka	öka	öka
	Andel relevanta upphandlingar för varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %
	Elanvändning per kvadratmeter	76 kWh	74 kWh	72 kWh
	Obligatoriska bolagsindikatorer			
	Andel dubbdäck	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
	Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
1.7 Stockholmsborna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

28. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **AB Stokab** godkänns.

Stockholms Stads Parkerings AB

Bolagets mål och uppgifter

Bolagets främsta uppgift är att avlasta gatunätet från söktrafik och parkerade fordon genom att finansiera byggandet av nya garage och ha en hög beläggning i de anläggningar bolaget förfogar över. Bolaget bygger och driver både anläggningar som verkar på den kommersiella marknaden och anläggningar som har som enda syfte att avlasta gatunätet. I syfte att stimulera användningen av elbilar ska laddningsmöjligheter anläggas i bolagets anläggningar. De bilar som är berättigade till statens så kallade supermiljöbilspremie ska dessutom kunna parkera förmånligt och i vissa fall gratis i bolagets öppna anläggningar under perioden 2011-2013. Därefter görs en utvärdering. I de kommersiella anläggningarna ska lönsamheten vara god för att klara av finansieringen av övriga anläggningar samt byggandet av nya. Som ett led i stadens miljöbilsstrategi har Stockholms Stads Parkerings AB inlett arbetet för att möjliggöra laddning av elbilar inom parkeringsbolagets bestånd. I ett första skede planeras 100 laddningsplatser. Stockholms Stads Parkerings AB har tagit fram ett förslag på modell för samnyttjade parkeringsplatser, så kallade P-köp. Förslaget ska prövas i berörda nämnder.

Ägardirektiv för 2012-2014

- genomföra bolagets investeringsplan om ett tiotal planerade nya parkeringsanläggningar och i samarbete med exploateringskontoret påbörja genomförandet av det nya programmet för tillkommande parkeringsanläggningar
- i samverkan med exploateringsnämnden verka för infartsparkeringmöjligheter, och inom ramen för detta ska samarbete sökas med AB Storstockholms Lokaltrafik och berörda grannkommuner
- medverka i utvecklingen av vision Söderstaden genom bland annat förvärv av garaget under den nya Stockholmsarenan
- behålla en försiktig prispolitik, men genomföra prisjusteringar när marknaden så medger
- skapa effektiva och attraktiva infartsparkeringar med ett gott serviceutbud
- fortsätta kvalitetsarbetet inom bolaget, vilket bland annat innebär ökad trygghet och trivsel för bilisterna
- fortsätta se över möjligheten att teckna avtal om stadens övriga bolags parkeringsverksamhet
- delta i elbilsstrategin genom att fullfölja sitt initiativ att i samarbete med Fortum genomföra en utbyggnad av laddstolpar i Stockholm, samt utvärdera hur el-laddplatserna används
- kommande så kallade supermiljöbilspremiebilar ska kunna parkera förmånligt och i vissa fall gratis i bolagets öppna anläggningar under perioden 2011-2013
- fortsätta pröva möjligheten att outsourca delar av driftverksamheten
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- följa upp försöket med avgiftsfria infartsparkeringar och se över möjligheten att utöka detta samt göra en översyn av infartsparkeringarnas läge och nyttjandegrad
- följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

R II Sthlm Parkering:2

Stockholm Stads Parkerings AB	2011	2012	2013	2014
Resultat efter finansnetto, mnkr	15	15	15	15
Avkastning på totalt kapital, %	4,5	4,5	4,5	4,5
Investeringar, mnkr	46	31	241	55

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel elbilar	öka	öka	öka
	Andel relevanta upphandlingar för varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %
	Elanvändning per kvadratmeter	76 kWh	74 kWh	72 kWh
Obligatoriska bolagsindikatorer				
	Andel dubbdäck	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
	Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
1.7 Stockholmsborna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

29. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Stockholms Stads Parkering AB** godkänns.

Stockholms Stadsteater AB

Bolagets mål och uppgifter

Bolaget ska erbjuda teater av hög konstnärlig kvalitet. Produktioner för barn och ungdom ska vara en prioriterad del av verksamheten. Teatern ska fortsätta behålla sin publik och samtidigt arbeta för att nå allt större och bredare publikgrupper. Det arbete som genomförts i denna riktning under senare år har gett resultat.

Stadsteatern har under ett antal år ökat sin produktion och nått allt fler besökare, samtidigt som många arbetstillfällen har skapats inom teaterns ram. Genom detta framgångsrika arbete uppfyller teatern väl sitt åtagande att vara en angelägenhet för alla stockholmare. Med publiken i centrum har teatern lyckats nå ut till en ny och yngre publik, samtidigt som den tidigare publiken behållits. Detta visar ett lyckosamt recept – bra teater kombinerat med aktivt publikarbete leder till ett stort antal varierande produktioner, en större teaterpublik och många nya arbetstillfällen. Detta arbete ska fortsätta samtidigt som teatern ska sträva efter en långsiktig ekonomi som inte uteslutande förlitar sig på de senaste årens mycket goda beläggning.

Ägardirektiv för 2012-2014

- ha en bredd i repertoaren och arbeta för att nå nya publikgrupper där barn och ungdomar är prioriterade
- aktivt arbeta för att engagera barn och ungdom som publik och deltagare i olika typer av verksamhet
- präglas av både konstnärlig och organisatorisk utveckling. Arbetet med att finna mer effektiva former för att utveckla teatern konstnärligt och organisatoriskt ska fortsätta
- försäkra sig om en ökande andel rörliga resurser för att kunna anlita fler frilansande konstnärer
- Bryggan ska upplåtas till det fria kulturlivet
- fortlöpande utvärdera verksamhetens lokalbehov och arbetsformer
- upphandla verksamhet som inte är kärnverksamhet
- fortsätta arbetet med att genom till exempel sponsring bredda teaterns finansiering
- i samarbete med andra aktörer ansvara för Strindbergsjubileet 2012 i staden
- söka samarbete med det fria kulturlivet och andra intressenter, exempelvis genom den nya gästspelsscenen
- på sikt minska behovet av koncernbidrag
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- arbeta för att öka biljettintäkterna
- följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Stockholms Stadsteater AB	2011	2012	2013	2014
Resultat efter finansnetto, mnkr	-220	-220	-220	-220
Avkastning på totalt kapital, %	neg	neg	neg	neg
Investeringar, mnkr	10	10	10	35

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindika-

R VIII Stadsteatern:2

torer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel elbilar	öka	öka	öka
	Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %
	Andel relevanta upphandlingar för varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
Obligatoriska bolagsindikatorer				
	Andel dubbdäck	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
	Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

30. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Stockholms Stadsteater AB** godkänns.

Stockholm Globe Arena Fastigheter AB

Bolagets mål och uppgifter

Målet för verksamheten är att stärka Stockholms internationella konkurrenskraft och aktivt bidra till utvecklingen av Stockholm som besöks- och evenemangsstad. Sedan 2008 är Stockholm Globe Arena Fastigheter AB ett renodlat fastighetsbolag med syfte att tillhandahålla och utveckla ändamålsenliga lokaler och anläggningar för evenemangsverksamhet i världsklass. Bolaget har utvecklats genom förvärv av ytterligare fastigheter söder om Globen som ägs av dotterbolaget Stockholmsarenan AB. De nya fastigheterna ska ge plats för en utveckling av evenemangsverksamheten i samarbete med berörda intressenter/hyresgäster. Ett genomförandebeslut för en ny evenemangsarena fattades av kommunfullmäktige under december 2009. Projektet innebär att en ny arena med kapacitet för drygt 30 000 åskådare uppförs i Globenområdet och ska stå färdig våren 2013. Bolaget ska även ha en ledande roll i utvecklingen av Stockholm Entertainment District inom ramen för det övergripande arbetet med Söderstaden, under de närmaste åren.

Ägardirektiv för 2012-2014

- verksamheten ska tillhandahålla och utveckla lokaler och anläggningar för evenemangsutbud i världsklass bestående av bland annat sport, konserter, kultur- och familjeaktiviteter
- ansvara för genomförande av en ny arena i anslutning till Globen i dotterbolaget Stockholmsarenan AB
- bolaget ska aktivt arbeta med att utveckla bolagets befintliga markinnehav så att en avyttring kan genomföras när marknadsläget möjliggör detta
- delta i arbetet med Globenområdets utveckling tillsammans med andra intressenter för att öka områdets attraktionskraft
- ska ha en ledande roll i utvecklingen av Stockholm Entertainment District inom ramen för det övergripande arbetet med Söderstaden
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Stockholm Globe Arena Fastigheter AB	2011	2012	2013	2014
Resultat efter finansnetto, mnkr	-82	-86	-186	-136
Avkastning på totalt kapital, %	neg	neg	neg	neg
Investeringar, mnkr	1 060	1 273	329	10

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

R VIII
Globe-Arena:2

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s års-mål år 2012	KF:s års-mål år 2013	KF:s års-mål år 2014
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel relevanta upphandlingar för varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
1.7 Stockholmsborna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

31. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Stockholm Globe Arena Fastigheter AB** godkänns.

Stockholm Business Region AB (SBR)

Bolagets mål och uppgifter

Bolaget ska leda arbetet med att stärka det samlade näringslivsarbetet och marknadsföringen av Stockholm så att kommunfullmäktiges intentioner och mål uppnås. Ett övergripande verksamhetsområde för bolaget är att marknadsföra Stockholm som en attraktiv etablerings- och besöksort utifrån varumärket Stockholm – The Capital of Scandinavia. Målet för bolagets verksamhet är att Stockholm ska utvecklas till Sveriges och norra Europas ledande tillväxtregion.

Verksamheten inom dotterbolagen Stockholm Visitors Board AB, SVB, och Stockholm Business Region Development AB, SBRD, ska kontinuerligt utvärderas och effektiviseras.

Vision Stockholm 2030 om det framtida Stockholm i världsklass är ett strategiskt åtagande som styr och präglar stadens arbete. Stockholm har sedan några år tillsammans med hela regionen framgångsrikt marknadsfört regionen som ”Stockholm The Capital of Scandinavia”. Användandet av detta varumärke har varit betydelsefullt för att etablera Stockholm som den ledande tillväxtregionen i Norra Europa. Det är därför viktigt att nu gå vidare för att nå ett Stockholm i världsklass år 2030. För att nå detta mål ska staden ta sikte på att bli Europas ledande hållbara tillväxtregion.

Stockholm ska förstärkas som kunskapsstad, ICT-metropol, life science- och miljöteknikcentrum, finansplats och evenemangsstad. Bolaget ska stödja stadens nämnder och bolag i deras arbete med stadens utvecklingsområden, till exempel Norra Djurgårdsstaden och Hagastaden. Samverkan med finanssektorn sker bland annat inom ramen för Finansmarknadskommittén.

Den bredd som arbetsmarknaden och näringslivet i Stockholm uppvisar är en mycket stor tillgång för staden. Både arbetsmarknaden och näringslivet är diversifierat och rikt, vilket ställer stora krav på SBR. I arbetet med att stödja hela Stockholms näringsliv ska därför inte minst det lokala näringslivet och dess betydelse uppmärksammas för att behålla och öka bredden. Samverkan med företagen i stadens företagsområden ska fördjupas så att områdenas attraktivitet kan öka. Arbetet ska ske i samarbete med stadens övriga nämnder och bolag.

SBR ska ägna särskilt fokus på att utveckla potentialen till företagande och nyföretagande i ytterstaden. För Söderort är en ökad etablering av attraktiva arbetsplatser särskilt viktig. Ny- och småföretagarstrategin för ytterstaden ska börja implementeras. För att nå framgång krävs deltagande från hela stadens organisation, näringsliv och fastighetsägare. SBR har ett ansvar för att främja strategiska företagsetableringar i ytterstaden. I det arbetet ska utvecklingen av Högdalen till ett miljöteknikcentrum och Telefonplan till ett kluster för kreativa näringar prioriteras.

Arbetet med att underlätta för företag genom att skapa enkla rutiner för ansökningar av olika tillstånd fortsätter. Staden underlättar för småföretag, bland annat i mark- och tillståndsfrågor, genom sin lots- och servicefunktion. Till företagslotsen kan företagare vända sig för att få hjälp om frågor eller problem uppstår vid tillståndsfrågor som behövs för verksamheten inom staden. Detta är ett viktigt steg i arbetet med att förbättra stadens näringslivsservice.

R II SBR AB:2

Samarbetet inom Stockholm Business Alliance, SBA, är stärkt med 50 medlemskommuner. Samverkan mellan kommunerna är viktig för hela regionens konkurrenskraft och arbetsformen har visat sig vara framgångsrik. Det är angeläget att processen med regelbundna utvärderingar av kommunal service fortsätter i syfte att kommunerna tillsammans kan lära av varandra och successivt höja lägsta nivån i hela regionen. Det ökar konkurrenskraften mot andra regioner i världen.

Besöksnäringen i Stockholm har haft en stadig tillväxt under den senaste tioårsperioden. Infrastruktur och tillgänglighet är nyckelfaktorer för fortsatt positiv utveckling av Stockholm som destination. Besöksnäringen är en motor för många relaterade näringar i regionen. Stockholm är också porten in till andra besöksmål runt om i Sverige. SBR ska i samverkan med andra aktörer i regionen verka för att ytterligare förstärka besöksnäringen.

Stockholm stads Klimatpakt är ett nätverk där staden och företagen kan dela goda idéer och inspireras för att förbättra sitt klimat- och miljöarbete. SBR ansvarar för Klimatpakten och miljö- och hälsoskydds nämnden bistår i detta arbete med sin kompetens.

Ägardirektiv för 2012-2014

- utveckla och förbättra stadens kontakter med näringslivet
- förstärka lots- och servicefunktionen gentemot företag
- marknadsföra Stockholm ur ett näringslivsperspektiv
- främja utländska etableringar och investeringar i Stockholm
- utveckla besöksnäringen i Stockholm
- arbeta målinriktat för att internationella konferenser, event och mässor förläggs till Stockholm
- fortsätta arbetet med regional samverkan
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- prioritera insatser för att öka antalet arbetsplatser i ytterstaden samt ta fram en arbetsplatsstrategi för söderort
- mäta och följa upp insatser för fler arbetsplatser inom programmet för Vision Söderort 2030
- bygga verksamheten på en minskad andel egna personella resurser till förmån för mer konsultativa resurser i syfte att åstadkomma en ökad effektivisering av bolagets verksamhet
- ansvarar för Klimatpakten
- bolaget ska följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Stockholm Business Region AB	2011	2012	2013	2014
Resultat efter finansnetto, mnkr	0	0	0	0
Avkastning på totalt kapital, %	0	0	0	0
Investeringar, mnkr	1	1	1	1

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer.

torer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa	Antal nystartade företag	öka	öka	öka
	Näringslivets nöjdhet vid kontakter med staden som myndighet	69	öka	öka
	Företagens nöjdhet med information från staden	69	öka	öka
	Företagens nöjdhet med effektiviteten	66	öka	öka
	Obligatoriska bolagsindikatorer			
	Antal företag som staden har lotsat	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel elbilar	öka	öka	öka
	Andel relevanta upphandlingar av varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %
	Elanvändning per kvadratmeter	76 kWh	74 kWh	72 kWh
	Obligatoriska bolagsindikatorer			
	Andel dubbdäck	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
	Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

32. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Stockholm Business Region AB** godkänns.

S:t Erik Försäkrings AB

Bolagets mål och uppgifter

Bolaget har som uppgift att svara för att det finns en effektiv riskfinansiering av anläggningar och verksamheter ägda av staden och närstående bolag genom ökad konkurrensutsättning. Bolaget ska förmedla försäkringslösningar, minimera försäkringskostnaderna och förbättra riskhanteringen för samtliga berörda enheter inom kommunkoncernen. S:t Erik Försäkrings AB ska vara det bästa och mest kostnadseffektiva alternativet för stadens nämnder och bolag.

Ägardirektiv för 2012-2014

- samtliga sakförsäkringar som stadens nämnder och bolag har behov av ska tecknas med bolagets medverkan. Målsättningen är att bolaget ska ta en större andel av varje skadekostnad för att hålla kostnaderna för återförsäkring nere
- aktivt informera om sin verksamhet gentemot nämnder och bolag
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- utreda förutsättningarna för att samordna bolagets administration med S:t Erik Livförsäkring AB
- följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

S:t Erik Försäkrings AB	2011	2012	2013	2014
Resultat efter finansnetto, mnkr	1	1	1	1
Investeringar, mnkr	0	0	0	0

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel relevanta upphandlingar för varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka

R I

S:t Erik förs:2

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s års-mål år 2012	KF:s års-mål år 2013	KF:s års-mål år 2014
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

33. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **S:t Erik Försäkrings AB** godkänns.

S:t Erik Livförsäkring AB

Bolagets mål och uppgifter

Bolaget har till uppgift är att samordna och strukturera hanteringen av pensioner i koncernen Stockholms Stadshus AB samt att minimera riskerna i denna pensions-skuld.

Ägardirektiv för 2012-2014

- fortlöpande försäkra nya åtaganden i dotterbolagen och förvalta pensionsmedel inom ramen för de försäkringsavtal som ingåtts med övriga dotterbolag
- sträva efter att långsiktigt trygga de framtida pensionsåtagandena reallt
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- utreda förutsättningarna för att samordna bolagens administration med S:t Erik Försäkrings AB
- följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

S:t Erik Livförsäkring AB	2011	2012	2013	2014
Resultat efter finansnetto, mnkr	39	40	42	43
Investeringar, mnkr	0	0	0	0

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel relevanta upphandlingar för varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska

R I
S:t Erik Liv:2

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

34. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **St:Erik Livförsäkring AB** godkänns.

S:t Erik Markutveckling AB

Bolagets mål och uppgifter

Bolagets uppgift är att äga, förvalta och utveckla fastigheter/aktier i fastighetsbolag i syfte att främja Stockholms utveckling och stadens förmögenhetsförvaltning.

Ägardirektiv för 2012-2014

Bolagets verksamhet ska under perioden inriktas på förvaltning, uthyrning och utveckling till så god avkastning som möjligt med hänsyn tagen till stadens utveckling. Under perioden kommer verksamheten i hög grad inriktas på uthyrning och förädling av lokaler i utvecklingsområden. Inriktningen innebär bland annat att bolaget ska skapa en attraktiv handelsplats för stockholmarna i Ulvsunda samt delta aktivt i arbetet med successiv stadsutveckling i enlighet med Bällstavisionen. Som ett första steg ska bolaget, mot bakgrund av att klarhet nu skapats om Brommaflygets bullerkorridor, ta fram ett förslag till långsiktig utvecklingsplan för fastigheterna i Ulvsunda.

- i samverkan med exploateringsnämnden fortsätta planeringen för utveckling av fastigheterna i Ulvsunda med tydlig inriktning på nya bostäder samt välfungerande handel och service
- avyttra fastigheten Södra Torn 1 i Slussenområdet till exploateringsnämnden
- tillsammans med övriga aktörer i området medverka i utrednings- och programarbetet för Söderstaden
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

S:t Erik Markutveckling AB	2011	2012	2013	2014
Resultat efter finansnetto, mnkr	-4	1	-5	-10
Avkastning på totalt kapital, %	2,2	3,4	3,1	2,6
Investeringar, mnkr	19	11	11	11

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Årsmålen för indikatorerna avser målvärdet för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer. Kommunfullmäktige kan även besluta om obligatoriska nämndindikatorer. För dessa fastställer nämnden/bolaget årsmål vilka följs upp i verksamhetsberättelsen.

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel relevanta upphandlingar för varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014

R I

S:t Erik Markutv:2

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s års-mål år 2012	KF:s års-mål år 2013	KF:s års-mål år 2014
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

35. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för S:t Erik Markutveckling AB godkänns.

Bolag utanför Stockholms Stadshus AB

AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholms stad

Bolagets mål och uppgifter

Bolaget har att bedriva verksamhet inom fjärrvärme, fjärrkyla och stadsgas i Sverige samt annan därmed förenlig verksamhet. AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholm Stad är holdingbolag till AB Fortum Värme samägt med Stockholms Stad. Verksamheten bedrivs i det senare bolaget.

Ägardirektiv för 2012-2014

Verksamheten i Fortum Värme Holding ska bedrivas affärsmässigt på ett rationellt och effektivt sätt i enlighet med finansiella mål. Därutöver har staden som ägare intresse av att säkerställa en rimlig prisutveckling, i syfte att minska boendekostnaderna för de stockholmare som är beroende av fjärrvärme. Verksamheten ska vara inriktad på att uppnå en stark miljöprofil.

- bolaget ska fortsätta minskningen av användandet av fossila bränslen till förmån för andra, förnybara bränslen
- bolaget ska fortsätta att utveckla fjärrvärmenätet i Stockholmsområdet för att kunna erbjuda fler invånare fjärrvärme
- bolaget ska arbeta för en fortsatt utbyggnad av fjärrkyla i Stockholm
- bolaget ska öka produktionskapaciteten tillsammans med andra fjärrvärmeaktörer

Resultat och investeringar

Bolagets resultat före finansnetto prognostiseras till cirka 4 mdkr för treårsperioden. Investeringsvolymen för perioden 2012 till 2014 bedöms uppgå till cirka 9 mdkr.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

36. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholm stad** godkänns.

Mässfastigheter i Stockholm AB

Bolagets mål och uppgifter

Bolagets uppgift är att utveckla, arrangera och effektivt genomföra branschledande och återkommande mässor samt att genomföra kongresser, konferenser och evenemang för hela regionens bästa. Stockholmsmässan är uppdelad i två skilda bolag, Mässfastigheter i Stockholm AB som förvaltar och utvecklar fastigheter och Stockholmsmässan AB som är ett genomförandebolag av mässor, kongresser, konferenser och evenemang. Stockholmsmässan AB är ett helägt dotterbolag till Mässfastigheter i Stockholm. Staden äger 51 procent av aktierna i Mässfastigheter i Stockholm AB och Stockholms handelskammare 49 procent.

Ägardirektiv för 2012-2014

Bolagets uppdrag är att marknadsföra Stockholm som en av norra Europas främsta mötesplatser och maximera de ekonomiska bidragen till regionen. Stockholmsmässan ska upplevas som en naturlig mötesplats för näringslivet och politiken. Stockholmsmässan AB ska med egna vinstmedel utveckla och underhålla anläggningen och företagets produkter samt lämna rimlig utdelning till ägarna.

Verksamheten ska bedrivas inom den legala kompetensen för ägarna.

Verksamheten ska vidare ge förutsättningar att stärka Stockholm som en ledande mötesplats i norra Europa utifrån varumärket ”The Capital of Scandinavia”.

- bolaget ska marknadsföra Stockholm som norra Europas främsta mötesplats
- bolaget ska fortsätta utveckla anläggningen så att den är väl anpassad för genomförandet av marknadsledande mässor, internationella kongresser, konferenser, evenemang samt kringtjänster
- bolaget ska effektivisera verksamheten och därigenom öka bolagets lönsamhet
- bolaget ska samverka med stadens bolagskoncern Stockholms Stadshus AB.

Resultat och investeringar

Bolagets resultat prognostiseras till 133 mnkr för treårsperioden. Investeringsvolymen för perioden 2012 till 2014 bedöms uppgå till cirka 230 mnkr.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

37 Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Mässfastigheter i Stockholm AB** godkänns.

Stockholms stads organisering i kommunalförbund

Storstockholms brandförsvaret (SSBF)

Enligt lagen om skydd mot olyckor är det kommunens ansvar att svara för räddningstjänsten inom kommungränsen. Stockholms stads brand- och räddningsverksamhet är sedan den 1 januari 2009 organiserat tillsammans med nio andra kommuner i kommunalförbundet Storstockholms brandförsvaret, SSBF. Kommunalförbundet omfattar Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker. SSBF övertar delar av den tidigare brand- och räddningsnämndens uppdrag och ansvarar för räddningstjänst, förebyggande brandskydd, brandfarliga och explosiva varor samt åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

SSBF är juridiskt sett en egen kommun med egen organisation och uppföljning som sker till dess styrelse och fullmäktige. Syftet med inrättandet av SSBF var att ge medlemskommunerna högre kvalitet på brand- och räddningstjänsten till en lägre kostnad. Detta kan ske genom att förbundet ger förutsättningar för flera samordningsfördelar, som ledningsfunktion, mindre sårbar organisation med större bredd vad gäller specialfunktioner samt bättre planering av personalresurser. Stockholms stad arbetar för en samverkanscentral som utöver larm- och ledningsfunktioner även ska inrymma myndigheter och företag.

Medel för avgiften till Storstockholms brandförsvaret finns inom Kommunfullmäktige m.m. anslag för "Ersättningar till utomstående organisationer och föreningar".

Den preliminära medlemsavgiften för år 2012 till kommunalförbundet är 346,6 mnkr. Långsiktigt ska kostnaderna i förbundet sänkas. Förbundet måste därför arbeta långsiktigt med effektiviseringar och rationaliseringar och tydliga prioriteringar. Därför måste förbundet utarbeta en genomtänkt strategi för hur dessa ska genomföras och vidare hur medlemskommunernas avgifter påverkas kommande år.

En ny förbundsordning och kostnadsfördelningsmodell ska tas fram gemensamt av de tio medlemskommunerna under 2012.

Det är viktigt att kostnadsfördelningsmodellen hålls tydlig och inte justeras. Modellen måste vara enkel och transparent om den ska vara långsiktigt hållbar och trovärdig.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

38. Förslaget till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014 för **Storstockholms brandförsvaret** godkänns

Nettokostnader (exkl. kapitalkostnader)

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014	Förändring 2011/2012
Kommunfullmäktige m.m.	-1 273,3	-1 301,4	-1 291,3	-1 290,3	-28,1
Revisorskollegiet	-27,7	-27,7	-27,7	-27,7	0,0
Servicenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	-4,1	-2,6	-5,4	-82,0	1,5
Stadsdelsnämnderna	-16 424,9	-17 135,0	-17 119,6	-17 100,3	-710,1
Arbetsmarknadsnämnden	-660,3	-605,4	-686,2	-686,2	54,9
Exploateringsnämnden	2 033,5	2 112,3	2 142,2	2 173,2	78,8
Fastighetsnämnden	583,2	595,9	628,5	645,7	12,7
Idrottsnämnden	-520,5	-536,7	-509,0	-509,0	-16,2
Kulturnämnden					
kulturförvaltningen	-813,2	-840,7	-840,6	-837,2	-27,5
stadsarkivet	-50,1	-48,3	-48,3	-48,3	1,8
Kyrkogårdsnämnden	-114,6	-112,9	-116,9	-109,9	1,7
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-71,3	-77,6	-77,0	-75,6	-6,3
Socialnämnden	-644,9	-678,1	-664,1	-662,1	-33,2
Stadsbyggnadsnämnden	-165,0	-161,3	-159,9	-155,5	3,7
Trafik- och renhållningsnämnden					
trafik- och gatuverksamhet	-435,9	-277,8	-296,2	-307,8	158,1
renhållningsverksamhet	18,5	14,5	10,4	10,3	-4,0
Utbildningsnämnden	-12 425,0	-12 911,2	-12 923,7	-12 922,2	-486,2
Äldrenämnden	-85,2	-96,4	-79,4	-79,4	-11,2
Överförmyndarnämnden	-28,1	-28,1	-28,1	-28,1	0,0
SUMMA	-31 108,9	-32 118,5	-32 092,3	-32 092,4	-1 009,6
Avskrivningar (-)	-675,7	-721,0	-822,3	-871,2	-45,3
Central medelsreserv (-)					
Oförutsedda behov	-682,1	-692,5	-692,5	-692,5	-10,4
Prestationsreserv	-911,2	-1 054,1	-1 645,7	-2 206,1	-142,9
Pensionsavgifter (-)	-582,2	-841,6	-888,1	-882,6	-259,4
TOTALT	-33 960,1	-35 427,7	-36 140,9	-36 744,8	-1 467,6

Bilaga 1:2

Driftkostnader (exkl. kapitalkostnader)

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014	Förändring 2011/2012
Kommunfullmäktige m.m.	-1 319,9	-1 348,0	-1 337,9	-1 336,9	-28,1
Revisorskollegiet	-30,3	-30,3	-30,3	-30,3	0,0
Servicenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	-4,1	-2,6	-5,4	-82,0	1,5
Stadsdelsnämnderna	-17 147,1	-17 675,9	-17 660,5	-17 641,2	-528,8
Arbetsmarknadsnämnden	-666,6	-692,5	-692,5	-692,5	
Exploateringsnämnden	-114,6	-107,3	-107,4	-106,4	7,3
Fastighetsnämnden	-586,9	-634,8	-632,7	-626,3	-47,9
Idrottsnämnden	-788,9	-811,5	-805,4	-805,4	-22,6
Kulturnämnden					
kulturförvaltningen	-904,6	-937,1	-937,0	-933,6	-32,5
stadsarkivet	-68,1	-66,3	-66,3	-66,3	1,8
Kyrkogårdsnämnden	-143,1	-141,4	-145,4	-138,4	1,7
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-147,0	-153,3	-152,7	-151,3	-6,3
Socialnämnden	-1 042,7	-1 075,9	-1 061,9	-1 059,9	-33,2
Stadsbyggnadsnämnden	-324,5	-334,3	-331,8	-326,3	-9,8
Trafik- och renhållningsnämnden					
trafik- och gatuverksamhet	-1 244,6	-1 153,7	-1 172,1	-1 183,7	90,9
renhållningsverksamhet	-434,3	-418,0	-408,8	-422,6	16,3
Utbildningsnämnden	-12 968,9	-13 475,4	-13 487,9	-13 486,4	-506,5
Äldrenämnden	-85,2	-96,4	-79,4	-79,4	-11,2
Överförmyndarnämnden	-28,1	-28,1	-28,1	-28,1	0,0
SUMMA	-38 049,5	-39 182,8	-39 143,5	-39 197,0	-1 133,3

Avskrivningar

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Kommunfullmäktige m.m.	0,0	0,0	0,0	0,0
Revisorskollegiet	0,0	0,0	0,0	0,0
Service nämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsdelsnämnderna	-25,4	-30,4	-30,4	-30,4
Arbetsmarknadsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Exploateringsnämnden	-130,0	-145,0	-207,0	-233,0
Fastighetsnämnden	-262,8	-254,2	-265,1	-276,1
Idrottsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Kulturnämnden				
kulturförvaltningen	0,0	0,0	0,0	0,0
stadsarkivet	0,0	0,0	0,0	0,0
Kyrkogårdsnämnden	-7,9	-9,3	-15,4	-15,4
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Socialnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsbyggnadsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Trafik- och renhållningsnämnden				
trafik- och gatuverksamhet	-238,0	-270,8	-294,2	-306,2
renhållningsverksamhet	-11,6	-11,3	-10,2	-10,1
Utbildningsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Äldrenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
SUMMA	-675,7	-721,0	-822,3	-871,2

Bilaga 1:4

Internränta

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Kommunfullmäktige m.m.	0,0	0,0	0,0	0,0
Revisorskollegiet	0,0	0,0	0,0	0,0
Servicenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsdelsnämnderna	-18,0	-17,6	-17,6	-17,6
Arbetsmarknadsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Exploateringsnämnden	-1 123,0	-1 157,7	-1 238,7	-1 271,7
Fastighetsnämnden	-209,7	-196,2	-217,1	-224,1
Idrottsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Kulturnämnden				
kulturförvaltningen	0,0	0,0	0,0	0,0
stadsarkivet	0,0	0,0	0,0	0,0
Kyrkogårdsnämnden	-2,3	-2,9	-7,5	-7,5
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Socialnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsbyggnadsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Trafik- och renhållningsnämnden				
trafik- och gatuverksamhet	-140,8	-153,7	-184,4	-206,7
renhållningsverksamhet	-5,9	-3,2	-1,2	-1,2
Utbildningsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Äldrenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
SUMMA	-1 499,7	-1 531,3	-1 666,5	-1 728,8

Intäkter

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Kommunfullmäktige m.m.	46,6	46,6	46,6	46,6
Revisorskollegiet	2,6	2,6	2,6	2,6
Servicenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsdelsnämnderna	722,2	540,9	540,9	540,9
Arbetsmarknadsnämnden	6,3	87,1	6,3	6,3
Exploateringsnämnden	2 148,1	2 219,6	2 249,6	2 279,6
Fastighetsnämnden	1 170,1	1 230,7	1 261,2	1 272,0
Idrottsnämnden	268,4	274,8	296,4	296,4
Kulturnämnden				
kulturförvaltningen	91,4	96,4	96,4	96,4
stadsarkivet	18,0	18,0	18,0	18,0
Kyrkogårdsnämnden	28,5	28,5	28,5	28,5
Miljö- och hälsoskydds-nämnden	75,7	75,7	75,7	75,7
Socialnämnden	397,8	397,8	397,8	397,8
Stadsbyggnadsnämnden	159,5	173,0	171,9	170,8
Trafik- och renhållningsnämnden				
trafik- och gatuverksamhet	808,7	875,9	875,9	875,9
renhållningsverksamhet	452,8	432,5	419,2	432,9
Utbildningsnämnden	543,9	564,2	564,2	564,2
Äldrenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
SUMMA	6 940,6	7 064,3	7 051,2	7 104,6

Bilaga 1:6

Nettoinvesteringar

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Kommunfullmäktige m.m.	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Revisorskollegiet	0,0	0,0	0,0	0,0
Servicenämnden	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Valnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsdelsnämnderna	-159,0	-160,0	-160,0	-160,0
Arbetsmarknadsnämnden	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Exploateringsnämnden	-2 060,0	-2 400,0	-2 400,0	-2 400,0
Fastighetsnämnden	-561,7	-821,0	-925,0	-969,0
Idrottsnämnden	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Kulturnämnden				
kulturförvaltningen	-15,3	-15,0	-6,3	-6,3
stadsarkivet	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Kyrkogårdsnämnden	-80,0	-92,0	-44,0	-23,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Socialnämnden	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7
Stadsbyggnadsnämnden	-0,8	-1,6	-0,8	-0,8
Trafik- och renhållningsnämnden				
trafik- och gatuverksamhet	-1 169,0	-752,0	-670,0	-670,0
renhållningsverksamhet	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Utbildningsnämnden	-90,0	-90,0	-90,0	-90,0
Äldrenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
SUMMA	-4 162,6	-4 358,4	-4 322,9	-4 345,9

CESAM-BILAGA**Förändringar mellan kommunfullmäktiges budget 2011 och kommunstyrelsens förslag till budget 2012**

Kommunfullmäktige m.m.	2
Revisorskollegiet	3
Valnämnden	3
Stadsdelsnämnderna	4
Pedagogisk verksamhet: förskoleverksamhet	4
Verksamhet för barn och ungdom	4
Kultur- och föreningsverksamhet	4
Äldreomsorg	5
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	5
Individ- och familjeomsorg	6
Stadsmiljöverksamhet	6
Flyktingmottagande	7
Ekonomiskt bistånd	7
Arbetsmarknadsåtgärder	7
Arbetsmarknadsnämnden	8
Exploateringsnämnden	9
Fastighetsnämnden	10
Fastighetsnämnden, fortsättning	11
Idrottsnämnden	11
Kulturnämnden: kulturförvaltningen	12
Kulturnämnden: stadsarkivet	12
Kyrkogårdsnämnden	13
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	14
Servicenämnden	14
Socialnämnden	15
Stadsbyggnadsnämnden	16
Trafik- och renhållningsnämnden: trafik- och gatuverksamhet	17
Trafik- och renhållningsnämnden: renhållningsverksamhet	18
Utbildningsnämnden	19
Äldrenämnden	20
Överförmyndarnämnden	20

Kommunfullmäktige m.m.

1. Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, stadsledningskontoret samt ersättningar till utomstående organisationer och föreningar

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2011	-1 305,0	46,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Projekt gemensam it-service	15,0	
Generell effektivisering	11,1	
<i>Okade kostnader för:</i>		
Medel för LOIS	-3,0	
Kommunfullmäktiges 150 års jubileum	-1,0	
Avgift Storstockholms brandförbund (SSBF)	-26,8	
Partiöverenskommelse	-0,8	
Medlemsavgift SKL	-0,2	
Ökad hyra till följd av ombyggnad av kök m.m	-7,0	
Upphandling avtal inom systemförvaltning, systemdrift, telefoni, datakommunikation	-15,0	
Ersättning för ökat it-stöd	-0,4	
<i>Okade kostnader och intäkter för:</i>		
Verksamhet överförd från KF/KS kansli	-14,9	0,6
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	-1 348,0	46,6
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Upphandling avtal inom systemförvaltning, systemdrift, telefoni, datakommunikation	15,0	
<i>Okade kostnader för:</i>		
Avgift Storstockholms brandförbund (SSBF)	-4,9	
Plan 2013	-1 337,9	46,6
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Kommunfullmäktiges 150 års jubileum	1,0	
Plan 2014	-1 336,9	46,6

2. Kommunfullmäktiges/kommunstyrelsens kansli

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2011	-14,9	0,6
<i>Minskade kostnader och intäkter för:</i>		
Verksamhet överförs till Kommunfullmäktige m.m.	14,9	-0,6
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	0,0	0,0
Plan 2013	0,0	0,0
Plan 2014	0,0	0,0

Revisorskollegiet

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2011	-30,3	2,6
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	-30,3	2,6
Plan 2013	-30,3	2,6
Plan 2014	-30,3	2,6

Valnämnden

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2011	-4,1	0,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
E-tjänster	0,5	
Uppföljning och utbildning med anledning av händelser kring årets val	1,0	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	-2,6	0,0
<i>Okade kostnader för:</i>		
Planering av valen 2014	-2,8	
Plan 2013	-5,4	0,0
<i>Okade kostnader för:</i>		
Genomförande av valen 2014	-76,6	
Plan 2014	-82,0	0,0

Stadsdelsnämnderna

Pedagogisk verksamhet: förskoleverksamhet

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2011	-4 198,8	255,1
<i>Volymförändringar:</i>		
Okade kostnader och intäkter	-169,3	23,8
<i>Minskade kostnader för:</i>		
E-tjänster	1,1	
Generell effektivisering	24,3	
Minskad sjukfrånvaro	1,6	
Överföring avseende centrala anordnare för stadsgemensamma förskolefrågor	2,7	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Schablonhöjning 1,5%	-91,8	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	-4 430,2	278,9
Plan 2013	-4 430,2	278,9
Plan 2014	-4 430,2	278,9

Verksamhet för barn och ungdom

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2011	-434,2	0,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Generell effektivisering	8,3	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	-425,9	0,0
Plan 2013	-425,9	0,0
Plan 2014	-425,9	0,0

Kultur- och föreningsverksamhet

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2011	-58,3	0,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Generell effektivisering	1,2	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	-57,1	0,0
Plan 2013	-57,1	0,0
Plan 2014	-57,1	0,0

Äldreomsorg

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2011	-6 690,9	184,8
<i>Volymförändringar:</i>		
Minskade kostnader	8,4	
<i>Minskade kostnader för:</i>		
E-tjänster	4,0	
Generell effektivisering	18,9	
Minskad sjukfrånvaro	5,8	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Hornskroken	-0,2	
Ökad hemtjänstpeng med 2,5 %	-65,0	
Preliminär indexuppräknning av kostnader för vård- och omsorgsboenden	-145,0	
<i>Minskade intäkter för:</i>		
Omsorgsavgifter		-1,1
Införandet av nytt avgiftssystem		-12,0
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	-6 864,0	171,7
<i>Volymförändringar:</i>		
Minskade kostnader	0,8	
Plan 2013	-6 863,2	171,7
<i>Volymförändringar:</i>		
Minskade kostnader	14,3	
Plan 2014	-6 848,9	171,7

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2011	-2 712,5	2,0
<i>Volymförändringar:</i>		
Ökade kostnader	-65,5	
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Minskad sjukfrånvaro	1,8	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Regeringens höjning av timersättningen för personlig assistans enligt LASS	-11,2	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	-2 787,4	2,0
Plan 2013	-2 787,4	2,0
Plan 2014	-2 787,4	2,0

Bilaga 2:6

Individ- och familjeomsorg

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2011	-1 618,0	36,9
<i>Minskade kostnader för:</i>		
E-tjänster	1,1	
Minskad sjukfrånvaro	1,5	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Insatser för att minska narkotikaanvändningen	-5,0	
Höjd ersättningsnivå socialpsykiatri	-2,2	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	-1 622,6	36,9
Plan 2013	-1 622,6	36,9
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Insatser för att minska narkotikaanvändningen	5,0	
Plan 2014	-1 617,6	36,9

Stadsmiljöverksamhet

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Avskrivn	Internränta
Budget 2011	-154,1	0,0	-25,4	-18,0
<i>Kapitalkostnader:</i>				
Ökade kostnader			-5,0	-2,5
Andrad räntenivå. Internränta 2,75 %				2,9
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	-154,1	0,0	-30,4	-17,6
Plan 2013	-154,1	0,0	-30,4	-17,6
Plan 2014	-154,1	0,0	-30,4	-17,6

Flyktingmottagande

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2011	-64,9	192,0
<i>Volymförändringar:</i> Minskade kostnader och intäkter	47,8	-111,2
<i>Minskade kostnader för:</i> Verksamhet "Flytt till annan kommun" flyttat från Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd till arbetsmarknadsnämnden	1,2	
<i>Minskade kostnader och intäkter för:</i> Statsbidragsgruppen flyttat från Skärholmens stadsdelsnämnd till arbetsmarknadsnämnden	1,3	-80,8
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	-14,6	0,0
<i>Volymförändringar:</i> Minskade kostnader och intäkter	14,6	
Plan 2013	0,0	0,0
Plan 2014	0,0	0,0

Ekonomiskt bistånd

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2011	-1 125,3	24,0
<i>Volymförändringar:</i> Ökade kostnader	-82,7	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	-1 208,0	24,0
Plan 2013	-1 208,0	24,0
Plan 2014	-1 208,0	24,0

Arbetsmarknadsåtgärder

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2011	-90,1	27,4
<i>Minskade kostnader för:</i> Generell effektivisering	1,4	
<i>Ökade kostnader för:</i> Utökade arbetsmarknadsåtgärder för målgrupp utanför Jobbtorg Stockholm	-23,3	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	-112,0	27,4
Plan 2013	-112,0	27,4
Plan 2014	-112,0	27,4

Bilaga 2:8

Arbetsmarknadsnämnden

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2011	-666,6	6,3
<i>Volymförändringar:</i>		
SFI	-54,0	
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Minskat antal aspiranter	53,3	
E-tjänster	0,5	
Generell effektivisering	11,8	
Järvalärling	5,0	
<i>Okade kostnader för:</i>		
Verksamhet "Flytt till annan kommun" flyttat från Rinkeby- Kista stadsdelsnämnd	-1,2	
Utökat målgrupp till Jobbtorg Resurs	-30,0	
Utökade insatser för arbetslösa ungdomar	-7,0	
Uppföljningsansvar ungdomar 16-19 år	-3,0	
<i>Okade kostnader och intäkter för:</i>		
Statsbidragsgruppen flyttat från Skärholmens stadsdelsnämnd	-1,3	80,8
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	-692,5	87,1
<i>Volymförändringar:</i>		
Minskade intäkter		-80,8
Plan 2013	-692,5	6,3
Plan 2014	-692,5	6,3

Exploateringsnämnden

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Avskrivn	Internränta
Budget 2011	-114,6	2 148,1	-130,0	-1 123,0
<i>Minskade kostnader för:</i>				
Överföring till trafik- och renhållningsnämnden till följd av avtal mellan staden och Stockholms hamn AB	23,6			
Generell effektivisering	1,4			
<i>Okade kostnader för:</i>				
Färjetrafik, Hammarby Sjöstad	-1,2			
Ökade personal- och konsultkostnader vid överföring av fastigheter från fastighetsnämnden	-2,7			
Medel från utvecklingsrådet - digitalisering av stadens geoarkiv	-1,8			
<i>Minskade intäkter för:</i>				
Tomträtsavgälder i Henriksdalshamnen, engångsbelopp		-70,0		
"Norra Station" med anledning av evakueringar		-1,6		
Försäljning av fastigheter utanför kommungränsen		-2,9		
<i>Okade kostnader och intäkter för:</i>				
Överföring av fastigheter från fastighetsnämnden	-3,3	9,9		-5,6
Omslutningsförändring förvaltningsuppdrag	-2,3	2,3		
Markförvaltning	-6,3	134,1		
<i>Kapitalkostnader:</i>				
Okade kapitalkostnader			-15,0	-32,4
Andrad räntenivå, internränta 2,75 %				3,3
<i>Övrigt:</i>				
Förvaltningsuppdrag inkl "Norra Station"	-0,1	-0,3		
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	-107,3	2 219,6	-145,0	-1 157,7
<i>Minskade kostnader för:</i>				
Medel från utvecklingsrådet - digitalisering av stadens geoarkiv	0,8			
<i>Okade kostnader för:</i>				
Färjetrafik, Hammarby Sjöstad	-0,9			
<i>Okade intäkter för:</i>				
Tomträtter, nyupplåtelse, regleringar och domar i avgäldsregleringsmål		30,0		
<i>Kapitalkostnader:</i>				
Okade kapitalkostnader			-62,0	-81,0
Plan 2013	-107,4	2 249,6	-207,0	-1 238,7
<i>Minskade kostnader för:</i>				
Medel från utvecklingsrådet - digitalisering av stadens geoarkiv	1,0			
<i>Okade intäkter för:</i>				
Markförvaltning		30,0		
<i>Kapitalkostnader:</i>				
Okade kapitalkostnader			-26,0	-33,0
Plan 2014	-106,4	2 279,6	-233,0	-1 271,7

Bilaga 2:10

Fastighetsnämnden

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Avskrivn	Internränta
Budget 2011	-586,9	1 170,1	-262,8	-209,7
<i>Minskade kostnader för:</i>				
Planerat underhåll	25,0			
Växeln, avveckling	3,4			
Besparingskrav drift	3,7			
Generell effektivisering	10,4			
<i>Ökade kostnader för:</i>				
Snöröjning mm	-9,0			
Planerat underhåll	-4,6			
Utveckling av torgplatser	-4,0			
<i>Minskade intäkter för:</i>				
Försäljning av egendom		-0,5		
Tomställning på slakthusområdet pga nya arenan		-5,4		
<i>Minskade kostnader och intäkter för:</i>				
Förvaltningsuppdrag	3,1	-3,0		
Rivning av Kristinebergs vägtrafikcentral	0,9	-3,6	2,2	0,8
Överföring av fastigheter till exploateringsnämnden	3,3	-9,9		5,6
Skog	1,2	-2,2		
<i>Ökade kostnader och intäkter för:</i>				
Överföring av anläggning från kulturnämnden Liljevalchs	-1,0	4,3	-2,5	-0,8
Förvaltning av Norrastationsområdet	-10,1	10,1		
Förvaltning av Gjutmästaren	-8,3	8,3		
Arbeten åt utomstående	-5,5	5,5		
Indexuppräknning, upphandl, media	-17,9	18,1		
Af Chapman från idrottsnämnden	-0,6	2,0	-3,6	-3,2
Återläggning av preliminär överföring av anläggningar från idrottsnämnden i budget 2011		-212,9	143,9	69,0
Överförda anläggningar från idrottsnämnden	-36,9	229,8	-125,3	-67,4
Fastighetsskatt	-3,0	2,0		
<i>Kapitalkostnader:</i>				
Investeringar genomförda 2010			-0,5	-0,2
Minskning av kreditivränta				0,1
Ökade kapitalkostnader FSK			-1,7	-1,1
Ändrad räntenivå, internränta 3,0 %				9,2
<i>Övrigt:</i>				
Övriga förändringar för drift, avskrivning och ränta	-0,6	5,9	3,7	5,4
Förändringar i förhållande till kommunfullmäktiges plan	-0,8	-0,4	-0,9	-1,0
Övriga förändringar	3,4	4,6	-6,7	-2,9
Omförhandling		7,9		
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	-634,8	1 230,7	-254,2	-196,2
<i>Minskade kostnader för:</i>				
Media	2,0			
<i>Ökade intäkter för:</i>				
Hyor		7,9		
<i>Kapitalkostnader:</i>				
Ökning av kreditivränta				-2,1
Ökade kapitalkostnader FSK			-3,0	-3,9
<i>Övrigt:</i>				
Återförda poster från budget för 2013	5,2	0,1	-0,9	-4,4
Tillkommande hyra och kostnader för idrottsinvesteringar som tas i drift 2013 samt höjd internränta	0,1	22,6	-7,9	-14,9
Förändringar i förhållande till kommunfullmäktiges plan	-5,2	-0,1	0,9	4,4
Plan 2013	-632,7	1 261,2	-265,1	-217,1

Fastighetsnämnden, fortsättning

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Avskrivn	Internränta
<i>Minskade kostnader för:</i>				
Media	6,3			
<i>Ökade intäkter för:</i>				
Hyror		4,2		
<i>Kapitalkostnader:</i>				
Kreditivränta				-1,1
FSK			-5,8	-4,4
<i>Övrigt:</i>				
Tillkommande hyra och kostnader för idrottsinvesteringar som tas i drift 2014 samt höjd internränta	0,1	6,6	-5,2	-1,5
Plan 2014	-626,3	1 272,0	-276,1	-224,1

Idrottsnämnden

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Avskrivn	Internränta
Budget 2011	-788,9	268,4	0,0	0,0
<i>Minskade kostnader för:</i>				
Generell effektivisering	9,6			
Minskad sjukfrånvaro	0,2			
<i>Ökade kostnader för:</i>				
Ökade hyreskostnader till följd av ökat underhåll	-10,0			
Ökade hyreskostnader till följd av ökade kapitalkostnader	-10,0			
Justering till följd av överfört ansvar till fastighetsnämnden	-7,7			
Föreningsbidrag	-5,0			
Idrottsbonus	-2,0			
Genomförande av 100-års jubileum av Stadion 2012	-9,0			
<i>Ökade intäkter för:</i>				
Självkostnadshyra skolidrottshallar		15,0		
<i>Minskade kostnader och intäkter för:</i>				
Ombyggnad av Farsta sim- och idrottshall	3,9	-6,6		
Af Chapman till fastighetsnämnden	7,4	-2,0		
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	-811,5	274,8	0,0	0,0
<i>Minskade kostnader för:</i>				
Planering av 100-års jubileum av Stadion 2012	1,0			
Genomförande av 100-års jubileum av Stadion 2012	9,0			
<i>Ökade intäkter för:</i>				
Självkostnadshyra skolidrottshallar		15,0		
<i>Ökade kostnader och intäkter för:</i>				
Ombyggnad av Farsta sim- och idrottshall	-3,9	6,6		
Plan 2013	-805,4	296,4	0,0	0,0
Plan 2014	-805,4	296,4	0,0	0,0

Bilaga 2:12

Kulturnämnden: kulturförvaltningen

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2011	-904,6	91,4
<i>Minskade kostnader för:</i>		
E-tjänster	0,8	
Generell effektivisering	17,0	
Minskad sjukfrånvaro	0,3	
<i>Okade kostnader för:</i>		
Kulturstöd, Tensta konsthall med mera	-15,0	
Medel från utvecklingsrådet - digital satsning	-2,0	
Kulturellt tillväxtpaket	-27,5	
Museumsatsning	-2,0	
Strindbergsåret med mera	-3,0	
Bibliotek i rörelse	-1,1	
<i>Okade intäkter för:</i>		
Entréavgift på stadsmuseet och medeltidsmuseet		5,0
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	-937,1	96,4
<i>Ingående balans:</i>		
Makten i stadshuset	1,5	
<i>Okade kostnader för:</i>		
Medel från utvecklingsrådet - digital satsning	-1,4	
Plan 2013	-937,0	96,4
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Medel från utvecklingsrådet - digital satsning	3,4	
Plan 2014	-933,6	96,4

Kulturnämnden: stadsarkivet

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2011	-68,1	18,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Införande av e-arkiv	1,8	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	-66,3	18,0
Plan 2013	-66,3	18,0
Plan 2014	-66,3	18,0

Kyrkogårdsnämnden

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Avskrivn	Internränta
Budget 2011	-143,1	28,5	-7,9	-2,3
<i>Minskade kostnader för:</i>				
Renovering av Uppståndelsekapellet	4,0			
Generell effektivisering	2,1			
Minskad sjukfrånvaro	0,1			
<i>Ökade kostnader för:</i>				
Kapitalkostnader			-1,4	-1,1
Extra underhållsinsatser avseende kulturarvet på innerstadskyrkogårdarna	-1,0			
Uppdatering av gravrättsinnehavare	-0,5			
Renovering av Sandsborgskapellet	-3,0			
<i>Kapitalkostnader:</i>				
Andrad räntenivå, internränta 2,75 %				0,5
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	-141,4	28,5	-9,3	-2,9
<i>Minskade kostnader för:</i>				
Renovering av Sandsborgskapellet	3,0			
<i>Ökade kostnader för:</i>				
Kapitalkostnader			-6,1	-4,6
Upprustningsplan för krematoriekapellen	-2,0			
Renovering av tak på Råcksta krematorium	-5,0			
Plan 2013	-145,4	28,5	-15,4	-7,5
<i>Minskade kostnader för:</i>				
Renovering av tak på Råcksta krematorium	5,0			
Upprustningsplan för krematoriekapellen	2,0			
Plan 2014	-138,4	28,5	-15,4	-7,5

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2011	-147,0	75,7
<i>Minskade kostnader för:</i>		
E-tjänster	0,1	
Generell effektivisering	2,6	
<i>Okade kostnader för:</i>		
Medel från utvecklingsrådet - databas för miljöinformation	-2,0	
Klimatneutrala Stockholmare, kemikalieforum och Klimatpakt	-2,0	
Vattenprogram, grundvatten, Bällstaån	-2,0	
Information gifter, utbildning livsmedel	-1,0	
Kompetenshöjande åtgärder	-2,0	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	-153,3	75,7
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Medel från utvecklingsrådet - databas för miljöinformation	0,6	
Plan 2013	-152,7	75,7
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Medel från utvecklingsrådet - databas för miljöinformation	1,4	
Plan 2014	-151,3	75,7

Servicenämnden

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2011	0,0	0,0
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	0,0	0,0
Plan 2013	0,0	0,0
Plan 2014	0,0	0,0

Socialnämnden

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2011	-1 042,7	397,8
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Hedersam - projekt mot hedersrelaterat våld	1,0	
Generell effektivisering	8,4	
Minskad sjukfrånvaro	0,4	
<i>Okade kostnader för:</i>		
Medel från utvecklingsrådet - statistiksystem inom IoF, SAVRY, förstudie DUR FH	-5,0	
Sociala merkostnader Stiftelsen hotellhem i Stockholm	-3,5	
Barnahus	-3,0	
Sociala insatsgrupper	-2,0	
Satsning för minskad hemlöshet inklusive unga	-16,5	
PLUS (föräldrastödsprogram)	-10,0	
BBIC, justering paraplysystemet	-3,0	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	-1 075,9	397,8
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Utbildning för personal som arbetar med personer med fysisk funktionsnedsättning och för implementeringsstrategi evidensbaserade metoder	11,0	
Medel från utvecklingsrådet - statistiksystem inom IoF, SAVRY, förstudie DUR FH	3,0	
Plan 2013	-1 061,9	397,8
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Medel från utvecklingsrådet - statistiksystem inom IoF, SAVRY, förstudie DUR FH	2,0	
Plan 2014	-1 059,9	397,8

Bilaga 2:16

Stadsbyggnadsnämnden

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2011	-324,5	159,5
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Effektivisering till följd av genomlysning av verksamhet	4,5	
E-tjänster	0,3	
Anpassning av organisation och arbetssätt till följd av nya PBL	1,0	
Generell effektivisering	3,3	
<i>Okade kostnader för:</i>		
Entré Stockholm - engångssatsning i syfte att utreda tjänsten och dess finansiering	-1,2	
Höjd effektivitet planhantering	-5,0	
Medel från utvecklingsrådet - riskhänsyn, byte av höjdsystem till RH2000	-4,2	
<i>Okade kostnader och intäkter för:</i>		
Nya krav till följd av införandet av ny PBL	-4,9	4,9
Okad produktion av detaljplaner	-3,6	8,6
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	-334,3	173,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Entré Stockholm - engångssatsning i syfte att utreda tjänsten och dess finansiering	1,2	
Medel från utvecklingsrådet - riskhänsyn, byte av höjdsystem till RH2000	1,2	
<i>Minskade intäkter för:</i>		
Bygglov		-1,0
<i>Minskade kostnader och intäkter för:</i>		
E-tjänster ersätter försäljning i expeditionen	0,1	-0,1
Plan 2013	-331,8	171,9
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Effektiviseringar	2,5	
Medel från utvecklingsrådet - riskhänsyn, byte av höjdsystem till RH2000	3,0	
<i>Minskade intäkter för:</i>		
För planer utan avtal m.m.		-1,1
Plan 2014	-326,3	170,8

Trafik- och renhållningsnämnden: trafik- och gatuverksamhet

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Avskrivn	Internränta
Budget 2011	-1 244,6	808,7	-238,0	-140,8
<i>Minskade kostnader för:</i>				
Planerat underhåll	125,0			
E-tjänster	0,7			
Generell effektivisering	22,4			
Energieffektivisering	2,0			
Minskad sjukfrånvaro	0,2			
<i>Okade kostnader för:</i>				
Vägassistans, index	-0,3			
Södra Länken, index	-0,3			
Drift- och underhållskostnader för nya områden	-13,5			
Parkeringsövervakning (indexuppräknig)	-2,1			
Stockholmsvärdar	-14,0			
Tillgänglighetssatsning, vintervärdar	-4,0			
Effektiviseringar projekt	-25,0			
<i>Okade intäkter för:</i>				
TA-plansavgifter		15,0		
Höjd boendeparkeringsavgift		19,0		
Höjning av felparkeringsavgifter		18,0		
Okat intäktskrav parkering		15,0		
<i>Okade kostnader och intäkter för:</i>				
Djurgårdsavtalet, index	-0,2	0,2		
<i>Kapitalkostnader:</i>				
Okade kapitalkostnader			-32,8	-38,1
Andrad räntenivå, internränta 2,75 %				25,2
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	-1 153,7	875,9	-270,8	-153,7
<i>Minskade kostnader för:</i>				
Energieffektivisering	2,0			
<i>Okade kostnader för:</i>				
Drift- och underhållskostnader för nya områden	-3,4			
Nya områden inkl. Alvsjö resecenter	-17,0			
<i>Kapitalkostnader:</i>				
Okade kapitalkostnader			-23,4	-30,7
Plan 2013	-1 172,1	875,9	-294,2	-184,4
<i>Okade kostnader för:</i>				
Vägassistans, index	-11,6			
<i>Kapitalkostnader:</i>				
Okade kapitalkostnader			-12,0	-22,3
Plan 2014	-1 183,7	875,9	-306,2	-206,7

Trafik- och renhållningsnämnden: renhållningsverksamhet

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Avskrivn	Internränta
Budget 2011	-434,3	452,8	-11,6	-5,9
<i>Minskade kostnader för:</i>				
Införande av gemensam administration	2,2			
Insamling och behandling	5,2			
Farligt avfall	2,0			
Generell effektivisering	6,5			
<i>Okade kostnader för:</i>				
Nya AVC:er m.m.	-12,3			
Okade utvecklingskostnader	-1,7			
<i>Minskade intäkter för:</i>				
Justerad taxenivå till utfall 2010		-18,7		
<i>Okade intäkter för:</i>				
Taxeintäkter		12,8		
<i>Minskade kostnader och intäkter för:</i>				
Justerings KF 2012*	14,4	-14,4		
<i>Kapitalkostnader:</i>				
Minskade kapitalkostnader			0,3	2,2
Andrad räntenivå, internränta 2,75 %				0,5
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	-418,0	432,5	-11,3	-3,2
<i>Okade kostnader för:</i>				
Insamling och behandling	-9,5			
Farligt avfall	-1,0			
Nya AVC m.m.	-4,9			
<i>Minskade intäkter för:</i>				
Taxeintäkter m.a.a. ändrade behållartyper		-14,1		
<i>Okade intäkter för:</i>				
Taxeintäkter		26,9		
<i>Minskade kostnader och intäkter för:</i>				
Justerings KF 2013 (inkl. 2012)*	24,6	-26,1	1,9	0,6
<i>Kapitalkostnader:</i>				
Okade kapitalkostnader			-0,8	1,4
Plan 2013	-408,8	419,2	-10,2	-1,2
<i>Okade kostnader för:</i>				
Insamling hushållsavfall	-13,8			
<i>Minskade intäkter för:</i>				
Taxeintäkter m.a.a. ändrade behållartyper		-5,0		
<i>Okade intäkter för:</i>				
Behov av ökad taxa		18,7		
<i>Kapitalkostnader:</i>				
Minskade kapitalkostnader			0,1	
Plan 2014	-422,6	432,9	-10,1	-1,2

Utbildningsnämnden

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2011	-12 968,9	543,9
<i>Volymförändringar:</i>		
Volymförändring förskola	-84,9	
Volymförändring skolbarnsomsorg	-62,6	10,6
Volymförändring grundskola	-98,1	
Volymförändring särskola	15,5	
Volymförändring gymnasieskola	-13,7	
Volymförändring frivillig särskola	-26,4	
<i>Minskade kostnader för:</i>		
E-tjänster förskola	2,1	
Grundskolan med anledning av förändrade regler för elever med autism	5,5	
Extra insatser för utbildning av fler förskollärare och fritidspedagoger	15,0	
Generell effektivisering förskola	12,9	
Generell effektivisering skolbarnsomsorg	2,2	
Generell effektivisering grundskola	14,3	
Generell effektivisering gymnasieskola	5,0	
Minskad sjukfrånvaro förskola	0,9	
Minskad sjukfrånvaro grundskola	5,5	
Minskad sjukfrånvaro gymnasieskola	1,4	
Lokaler och administration	25,0	
<i>Okade kostnader för:</i>		
Flexibel specialscola	-8,0	
Grundskolan med anledning av förändrade regler för elever med autism	-5,5	
Schablonhöjning förskola 1,5%	-49,1	
Schablonhöjning, skolbarnomsorg 1,8%	-26,7	
Schablonhöjning, grundskola 2%	-177,5	
Schablonhöjning, särskola 2%	-6,5	
Schablonhöjning, gymnasieskola 1,7%	-44,8	
Schablonhöjning, gymnasiesärskola 2%	-2,3	
Överföring avseende centrala anordnare för stadsgemensamma förskolefrågor	-2,7	
Medel från utvecklingsrådet - utveckling av verksamhetsstöd, it som individuellt stöd	-3,0	
<i>Okade intäkter för:</i>		
Okade statsbidrag maxtaxa		8,4
Okade statsbidrag kvalitetssäkrande åtgärder		1,3
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	-13 475,4	564,2
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Medel från utvecklingsrådet - utveckling av verksamhetsstöd, it som individuellt stöd	1,5	
<i>Okade kostnader för:</i>		
Flexibel specialscola	-14,0	
Plan 2013	-13 487,9	564,2
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Medel från utvecklingsrådet - utveckling av verksamhetsstöd, it som individuellt stöd	1,5	
Plan 2014	-13 486,4	564,2

Bilaga 2:20

Äldrenämnden

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2011	-85,2	0,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
E-tjänster	0,3	
Generell effektivisering	1,5	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Ung i omsorg	-3,0	
Utbildning av personal i demensvården	-10,0	
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	-96,4	0,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Utbildningsinsatser	17,0	
Plan 2013	-79,4	0,0
Plan 2014	-79,4	0,0

Överförmyndarnämnden

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2011	-28,1	0,0
Kommunstyrelsens förslag till budget 2012	-28,1	0,0
Plan 2013	-28,1	0,0
Plan 2014	-28,1	0,0

Investeringar

Inledning

Bakgrund

Kommunfullmäktige gav i samband med tertialrapport 2 2008 (dnr 113-2181/2008), kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en samlad strategi för stadens investeringar (även benämnt som ”investeringsstrategi”) som syftar till att förverkliga Vision Stockholm 2030.

Investeringsstrategin har tagits fram genom ett arbete i följande steg:

- Dialog och styrning 2010-2011
- Beslutsstöd (samordning och prioritering av investeringsprojekt) 2010-2011
- Investeringsstrategi i samband med årets budget 2012

Syfte

Investeringsstrategin söker beskriva stadens verksamhetsmål och stadsutvecklingsstrategier utifrån ett investeringsperspektiv och utgör ett steg mellan långsiktiga ambitioner (Vision Stockholm 2030 och översiktsplanen) samt investeringsplaner. Investeringsstrategin kommer vara en förutsättning för att på ett mer balanserat sätt och på mer objektiva grunder i framtiden prioritera mellan stadens investeringsprojekt. Investeringsstrategin syftar också till att öka samordningen och styrningen av stadens investeringsverksamhet.

Metod

Införandet av en investeringsstrategi har tidigare beslutats att ske steg-för-steg och för att gradvis öka styrningen. Dessutom måste investeringsstrategin också kompletteras av en finansieringsstrategi som ger de finansiella förutsättningarna/utrymmet för investeringarna. Arbete pågår i staden med framtagandet av en finansieringsstrategi. Som ett första steg sker en översyn av de finansiella nyckeltalen. Vidare ska drift- och underhållskonsekvenser av investeringarna beaktas i tillämpningen av investeringsstrategin.

Steg 1 – Dialog och styrning

Steg 1 fastställdes i samband med budget 2011 samtidigt som att inriktningen för de kommande stegen lades fast. I strategins steg 1 ingår även projektstyrningsmetodiken för stora projekt, som beslutades i samband med budget 2010 och som skapar förutsättningar för en enhetlig projektstyrning och ekonomisk styrning av stadens stora investeringsprojekt.

Steg 2 – Beslutsstöd (samordning och prioritering av investeringsprojekt)

Under 2010-2011 och i samband med årets budget 2012 har ett gemensamt beslutsstöd införts där stadens planerade investeringsprojekt som ännu inte erhållit genomförandebeslut samlats, kategoriserats och prioriterats utifrån beslutskriterier som måluppfyllelse, koppling till översiktsplanens stadsutvecklingsstrategier, resultatpåverkan, driftskostnadskonsekvenser, projektrisk, projektberoenden och tidsprioritet. Beslutsstödet syftar till att ge ett bättre beslutsunderlag och måluppfyllelse i investeringsplaneringen, bättre transparens i och mellan investeringar samt ett tidigare underlag avseende konsekvenser för andra berörda nämnder eller andra intressenter.

Beslutsstödsmodellen har inledningsvis tillämpats av de investerade nämnderna och de bolag vars investeringar i huvudsak påverkar förvaltningssektorn; Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) och Micasa Fastigheter i Stockholm AB.

Investeringsstrategi

Utgångspunkter och avgränsningar

Översiktsplanen har tagits fram med utgångspunkt från Vision Stockholm 2030 och konkretiserar den långsiktiga målbilden genom att ange planeringsförutsättningar för Stockholms stad under de närmaste 10-20 åren. På nämndnivå tas investeringsplaner fram med kortare horisont, 3-5 år (även om vissa projekt har en längre tidshorisont). Tidshorisonten som avser investeringsstrategin är cirka 10 år. En utblick görs dock också mot 2030. Investeringsstrategin har fokuserat på att analysera investeringar rörande bostäder och infrastruktur.

Huvudteman

Investeringsstrategin delas in i fem huvudteman:

1. Stadens verksamhetsmål med bäring på investeringar
2. Översiktsplanens stadsutvecklingsstrategier ur ett investeringsperspektiv
3. Lönsamhetsfaktorn som styrmedel
4. Investeringskategorier och investeringstyper
5. Koppling till stadens system för styrning och uppföljning samt övrig planering

Stadens verksamhetsmål med bäring på investeringar

Stadens växande befolkning är en grundläggande utmaning för framtiden. Takten i bostadsbyggandet måste hållas hög och staden kommer att bli tätare. De närmaste 20 åren planeras för minst 100 000 nya bostäder enbart i Stockholms stad. Bostadsmålet är det mål som därför ska prioriteras högst och som bedöms kommer utgöra störst andel av stadens totala nettoutgifter framöver. En växande region i form av ökad befolkning och ökad takt i bostadsbyggande kräver också investeringar i framkomlighetsåtgärder för att uppnå målen i Vision Stockholm 2030 om ett välfungerande transportsystem såsom en utbyggnad av både kollektivtrafik, vägar samt övriga åtgärder för att skapa goda förutsättningar för gång- och cykeltrafikanter.

Översiktsplanens stadsutvecklingsstrategier ur ett investeringsperspektiv

Vision Stockholm 2030 och översiktsplanen förutsätter vägval och prioriteringar av kommunkoncernens investeringar. Översiktsplanens nio fokusområden är en direkt spegling av visionens tre teman och utgör den långsiktiga målbilden för översiktsplanen. Planens stadsutvecklingsstrategier omfattar stadens inriktning på såväl kort som lång sikt och ska fungera som vägledning och styrande princip för hur staden ska utvecklas samt utgöra grund för prioriteringar av stadens investeringar. När stadens många investeringsprojekt ska prioriteras sinsemellan krävs således att de kopplas till stadsutvecklingsstrategierna.

Cirka 80-85 procent av stadens nettoinvesteringar de senaste 10 åren kan härledas till stadsutvecklingsstrategierna "Fortsätt att stärka centrala Stockholm" och "Koppla samman stadens delar" samt att de utgör ungefär lika stor del. Den sistnämnda beror till stor del av att de allra flesta infrastrukturinvesteringar härleds hit. Men där strategierna ifråga tidigare fördelats ungefär likvärdigt ser staden framåt inom tidsramen för investeringsstrategin en förhållandevis större andel på att "Fortsätta att stärka centrala Stockholm" då bostadsmålet prioriteras högst. Andelen av strategin "Främja en levande stadsmiljö i hela staden" kommer att behöva öka då samtliga ersättningsinvesteringar som rör väghållningen såsom utbyte av belysning, armaturbyten och trafiksignaler härleds till denna strategi.

Utifrån det specifika bostadsbyggnadsmålet kan också bostadsprojekten fördelas ut på respektive stadsutvecklingsstrategi. Stockholms stads vision 2030 och den nya översiktsplanen Promenadstaden lyfter värdet av en tät levande stadsmiljö i den centrala stadskärnan och i ett antal tyngdpunkter i ytterstaden. De flesta nya översiktsplaner i regionen pekar också i denna riktning mot ökad stadsutveckling och förtätning, liksom regeringens delegation för hållbar stadsutveckling och Sveriges Arkitekters program för hållbar stadsutveckling.

Staden bör framåt sträva efter en fortsatt prioritering av strategin ”Fortsätta att stärka centrala Stockholm”. En tät och mångsidig stad främjar Stockholms konkurrenskraft, ger förutsättningar för ett hållbart resande och knyter samman områden som tidigare varit avskilda från varandra. ”Att fortsätta stärka centrala Stockholm” handlar inte bara om en förnyelse av city med intensiva stadsmiljöer, attraktiva huvudstråk och fungerande infrastruktur – strategin pekar även på värdet av en förtätning och utveckling av närförorterna i syfte att koppla samman de nya stadsutvecklingsområdena bättre med de befintliga stadsdelarna i det som översiktsplanen definieras som den centrala stadens utvidgning.

Med en utblick mot 2030 bedöms den totala potentialen, ur ett geografiskt perspektiv, innefatta totalt cirka 100 000 lägenheter varav cirka 50 000 lägenheter kan färdigställas i den utökade innerstaden samt 25 000 lägenheter för de södra respektive västra delarna.

Lönsamhetsfaktorn som styrmedel

Det totala investeringsbehovet för att genomföra översiktsplanen bedöms till cirka 100-120 miljarder kronor. Lönsamheten i exploateringarna är avgörande för hur många icke lönsamma projekt staden kommer att ha råd med då stadens finansiella resurser är begränsade. Staden måste därför begränsa mängden olönsamma projekt där utgifter för markförvärv, evakuering, marksanering, överdäckningar och fordran av särskilda infrastrukturåtgärder blir alltför omfattande. Staden bör prioritera områden för bostadsexploatering där det finns eller planeras infrastruktur-lösningar. Detta innebär också god hushållning eftersom det blir möjligt att utnyttja redan gjorda investeringar i väg-, ledningsnät, kommunikationer och till viss del även anläggningar för social service. Det är viktigt att tidigt, redan vid utredningsbeslut, översiktligt bedöma lönsamhetspotentialen i projekten.

Stadens fortsatta satsning på att lägga mest tyngd på stadsutvecklingsstrategin ”fortsätta stärka centrala Stockholm” har goda förutsättningar att resultera i lönsamma projekt. Det är samtidigt viktigt att staden strävar efter att maximera de intäkter som utgörs av de markvärden som skapas genom planläggningen för vissa av de områden där omvandlingspotentialen (från oattraktiv till attraktiv boendemiljö) är stor. Staden bör noga studera vilka stadskvaliteter som genererar attraktivitet för att med större precision beräkna intäktssidan i exploateringsprojekt.

Staden bör under kommande tio år ha en fortsatt inriktning på markförsäljning vid bostadsbyggelse då det kommer att innebära såväl högre intäkter som minskade exploateringskostnader, jämfört med tomträtsupplåtelse. De minskade kostnaderna beror på att staden vid försäljning inte tar på sig de kostnader som staden enligt praxis gör vid upplåtelse av tomträtt, såsom anslutningsavgift för vatten och avlopp och grundläggningsbidrag. Staden behöver dessutom sträva efter en fördelning där andelen bostadsrätter är större än andelen hyresrätter – detta för att stärka intäktssidan i exploateringsprojekten då betalningsviljan för mark med bostadsrättsupplåtelse är större.

Investeringskategorier

Bostäder och infrastruktur

Bostäder och infrastruktur är de investeringskategorier som staden fortsatt, inom tidsramen för investeringsstrategin, kommer att avsätta stora resurser för med en nettoinvesteringsandel som uppskattningsvis uppgår till cirka 80-85procent.

Idrott

Idrottsinvesteringarna de kommande åren kan delas in i tre grupper

- Upprustning, modernisering och nyproduktion av idrottsanläggningar
- Upprustning och modernisering av sim- och idrottshallarna samt
- Planerade projekt som uppstår genom exploatering av idrottsmark eller föreslagen nyproduktion i stadsutvecklingsområden.

Bilaga 3:4

Ambitionen ska vara att sprida investeringar i idrottsanläggningarna geografiskt, och även följa intentionerna i översiktsplanen att stärka utsedda tyngdpunkter och stadsdelsutvecklingsområden.

Kultur

Stadens kulturanläggningar bör ses som en samlad resurs för stadens invånare. Investeringar i kulturanläggningarna ska spridas geografiskt och följa intentionerna i översiktsplanen att stärka utsedda tyngdpunkter och stadsdelsutvecklingsområden.

Kommersiella lokaler

För att skapa en attraktiv region krävs att staden har en långsiktig beredskap för ett ökat behov av lokaler. I denna planering måste arbetsplatser planeras på ett sådant sätt att det möjliggör ett varierat utbud av arbetsplatser i hela Stockholm. Det är viktigt att antalet arbetsplatser planeras ur ett helhetsperspektiv. En tydlig strategi för utvecklingen av kommersiella lokaler i staden behöver tas fram. Ett viktigt första steg är att kommunfullmäktige fastställt riktlinjer för stadens företagsområden som ska ligga till grund för planeringen.

Planeringen för arbetsplatser är speciellt viktig för utveckling av Söderortsvisionen. Här vill staden vända den historiskt negativa trenden att antalet arbetsplatser inte ökat i takt med antalet bostäder. En ökning av cirka 50 000 arbetsplatser fram till 2030 är ambitionen och detta skulle också minska behovet av långa resor, förbättra miljön samt skapa förutsättningar för bättre livskvalitet. Stockholm Business Region har i uppdrag under 2012 att arbeta fram en strategi för arbetsplatser i Söderort. Denna tillsammans med övriga eventuella strategidokument rörande arbetsplatsutvecklingen i staden kommer att beaktas i kommande uppdateringar av stadens investeringsstrategi.

Staden genom fastighetsnämnden investerar också i större verksamhetsutvecklingsprojekt i samband med fastighetsnämndens uppdrag att tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för stadens hyresgäster (samt i vissa fall externa såsom stadens saluhallar) samt att bibehålla och utveckla fastighetsvärdena.

Förskola och skola

Det är viktigt att staden har god beredskap för att den demografiska utvecklingen växlar över tid och att den långsiktiga planeringen för stadsutveckling och ny samhällsservice utvecklas. Ökningen av antalet yngre barn innebär ett ökat behov av förskolor och skolor. Under de närmaste åren kommer antalet elever i Stockholms grundskolor att öka markant. Redan nu kan alltså konstateras att de demografiska förändringarna kommer att leda till omfattande behov av nya lokaler. Under 2011 har projekt *Skolplanering för ett växande Stockholm* pågått för att säkra att staden klarar av den kommande ökningen av grundskoleelever. För att även fortsättningsvis säkra tillgången på platser i skolan ska en styrgrupp under kommunstyrelsen finnas under 2012. I projektet bedöms investeringsvolymen, för att säkra tillgången på platser i skolan, uppgå till 3-3,5 mdkr.

Skolfastigheter i Stockholm AB, SISAB, är stadens bolag som äger och förvaltar merparten av Stockholms förskolor, grundskolor och gymnasieskolor och vars investeringar påverkar stadens förvaltningssektor. Det är viktigt för investeringsplaneringen att underlag för prioriteringar tas fram under samordnade former med beställande enheter det vill säga stadsdelsnämnd samt utbildningsnämnd.

Omsorg

Efterfrågan på äldreomsorg i staden kommer att öka kraftigt på 2020 talet. De skiftande behoven ställer fortsatt krav på samplanering mellan stadsdelsnämnderna, inte minst när det gäller boendeplanering. Micasa Fastigheter är stadens bolag som äger och förvaltar vård- och om-

sorgsboenden, trygghetsboende samt seniorbostäder och vars investeringar påverkar stadens förvaltningssektor.

Park- och grönområden

Staden har utarbetat ett parkprogram som utgår från att en satsning på parker och grönområden i samband med att staden förtätas. Vikten av högkvalitativa grönområden som innefattar parker kommer att vidareutvecklas. Staden kommer även att söka bevara de regionala kilarna, förbättra sambanden med den omgivande bebyggelsens och också särskilt prioritera olika sätt att förstärka svaga avsnitt.

Investerings typer

Stadens investeringar kan delas upp i två huvudtyper, strategiska investeringar och ersättningsinvesteringar (även benämnt reinvesteringar). *Strategiska investeringar* är framtidsinriktade investeringar, inom ramen för Vision Stockholm 2030, som skapar en större nytta än vad staden har idag.

Ersättningsinvesteringar är sådana investeringar som ger en uppgradering av anläggningar till minst den tidigare fastställda tekniska nivån eller nya miljöbetingelser. Utgångspunkten är att de bibehåller samma nytta.

Den största andelen av stadens investeringar utgörs av bostäder och är följaktligen av strategisk art. Investeringar i infrastruktur bedöms vara av såväl strategisk- som ersättningsart.

Reinvesteringsbehovet bedöms öka andelen ersättningsinvesteringar som staden behöver göra under den kommande 10 årsperioden och även fortsatt fram till 2030. Utbyte av gammal och uttjänt utrustning inom offentlig belysning och trafiksignalområdet behöver göras. Det kommer också bli nödvändigt att successivt upprusta gatuytor, broar, tunnlar och andra konstbyggnader och centrala parker med tillhörande anordningar. Det måste finnas en god beredskap och planering för att göra reinvesteringar när konjunkturen viker och kostnadsläget förbättras eller när stadens långsiktigt hållbara investeringsplanering tillåter det.

Koppling till stadens system för styrning och uppföljning samt övrig planering

En koppling av investeringsstrategin krävs till stadens system för styrning och uppföljning för att säkerställa att investeringsprojekten planeras utifrån budgetutrymme, stadens verksamhetsmål samt översiktsplanens strategier. Investeringsstrategin ska utgöra underlag för framtagandet av stadens 5-åriga investeringsplaner och beskrivas i nämndernas årliga verksamhetsplan.

En koppling behövs också göras till produktionsplaneringen för att uppfylla bostadsmålet om 5 000 lägenheter per år. Produktionsplanen utvecklas i samarbete mellan stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och trafik- och renhållningsnämnden i syfte att ytterligare utveckla samordningen av stadsutvecklingsprojekt i linje med översiktsplanen.

Vidare behöver ett forum utvecklas i staden för att revidera, följa upp och säkerställa att arbetet med att utveckla investeringsstrategin styr mot översiktsplanen och Vision Stockholm 2030.

Investeringsstrategin pekar ut en riktning och de vägval som staden behöver göra inom ramen för investeringsverksamheten. Denna strategi är en första version som kommer att vidareutvecklas över tid; samt också i samband med att kommunfullmäktige på sikt fastställer en finansieringsstrategi för staden.

Bilaga 3:6

Investeringsplan för stadens nämnder 2012 - 2016

Mnkr (-)	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Arbetsmarknadsnämnden						
Inventarier och maskiner	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Investeringsplan, netto	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Exploateringsnämnden						
Långsiktig investeringsplan, netto	-1 000,0	-1 500,0	-1 500,0	-1 500,0	-1 500,0	-1 500,0
Utökad investeringsplan, netto	-1 060,0	-900,0	-900,0	-900,0	-900,0	-500,0
Investeringsplan totalt, netto	-2 060,0	-2 400,0	-2 400,0	-2 400,0	-2 400,0	-2 000,0
Utgift	-2 110,0	-2 933,4	-3 090,0	-3 010,0	-3 070,0	-3 030,0
Exploateringsinkomster		420,0	575,0	540,0	610,0	530,0
Övriga inkomster	50,0	113,4	115,9	70,0	60,0	500,0
Summa inkomster	50,0	533,4	690,0	610,0	670,0	1 030,0
Fastighetsnämnden						
Långsiktig investeringsplan, netto	-416,7	-225,0	-225,0	-225,0	-225,0	-225,0
Utökad investeringsplan, netto	-145,0	-341,0	-510,0	-554,0	0,0	0,0
Långsiktig investeringsplan, idrottsinvesteringar, netto	0,0	-190,0	-190,0	-190,0	-190,0	-190,0
Utökad investeringsplan, idrottsinvesteringar, netto	0,0	-65,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsplan, netto	-561,7	-821,0	-925,0	-969,0	-415,0	-415,0
Idrottsnämnden						
Inventarier och maskiner	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Investeringsplan, netto	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Kommunfullmäktige m.m.						
Inventarier och maskiner	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Investeringsplan, netto	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Kulturnämnden: kulturförvaltningen						
Långsiktig investeringsplan, netto	-6,3	-6,3	-6,3	-6,3	-6,3	-6,3
Utökad investeringsplan, netto	-9,0	-8,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsplan, netto	-15,3	-15,0	-6,3	-6,3	-6,3	-6,3
Kulturnämnden: stadsarkivet						
Inventarier och maskiner	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Investeringsplan, netto	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Kyrkogårdsnämnden						
Långsiktig investeringsplan, netto	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Utökad investeringsplan, netto	-70,0	-82,0	-34,0	-13,0	-20,0	-5,0
Investeringsplan, netto	-80,0	-92,0	-44,0	-23,0	-30,0	-15,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden						
Inventarier och maskiner	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Investeringsplan, netto	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Servicenämnden						
Inventarier och maskiner	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Investeringsplan, netto	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Socialnämnden						
Inventarier och maskiner	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7
Investeringsplan, netto	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7
Stadsbyggnadsnämnden						
Inventarier och maskiner	-0,8	-1,6	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Investeringsplan, netto	-0,8	-1,6	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8

Mnkr (-)	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Trafik- och renhållningsnämnden: trafik- och gatuverksamhet						
Långsiktig investeringsplan, netto	-670,0	-670,0	-670,0	-670,0	-670,0	-670,0
Utökad investeringsplan, netto	-499,0	-82,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsplan totalt, netto	-1 169,0	-752,0	-670,0	-670,0	-670,0	-670,0
Utgift	-1 204,5	-760,3	-678,3	-677,1	-670,3	-670,3
Inkomst	35,5	8,3	8,3	7,1	0,3	0,3
Trafik- och renhållningsnämnden: renhållningsverksamhet						
Långsiktig investeringsplan, netto	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Investeringsplan, netto	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Utbildningsnämnden						
Inventarier och maskiner	-90,0	-90,0	-90,0	-90,0	-90,0	-90,0
Investeringsplan, netto	-90,0	-90,0	-90,0	-90,0	-90,0	-90,0
Stadsdelsnämnd Rinkeby-Kista						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-3,7	-5,1	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1
Inventarier och maskiner	-6,1	-6,1	-6,1	-6,1	-6,1	-6,1
Investeringsplan, netto	-9,8	-11,2	-7,2	-7,2	-7,2	-7,2
Stadsdelsnämnd Spånga-Tensta						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-1,9	-5,7	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
Inventarier och maskiner	-4,5	-4,5	-4,5	-4,5	-4,5	-4,5
Investeringsplan	-6,4	-10,2	-5,4	-5,4	-5,4	-5,4
Stadsdelsnämnd Hässelby-Vällingby						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-7,0	-6,8	-1,8	-1,8	-1,8	-1,8
Inventarier och maskiner	-6,7	-6,7	-6,7	-6,7	-6,7	-6,7
Investeringsplan, netto	-13,7	-13,5	-8,5	-8,5	-8,5	-8,5
Stadsdelsnämnd Bromma						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-5,7	-6,4	-2,3	-2,3	-2,3	-2,3
Inventarier och maskiner	-5,9	-5,9	-5,9	-5,9	-5,9	-5,9
Investeringsplan, netto	-11,6	-12,3	-8,2	-8,2	-8,2	-8,2
Stadsdelsnämnd Kungsholmen						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-7,8	-6,2	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7
Inventarier och maskiner	-4,6	-4,6	-4,6	-4,6	-4,6	-4,6
Investeringsplan, netto	-12,4	-10,8	-6,3	-6,3	-6,3	-6,3
Stadsdelsnämnd Norrmalm						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-5,6	-5,6	-2,6	-2,6	-2,6	-2,6
Inventarier och maskiner	-4,2	-4,2	-4,2	-4,2	-4,2	-4,2
Investeringsplan, netto	-9,8	-9,8	-6,8	-6,8	-6,8	-6,8
Stadsdelsnämnd Östermalm						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-7,9	-5	-2	-2	-2	-2
Inventarier och maskiner	-5,5	-5,5	-5,5	-5,5	-5,5	-5,5
Investeringsplan, netto	-13,4	-10,5	-7,5	-7,5	-7,5	-7,5
Stadsdelsnämnd Södermalm						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-8,3	-8,6	-2,8	-2,8	-2,8	-2,8
Inventarier och maskiner	-9,1	-9,1	-9,1	-9,1	-9,1	-9,1
Investeringsplan, netto	-17,4	-17,7	-11,9	-11,9	-11,9	-11,9
Stadsdelsnämnd Enskede-Årsta-Vantör						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-4,7	-5,9	-2,4	-2,4	-2,4	-2,4
Inventarier och maskiner	-9,3	-9,3	-9,3	-9,3	-9,3	-9,3
Investeringsplan, netto	-14,0	-15,2	-11,7	-11,7	-11,7	-11,7

Bilaga 3:8

Mnkr (-)	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stadsdelsnämnd Skarpnäck						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-6,1	-3,7	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7
Inventarier och maskiner	-4,4	-4,4	-4,4	-4,4	-4,4	-4,4
Investeringsplan, netto	-10,5	-8,1	-6,1	-6,1	-6,1	-6,1
Stadsdelsnämnd Farsta						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-7,2	-4,2	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7
Inventarier och maskiner	-5,6	-5,6	-5,6	-5,6	-5,6	-5,6
Investeringsplan, netto	-12,8	-9,8	-7,3	-7,3	-7,3	-7,3
Stadsdelsnämnd Älvsjö						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-2,7	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Inventarier och maskiner	-2,4	-2,4	-2,4	-2,4	-2,4	-2,4
Investeringsplan, netto	-5,1	-3,1	-3,1	-3,1	-3,1	-3,1
Stadsdelsnämnd Hägersten-Liljeholmen						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-9,4	-9,1	-2,3	-2,3	-2,3	-2,3
Inventarier och maskiner	-6,5	-7,5	-7,5	-7,5	-7,5	-7,5
Investeringsplan, netto	-15,9	-16,6	-9,8	-9,8	-9,8	-9,8
Stadsdelsnämnd Skärholmen						
Stadsmiljö, investeringar i park- och grönområden	-2,0	-7,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Inventarier och maskiner	-4,2	-4,2	-4,2	-4,2	-4,2	-4,2
Investeringsplan, netto	-6,2	-11,2	-5,2	-5,2	-5,2	-5,2
Investeringar i stadsmiljö, ofördelat stadsdelsnämnder	0,0	0,0	-55,0	-55,0	-55,0	-55,0
Central medelsreserv 4 samt ej fördelade medel för stadsmiljö						
Centralt redovisade investeringsmedel (-)	-350,0	-550,0	-450,0	-400,0	-500,0	-450,0
varav tillgänglighetsinvesteringar	-50,0	-50,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsplan, netto	-350,0	-550,0	-450,0	-400,0	-500,0	-450,0
Totalt						
Inventarier och maskiner	-186,6	-188,4	-187,6	-187,6	-187,6	-187,6
Långsiktig investeringsplan, netto	-2 193,0	-2 691,3	-2 691,3	-2 691,3	-2 691,3	-2 691,3
Utökad investeringsplan, netto	-1 783,0	-1 478,7	-1 444,0	-1 467,0	-920,0	-505,0
Central medelsreserv 4	-350,0	-550,0	-450,0	-400,0	-500,0	-450,0
Investeringsplan totalt, netto	-4 512,6	-4 908,4	-4 772,9	-4 745,9	-4 298,9	-3 833,9
Utgifter, brutto	-4 598,1	-5 450,1	-5 471,2	-5 363,0	-4 969,2	-4 864,2
Inkomster, brutto	85,5	541,7	698,3	617,1	670,3	1 030,3

Investeringsplan för bolag i Stockholms Stadshus AB 2012-2014

Bruttoutgifter				
Mnkr	2011	2012	2013	2014
AB Svenska Bostäder				
Investeringsplan, bruttoutgifter	-2 083,0	-2 239,0	-2 363,0	-2 534,0
AB Familjebostäder				
Investeringsplan, bruttoutgifter	-2 048,0	-1 155,0	-1 264,0	-1 228,0
AB Stockholmshem				
Investeringsplan, bruttoutgifter	-1 621,0	-1 719,0	-1 707,0	-1 752,0
Micasa Fastigheter i Stockholm AB				
Investeringsplan, bruttoutgifter	-509,0	-730,0	-730,0	-730,0
Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB)				
Investeringsplan, bruttoutgifter	-720,0	-500,0	-625,0	-650,0
Stockholm Vatten AB				
Investeringsplan, bruttoutgifter	-667,0	-628,0	-575,0	-568,0
Stockholms Hamn AB				
Investeringsplan, bruttoutgifter	-329,0	-537,0	-775,0	-1 234,0
AB Stokab				
Investeringsplan, bruttoutgifter	-495,0	-327,0	-98,0	-90,0
Stockholms Stads Parkerings AB				
Investeringsplan, bruttoutgifter	-46,0	-31,0	-241,0	-55,0
Stockholm Stadsteater AB				
Investeringsplan, bruttoutgifter	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Stockholm Globe Arena Fastigheter AB				
Investeringsplan, bruttoutgifter	-1 060,0	-1 273,0	-329,0	-10,0
Stockholm Business Region AB				
Investeringsplan, bruttoutgifter	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
S:t Erik Markutveckling AB				
Investeringsplan, bruttoutgifter	-19,0	-11,0	-11,0	-11,0
TOTAL INVESTERINGSPLAN, bruttoutgifter för bolag i Stockholm Stadshus AB	-9 608,0	-9 161,0	-8 729,0	-8 873,0
TOTAL INVESTERINGSPLAN, bruttoutgifter för stadens nämnder och bolag i Stockholm Stadshus AB	-14 206,1	-14 611,1	-14 200,2	-14 236,0

Sammanställning av genomförandebeslut fattade av kommunfullmäktige

Mnkr	Dnr	Total utgift	Total inkomst
Exploateringsnämnden			
Bromma Center	302-1401/2009	-172,0	-
Gyllene Ratten	302-2542/2006	-230,0	162,0
<i>Hammarby Sjöstad:</i>			
Lugnetområdet 2	302-0908/2005	-386,0	24,0
Sjöstadporten	311-1415/2003	-291,0	67,0
Hammarby Gård	311-3663/2003	-376,0	77,0
Henriksdalshamnen, etapp 1	302-0717/2007	-857,5	36,5
Kvarteret Fredriksdal	302-0751/2011	-209,0	133,0
Johannelund vid Löfstavägen inom Vinsta- ny infrastruktur	316-1792/2006	-91,0	58,0
Mariehäll - utbyggnad av Annedal	302-0793/2007	-420,0	-
<i>Nordvästra Kungsholmen</i>			
Kvarteret Kojan	302-2618/2004	-440,0	90,0
Brovakten vid kvarteret Glädjen i Stadshagen	302-2500/2008	-75,0	
Utbyggnad av del av Lindhagensgatan	302-3910/2007	-186,0	48,0
Ombyggnad av trafikplats Lindhagensgatan på Kungsholmen	314-2822/2010	-400,0	
Bostäder och hotell inom fastigheten Marieberg	302-2935/2006	-390,0	310,0
Norra Bantorgeområdet	311-1505/2005	-213,0	
<i>Norra Djurgårdsstaden: Frihamnen, Loudden, Hjorthagen och Värtahamnen</i>			
Genomförandebeslut 1, Hjorthagen	309-3938/2004	-1 100,0	-
Genomförandebeslut 2, detaljplan Norra 1, Hjorthagen	302-0755/2009	-313,0	174,0
sopsuganläggning	302-0806/2010	-653,0	110,0
Norra Länken	314-5210/2004	-49,5	
Hagastaden	311-0196/2010	-10 908,0	8 250,0
Sabbatsberg	302-2548/2010	-396,0	40,0
Slussen	311-0481/2010	-8 000,0	
Södermalm, Mariagårdstjärnan	302-0397/2009	-183,5	-
Årstadal i Liljeholmen	302-4813/2004	-348,4	-
Älvsjö centrum	302-2733/2009	-322,0	-
Fastighetsnämnden			
Energieffektivisering	315-0978/2010	-205,0	-
Utveckling av Hötorgshallen	305-1026/2010	-85,0	-
Upprustning och modernisering av Stadion	328-2726/2009	-74,0	
Ny idrottshall Engelbrekts hallen	328-0491/2010	-155,3	-
Ny ridanläggning Sättra	328-0790/2010	-114,6	
Farsta sim- och idrottshall	328-1379/2010	-196,0	

Kyrkogårdsnämnden

Uppförande av ett nytt krematorium på Skogskyrkogården	319-494/2009	-129,2	-
--	--------------	--------	---

Trafik- och renhållningsnämnden**Trafik- och gatuverksamhet**

Trygghetsbelysning på parkvägar	3190-899/2009	-120,0	-
Reinvesteringsprogram - Offentlig belysning och trafiksignaler	314-0476/2011	-740,0	-
Miljöupprustning av Hornsgatan	314-0669/2011	-51,0	-
Bullerskydd och cykelåtgärder på Nynäs vägen	314-1775/2011	-150,0	-
Nord/Sydaxeln	314-1124/2010	-1 580,0	-
Norra Länken	314-0216/2009	-850,0	-
E18 Hjulsta-Kista	314-2751/2008	-202,5	-

*Exploateringsnämnden och trafik- och renhållningsnämnden
vidtar erforderliga åtgärder för genomförande av avtalen om
Solnagrenen av Tvärbana Norr*

Avtal med AB Storstockholms Lokaltrafik och Stockholms läns landsting rörande fastigheterna Akka 4 och Sandstugan 3 samt genomförande av Tvärbana Norr	302-400/2009 302-938/2009	-867,0	-
--	------------------------------	--------	---

Stadsdelsnämnd Rinkeby-Kista

Kommunstyrelsens förslag till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-1 265,7	-1 278,8	-1 274,7	-1 273,4
Drift och underhåll	-1 262,9	-1 275,7	-1 271,6	-1 270,3
Avskrivningar	-1,5	-1,8	-1,8	-1,8
Internräntor	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3
Intäkter	27,4	26,8	26,8	26,8
Summa stadsdelsnämnd - netto	-1 238,3	-1 252,0	-1 247,9	-1 246,6
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-9,8	-11,2	-7,2	-7,2
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-9,8	-11,2	-7,2	-7,2

Varav kommunövergripande verksamheter, som anslagsfinansieras				
Ungdomens Hus, kostnader	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Dagverksamhet för äldre invandrare	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4

Befolkningsprognos

Ålder	Prognos 2012	Prognos 2014	Differens	Differens procent
0-5	4 297	4 342	45	1,0%
6-15	5 735	5 711	-24	-0,4%
16-64	32 030	32 209	179	0,6%
65-79	3 778	4 099	321	8,5%
80-	1 065	1 069	4	0,4%
Totalt	46 905	47 430	525	1,1%

Stadsdelsnämnd Spånga-Tensta

Kommunstyrelsens förslag till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-996,9	-996,0	-992,3	-991,3
Drift och underhåll	-995,6	-994,3	-990,6	-989,6
Avskrivningar	-0,7	-1,0	-1,0	-1,0
Internräntor	-0,6	-0,7	-0,7	-0,7
Intäkter	29,0	28,7	28,7	28,7
Summa stadsdelsnämnd - netto	-967,9	-967,3	-963,6	-962,6
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-6,4	-10,2	-5,4	-5,4
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-6,4	-10,2	-5,4	-5,4

Befolkningsprognos

Ålder	Prognos 2012	Prognos 2014	Differens	Differens procent
0-5	3 746	3 707	-39	-1,0%
6-15	5 743	5 913	170	3,0%
16-64	24 472	24 845	373	1,5%
65-79	3 198	3 340	142	4,4%
80-	1 141	1 117	-24	-2,1%
Totalt	38 300	38 922	622	1,6%

Stadsdelsnämnd Hässelby-Vällingby

Kommunstyrelsens förslag till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-1 494,0	-1 535,1	-1 532,9	-1 531,3
Drift och underhåll	-1 492,2	-1 532,3	-1 530,1	-1 528,5
Avskrivningar	-1,0	-1,7	-1,7	-1,7
Internräntor	-0,8	-1,1	-1,1	-1,1
Intäkter	42,0	42,9	42,9	42,9
Summa stadsdelsnämnd - netto	-1 452,1	-1 492,3	-1 490,1	-1 488,5
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-13,7	-13,5	-8,5	-8,5
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-13,7	-13,5	-8,5	-8,5

Befolkningsprognos

Ålder	Prognos 2012	Prognos 2014	Differens	Differens procent
0-5	5 779	6 025	246	4,3%
6-15	8 560	9 059	499	5,8%
16-64	43 351	44 387	1 036	2,4%
65-79	6 717	7 053	336	5,0%
80-	3 546	3 310	-236	-6,7%
Totalt	67 953	69 834	1 881	2,8%

Stadsdelsnämnd Bromma

Kommunstyrelsens förslag till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-1 216,9	-1 267,7	-1 267,4	-1 266,0
Drift och underhåll	-1 214,6	-1 264,0	-1 263,7	-1 262,3
Avskrivningar	-1,3	-2,5	-2,5	-2,5
Internräntor	-1,0	-1,2	-1,2	-1,2
Intäkter	41,5	42,2	42,2	42,2
Summa stadsdelsnämnd - netto	-1 175,5	-1 225,6	-1 225,3	-1 223,9
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-11,6	-12,3	-8,2	-8,2
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-11,6	-12,3	-8,2	-8,2

Varav kommunövergripande verksamheter, som anslagsfinansieras				
Josefinahemmet, kostnader	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2
Korttidsboendet Kinesen, demens	-4,6	-4,6	-4,6	-4,6

Befolkningsprognos

Ålder	Prognos 2012	Prognos 2014	Differens	Differens procent
0-5	5 681	6 000	319	5,6%
6-15	8 443	9 243	800	9,5%
16-64	45 699	48 406	2 707	5,9%
65-79	6 693	7 572	879	13,1%
80-	3 165	3 065	-100	-3,2%
Totalt	69 681	74 286	4 605	6,6%

Stadsdelsnämnd Kungsholmen

Kommunstyrelsens förslag till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-974,4	-1 033,2	-1 033,0	-1 031,8
Drift och underhåll	-970,9	-1 030,3	-1 030,1	-1 028,9
Avskrivningar	-2,0	-1,8	-1,8	-1,8
Internräntor	-1,5	-1,1	-1,1	-1,1
Intäkter	38,4	40,8	40,8	40,8
Summa stadsdelsnämnd - netto	-936,1	-992,5	-992,3	-991,1
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-12,4	-10,8	-6,3	-6,3
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-12,4	-10,8	-6,3	-6,3

Varav kommunövergripande verksamheter, som anslagsfinansieras				
Förskola för döva och hörselskadade barn, kostnader	-10,5	-10,5	-10,5	-10,5
Förskola för döva och hörselskadade barn, intäkter	4,3	4,3	4,3	4,3
Habiliteringsenheten i Stadshagen, kostnader	-3,3	-3,3	-4,4	-4,4
Habiliteringsverksamheten, kostnader	-4,3	-4,3	-5,0	-5,0
Habiliteringsverksamhet för barn, kostnader	-0,5	-0,5	-0,7	-0,7

Befolkningsprognos

Ålder	Prognos 2012	Prognos 2014	Differens	Differens procent
0-5	4 898	5 070	172	3,5%
6-15	3 554	3 995	441	12,4%
16-64	47 420	48 265	845	1,8%
65-79	6 865	7 410	545	7,9%
80-	2 641	2 494	-147	-5,6%
Totalt	65 378	67 234	1 856	2,8%

Stadsdelsnämnd Norrmalm

Kommunstyrelsens förslag till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-915,1	-964,4	-964,4	-963,2
Drift och underhåll	-910,6	-959,4	-959,4	-958,2
Avskrivningar	-2,8	-3,6	-3,6	-3,6
Internräntor	-1,7	-1,4	-1,4	-1,4
Intäkter	31,7	33,5	33,5	33,5
Summa stadsdelsnämnd - netto	-883,5	-931,0	-931,0	-929,8
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-9,8	-9,8	-6,8	-6,8
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-9,8	-9,8	-6,8	-6,8

Varav kommunövergripande verksamheter, som anslagsfinansieras				
Vasaträffen, kostnader	-2,6	-2,6	-2,6	-2,6

Befolkningsprognos

Ålder	Prognos 2012	Prognos 2014	Differens	Differens procent
0-5	5 380	5 271	-109	-2,0%
6-15	4 241	4 631	390	9,2%
16-64	48 885	48 692	-193	-0,4%
65-79	7 261	7 817	556	7,7%
80-	2 301	2 164	-137	-6,0%
Totalt	68 068	68 575	507	0,7%

Stadsdelsnämnd Östermalm

Kommunstyrelsens förslag till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-1 170,0	-1 201,7	-1 201,6	-1 200,0
Drift och underhåll	-1 167,5	-1 198,5	-1 198,4	-1 196,8
Avskrivningar	-1,6	-2,0	-2,0	-2,0
Internräntor	-0,9	-1,2	-1,2	-1,2
Intäkter	38,9	38,8	38,8	38,8
Summa stadsdelsnämnd - netto	-1 131,2	-1 163,0	-1 162,9	-1 161,3
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-13,4	-10,5	-7,5	-7,5
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-13,4	-10,5	-7,5	-7,5

Befolkningsprognos

Ålder	Prognos 2012	Prognos 2014	Differens	Differens procent
0-5	4 300	4 566	266	6,2%
6-15	4 387	4 848	461	10,5%
16-64	44 849	46 643	1 794	4,0%
65-79	9 478	10 124	646	6,8%
80-	3 956	3 757	-199	-5,0%
Totalt	66 970	69 938	2 968	4,4%

Stadsdelsnämnd Södermalm

Kommunstyrelsens förslag till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-1 990,8	-2 019,6	-2 019,3	-2 017,0
Drift och underhåll	-1 984,6	-2 012,7	-2 012,4	-2 010,1
Avskrivningar	-3,4	-4,3	-4,3	-4,3
Internräntor	-2,8	-2,6	-2,6	-2,6
Intäkter	63,7	63,9	63,9	63,9
Summa stadsdelsnämnd - netto	-1 927,2	-1 955,8	-1 955,5	-1 953,2
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-17,4	-17,7	-11,9	-11,9
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-17,4	-17,7	-11,9	-11,9

Varav kommunövergripande verksamheter, som anslagsfinansieras				
Träffpunkt för synskadade, kostnader	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4
Utgångspunkten, kostnader	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4
Club Reimers, kostnader	-1,8	-1,8	-1,8	-1,8
Club Reimers, intäkter	1,8	1,8	1,8	1,8
Tellus fritidscenter, kostnader	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7
Hornskroken, kostnader	-4,4	-4,4	-4,6	-4,6
Reimers förskola, Maria, kostnader	-6,5	-6,5	-6,5	-6,5
Reimers förskola, Maria, intäkter	0,1	0,1	0,1	0,1
Mariahissen/Tanto servicehus, kostnader	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
Språkförskola Bamse, kostnader	-7,5	-7,5	-7,5	-7,5
Språkförskola Bamse, intäkter	0,6	0,6	0,6	0,6

Befolkningsprognos

Ålder	Prognos 2012	Prognos 2014	Differens	Differens procent
0-5	8 890	8 762	-128	-1,4%
6-15	8 612	9 279	667	7,7%
16-64	88 109	87 939	-170	-0,2%
65-79	14 275	15 497	1 222	8,6%
80-	4 886	4 787	-99	-2,0%
Totalt	124 772	126 264	1 492	1,2%

Stadsdelsnämnd Enskede-Årsta-Vantör

Kommunstyrelsens förslag till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-2 001,5	-2 080,4	-2 079,1	-2 076,8
Drift och underhåll	-1 997,6	-2 076,6	-2 075,3	-2 073,0
Avskrivningar	-2,4	-2,4	-2,4	-2,4
Internräntor	-1,5	-1,4	-1,4	-1,4
Intäkter	58,3	60,6	60,6	60,6
Summa stadsdelsnämnd - netto	-1 943,3	-2 019,9	-2 018,6	-2 016,3
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-14,0	-15,2	-11,7	-11,7
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-14,0	-15,2	-11,7	-11,7

Varav kommunövergripande verksamheter, som anslagsfinansieras				
Svedmyrabadet, kostnader	-2,9	-2,9	-2,9	-2,9
Svedmyrabadet, intäkter	0,2	0,2	0,2	0,2

Befolkningsprognos

Ålder	Prognos 2012	Prognos 2014	Differens	Differens procent
0-5	7 883	8 003	120	1,5%
6-15	8 930	9 467	537	6,0%
16-64	63 834	64 814	980	1,5%
65-79	7 416	7 852	436	5,9%
80-	4 501	4 151	-350	-7,8%
Totalt	92 564	94 287	1 723	1,9%

Stadsdelsnämnd Skarpnäck

Kommunstyrelsens förslag till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-955,0	-984,3	-984,1	-983,1
Drift och underhåll	-952,3	-981,0	-980,8	-979,8
Avskrivningar	-1,6	-2,0	-2,0	-2,0
Internräntor	-1,1	-1,3	-1,3	-1,3
Intäkter	27,6	27,6	27,6	27,6
Summa stadsdelsnämnd - netto	-927,4	-956,7	-956,5	-955,5
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-10,5	-8,1	-6,1	-6,1
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-10,5	-8,1	-6,1	-6,1

Befolkningsprognos

Ålder	Prognos 2012	Prognos 2014	Differens	Differens procent
0-5	4 011	4 062	51	1,3%
6-15	4 357	4 804	447	10,3%
16-64	30 951	31 237	286	0,9%
65-79	3 422	3 761	339	9,9%
80-	1 667	1 495	-172	-10,3%
Totalt	44 408	45 359	951	2,1%

Stadsdelsnämnd Farsta

Kommunstyrelsens förslag till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-1 256,4	-1 303,9	-1 303,0	-1 301,6
Drift och underhåll	-1 254,3	-1 301,3	-1 300,4	-1 299,0
Avskrivningar	-1,2	-1,6	-1,6	-1,6
Internräntor	-0,9	-1,0	-1,0	-1,0
Intäkter	37,8	38,1	38,1	38,1
Summa stadsdelsnämnd - netto	-1 218,7	-1 265,9	-1 265,0	-1 263,6
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-12,8	-9,8	-7,3	-7,3
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-12,8	-9,8	-7,3	-7,3

Befolkningsprognos

Ålder	Prognos 2012	Prognos 2014	Differens	Differens procent
0-5	4 255	4 383	128	3,0%
6-15	5 285	5 830	545	10,3%
16-64	34 069	35 230	1 161	3,4%
65-79	5 553	5 837	284	5,1%
80-	3 372	3 235	-137	-4,1%
Totalt	52 534	54 515	1 981	3,8%

Stadsdelsnämnd Älvsjö

Kommunstyrelsens förslag till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-507,7	-516,2	-516,0	-515,5
Drift och underhåll	-506,0	-514,8	-514,6	-514,1
Avskrivningar	-1,0	-0,9	-0,9	-0,9
Internräntor	-0,7	-0,5	-0,5	-0,5
Intäkter	17,8	17,3	17,3	17,3
Summa stadsdelsnämnd - netto	-489,9	-498,9	-498,7	-498,2
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-5,1	-3,1	-3,1	-3,1
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-5,1	-3,1	-3,1	-3,1

Befolkningsprognos

Ålder	Prognos 2012	Prognos 2014	Differens	Differens procent
0-5	2 618	2 673	55	2,1%
6-15	3 440	3 812	372	10,8%
16-64	16 640	16 973	333	2,0%
65-79	2 524	2 773	249	9,9%
80-	1 169	1 151	-18	-1,5%
Totalt	26 391	27 382	991	3,8%

Stadsdelsnämnd Hägersten-Liljeholmen

Kommunstyrelsens förslag till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-1 500,4	-1 579,0	-1 578,5	-1 577,0
Drift och underhåll	-1 496,2	-1 575,0	-1 574,5	-1 573,0
Avskrivningar	-2,5	-2,5	-2,5	-2,5
Internräntor	-1,7	-1,5	-1,5	-1,5
Intäkter	55,7	58,7	58,7	58,7
Summa stadsdelsnämnd - netto	-1 444,8	-1 520,4	-1 519,9	-1 518,4
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-15,9	-16,6	-9,8	-9,8
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-15,9	-16,6	-9,8	-9,8

Befolkningsprognos

Ålder	Prognos 2012	Prognos 2014	Differens	Differens procent
0-5	7 535	7 923	388	5,1%
6-15	6 664	7 589	925	13,9%
16-64	55 565	57 621	2 056	3,7%
65-79	6 704	7 506	802	12,0%
80-	3 155	2 999	-156	-4,9%
Totalt	79 623	83 638	4 015	5,0%

Stadsdelsnämnd Skärholmen

Kommunstyrelsens förslag till budget 2012 och inriktning för 2013 och 2014

Mnkr	Budget 2011	Budget 2012	Plan 2013	Plan 2014
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader (-)	-945,7	-963,6	-962,2	-961,2
Drift och underhåll	-941,8	-960,0	-958,6	-957,6
Avskrivningar	-2,4	-2,3	-2,3	-2,3
Internräntor	-1,5	-1,3	-1,3	-1,3
Intäkter	212,4	21,0	21,0	21,0
Summa stadsdelsnämnd - netto	-733,3	-942,6	-941,2	-940,2
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-6,2	-11,2	-5,2	-5,2
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-6,2	-11,2	-5,2	-5,2

Befolkningsprognos

Ålder	Prognos 2012	Prognos 2014	Differens	Differens procent
0-5	2 928	2 983	55	1,9%
6-15	4 171	4 341	170	4,1%
16-64	22 217	22 779	562	2,5%
65-79	3 356	3 372	16	0,5%
80-	1 467	1 448	-19	-1,3%
Totalt	34 139	34 923	784	2,3%

Kommunfullmäktiges indikatorer

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s årsmål år 2012	KF:s årsmål år 2013	KF:s årsmål år 2014
1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa	Antal nystartade företag	öka	öka	öka
	Företagens nöjdhet med effektiviteten	66	öka	öka
	Företagens nöjdhet med information från staden	69	öka	öka
	Näringslivets nöjdhet vid kontakter med staden som myndighet	69	öka	öka
	Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	35 %	35 %	35 %
Obligatoriska bolagsindikatorer				
	Antal företag som staden har lotsat	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande	Andel aspiranter som återremitterats till stadsdelsnämnderna exklusive föräldralediga, insatser via AF (arbetsförmedlingen) och Jobbtorg Resurs	fastställs 2012	minska	minska
	Andel aspiranter som är självförsörjande sex månader efter avslut på Jobbtorg Stockholm	öka	öka	öka
	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	öka	öka	öka
	Andel barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd	minska	minska	minska
	Andel barn som växer upp i familjer med ensamstående föräldrar som är beroende av ekonomiskt bistånd	minska	minska	minska
	Andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	minska	minska	minska
	Andel ungdomar 18-24 år som är beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till samtliga 18-24 åringar i förhållande till befolkningen	minska	minska	minska
	Andel vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	minska	minska	minska
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Andel aspiranter med funktionsnedsättning som går till egen försörjning	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel nyanlända aspiranter som är självförsörjande sex månader efter avslut på Jobbtorg Stockholm	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel ungdomar som får insats av samtliga ungdomar 16-19 år som kommer till arbetsmarknadsnämnden via utbildningsnämnden alternativt stadsdelsnämnd eller kommer i kontakt med annan uppsökande verksamhet	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Genomsnittlig inskrivningstid för målgruppen personer med ekonomiskt bistånd längre än tio månader som fått arbete/studier via Jobbtorg Stockholm	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Genomsnittlig inskrivningstid för målgruppen ungdomar (16-24 år) som fått arbete/studier via Jobbtorg Stockholm	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar	Andel elbilar	öka	öka	öka
	Andel flerbostadsfastigheter i staden (totalt) som har radonhalt under riktvärdet 200 Bq/m ³ luft	fastställs 2012	öka	öka
	Andel m ² area som energieffektiviserats vid större ombyggnad	fastställs 2012	öka	öka
	Andel markanvisningar med kravet att energianvändningen är högst 55 kWh/m ²	fastställs 2012	öka	öka
	Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %
	Andel miljöklassade byggnader	fastställs 2012	öka	öka
	Andel relevanta upphandlingar av varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka

Bilaga 5:2

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s års mål år 2012	KF:s års mål år 2013	KF:s års mål år 2014
	Andel relevanta upphandlingar för byggande och renovering där krav ställts på miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	fastställs 2012	öka	öka
	Antal dygn över normvärdet för kvävedioxid i luft	0	0	0
	Antal dygn över normvärdet för PM 10 i luft	0	0	0
	Elanvändning per kvadratmeter	76 kWh	74 kWh	72 kWh
	Energianvändning per m2	fastställs 2012	minska	minska
	Total fosforhalt i sjöar	83 %	83 %	83 %
	Växthusgasutsläpp per stockholmare	3,3 ton/inv	3,2 ton/inv	3,1 ton/inv
Obligatoriska nämnd-/bolagsindikatorer				
	Andel dubbdäck	tas fram av nämnden/styrelsen	tas fram av nämnden/styrelsen	tas fram av nämnden/styrelsen
	Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	tas fram av nämnden/styrelsen	tas fram av nämnden/styrelsen	tas fram av nämnden/styrelsen
	Andel ventilationssystem med godkänd obligatorisk ventilationskontroll (ovk) i bostäder	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel ventilationssystem med godkänd obligatorisk ventilationskontroll (ovk) i förskolor	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
	Andel ventilationssystem med godkänd obligatorisk ventilationskontroll (ovk) i skolor	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
	Andel ventilationssystem med godkänd obligatorisk ventilationskontroll (ovk) i vård- och omsorgsboenden	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen	tas fram av styrelsen
1.4 Det ska byggas många bostäder i Stockholm	Antal bostäder i godkända/antagna detaljplaner	5 000 st	5 000 st	5 000 st
	Antal färdigställda bostäder	3 750 st	3 750 st	4 500 st
	Antal markanvisade bostäder	5 000 st	4 000 st	4 000 st
	Antal markanvisade ägarlägenheter	25 st	25 st	25 st
	Antal påbörjade bostäder	4 500 st	4500 st	4 500 st
	Antal påbörjade hyresrätter	1 500 st	1 500 st	1 500 st
	Nettotillskott av studentbostäder	400 st	300 st	300 st
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Genomsnittlig tid från planbeställning till fördelning på handläggare	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Genomsnittlig tid från Start-PM till beslutad detaljplan, alla planer	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
1.5 Framkomligheten i regionen ska öka	Andel cyklande	fastställs 2012	öka	öka
	Antal meter nyanlagda cykelvägar i staden	öka	öka	öka
	Antalet cyklande	fastställs 2012	öka	öka
	Genomsnittlig hastighet för stombusstrafiken i innerstaden	öka	öka	öka
	Genomsnittlig hastighet för stombusstrafiken i ytterstaden	öka	öka	öka
	Procentuell förlängning av restiden, innerstadsgator	oförändrad	oförändrad	oförändrad
	Procentuell förlängning av restiden, inre infarter	oförändrad	oförändrad	oförändrad
	Procentuell förlängning av restiden, tvärleder	oförändrad	oförändrad	oförändrad
	Procentuell förlängning av restiden, yttre infarter	oförändrad	oförändrad	oförändrad

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s års mål år 2012	KF:s års mål år 2013	KF:s års mål år 2014
1.6 Stockholmarna ska vara nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm	Stockholmarnas nöjdhet med Stockholms idrottsliv	80 %	öka	öka
	Stockholmarnas nöjdhet med Stockholms kulturliv	91 %	öka	öka
	Ungdomars nöjdhet med möjligheterna till eget utövande av kulturaktiviteter	öka	öka	öka
	Ungdomars nöjdhet med tillgång till spontanidrott	öka	öka	öka
	Ungdomars nöjdhet med tillgången till organiserad idrott	öka	öka	öka
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Besökarnas nöjdhet med stadens sim- och idrottshallar	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Det fria kulturlivets intäkter exkl. offentliga bidrag	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Stockholmarnas nöjdhet med Kulturhusets utställningsverksamhet	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Stockholmarnas nöjdhet med Liljevalchs	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Stockholmarnas nöjdhet med Stadsbiblioteket	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Stockholmarnas nöjdhet med Stadsmuseet inklusive Medeltidsmuseet	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning	Andel invånare som känner sig trygga i sitt stadsdelsnämndsområde	63 %	öka	öka
	Stockholmarnas nöjdhet avseende sanering av klotter/skadegörelse	54 %	öka	öka
	Stockholmarnas nöjdhet med rent och städlat	54 %	öka	öka
	Stockholmarnas nöjdhet med skötsel park och grönområden	61 %	öka	öka
	Upplevelsen av Stockholm som tillgänglig stad för alla	85 %	öka	öka
	Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %
	Antal inrapporterade cykelolyckor i staden	minska	minska	minska
	Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	47 st	fastställs 2013	fastställs 2014
	Antalet bostadsbränder jämfört med år 2010	-20 %	minska	minska
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Stockholmarnas nöjdhet med snöröjning/sandning	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Uppfyllnadsgrad 24-timmarsgarantin avseende klotter	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Uppfyllnadsgrad 24-timmarsgarantin avseende papperskorgar	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Uppfyllnadsgrad 24-timmarsgarantin avseende städning	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
2.1 Stockholmarna ska erbjudas valfrihet och ökad mångfald	Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom barnomsorg	öka	öka	öka
	Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom omsorg om personer med funktionsnedsättning	öka	öka	öka
	Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom skola	öka	öka	öka
	Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, hemtjänst	öka	öka	öka
	Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, vård- och omsorgsboende	öka	öka	öka
	Andel medborgare som vet var information finns för att kunna göra sina val	öka	öka	öka

Bilaga 5:4

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s års mål år 2012	KF:s års mål år 2013	KF:s års mål år 2014
	Antal kommunala hyresrätter i ytterstaden som friköpts och ombildats till bostadsrätter	öka	öka	öka
2.2 Förskolor och skolor i Stockholm ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas	Andel förskollärare av antal anställda	öka	öka	öka
	Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende trygg och säker miljö	öka	öka	öka
	Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende utveckling och lärande	öka	öka	öka
	Antal barn per avdelning	oförändrad	oförändrad	oförändrad
	Antal barn som inte barnomsorgsgarantin uppfyllts för under året	0 st	0 st	0 st
	Antal förskolebarn per anställd	oförändrad	oförändrad	oförändrad
	Personalens bedömning av "Förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling"	öka	öka	öka
	Andel behöriga lärare i grundskolan	öka	öka	öka
	Andel elever i skolundersökningen i årskurs 8 som är nöjda med Jag känner mig trygg i skolan	öka	öka	öka
	Andel elever i årskurs 9 som uppnått målen i alla ämnen	öka	öka	öka
	Andel elever som har klarat samtliga delprov i matematik på de nationella proven i årskurs 3	fastställs 2012	öka	öka
	Andel elever som har klarat samtliga delprov i svenska på de nationella proven i årskurs 3	fastställs 2012	öka	öka
	Andel elever som läser med flyt i årskurs 3	öka	öka	öka
	Andel elever som uppnått kravnivån på de nationella proven i år 6	öka	öka	öka
	Andel elever som uppnått kravnivån på de nationella proven i år 9	öka	öka	öka
	Andel elever som är behöriga till nationella program	öka	öka	öka
	Ogiltig frånvaro i grundskolan	minska	minska	minska
	Andel behöriga lärare i gymnasieskolan	öka	öka	öka
	Andel elever med grundläggande behörighet till högskola och universitet	öka	öka	öka
	Andel elever som uppnått kravnivån på de nationella proven i gymnasiet	öka	öka	öka
	Andel gymnasieelever med godkänt i alla kurser i slutbetyget vid vårterminens slut (exkl. IV-programmet)	öka	öka	öka
	Andel gymnasieelever som fullföljt utbildningen inom fyra år	öka	öka	öka
	Andel nöjda elever i gymnasieundersökningen avseende lugn och ro i skolan	öka	öka	öka
	Andel nöjda elever i gymnasieundersökningen avseende möjligheten att känna sig trygg i skolan	öka	öka	öka
	Ogiltig frånvaro i gymnasieskolan	minska	minska	minska
	Andel godkända sfi elever efter ett år	öka	öka	öka
	Andel kursdeltagare inom grundläggande vuxenutbildning som under läsåret fullföljt kurs	öka	öka	öka
	Andel kursdeltagare inom gymnasial vuxenutbildning som under läsåret fullföljt kurs	öka	öka	öka
	Obligatoriska nämndindikatorer			
	Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
2.3 Stockholmarna ska uppleva att de får god service och omsorg	Andel av inkommande anmälningar inom BoU där det inleds en utredning (IoF)	fastställs 2012	öka	öka
	Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom IoF, BoU och Vuxna, 0-19 år)	öka	öka	öka

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s års mål år 2012	KF:s års mål år 2013	KF:s års mål år 2014
	Andel mål för den enskilde, med insatser inom socialpsykiatri, som i snitt uppnås (IoF)	fastställs 2012	öka	öka
	Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som på det hela taget är nöjda med sin insats (IoF)	fastställs 2012	öka	öka
	Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som upplever att de fått en förbättrad livssituation enligt DUR uppföljningen (dokumentation, utvärdering och resultat) (IoF)	öka	öka	öka
	Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes (IoF)	fastställs 2012	öka	öka
	Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika (IoF)	öka	öka	öka
	Andel vuxna som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (IoF)	öka	öka	öka
	Antal familjer med barn som saknar stadigvarande bostad (IoF)	fastställs 2012	minska	minska
	Antal förmedlade försöks- och träningslägenheter via Bostad Stockholm (IoF)	310	310	310
	Antal nytillkomna försöks- och träningslägenheter (IoF)	fastställs 2012	öka	öka
	Andel barn och ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak (IoF)	öka	öka	öka
	Antalet försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden (IoF)	fastställs 2012	öka	öka
	Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol (IoF)	minska	minska	minska
	Tak-över-huvudet-garantin (IoF)	100 %	100 %	100 %
	Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	fastställs 2012	öka	öka
	Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	fastställs 2012	öka	öka
	Antal nytillkomna omsorgslägenheter för vuxna inom staden (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	100 st	100 st	100 st
	Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	91 %	91 %	91 %
	Nöjda brukare - daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	91 %	91 %	öka
	Nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	91 %	91 %	91 %
	Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	88 %	89 %	90 %
	Andelen nöjda omsorgstagare - biståndsbedömd dagverksamhet (äldreomsorg)	84 %	84 %	84 %
	Andelen nöjda omsorgstagare - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	84 %	84 %	84 %
	Andelen nöjda omsorgstagare - vård- och omsorgsboende (äldreomsorg)	84 %	84 %	84 %
	Maten smakar bra - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	fastställs 2012	öka	öka
	Maten smakar bra - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	75 %	76 %	77 %
	Måltiden är en trevlig stund på dagen - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	75 %	76 %	77 %

Bilaga 5:6

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s års mål år 2012	KF:s års mål år 2013	KF:s års mål år 2014
	Omsorgstagarnas upplevelse av hur de kan påverka hur hjälpen utförs - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	fastställs 2012	öka	öka
	Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	84 %	85 %	85 %
	Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	89 %	90 %	90 %
Obligatoriska nämndindikatorer				
	Andel ASI (Addiction Severity Index) utredningar	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel barn och unga i biståndsbedömd öppenvård	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel genomförandeplaner för biståndsbedömda insatser inom socialpsykiatri, IoF	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel klienter inom socialpsykiatri som erhållit två uppföljning enligt DUR under året	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel personer i förhållande till hela befolkningen som har haft insatser inom IoF, socialpsykiatri	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel personer i förhållande till hela befolkningen som har haft insatser inom vuxen missbruk, IoF	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallas till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel vuxna i biståndsbedömd öppenvård (IoF)	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel omsorgspersonal med grundutbildning (äldreomsorg)	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att stadens inne och utemiljö är tillgänglig och användbar (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel genomförda utredningar enligt DUR inom stöd och service för personer med funktionsnedsättning	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan ta del av och förstå stadens information (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andelen barn och ungdomar med funktionsnedsättning som deltar i fritidsverksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andelen personer med funktionsnedsättning som upplever att de har en fungerande bostad (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andelen personer med funktionsnedsättning som övergår till lönearbete efter deltagande i dagliga verksamheter enligt LSS eller dagverksamheter enligt SoL (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel genomförandeplaner för biståndsbedömda insatser inom IoF, socialpsykiatri	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Andel vuxna i biståndsbedömd öppenvård (IoF)	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Antal hemlösa	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten	Aktivt Medskapandeindex	fastställs 2012	öka	öka
	Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	fastställs 2012	öka	öka

KF:s mål för verksamhetsområdet	Indikator	KF:s års mål år 2012	KF:s års mål år 2013	KF:s års mål år 2014
	Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	fastställs 2012	öka	öka
	Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	fastställs 2012	öka	öka
	Sjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	minska
3.1 Budgeten ska vara i balans	Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %
	Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	+/- 1 %
	Stadens ekonomiska resultat	0,1 mnkr	0,1 mnkr	0,1 mnkr
	Stadens kapitalkostnader per nettodriftskostnader	7 %	7 %	7 %
	Stadens nettodriftskostnader per skatteintäkter	100 %	100 %	100 %
	Stadens soliditet inkl. pensionsåtaganden	34 %	34 %	34 %
	Kommunkoncernens soliditet inkl. pensionsåtaganden	34 %	34 %	34 %
3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva	Administrationens andel av de totala kostnaderna	minska	minska	minska
	Andel invånare som anser att stadens verksamheter har en god service	öka	öka	öka
	Andel invånare som vet var information finns för att komma i kontakt med stadens verksamheter	öka	öka	öka
	Andel personer som anser att stadens webbplats fungerar bra och är användarvänlig	öka	öka	öka
	Obligatoriska nämndindikatorer			
	Andel invånare som är nöjda med service och bemötande hos kontaktcenter Stockholm	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden
	Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden	tas fram av nämnden

Peng, schabloner och ersättningsnivåer samt volymer

Förskoleverksamhet

Tabellen nedan visar prognos för perioden 2011-2014 för det totala antalet barn i förskoleverksamhet.

Verksamhet	2011	2012	2013	2014
Förskoleverksamhet 1-5 år	49 200	51 500	53 000	54 100
- varav enskild förskoleverksamhet	17 400	18 200	18 800	19 200

Grundschaablonen för förskoleverksamhet för 2012 utgår enligt följande.

Prestation, kr	1/1 2011	1/1 2012
Grundschaablon 1-3 år*	131 120	133 082
Grundschaablon 4-5 år*	110 075	111 718
Allmän förskoleschaablon	52 315	53 097

* Avgår dagbarnvårdare, 15 800 kr för lokalkostnader
Tillägg dagbarnvårdare, 4 800 kr för slitage

Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden har fått grundschaabloner för förskolan utifrån inskrivningen den 31 mars 2011. Slutlig justering av budget 2012 kommer att göras på ett genomsnitt av inskrivna barn under 2012 och regleras i tertialrapport 2. Medel för omsorg på obekvämt arbetstid ingår i förskoleschaablonen. Samtliga förskolor som är anslutna till den stadsgemensamma förskolekön bidrar till att minska kostnaderna för barnomsorgsgarantin och får därför en ökad schaablon med 1 000 kr per inskrivet barn.

Peng till enskilda anordnare av förskoleverksamhet Hel och deltid 1-3 år

Stadsdelsnämnd	Schaablon	Genomsnittlig avgift	Moms komp.	Peng	Dagbarnv.* peng
Rinkeby-Kista	133 082	-4 400	7 985	136 667	125 667
Spånga-Tensta	133 082	-6 970	7 985	134 097	123 097
Hässelby-Vällingby	133 082	-7 540	7 985	133 527	122 527
Bromma	133 082	-9 660	7 985	131 407	120 407
Kungsholmen	133 082	-10 580	7 985	130 487	119 487
Norrmalm	133 082	-10 450	7 985	130 617	119 617
Östermalm	133 082	-9 790	7 985	131 277	120 277
Södermalm	133 082	-9 740	7 985	131 327	120 327
Enskede-Årsta-Vantör	133 082	-7 880	7 985	133 187	122 187
Skarpnäck	133 082	-8 410	7 985	132 657	121 657
Farsta	133 082	-7 750	7 985	133 317	122 317
Älvsjö	133 082	-9 310	7 985	131 757	120 757
Hägersten-Liljeholmen	133 082	-9 630	7 985	131 437	120 437
Skärholmen	133 082	-5 350	7 985	135 717	124 717

* Avgår dagbarnvårdare 15 800 kr för lokalkostnader

* Tillägg dagbarnvårdare 4 800 kr för slitage

Bilaga 6:2

Peng till enskilda anordnare av förskoleverksamhet Hel och deltid 4-5 år

Stadsdelsnämnd	Schablon	Genomsnittlig avgift	Moms komp.	Peng	Dagbarnv.* peng
Rinkeby-Kista	111 718	-4 400	6 703	114 021	103 021
Spånga-Tensta	111 718	-6 970	6 703	111 451	100 451
Hässelby-Vällingby	111 718	-7 540	6 703	110 881	99 881
Bromma	111 718	-9 660	6 703	108 761	97 761
Kungsholmen	111 718	-10 580	6 703	107 841	96 841
Norrmalm	111 718	-10 450	6 703	107 971	96 971
Östermalm	111 718	-9 790	6 703	108 631	97 631
Södermalm	111 718	-9 740	6 703	108 681	97 681
Enskede-Årsta-Vantör	111 718	-7 880	6 703	110 541	99 541
Skarpnäck	111 718	-8 410	6 703	110 011	99 011
Farsta	111 718	-7 750	6 703	110 671	99 671
Älvsjö	111 718	-9 310	6 703	109 111	98 111
Hägersten-Liljeholmen	111 718	-9 630	6 703	108 791	97 791
Skärholmen	111 718	-5 350	6 703	113 071	102 071

* Avgår dagbarnvårdare 15 800 kr för lokalkostnader

* Tillägg dagbarnvårdare 4 800 kr för slitage

Peng till enskilda anordnare av allmän förskola

	Schablon	Moms komp.	Peng
Allmän förskola	53 097	3 186	56 283

Skolbarnsomsorg

Tabellen nedan visar prognos för perioden 2011-2014 för det totala antalet barn i skolbarnsomsorg.

Verksamhet	2011	2012	2013	2014
Skolbarnsomsorg 6-12 år	28 000	33 600	35 100	36 400
<i>varav enskild skolbarnsomsorg</i>	<i>5 400</i>	<i>6 800</i>	<i>7 100</i>	<i>7 400</i>

Schablonen för skolbarnsomsorg för 2012 utgår enligt följande.

Prestation, kr	1/1 2011	1/1 2012
Grundschaablon*	42 039	42 811

* För barn inskrivna hos dagbarnvårdare och för barn i skolår 4-6 avgår 8 400 kr för lokalkostnader. För barn inskrivna i familjedaghem lämnas istället ett tillägg på 4 800 kr för slitage.

I schablonen för skolbarnsomsorg ingår statsbidragsmedel för kvalitetssäkrande åtgärder med anledning av maxtaxereformen.

Utbildningsnämnden har fått grundschaabloner för skolbarnsomsorg utifrån inskrivningen den 31 mars 2011. Slutlig justering av budget år 2012 kommer att göras på ett genomsnitt av inskrivna elever under år 2012 och regleras i tertiärrapport 2.

**Peng till enskilda anordnare av skolbarnsomsorg
Skolbarnsomsorg 6-9 år**

Stadsdelsnämnd	Schablon	Genomsnittlig avgift	Moms komp.	Peng	Dagbarnv.* peng	10-12 år exkl. lokal-kostnad
Rinkeby-Kista	42 811	-3 060	2 569	42 320	38 720	33 920
Spånga-Tensta	42 811	-5 180	2 569	40 200	36 600	31 800
Hässelby-Vällingby	42 811	-5 590	2 569	39 790	36 190	31 390
Bromma	42 811	-6 430	2 569	38 950	35 350	30 550
Kungsholmen	42 811	-6 820	2 569	38 560	34 960	30 160
Norrmalm	42 811	-5 790	2 569	39 590	35 990	31 190
Östermalm	42 811	-6 500	2 569	38 880	35 280	30 480
Södermalm	42 811	-6 260	2 569	39 120	35 520	30 720
Enskede-Årsta-Vantör	42 811	-5 710	2 569	39 670	36 070	31 270
Skarpnäck	42 811	-4 680	2 569	40 700	37 100	32 300
Farsta	42 811	-5 500	2 569	39 880	36 280	31 480
Älvsjö	42 811	-6 450	2 569	38 930	35 330	30 530
Hägersten-Liljeholmen	42 811	-6 270	2 569	39 110	35 510	30 710
Skärholmen	42 811	-4 040	2 569	41 340	37 740	32 940

* Avgår dagbarnvårdare 8 400 kr för lokalkostnader

* Tillägg dagbarnvårdare 4 800 kr för slitage

Grundskola

Tabellen nedan visar prognos för perioden 2011-2014 för det totala antalet elever i grundskola inkl. förskoleklass.

Verksamhet	2011	2012	2013	2014
Grundskola inkl. förskoleklass	77 400	79 300	81 800	84 800
- varav fristående grundskola inkl. förskoleklass	15 800	16 200	16 700	17 300

Grundschablonen för grundskoleverksamhet för 2012 utgår enligt följande

Prestation, kr	1/1 2011	1/1 2012
Grundschablon skolår 0-3	65 445	66 744
Grundschablon skolår 4-6	69 970	71 359
Grundschablon skolår 7-9	81 378	82 994

Utbildningsnämnden har fått grundschabloner för grundskola utifrån inskrivningen den 31 mars 2011. Slutlig justering av budget år 2012 kommer att göras på ett genomsnitt av inskrivna elever under år 2012 och regleras i tertialrapport 2.

Peng till fristående grundskola och internationella skolor

	Schablon fr.o.m 1 jan	Moms komp.	Peng fr o m 1 jan
Peng skolår 0-3	66 744	4 004	70 748
Peng skolår 4-6	71 359	4 281	75 640
Peng skolår 7-9	82 994	4 979	87 973

Bilaga 6:4

Obligatorisk särskola

Tabellen nedan visar prognos för perioden 2011-2014 för det totala antalet elever i särskola.

Verksamhet, antal elever	2011	2012	2013	2014
Obligatorisk särskola inkl. förskoleklass	900	920	950	980
Skolbarnsomsorg i obligatorisk särskola	450	460	460	470

Grundschaablon för undervisning obligatorisk särskola för 2012 utgår enligt följande.

Kr/elev	1/1 2011	1/1 2012
Behovsgrupp 1 skolår 0-3	167 859	171 216
Behovsgrupp 2 skolår 0-3	222 738	227 197
Behovsgrupp 3 skolår 0-3	317 296	323 656
Behovsgrupp 4 o. 5 skolår 0-3	444 771	453 693
Behovsgrupp 1 skolår 4-6	171 976	175 415
Behovsgrupp 2 skolår 4-6	226 854	231 395
Behovsgrupp 3 skolår 4-6	321 414	327 856
Behovsgrupp 4 o. 5 skolår 4-6	448 889	457 892
Behovsgrupp 1 skolår 7-10	183 438	187 104
Behovsgrupp 2 skolår 7-10	238 316	243 085
Behovsgrupp 3 skolår 7-10	332 875	339 544
Behovsgrupp 4 o. 5 skolår 7-10	460 351	469 582

Skolskjutsschaablon obligatorisk särskola 2012 utgår enligt följande.

Kr/elev	1/1 2011	1/1 2012
Behovsgrupp 1 skolår 0-10	5 232	5 338
Behovsgrupp 2 skolår 0-10	13 952	14 232
Behovsgrupp 3 skolår 0-10	48 831	49 812
Behovsgrupp 4 o. 5 skolår 0-10	76 734	78 276

Tilläggschaablon för särskoleelever i skolbarnsomsorg

Kr/elev	1/1 2011	1/1 2012
Behovsgrupp 1 skolår 0-6	102 150	104 202
Behovsgrupp 2 skolår 0-6	115 446	117 766
Behovsgrupp 3 skolår 0-6	144 814	147 725
Behovsgrupp 4 o. 5 skolår 0-6	190 942	194 779

I schablonerna för den obligatoriska särskolan ingår medel för alla resurser som krävs för att fullgöra skoluppdraget och innefattar även medel till lokaler. Utöver ovanstående schablon utgår ordinarie skolbarnsomsorgsschaablon.

För elever i behovsgrupp 5 utgår preliminärt schablon enligt samma nivå som behovsgrupp 4. I samband med tertialrapport 2 för 2012 ska utbildningsnämnden redovisa de faktiska kostnaderna för dessa elever. Utbildningsnämnden kommer, efter prövning, att kompenseras i den mån schablonen inte räckt till.

Utbildningsnämnden har fått grundschaabloner utifrån inskrivningen den 31 mars 2011. Slutlig justering av budget år 2012 kommer att göras på ett genomsnitt av inskrivna barn under år 2012 och regleras i tertialrapport 2.

<

Gymnasieskola

Tabellen nedan visar prognos för det totala antalet elever i gymnasieskolan.

Verksamhet	2011	2012	2013	2014
Gymnasieskola	26 450	26 615	26 114	25 761
<i>varav fristående gymnasieskola</i>	<i>9 850</i>	<i>10 400</i>	<i>10 450</i>	<i>10 450</i>

Schabloner gymnasieskola

Kr/elev	1/1 2011	1/1 2012
	82 871	84 292

Frivillig särskola (gymnasiesärskola)

Tabellen nedan visar prognos för det totala antalet elever i gymnasieskolan.

Verksamhet	2011	2012	2013	2014
Frivillig särskola (gymnasiesärskola)	395	420	420	420

Schabloner frivillig särskola (gymnasiesärskola)

Kr/elev	1/1 2011	1/1 2012
Behovsgrupp 1	181 322	184 811
Behovsgrupp 2	241 913	246 674
Behovsgrupp 3	365 236	372 587
Behovsgrupp 4	513 271	523 731
Behovsgrupp 5	513 271	523 731

Sfi

Tabellen nedan visar prognos för perioden 2011 – 2014 för det totala antalet studerande i sfi.

Verksamhet	2011	2012	2013	2014
Antal heltidsstuderande	8 850	8 850	8 850	8 850

Schabloner sfi

Kr/elev	1/1 2011	1/1 2012
	24 000	24 000

Vuxenutbildning

Tabellen nedan visar prognos för perioden 2011 – 2014 för det totala antalet heltidsstuderande i vuxenutbildningen.

Verksamhet	2011	2012	2013	2014
Grundläggande vuxenutbildning	1 500	1 500	1 500	1 500
Gymnasial vuxenutbildning	4 500	4 500	4 500	4 500
Särvux	200	200	200	200

Peng till egen regi och enskild anordnare

Kr/poäng	1/1 2012
Distanskurser	38
Kärnämnen	41
Yrkeskurser	47-57
Laborativa ämnen	51

Bilaga 6:6

Särvux fördelas efter individens bedömda behov.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Schabloner 2012

Ersättningen är oförändrad för samtliga verksamheter jämfört med 2011. Samtliga ersättningar är uttryckta i kr per år.

Vuxenboende:

Eget boende med boendestöd	65 975
Servicebostad:	
Grundpeng (0-10 poäng)	172 432
Nivå 1 (11-20 poäng)	275 258
Nivå 2 (21-30 poäng)	377 063
Nivå 3 (31-40 poäng)	533 678
Nivå 4 (41-50 poäng)	745 305
Nivå 5 (51-60 poäng)	942 012
Nivå 6 (61-70 poäng)	1 084 315
Nivå 7 (71-80 poäng)	1 217 584
Nivå 8 (81-100 poäng)	1 450 324
Gruppbostad:	
Grundpeng (0-20 poäng)	265 280
Nivå 1 (21-30 poäng)	470 461
Nivå 2 (31-40 poäng)	627 076
Nivå 3 (41-50 poäng)	838 703
Nivå 4 (51-60 poäng)	1 035 410
Nivå 5 (61-70 poäng)	1 177 714
Nivå 6 (71-80 poäng)	1 310 983
Nivå 7 (81-100 poäng)	1 543 722
Nattschabloner - Egen regi (per enhet)	417 165
Nattschabloner - Köpt plats (per person)	104 241

Barnboende:

Barnboende över 12 år:	
Grundpeng (0-20 poäng)	278 544
Nivå 1 (21-30 poäng)	493 983
Nivå 2 (31-40 poäng)	658 430
Nivå 3 (41-50 poäng)	880 639
Nivå 4 (51-60 poäng)	1 087 181
Nivå 5 (61-70 poäng)	1 236 599
Nivå 6 (71-80 poäng)	1 376 532
Nivå 7 (81-100 poäng)	1 620 909
Nattschabloner - Köpt plats (per person)	104 241
Familjehem för barn	240 540
Barnboende under 12 år	1 620 909

Daglig verksamhet - Heltid:	
Nivå 1 (0-15 poäng)	95 207
Nivå 2 (16-25 poäng)	191 835
Nivå 3 (26-40 poäng)	244 818
Nivå 4 (41-55 poäng)	312 823
Nivå 5 (56-70 poäng)	380 828
Nivå 6 (71-85 poäng)	422 951
Nivå 7 (86-100 poäng)	483 038

Daglig verksamhet - Deltid:	
Nivå 1 (0-15 poäng)	76 125
Nivå 2 (16-25 poäng)	153 468
Nivå 3 (26-40 poäng)	195 895
Nivå 4 (41-55 poäng)	250 299
Nivå 5 (56-70 poäng)	304 703
Nivå 6 (71-85 poäng)	338 401
Nivå 7 (86-100 poäng)	386 410
Daglig verksamhet – med personlig assistans, Hel-tid:	
Nivå 1 (0-15 poäng)	66 685
Nivå 2 (16-25 poäng)	134 284
Nivå 3 (26-40 poäng)	171 332
Nivå 4 (41-55 poäng)	219 037
Nivå 5 (56-70 poäng)	266 539
Nivå 6 (71-85 poäng)	296 076
Nivå 7 (86-100 poäng)	338 096
Daglig verksamhet – med personlig assistans, Del-tid:	
Nivå 1 (0-15 poäng)	53 287
Nivå 2 (16-25 poäng)	107 387
Nivå 3 (26-40 poäng)	137 126
Nivå 4 (41-55 poäng)	175 189
Nivå 5 (56-70 poäng)	213 251
Nivå 6 (71-85 poäng)	236 901
Nivå 7 (86-100 poäng)	270 497
Korttidsvistelse:	
Nivå 1a (0-30 poäng) 1-3 dagar	51 156
Nivå 1b (0-30 poäng) 4-6 dagar	127 783
Nivå 1c (0-30 poäng) 7-9 dagar	204 517
Nivå 1d (0-30 poäng) 10- dagar	281 251
Nivå 2a (31-70 poäng) 1-3 dagar	81 530
Nivå 2b (31-70 poäng) 4-6 dagar	203 771
Nivå 2c (31-70 poäng) 7-9 dagar	326 013
Nivå 2d (31-70 poäng) 10- dagar	448 361
Nivå 3a (71-100 poäng) 1-3 dagar	116 060
Nivå 3b (71-100 poäng) 4-6 dagar	290 097
Nivå 3c (71-100 poäng) 7-9 dagar	464 134
Nivå 3d (71-100 poäng) 10- dagar	638 278

Bilaga 6:8

LSS-peng 2012

Ersättningen är oförändrad för samtliga verksamheter jämfört med 2011. Samtliga ersättningar är uttryckta i kr per dygn eller dag.

	Kommunal regi	Entreprenad	Övrig privat regi
Servicebostad:			
Grundpeng	449	473	473
Nivå 1	716	755	755
Nivå 2	981	1 034	1 034
Nivå 3	1 389	1 464	1 464
Nivå 4	1 940	2 045	2 045
Nivå 5	2 452	2 584	2 584
Nivå 6	2 822	2 975	2 975
Nivå 7	3 169	3 340	3 340
Nivå 8	3 775	3 979	3 979
Gruppboendestad:			
Grundpeng	570	601	721
Nivå 1	1 104	1 164	1 284
Nivå 2	1 512	1 594	1 714
Nivå 3	2 063	2 174	2 294
Nivå 4	2 575	2 714	2 834
Nivå 5	2 945	3 104	3 224
Nivå 6	3 292	3 470	3 590
Nivå 7	3 898	4 108	4 228
Barnboende över 12 år:			
Grundpeng	605	638	758
Nivå 1	1 166	1 229	1 349
Nivå 2	1 594	1 680	1 800
Nivå 3	2 172	2 289	2 409
Nivå 4	2 710	2 856	2 976
Nivå 5	3 099	3 266	3 386
Nivå 6	3 463	3 650	3 770
Nivå 7	4 099	4 320	4 440
Barnboende under 12 år	4 099	4 320	4 440
Nattschablon (max 4 schabloner per boende)	271	286	286
Korttidsvistelse:			
Nivå 1	2 002	2 109	2 375
Nivå 2	3 204	3 377	3 644
Nivå 3	4 571	4 818	5 085

	Kommunal regi	Entreprenad	Övrig privat regi
<i>Daglig verksamhet - Heltid:</i>			
Nivå 1	208	219	359
Nivå 2	561	591	731
Nivå 3	755	795	935
Nivå 4	1 003	1 057	1 197
Nivå 5	1 251	1 319	1 459
Nivå 6	1 405	1 481	1 621
Nivå 7	1 625	1 713	1 853
<i>Daglig verksamhet - Deltid:</i>			
Nivå 1	166	175	287
Nivå 2	449	473	585
Nivå 3	604	636	748
Nivå 4	803	846	958
Nivå 5	1 001	1 055	1 167
Nivå 6	1 124	1 185	1 297
Nivå 7	1 300	1 370	1 482
<i>Daglig verksamhet – med personlig assistans, Heltid:</i>			
Nivå 1	104	109	249
Nivå 2	351	370	510
Nivå 3	486	512	652
Nivå 4	660	696	836
Nivå 5	834	879	1019
Nivå 6	942	993	1 133
Nivå 7	1 095	1 155	1 295
<i>Daglig verksamhet – med personlig assistans, Deltid:</i>			
Nivå 1	83	87	199
Nivå 2	280	296	408
Nivå 3	389	410	522
Nivå 4	528	557	669
Nivå 5	667	703	815
Nivå 6	754	794	906
Nivå 7	876	924	1 036

Äldreomsorg

Ersättningsnivåer år 2012 för hemtjänst i ordinärt boende, avlösning och ledsagning.

Ersättningen är uppräknad med 2,5 procent jämfört med 2011. Kommunfullmäktige fastställer även nivåerna för stadens egna verksamheter. Ersättningen till utförare i enskild regi är 2,5 procent högre för att kompensera att kommunala utförare har rätt att lyfta moms på köpta varor och tjänst vilket inte enskilda utförare har. Enligt ramavtalet ska även sex kr per timme utgå till utförare av ledsagning för att täcka ledsagarens utlägg i samband med aktiviteten.

Nivå	Antal timmar per månad	Enskild regi kr/månad	Kommunal regi kr/månad
0	Enbart larm	62	60
1	0 – 1,4	313	305
2	1,5 – 2,4	621	606
3	2,5 – 3,4	910	888
4	3,5 – 6,4	1 235	1 204
5	6,5 – 10,7	2 471	2 409
6	10,8 – 15,1	4 025	3 925
7	15,2 – 23,7	5 585	5 446
8	23,8 – 32,4	8 642	8 426
9	32,5 – 37,6	10 508	10 246
10	37,7 – 52,8	14 075	13 724
11	52,9 – 68,0	18 559	18 094
12	68,1 – 83,1	23 235	22 654
13	83,2 – 98,3	26 928	26 254
14	98,4 – 113,5	33 351	32 518
15	113,6 – 136,2	39 576	38 587
16	136,3 – 166,5	46 078	44 926
17	166,6 – 227,2	58 009	56 558
18	Individuell bedömning		

Ersättningsnivåer vid timersättning år 2012.

Ersättningen är uppräknad med 2,5 procent jämfört med 2011

Tid	Enskild regi kr/timme	Kommunal regi kr/timme
Dag 07:00 – 19:00	308	301
Kväll 19:00 – 22:00	329	320
Natt 22:00 – 07:00	357	348
Fredag 19:00 – måndag 07:00	357	348
Storhelger	404	394

Ersättningsnivåer per dygn till utförare av verksamhet i särskilda boenden för äldre

Enligt bilaga 2 till "Förslag till äldrepening i tre nivåer" (dnr 327-3784/2007) ska indexuppräkningsindex för 2012 basera sig på förändring av arbetskostnadsindex (AKI) och konsumentprisindex (KPI) under perioden juli 2010 till juli 2011. Med denna uppräkningsindex uppgår index till 3,97 procent för vårdnivåer och 1,5 procent för lokalschablon.

	Enskild regi kr/dygn	Kommunal regi kr/dygn
Nivå 1	1 192	1 130
Nivå 2	1 755	1 665
Nivå 3	2 073	1 967
Lokalschablon	105	105

Ersättningsnivåer per dag till utförare dagverksamhet för äldre

Ersättningen är oförändrad jämfört med 2011. Kommunfullmäktige fastställer även nivåerna för stadens egna verksamheter. Ersättningen till utförare i enskild regi är 2,5 procent högre för att kompensera att kommunala utförare har rätt att lyfta moms på köpta varor och tjänst vilket inte enskilda utförare har.

Regiform	Demensdag- vård kr/dag	Social dag- vård kr/dag
Kommunal regi	490	448
Enskild regi	502	459

Svenskundervisning för invandrare (sfi)

Tabellen nedan visar prognos för perioden 2009-2013 för det totala antalet elever i sfi.

Verksamhet, antal heltidsstuderande	Budget 2009	Budget 2011	Plan 2012	Plan 2013
Stockholms elever i sfi-utbildning	6 600	6 600	6 600	6 600

Schabloner sfi

Kr/elev	1/1 2009	1/1 2011
	24 000	24 000

Flyktningmottagning

Schablon för flyktningmottagande utgår enligt följande.

Ålder	kr
0-15 år	32 600
16-64 år	37 900
65- år	23 300

Bilaga 6:12

Socialpsykiatri

Pengen för boendestöd nivå 1 ökas med 360 kr för både kommunal och privat driven verksamhet.

Peng kommunalt driven verksamhet

Ersättning per insatsform	Boende med särskild service 365 dgr (per dygn)		Stödboende 365 dgr (per dag)		Boendestöd 260 dgr (per månad)		Sysstelsättning 260 dgr (per pass /halvdag =3 tim)	
	poäng	ersättning	poäng	ersättning	poäng	ersättning	poäng	ersättning
Nivå 1	0-14	1 025	0-12	300	0-10 (1-7 tim)	1 620	0-8	320
Nivå 2	16-38	1 245	14-36	395	12-34 (8-18 tim)	4 680	10-16	370
Nivå 3	40-72	1 350	38-72	495	36- (19-tim)	8 855	18-24	450

Peng till privat driven verksamhet

Ersättning per insatsform	Boende med särskild service 365 dgr (per dygn)		Stödboende 365 dgr (per dag)		Boendestöd 260 dgr (per månad)		Sysstelsättning 260 dgr (per halvdag =3 tim)	
	poäng	ersättning	poäng	ersättning	poäng	ersättning	poäng	ersättning
Nivå 1	0-14	1 025	0-12	307	0-10 (1-7 tim)	1 650	0-8	328
Nivå 2	16-38	1 275	14-36	404	12-34 (8-18 tim)	4 792	10-16	379
Nivå 3	40-72	1 382	38-72	507	36- (19-tim)	9 068	18-24	461

Ersättning per insatsform	Stödboende
Kväll/natt	328

Schablonersättning för lokal- och verksamhetsyta

Ersättning per insatsform	Boende med särskild service (per dygn, 365 dgr)	Stödboende (per dag, 365 dgr)	Boendestöd (per vardag, 260 dgr)	Sysstelsättning (per pass/halvdag)
Kommunal regi/ entreprenad			120	25
Privat regi	50	38	120	25

Avgifter m.m.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Avgifter för förskola och skolbarnsomsorg

Taxan är indelad i hel- och deltidstaxa.

Heltidstaxa

Heltidstaxa tillämpas för förskolebarn 1-3 år med en vistelsetid som överstiger 30 timmar per vecka i stadens förskoleverksamhet. I och med riksdagens beslut om allmän förskola för 3-åringar fr.o.m. den 1 juli 2010 tillämpas deltidstaxa även för 3-åringar motsvarande förskolebarn 4-5 år.

Barn 1:	3 % av hushållets inkomster	dock högst 1 260 kr/månad
Barn 2:	2 % av hushållets inkomster	dock högst 840 kr/månad
Barn 3:	1 % av hushållets inkomster	dock högst 420 kr/månad
Barn 4 och följande:	Ingen avgift	

Deltidstaxa

Deltidstaxa tillämpas för förskolebarn 1-3 år med deltidsvistelse om högst 30 timmar per vecka och förskolebarn 3-5 år fr.o.m. augusti det år barnet fyller tre år med en vistelsetid som överstiger 15 timmar per vecka och skolbarn i stadens skolbarnsomsorg.

Barn 1:	2 % av hushållets inkomster	dock högst 840 kr/månad
Barn 2:	1 % av hushållets inkomster	dock högst 420 kr/månad
Barn 3:	1 % av hushållets inkomster	dock högst 420 kr/månad
Barn 4 och följande:	Ingen avgift	

Den högsta avgiften i den för barnet aktuella avgiftsbelagda verksamhetsformen betalas för det yngsta barnet i hushållet och den närmast lägre avgiften i den för barnet aktuella avgiftsbelagda verksamhetsformen betalas för det närmast äldre barnet. Fr.o.m. det fjärde barnet i hushållet betalas ingen avgift.

I den avgiftsgrundade inkomsten ingår lön före skatt, inkomst av näringsverksamhet och skattepliktiga transfereringar. Skattefria transfereringar som bostadsbidrag och barnbidrag ingår däremot inte.

Avgift debiteras 12 månader per år för förskoleverksamhet och 12 månader per år för skolbarnsomsorg, en månad i efterskott.

Barn som behöver särskilt stöd i sin utveckling, har enligt kap 2 a, § 9 och 10 skollagen, rätt till avgiftsfri förskola med max. 15 timmar i veckan eller 525 tim/år.

För barn över 12 år som, efter beslut av stadsdelsnämnden, har korttidstillsyn enligt 9 § 7p LSS, utgår ingen avgift tidigast fr.o.m. månadsskiftet efter det att barnet fyllt 12 år.

Öppen fritidsverksamhet

Medlemsavgiften för barn 10-12 år, som deltar i öppen fritidsverksamhet i kommunal regi, fastställs till 350 kronor per termin för 2012.

Avgifter för sommarkoloniverksamhet (kollo)

Kollotaxa 2012

Hushållsinkomst kr/mån	Dygnsavgift per barn i kolloverksamhet, kronor			
	1 barn	2 barn	3 barn	4 barn
0 -10 000	50	40	30	20
10 001-20 000	100	80	60	40
20 001-30 000	175	140	105	70
30 001-42 000	250	200	150	100
42 001-	350	270	200	140

Avgifter m.m. för äldreomsorg

Avgifter för insatser inom ramen för hemtjänst, särskilt boende, dagverksamhet och kommunal hälso- och sjukvård regleras i socialtjänstlagen. Avgifterna baseras på prisbasbeloppet och maxavgiften beräknas som en tolfedel av 0,48 multiplicerat med prisbasbeloppet (44 000 kronor för år 2012), vilket motsvarar 1 760 kronor.

Förbehållsbelopp, avser det belopp den enskilde ska förbehållas innan avgift får tas ut. Förbehållsbeloppet uppgår till summan av den enskildes minimibelopp och dennes boendekostnad. I enlighet med socialtjänstlagen ska minimibeloppet per månad lägst utgöra en tolfedel av 135,46 procent av prisbasbeloppet för ensamstående (4 967 kronor per månad) och en tolfedel av 114,46 procent av prisbasbeloppet för var och en av sammanlevande makar och sambor (4 197 kronor vardera per månad).

Ett individuellt tillägg till minimibeloppet avseende fördyrande kostnader för kost ges till alla som bor permanent i vård- och omsorgsboende med heldygnsomsorg samt till de som äter alla måltider i så kallade våningsmatsalar på servicehus. Det individuella tillägget uppgår till mellanskillnaden av konsumentverkets beräkningar av skäliga kostnader för råvaror för kvinnor 75 år och äldre och vad maten kostar för den enskilde. Ett individuellt avdrag för förbrukningsartiklar görs för alla som bor permanent i vård- och omsorgsboende med heldygnsomsorg. Det individuella avdraget uppgår till 8 procent av en tolfedel av prisbasbeloppet (293 kronor per månad).

Avgift för trygghetslarm, hemtjänst, dagverksamhet, korttidsvård och den omsorg som ges i vård- och omsorgsboende är indelad i sju avgiftsgrupper:

Avgiftsgrupp	1/12 av andel av prisbasbeloppet	Kronor/månad	Tidsbaserade intervaller
1	0,032	117	Enbart trygghetslarm eller grundavgift i servicehus
2	0,11	403	1 - 4,9 timmar hemtjänst och/eller avlösning 17-20,9 timmar per månad
3	0,201	737	5-10,9 timmar hemtjänst och/elleravlösning 21-26,9 timmar per månad och/eller dagverksamhet 1-2 dagar per vecka
4	0,268	983	11-25,9 hemtjänst och/eller avlösning 27-41,9 timmar per månad och/eller dagverksamhet 3-4 dagar per vecka
5	0,37	1 357	26-40 timmar hemtjänst och/eller avlösning 42-56,9 timmar per månad och/eller dagverksamhet 5 dagar per vecka

Avgifts-grupp	1/12 av andel av prisbasbeloppet	Kronor/månad	Tidsbaserade intervaller
6	0,42	1 540	41-55,9 timmar hemtjänst och/eller avlösning 57 timmar och uppåt per månad och/eller dagverksamhet 6-7 dagar per vecka
7	0,48	1 760	Mer än 56 timmar hemtjänst per månad. Korttidsvård samt vård- och omsorgsboende med heldygnsomsorg

Timavgift uppgår till 202 kronor/timme (0,46 procent av basbeloppet) och debiteras för hemtjänstinsatser upp till maximalt 2 timmar per månad om det blir förmånligare för den enskilde.

Avgift för kost i vård- och omsorgsboende med heldygnsomsorg, korttidsvård, våningsmatsalar på servicehus samt hel nutrition (näringsspreparat) är 2 688 kronor/månad (en tolfedel av 73,3 procent av basbeloppet). Halv nutrition på servicehus uppgår till 25 procent och kosttillägg till 10 procent av kostnaden för kost och hel nutrition (672 kronor respektive 269 kronor per månad).

Avgift för kost i dagverksamhet är 48 kronor/dag (0,11 procent av basbeloppet).

Personer som beviljats matlåda och/eller dagverksamhet har rätt till ett individuellt tillägg till minimibeloppet vid beräkning av avgiftsutrymme. Det individuella tillägget för matlådor och mat på dagverksamhet baseras på att varje matlåda samt all kost som ges per dag vid dagverksamhet kostar 0,11 procent av prisbasbeloppet (48 kronor år 2012).

Avgiftsunderlaget beräknas på den inkomst den enskilde kan antas komma att få under de närmaste tolv månaderna. Med inkomst avses alla former av inkomstgrundande pensioner, privata pensionsförsäkringar med flera. Vidare beaktas aktuella inkomster av tjänst, näringsverksamhet och livränta samt inkomst av kapital. Den enskildes avgiftsutrymme räknas därefter fram genom att den enskildes förbehållsbelopp (minimibelopp samt boendekostnad) dras från nettoinkomsten.

Avgifter m.m. för stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (19 § LSS) får skäliga avgifter för bostad, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter tas ut av dem som har hel allmän ålderspension, hel sjukersättning eller hel aktivitetsersättning eller annan inkomst av motsvarande storlek, enligt de grunder som kommunen bestämmer. Avgifterna får inte överstiga kommunens självkostnader och kommunen ska se till att den enskilde får behålla tillräckliga medel för sina personliga behov.

Avgifter för insatser inom ramen för hemtjänst, dagverksamhet och bostad med särskild service samt kommunal hälso- och sjukvård regleras i 8 kap. socialtjänstlagen (SoL). Avgifterna bestäms utifrån prisbasbeloppet som uppgår till 44 000 kronor år 2012. Den enskildes avgifter får per månad uppgå till högst en tolfedel av 0,48 gånger prisbasbeloppet (1 760 kronor 2012), för bostad med särskild service till högst en tolfedel av 0,50 gånger prisbasbeloppet (1 833 kronor 2012).

Med förbehållsbelopp avses det belopp som den enskilde har rätt att behålla av sina egna medel innan avgift får tas ut. Förbehållsbeloppet utgörs av den enskildes minimibelopp och dennes boendekostnad. Merkostnader för yngre personer med funk-

Bilaga 7:4

tionsnedsättning ska beaktas i skälig omfattning. Yngre personer ska därför förbehållas ett minimibelopp som överstiger minimibeloppet för äldre med upp till 10 procent.

Ett individuellt tillägg avseende högre normala livsmedelskostnader enligt Konsumentverkets beräkningar för olika åldersgrupper, ges till personer under 61 år som själva står för sina livsmedelsinköp.

Ett individuellt tillägg till minimibeloppet avseende fördyrande kostnader för kost ges till alla som bor i bostad med särskild service enligt SoL där kost ingår och som betalar kostavgift till för sin mat. Det individuella tillägget uppgår till mellanskillnaden av Konsumentverkets beräkningar av skäliga kostnader för råvaror för kvinnor 61 år och vad maten kostar för den enskilde. Ett individuellt avdrag motsvarande 8 procent av en tolfedel av prisbasbeloppet (293 kronor per månad) görs för förbrukningsartiklar för personer i bostad med särskild service enligt SoL.

Nedanstående belopp är uträknade efter fastställt prisbasbelopp för 2012.

Avgift för trygghetslarm, hemtjänst m.m.

Avgift för trygghetslarm, hemtjänst, dagverksamhet, korttidsvård och för de insatser som ges i bostad med särskild service enligt SoL är indelad i sju avgiftsgrupper:

Avgifts-grupp	1/12 av andel av prisbasbeloppet	Kronor/månad	Tidsbaserade intervaller
1	0,032	117	Enbart trygghetslarm eller grundavgift i servicehus
2	0,11	403	1 - 4,9 timmar hemtjänst
3	0,201	737	5-10,9 timmar hemtjänst per månad och/eller dagverksamhet 1-2 dagar per vecka
4	0,268	983	11-25,9 timmar hemtjänst och/eller dagverksamhet 3-4 dagar per vecka
5	0,37	1 357	26-40 timmar hemtjänst per månad och/eller dagverksamhet 5 dagar per vecka
6	0,42	1 540	41-55,9 timmar hemtjänst och/eller dagverksamhet 6-7 dagar per vecka
7	0,48	1 760	Mer än 56 timmar per månad. Särskilt boende med heldygnsomsorg, korttidsboende/korttidsvård

Timavgift uppgår till 202 kronor/timme (0,46 procent av basbeloppet) och debiteras för hemtjänstinsatser upp till maximalt 2 timmar per månad om det blir förmånligare för den enskilde.

Avgift för kost

- Avgiften för kost i daglig verksamhet enligt LSS är 26 kronor per dag, motsvarande 0,06 procent av prisbasbeloppet.
- Avgiften för kost i dagverksamhet enligt SoL är 48 kronor per dag, motsvarande 0,11 procent av prisbasbeloppet.
- Avgiften för kost i korttidsvistelse enligt SoL och LSS för barn och vuxna är 51 kronor per heldag, motsvarande 0,12 procent av prisbasbeloppet och 26 kronor för halv dag, motsvarande 0,06 procent av prisbasbeloppet.

- Avgiften för kost i korttidsboende enligt SoL för vuxna är 88 kronor per dygn, motsvarande 0,20 procent av prisbasbeloppet.
- Avgiften för kost i boende med heldygnsomsorg, våningsmatsal samt hel nutrition på servicehus är 2 688 kronor per månad, motsvarande 73,3 procent av prisbasbeloppet. Avgiften för halv nutrition är 25 procent av avgiften för hel nutrition.
- Kosttillägg för personer boende i servicehus är 10 procent av avgiften för kost i boende med heldygnsomsorg.
- Avgiften för kost i bostad med särskild service enligt LSS för barn och ungdomar är 1 760 kronor per månad, motsvarande 4 procent av prisbasbeloppet

Minimibelopp

- Minimibeloppet för ensamstående under 65 år ska per månad utgöra lägst en tolfedel av 149 procent av prisbasbeloppet (5 463 kronor) och för sammanboende makar och sambor under 65 år en tolfedel av 125,92 procent av prisbasbeloppet (4 617 kronor vardera).
Minimibeloppet för personer i bostad med särskild service enligt LSS ska per månad utgöra lägst en tolfedel av 149 procent av prisbasbeloppet (5 463 kronor).

Övrigt

- Högkostnadsskyddet med maxavgift beräknas till 1760 kronor vilket motsvarar 48 procent av prisbasbeloppet.
- Avgift för boende i bostad med särskild service enligt LSS för barn och ungdomar från 19 år som har aktivitetsersättning beräknas till 1 833 kronor vilket motsvarar 50 procent av prisbeloppet.

Avgifter för vuxna i hem för vård eller boende (HVB), familjehem m.m.

Egenavgiften för vård och behandling av missbrukare i HVB och familjehem är 80 kronor/ dygn av sjukpenningen (3 kap 15 § AFL). För personer som saknar eller har låg sjukpenning kan avgiften sänkas helt eller delvis. Om personen genom att betala kostnaden blir beroende av försörjningsstöd ska kostnaden efterges. Egenavgiften fastställs av regeringen.

För andra stöd- och hjälpåtgärder (stöd- och omvårdnadsboende) är egenavgiften 156 kronor/dygn, varav 70 kronor är avgift för boende och 86 kronor är avgift för mat.

Vid placering för stöd- och omvårdnadsboende i familjehem är egenavgiften 119 kronor/dygn, varav 33 kronor är avgift för boendet och 86 kronor är avgift för mat.

Egenavgiften för mat i HVB och familjehem är 88 kronor/dag för frukost, lunch och middag, motsvarande 0,2 procent av prisbasbeloppet. Avgiftsnedsättning ska tillämpas när vissa måltider inte intas på institutionen/i familjehemmet. Avgiften reduceras med 20 procent för frukost, 40 procent för lunch respektive middag. En förutsättning är att detta anmälts i förväg till institutionen/familjehemmet.

Egenavgiften för vård och behandling avser endast vuxna missbrukare. Egenavgiften för andra stöd- och hjälpåtgärder (stöd-/omvårdnadsboende) avser samtliga placerade.

Bilaga 7:6

Kategori	Vård/boende	Avgift/lagrum	Kostnad för den enskilde
Behandlingshem, LVM-hem (HVB)	Vård och behandling för missbruk	80 kr/dag enligt 8 kap. 1 § SoL	Bör efterges helt eller delvis enligt 9 kap. 4 § SoL om personen saknar betalningsförmåga.
Familjehem	Vård för missbruk	80 kr/dag enligt 8 kap. 1 § SoL	Bör efterges helt eller delvis enligt 9 kap. 4 § SoL om personen saknar betalningsförmåga.
Stöd-/omvårdnadsboende (HVB)	Stödboende/ omvårdnad för missbruk och psykiska problem	156 kr/dag (boende 70 kr samt matkostnad 86 kr)	Beviljas som försörjningsstöd enligt 4 kap. 1 § SoL om personen saknar betalningsförmåga.
Arbetskooperativ	Stödboende för missbruk	156 kr/dag (boende 70 kr samt matkostnad 86 kr)	Beviljas som försörjningsstöd enligt 4 kap. 1 § SoL om personen saknar betalningsförmåga.
Familjehem	Stödboende/omvårdnad för missbruk och psykiska problem	119 kr/dag (boende 33 kr samt matkostnad 86 kr)	Beviljas som försörjningsstöd enligt 4 kap. 1 § SoL om personen saknar betalningsförmåga.
Korttidsboende	Stödboende för missbruk och psykiska problem	156 kr/dag (boende 70 kr samt matkostnad 86 kr)	Beviljas som försörjningsstöd enligt 4 kap. 1 § SoL om personen saknar betalningsförmåga.
Nattlogi	Boende	50 kr per natt (måltider debiteras inte)	Beviljas som försörjningsstöd enligt 4 kap. 1 § SoL om personen saknar betalningsförmåga.

Egenavgift - familjerådgivning

Stockholms stad har kundval för familjerådgivning. Det innebär att du som vill ha familjerådgivning och bor i Stockholm kan välja mellan godkända utförare, både stadens egen familjerådgivning och privata utförare, till samma avgift. Avgiften är 450 kronor/par för 90 minuters samtalstid.

Avgifter för parkering och felparkering

Avgifter för felparkeringar och parkeringsavgifter från biljettautomater fastställs i kommunfullmäktiges budget. Avgifterna räknas årligen upp med konsumentprisindex (KPI). En uppräknings med KPI har de senaste åren endast gett en marginell förändring varför avgiften för 2012 räknas upp från 2009 års nivå. Parkeringsavgifterna är inklusive moms. I budget 2012 ges trafik- och renhållningsnämnden i uppdrag att höja avgiften för felparkeringar som anses trafikfarliga/hindrande till med 100 kronor till 1 000 kronor. Övriga felparkeringsavgifter ska anpassas. Nämnden ska också höja

boendeparkeringsavgiften med 100 kronor/månad till 800 kronor/månad för periodbetalning och höja dygnparkeringsavgiften med 10 kronor/dygn till 60 kronor/dygn.

Felparkering

Avgift i kronor	Avgift 2011	Avgift 2012
Trafikfarligt/hindrande	900	1000
Parkeringsförbud/-hindrande av servicedag och natt m.fl. förseelser	550	550
Avgiftsbelagd p-plats	475	475

Parkering Innerstaden

	Avgift 2011	Avgift 2012
”Grön biljett”	Alla dagar 00 – 24: 40 kr/timme	Alla dagar 00 – 24: 41 kr/timme
Citytaxa – ”Röd biljett”	Vardagar utom dag före sön- och helgdag kl 9-17 samt dag före sön- och helgdag 9-16: 25 kr/timme övrig tid: 15 kr/timme	Vardagar utom dag före sön- och helgdag kl 9-17 samt dag före sön- och helgdag 9-16: 26 kr/timme övrig tid: 15 kr/timme
Malmtaxa Malmarna – ”Blå biljett” Norrmalm med undantag av city, Södermalm, Östermalm, Gamla stan, Kungsholmen, Lilla Essingen samt Hjorthagen.	Vardagar utom dag före sön- och helgdag kl 9-17 15 kr/timme	Vardagar utom dag före sön- och helgdag kl 9-17 15 kr/timme

Parkering Ytterstaden

	Avgift 2011	Avgift 2012
Farsta, Rangstaplan	Vardagar utom dag före sön- och helgdag: 10 kr/timme	Vardagar utom dag före sön- och helgdag: 10 kr/timme
Hägersten-Liljeholmen, Västberga Industriområde	Vardagar utom dag före sön- och helgdag: 10 kr/timme	Vardagar utom dag före sön- och helgdag: 10 kr/timme
Bromma, Alviksplan	Avgift dygnet runt 15 kr/timme	Avgift dygnet runt 15 kr/timme
Kista, området Kista Science Tower	Avgift vardagar utom dag före sön- och helgdag kl 9-17 Övrig tid avgiftsfritt 15 kr/timme	Avgift vardagar utom dag före sön- och helgdag kl 9-17 Övrig tid avgiftsfritt 15 kr/timme
Älvsjö, området Stockholmsmässan	Avgift alla dagar 8-02. Övrig tid avgiftsfritt 25 kr/timme	Avgift alla dagar 8-02. Övrig tid avgiftsfritt 26kr/timme

Avgifter för boendeparkering

	Avgift 2011	Avgift 2012
Boendeparkering, periodbetalning	700 kr/månad	800 kr/månad

Avgifter för upplåtelse av offentlig plats

I samband med att kommunfullmäktige beslutade om revidering av avgifter för upplåtelse av offentlig plats, utl. 2011:97, beslutades att avgifter för upplåtelse av offentlig plats ska räknas upp årligen med förändringen i konsumentprisindex, KPI och fastställas i samband med stadens budget för nästkommande år, med start från budget för 2012. Maj månad 2010 ska användas som basmånad för indexuppräknningen.

Allmänna bestämmelser för samtliga upplåtelseändamål exkl. 1:5 torgplatser**Avgifter i nedanstående tabeller**

Avgifterna ska räknas upp vid varje kommande årsskifte med förändringen i konsumentprisindex, KPI. Maj månad 2010 ska användas som basmånad och de uppräknade avgifterna avrundas enligt gängse avrundningsregler till närmast jämna 10-tal kronor.

Nolltaxa

Oavsett vad som anges i tabellerna nedan kan avgiften sättas till noll om något av följande kriterier uppfylls:

- Tillståndshavaren är trafikkontoret, exploateringskontoret, stadsdelsförvaltning eller entreprenör till någon av dessa och ändamålet är arbeten på gatu- eller parkmark.
- Av trafikkontoret, exploateringskontoret, fastighetskontoret, stadsdelsförvaltning eller idrottsförvaltningen uppförd anläggning eller byggnad för allmänhetens nyttjande.

Övrigt

Avgifterna ska tillämpas strikt för samtliga oavsett vem eller i vilken organisationsform tillståndshavaren är. Detta för att upprätthålla likabehandling och konkurrensneutralitet.

Medför en upplåtelse att en gatuavstängning måste göras eller att större delen av en park stängs av, dubblas avgiften nedan. Detta gäller inte gatuavstängning för byggetablering som har en godkänd TA-plan.

Staden accepterar inte försäljning av tillstånd.

Till innerstaden hör Norrmalm, Östermalm, Södermalm, Kungsholmen, Gamla stan, Riddarholmen, Norra och Södra Djurgården, Skeppsholmen och Blasieholmen, Stora och Lilla Essingen, Långholmen och Reimersholme samt Hammarby Sjöstad. Inom innerstaden ligger cityzonen som begränsas av Kungsgatan - Birger Jarlsgatan - Nybroviken - Karl Johansslussen - Riddarfjärden - Klara Sjö - Kungsbron. Resterande delar av staden utgör ytterstaden.

Vid bestämning av läge för upplåtelsen gäller:

- ändamålet med upplåtelsen
- nyttjarens fördel av upplåtelsen
- kommunens kostnader med anledning av upplåtelsen
- den enskilda platsens belägenhet
- trafikintensitet, både vad avser fordonstrafik och fotgängare
- närhet till andra intressedragande företeelser

1. Kiosker, serveringar, försäljningsplatser m.m.

Upplåtelseändamål	Tid och läge	Tillämpning av avgift	Avgift enligt Utl. 2011:97	Avgift 2012
<i>Ändamålet med upplåtelser under denna rubrik är att bedriva försäljning eller verksamhet i anslutning till försäljning.</i>				
1:1 Permanent kiosk- och serveringsbyggnad Fristående kiosk- och serveringsbyggnader stående på plats hela året.		Räknas upp med index vid förlängning. Vid överlåtelse av verksamheten lämnas beräkningsunderlaget tillsammans med yttrandet.		Avgiftsberäkning sker enligt beräknings-formulär.
1:2 Säsongsbetonad kiosk- och serveringsbyggnad Fristående kiosk- och serveringsbyggnad stående på plats del av år.		Räknas upp med index vid förlängning.		Avgiftsberäkning sker enligt beräknings-formulär.
1:3 Permanent restaurangveranda Tillbyggnad belägen på offentlig plats men i anslutning till och beroende av lokal på kvartersmark.		Avgift per m ² och år. För bestämning av läge se allmänna bestämmelser.		
	Cityzonen		3 850 kr/m ² o år	3 970 kr/m ² o år
	Innerstad		2 620 kr/m ² o år	2 700 kr/m ² o år
	Ytterstad A-läge		2 080 kr/m ² o år	2 140 kr/m ² o år
	Ytterstad B-läge		1 060 kr/m ² o år	1 090 kr/m ² o år
1:4 Uteservering Yta för bord och stolar i anslutning till serveringslokal. Upplåtelsen sker under sommar-, vintersäsong eller året runt upp till tre år i följd		Avgift per m ² och år för ianspråktagen yta. För bestämning av läge, se allmänna bestämmelser. Sommarsäsong 1 april - 15 oktober		
	Cityzonen		2 400 kr/m ² o år	2 470 kr/m ² o år
	Innerstad		1650 kr/m ² o år	1 700 kr/m ² o år
	Ytterstad A-läge		1300 kr/m ² o år	1 340 kr/m ² o år
	Ytterstad B-läge		650 kr/m ² o år	670 kr/m ² o år
1:5 Torgplatser				
<i>Torgplatser avlysta för försäljning i enlighet med torghandelsstadga eller motsvarande beslut i kommunfullmäktige. Ansvarig förvaltning: fastighetskontoret</i>				
Mindre stadsdelscentrala torg, eller medelstora torg med en något sämre placering.		Avgift per m ² och år	1 000 kr/m ²	1 030 kr/m ²
	Blackebergsplan			
	Bromstensplan			
	Gubbängstorget			
	Högdalsplan			
	Hökarängsplan			
	Lumatorget			
	Måsholmstorget			
	Pilotorget			
	Ropsten			
	Skarpnäckstorg			
	Sockenplan			
	Stieg Trenters Torg			
	Telefonplan			
Västertorps Torg				
Årsta				
Mindre eller något större stadsdelscentrala torg/platser med mer frekvent potentiellt kundunderlag.		Avgift per m ² och år.	1 300 kr/m ²	1 340 kr/m ²
	Vintertullstorget			
	Akalla			
	Bredängstorget			
	Dalens Allé			
	Jungfrugatan			
	Kista Torg			
	Kärrtorp			
	Lagaplan			
	Nytorget			
Sjövikstorget				
Tjärhovsplan				

Bilaga 7:10

Upplåtelseändamål	Tid och läge	Tillämpning av avgift	Avgift enligt Utl. 2011:97	Avgift 2012
Mer frekventa handelstorg med stadsdelscentrala lägen.	Fridhemsplan	Avgift per m ² och år.	1 800 kr/m ²	1 850 kr/m ²
	Fruängen			
	Husby			
	Hässelby Torg			
	Kungsholmstorg			
	Mariatorget			
	Rörstrandsgatan			
	Spelbomskans Torg			
	Spånga Torg			
	S:t Eriksplan			
Mer frekventa handelstorg med bra placering av salustånden på stadsdelscentrala torg/platser.	Brommaplan	Avgift per m ² och år.	2 300 kr/m ²	2 370 kr/m ²
	Gullmarsplan			
	Högdalsgängen			
	Långholmsgatan			
	Medborgarplatsen			
	Odenplan			
	Rinkeby Torg			
	Tensta Torg			
	Vällingbyplan			
	Älvsjö Stationsplan			
Mycket frekventa handelstorg, belägna vid omstigningsplatser eller köpcentrum.	Karlaplan	Avgift per m ² och år.	2 700 kr/m ²	2 780 kr/m ²
	Mälartorget			
	Norrmalmstorg			
	Ryssgården			
Mycket frekventa handelstorg belägna vid större köpcentrum.	Liljeholmen			
	Farsta Torg	Avgift per m ² och år.	3 200 kr/m ²	3 300 kr/m ²
	Skärholmstorget			
	Vällingby Torg			
Hötorgets inre saluplatser och saluplatser ut mot Kungsgatan.	Östermalmstorg			
	Hötorget	Avgift per m ² och år.	3 600 kr/m ²	3 710 kr/m ²
Hötorgets övriga saluplatser i ytterkant.	Hötorget	Avgift per m ² och år.	4 000 kr/m ²	4 120 kr/m ²
1:6 Försäljningsplatser, tillfällig försäljning, kioskvagnar samt glassboxar och liknande utanför butikslokal Försäljning på offentlig plats som inte är avlyst enligt punkt 1:5 ovan	Cityzonen	Avgift per m ² och år. Om tillståndet avser helt dygn tas hela avgiften. Om tillståndet avser halvt dygn, kl 07-19 el kl 19-07, halveras avgiften. För tillfällig försäljning gäller fast avgift per dag, max 5	12 100 kr/m ² o år	12 460 kr/m ² o år
	Inner- och ytterstad		8 720 kr/m ² o år	8 980 kr/m ² o år
	Tillfällig försäljning innerstad		500 kr/dag	520 kr/dag
	Tillfällig försäljning ytterstad		250 kr/dag	260 kr/dag
1:7 Julgransförsäljningsplats Exakt datum för försäljningsperioden bestäms från år till år av staden i samarbete med polismyndigheten.		Avgift per försäljningsperiod.		
	Innerstad		3 490 kr/påbörjad försäljningsperiod	3 590 kr/påbörjad försäljningsperiod
	Ytterstad		2 330 kr/påbörjad försäljningsperiod	2 400 kr/påbörjad försäljningsperiod
1:8 Skyltvaror/demonstrationsobjekt i direkt anslutning till butikslokal Skyltvaror som upptar gångyta i direkt anslutning till butiksfasad. Ingen försäljning får bedrivas på yta för skyltvaror, i så fall bedöms enligt punkt 1:6.	Inner- och ytterstad	Avgift per år, inte kalender-år. Yta: 80% av lokalens fasadlängd dock längst 10 m. Bredd: innerstad 0,5 m, ytterstad 1 m. För större bredd proportioneras avgiften.	2 350 kr/plats o år	2 420 kr/plats o år

2. Reklam och skyltar

Upplåtelseändamål	Tid och läge	Tillämpning av avgift	Avgift enligt Utl. 2011:97	Avgift 2012
<i>Ändamålet med upplåtelse under denna rubrik är reklam, marknadsföring och information som vänder sig till de som rör sig på offentlig plats. Media kan vara av olika teknik - sedvanliga skyltar, affischer, vepor, banderoller, bildskärmar, filmprojicering och målning direkt på olika ytor. Upplåtelse kan ha reklam etc som huvudsyfte, men de kan också utgöra del i annan upplåtelse, typ reklamvepa fäst på byggnadsställning.</i>				
2:1 Reklam Löpande reklamupplåtelse. Stillastående bilder såväl som bildväxling, belysta som obelysta.		Avgift per m ² affischyta och år.		
	Innerstad		3 190 kr/m ² o år + moms	3 290 kr/m ² o år + moms
	Ytterstad			
2:2 Tillfällig reklam Stillastående bilder såväl som bildväxling, belysta.		Avgift per m ² affischyta och påbörjad vecka.		
	Innerstad		320 kr/m ² o påbörjad v + moms	330 kr/m ² o påbörjad v + moms
	Ytterstad		160 kr/m ² o påbörjad v + moms	160 kr/m ² o påbörjad v + moms
	Inner- och ytterstad	Lägsta avgift per reklamföremål	moms	moms
2:3 Informationstavlor och hänvisningsskyltar För museer, sjukhus, skolor och andra allmännyttiga ändamål. Hänvisningsskyltar tillstyrks endast i undantagsfall och inte för kommersiella ändamål.	Inner- och ytterstad	Avgift per plats och år.	Nolltaxa om inget reklamslag 3 540 kr/plats och år om reklam	Nolltaxa om inget reklamslag 3 650 kr/plats och år om reklam
2:3.2 Samlingstavla Endast inom industriområde.	Inner- och ytterstad	Endast utan reklam.	Ingen avgift	Ingen avgift
2:4 Banderoll Banderoll, banér, flagga fäst på gatanordning eller hängande över gågata. Tillstyrks inte över trafikerad gata/väg.	Inner- och ytterstad	Avgift per påbörjad dag och reklamföremål.	350 kr/dag + moms	360 kr/dag + moms
2:5 Varumärkesskylt Skylt med enbart firma- eller produktnamn i direkt anslutning till butiklokal eller liknande.		Avgift per m ² skyltyta och år.		
	Innerstad		3 190 kr/m ² o år + moms	3 290 kr/m ² o år + moms
	Ytterstad		1 590 kr/m ² o år + moms	1 640 kr/m ² o år + moms
	Dock lägst		moms	moms
2:7 Byggskylt, reklam på byggnadsställning, reklamvepa Avser skylt eller vepa på byggnadsställning eller liknande.		Avgift per skyltyta och år. För skylt eller vepa större än 15 m ² krävs bygglov.		
	Innerstad		Avgift större än 15 m ² 3 190 kr/m ² skyltyta + moms	Avgift större än 15 m ² 3 290 kr/m ² skyltyta o år + moms
	Ytterstad		1 590 kr/m ² o år + moms	1 640 kr/m ² skyltyta o år + moms
			Mindre än 15 m ² ingen avgift	Mindre än 15 m ² ingen avgift
2:8 Överdagenskylt Utformad i enlighet med av staden godkända principer.	Inner- och ytterstad	Ingen avgift	Ingen avgift	Ingen avgift

3. Markdisposition i samband med evenemang, kultur, sport och idrott

Upplåtelseändamål	Tid och läge	Tillämpning av avgift	Avgift enligt Utl. 2011:97	Avgift 2012
<i>Motsvarar ordningslagens allmänna sammankomst och offentlig tillställning, där offentlig plats ianspråkats. Här återfinns också anläggningar för sportaktiviteter av olika slag.</i>				
3:1a Evenemang utan avgift Arrangemang utan direkt koppling till en eller flera produkter eller företag. Om det finns koppling till produkt/produkter och/eller företag som ska marknadsföras bedöms arrangemanget som reklamevent enligt 3:1b.	<i>Hjälperksamhet och samhällsinformation</i> Ingen avgift för hjälperksamhet eller samhällsinformation i mindre omfattning utan inslag av försäljning och reklam.	Ingen avgift		
	<i>Sammankomst enl OrdL 2 kap 1§ pl</i> Ingen avgift för sammankomst som utgör demonstration eller som annars hålls för överläggning, opinionsyttring eller upplysning i allmän eller enskild			Samma
3:1b Evenemang med avgift Arrangemang/evenemang även arrangemang vars huvudsyfte är att marknadsföra en produkt och/eller företag. Exempel på möblering: scen, läktare, tält av olika slag, hoppborg, karusell, bord etc.		Avgift per m ² och dag. Beräkning sker i enlighet med till ansökan inlämnad möbleringsplan. Vid arrangemang med reklam dubblas avgiften då sökandens fördel av upplåtelsen därigenom ökar. Maxavgift/dag dubblas inte.		
	Cityzonen		110 kr/m ² o dag	110 kr/m ² o dag
	Innerstad		60 kr/m ² o dag	60 kr/m ² o dag
	Ytterstad A-läge		60 kr/m ² o dag	60 kr/m ² o dag
	Ytterstad B-läge		30 kr/m ² o dag	30 kr/m ² o dag
	Banderoll/reklam		Se punkt 2:4 eller 2:2	Se punkt 2:4 eller 2:2
	Evenemang innerstad		17 400 kr	17 920 kr
	Evenemang ytterstad		maxavgift/dag	maxavgift/dag
3:1c Evenemang lokal anknytning Avser lokala föreningar som anordnar arrangemang i sitt eget närområde.	Inner- och ytterstad	Omfattning max 5 dagar per tillfälle.	600 kr/tillfälle	620 kr/tillfälle
3:1d Privata sammankomster Tilläts inte på mark som utgör allmän plats i detaljplan. Undantag kan göras om sammankomsten bara medför mindre begränsning för allmänheten.	Inner- och ytterstad	Behandlas som evenemang enligt 3:1a eller 3:1b.	Avgift enligt 3:1a eller 3:1b	Avgift enligt 3:1a eller 3:1b
3:1e Cirkus Endast på platser staden har utsett. Cirkus med djurhållning ska anmälas i god tid till staden.		Avgift per dag. Omfattning max 5 dagar.		
	Innerstad		5 000 kr/dag	5 150 kr/dag
	Ytterstad		2 500 kr/dag	2 580 kr/dag
3:1f Marknader Större marknad i likhet med Bondens Marknad, Spånga Marknad och julmarknader. Max 16 m ² per stånd. Marknad i samband med jul från helgen 1:a advent tom 24 dec. Avetablering direkt efter julhelgen.		Avgift per stånd och dag.		
	Innerstad		140 kr/stånd o dag	140 kr/stånd o dag
	Ytterstad		70 kr/stånd o dag	70 kr/stånd o dag
3:4 Tältmöten Enstaka tält för religiösa möten eller liknande sammankomst.	Inner- och ytterstad	Avgift per dag.	590 kr/dag Dock lägst 2 350 kr	610 kr/dag Dock lägst 2 420 kr
3:5 Bangolfbanor Avser bangolfbana eller liknande.		Avgift per år och plats. Tillkommer byggnad gäller punkt 5:1		
	Innerstad		17 460 kr/st	17 980 kr/st
	Ytterstad		8 730 kr/st	8 990 kr/st
3:6 Tennisbanor Avser tennisbana eller liknande.	Inner- och ytterstad	Avgift per m ² och år.	20 kr/m ² o år	20 kr/m ² o år

4. Byggverksamhet av olika slag

Upplåtelseändamål	Tid och läge	Tillämpning av avgift	Avgift enligt Utl. 2011:97	Avgift 2012
<i>Ändamålet med upplåtelse under denna rubrik är byggverksamhet eller verksamheter som direkt eller indirekt är en följd av byggverksamhet, underhåll av byggnader eller anordningar av olika slag.</i>				
4:1 Byggetableringar Inhägnade arbetsområden En byggetablering är ett inhägnat arbetsområde bestående av olika delkomponenter/funktioner exempel: arbetsbod, materialcontainer, bygghiss och ställningstorn.		Avgift per m ² och år. För byggskylt, reklam på ställning eller vepa se punkt 2:7. Markområde som används för schakt/skyddsområde i anslutning till byggnation, se punkt 6:5a.		
	Cityzonen		4 080 kr/m ² o år	4 200 kr/m ² o år
	Innerstad		2 330 kr/m ² o år	2 400 kr/m ² o år
	Ytterstad		1 170 kr/m ² o år	1 210 kr/m ² o år
	Dock lägst		3 540 kr/tillfälle	3 650 kr/tillfälle
4:2 Fristående container, arbetsbod eller liknande En eller flera byggrelaterade föremål som inte utgör ett inhägnat etablerings- eller arbetsområde.		Uppställning upp till 15 dagar avgift per dag. Uppställning fler än 15 dagar avgift per m ² och år.		
	Upp till 15 dagar:		Upp till 15 dagar:	
	Cityzonen		250 kr/dag	260 kr/dag
	Innerstad		200 kr/dag	210 kr/dag
	Ytterstad		100 kr/dag	100 kr/dag
	Fler än 15 dagar:		Fler än 15 dagar:	
	Cityzonen		4 080 kr/m ² o år	4 200 kr/m ² o år
	Innerstad		2 330 kr/m ² o år	2 400 kr/m ² o år
	Ytterstad		1 170 kr/m ² o år	1 210 kr/m ² o år
Dock lägst		3 540 kr/tillfälle	3 650 kr/tillfälle	
4:3 Fristående mobilkran, saxlift, skylift, motorredskap och liknande. Fordon eller liknande arbetsredskap som ställs upp för annat ändamål än parkering enligt gällande parkeringsbestämmelser.		avgift per objekt. Gäller uppställning 5 dagar i följd eller 5 dagar inom 5 veckor. Uppställning 6 - 14 dagar avgift per objekt och dag. Uppställning från 15 dagar avgift per m ² och år.		
	Färre än 6 dagar inner- och ytterstad		1 000 kr/st	1 030 kr/st
	6-14 dagar:			
	Cityzonen		500 kr/dag	520 kr/dag
	Inner- och ytterstad		400 kr/dag	410 kr/dag
	Från 15 dagar:			
	Cityzonen		4 080 kr/m ² o år	4 200 kr/m ² o år
	Innerstad		2 330 kr/m ² o år	2 400 kr/m ² o år
	Ytterstad		1 170 kr/m ² o år	1 210 kr/m ² o år
Dock lägst		3 540 kr/tillfälle	3 650 kr/tillfälle	
4:4 Byggställning Ställningar av olika slag avsedda för fasadarbeten. Upplagsytan för ställningsmaterial får högst omfatta 25 m ² i samband med uppmontering under 5 dagar och nedmontering under 5 dagar.		Avgiften gäller ställning per fastighet och påbörjad 6 månaders-period. Minst 1,6 m fritt under ställningen eller minst 2 m bredd kvar för gående på gångbanan, om inte tas avgift per m ² enligt punkt 4:1. För ställning/småhusställning på parkmark /grönyta gäller avgift med fri undergång. För upplagsyta debiteras för 5 dagar uppmontering och 5 dagar nedmontering. Ligger upplaget kvar tas avgift ut i 5-dagars perioder till upplaget		
	Upp till 6 månader		4 080 kr/fastighet	4 200 kr/fastighet
	Småhusfastighet ytters. upp till 6 mån		2 040 kr/fastighet	2 100 kr/fastighet
	Upplag 25 m ² cityzonen		2 700 kr/st	2 780 kr/st
	Upplag 25 m ² inom Inner-och ytterstad		1 750 kr/st	1 800 kr/st

Bilaga 7:14

5. Byggnader av olika slag, vars huvudsyfte inte är försäljning eller servering till allmänheten

Upplåtelseändamål	Tid och läge	Tillämpning av avgift	Avgift enligt Utl. 2011:97	Avgift 2012
<i>Ändamålet med upplåtelse under denna rubrik är upplåtelse av offentlig plats för tillfälliga byggnader av olika slag, vars huvudsyfte inte är försäljning eller servering till allmänheten.</i>				
5:1 Byggnader Exempel vid evakuering i samband med ombyggnad av exempel post, apotek och bostäder.		Avgift per m ² och år. Avgiften avser byggnadsytan.		
	Cityzonen		4080 kr/m ² o år	4 200 kr/m ² o år
	Innerstad		2330 kr/m ² o år	2 400 kr/m ² o år
	Ytterstad		1170 kr/m ² o år	1 210 kr/m ² o år
	I samband med ombyggnad av Dock lägst		580 kr/m ² o år 3540 kr	600 kr/m ² o år 3 650 kr
5:2 Nätstation, stadsgasstation, teknikskåp och liknande Mindre byggnad för tekniska installationer av olika slag.		Avgift per plats och år.		
	Innerstad: ovan jord		18 200 kr/plats o år	18 750 kr/plats o år
	Mindre ingrepp ovan jord		9 100 kr/plats o år	9 370 kr/plats o år
	Ytterstad: ovan jord		9 100 kr/plats o år	9370 kr/plats o år
	Mindre ingrepp ovan jord		4 600 kr/plats o år	4 740 kr/plats o år
5:3 Likrikhtarstation Avser likrikhtarstation med tillfart och influensområde.	Inner- och ytterstad	Avgift per m ² och år.	170 kr/m ² o år	180 kr/m ² o år
5:4 Telefonkiosk och liknande Telefonkiosker, IT-kiosker och liknande små byggnader med kommunikationsutrustning.	Inner- och ytterstad	Avgift per kiosk och år. Om reklamvitrin förekommer debiteras avgift för reklam enligt punkt 2:1.	3 540 kr/kiosk o år	3 650 kr/kiosk o år
5:6 Telemaster Master av olika slag.		Avgift per mast och år. Tillkommer teknikbod debiteras enligt punkt 5:2. Antenner eller liknande som fästs på masten debiteras enligt punkt 5:7. Om området inhägnas debiteras även avgift för		
	Innerstad		47 750 kr/mast o år	49 180 kr/mast o år
	Ytterstad		23 880 kr/mast o år	24 600 kr/mast o år
5:7 Mobilradioantenn Antenner, parabol av olika slag.	Inner- och ytterstad	Avgift per föremål och år.	3 580 kr/föremål o år	3 690 kr/föremål o år
5:8 Barnstugor Markområde avsett för förskoleverksamhet.	Inner- och ytterstad	Avgift per m ² och år.	50 kr/m ² o år	50 kr/m ² o år

6. Övriga ändamål

Upplåtelseändamål	Tid och läge	Tillämpning av avgift	Avgift enligt Utl. 2011:97	Avgift 2012
	Inner- och ytterstad	Avgift per föremål och år.	290 kr/låda o år	300 kr/låda o år
6:2 Filminspelning Område som används för filminspelning eller liknande.		Avgift per dygn och plats, gäller vid längre inspelning eller att ändring av lokala trafikföreskrifter krävs. Avgift per påbörjad timme, gäller för kortare inspelningar. Avgift per kabelbundna fordon och påbörjat dygn.		
	Inner- och ytterstad:			
	Filminspelning		5 890 kr/dygn	6 070 kr/dygn
	Filminspelning		250 kr/tim	260 kr/tim
	OB-buss eller liknande		dygn	dygn
6:3 Boendeparkering Parkeringsplats helt avsedd för boendeparkering. Gäller endast sådana p-platser som strider mot vad detaljplan föreskriver. Planändring ska aktualiseras.	Inner- och ytterstad	Avgift per m ² och år.	50 kr/m ² o år	50 kr/m ² o år
6:4 Övrig parkering Parkering avsedd för annan parkering än boendeparkering. Gäller endast sådana p-platser som strider mot vad detaljplan föreskriver. Planändring ska aktualiseras.	Inner- och ytterstad	Avgift per m ² och år.	120 kr/m ² o år	120 kr/m ² o år
6:5a Markområden för tillfarer, trappor, ramper mm Markområde där tillståndshavaren har en anläggning för tillfart, ingång eller liknande.		Avgift per m ² och år.		
	Innerstad		470 kr/m ² o år	480 kr/m ² o år
	Ytterstad		240 kr/m ² o år	250 kr/m ² o år
	Dock lägst		3540 kr/år	3 650 kr/år
6:5b Handikappramp och liknande Markområde där tillståndshavaren har en anläggning för tillfart, ingång eller liknande men där huvudsyftet är att tillgängliggöra för handikappade.			Ingen avgift	Ingen avgift
6:6 Övrigt Då det inte finns ett upplåtelseändamål i denna avgiftstabell som stämmer överens med ändamålet i ansökan, använder man sig av närmast likvärdiga ändamål.	Inner- och ytterstad		Hänvisas till närmast likvärdig avgift.	Hänvisas till närmast likvärdig avgift.
6:7a Återvinningsstation Behållare för återvinningsmaterial.	Inner- och ytterstad	Ingen avgift tas för materialbolagens återvinningsstationer.	Ingen avgift	Ingen avgift
6:7b Sopbehållare Mindre typ av behållare, typ soptunna eller liknande. I första hand ska det lösas inom fastigheten. Tillstyrks max 1 år, endast i avvaktan på planändring.	Inner- och ytterstad	Avgift per behållare och år.	3 540 kr/år	3 650 kr/år
6:7c Större sopbehållare Större typ av behållare som kan jämföras med container eller liknande. I första hand ska det lösas inom fastigheten. Tillstyrks max 1 år, endast i avvaktan på planändring.	Inner- och ytterstad	Hänvisas till punkt 4:2.	Avgift enligt punkt 4:2	Avgift enligt punkt 4:2

Kurser och terminsavgifter för Kulturskolans verksamheter

Målgrupp

Verksamheten riktar sig i till barn och ungdomar mellan 6 - 22 år. I begränsad omfattning bedrivs verksamhet för yngre barn än 6 år.

Kurser och terminsavgifter

Terminskurser omfattar minst 12 lärarledda tillfällen under hösten och minst 14 under våren. I detta ingår undervisning och konserter/förställningar/vernissage

Bilaga 7:16

Utomkommunal deltagare

Elev som flyttar från kommunen får gå kvar terminen ut. Efter särskilt beslut av kulturskolchefen kan elev som flyttar från kommunen erhålla fortsatt plats förutsatt att denne inte går före köande elev. Avgiften 3 000 kronor per termin är en subventionerad avgift då en plats kostar betydligt mer. Elever från annan kommun får delta i kör eller orkesterspel mot avgiften 500 kronor per termin.

Avgifter		Termins- avgift, kr	Kurs- avgift, kr
Avgiftsnivå 3 000	Deltagare från annan kommun	3 000	
Avgiftsnivå 2 000	KAP. (Kulturskolans avancerade program).	2 000	
Avgiftsnivå 900	Instrumentalundervisning, sång	900	
	Bild & form, dans, teater och cirkus utökad tid, 90-120 min/vecka	900	
	Ämnesöverskridande och övriga ämnen; lektionstid motsvarande ovanstående. Text musikal.	900	
Avgiftsnivå 700	Instrumentalundervisning i större grupper 6-9 elever	700	
	Deltagande vid Resurscentret	700	
	Dans	700	
	Skrivande	700	
	Särskilda kurser som intensivkurser, lovkurser och helgkurser		700
Avgiftsnivå 500	Bild & Form	500	
	Teater	500	
	Cirkus	500	
	Kortkurser i olika ämnen. Sex lektioner/tillfällen.		500
	Särskilda projekt.	500	
	Ensemble/orkester/kör 10 deltagare eller fler.	500	
Avgiftsnivå 300	Nyfiken-på. Tre lektioner.		300
Instrumenthyra	Instrumenthyra per påbörjad låneperiod (termin)	300	
Verksamhet utan kostnad	Ensemble/orkester och kör är gratis för dem som deltar i instrumentalundervisning respektive sång.	0	
	Prova-på kurs. En lektion.		0

Instrument

När elev avslutar sitt deltagande i instrumentalundervisning ska instrumentet återlämnas senast den 15 januari respektive den 20 juni. Instrumentet behövs till nya elever som ska erbjudas en plats. Om instrument inte återlämnas senast den 31 januari respektive den 31 augusti blir låntagaren ersättningsskyldig för instrumentet.

Rabatter och nedsättning av avgift

Syskonrabatt

Syskonrabatten innebär att deltagande i Kulturskolans verksamheter är gratis från och med det tredje barnet. Rabatten föreslås oförändrad. Rabatten gäller inte instrumenthyra.

Övrig rabatt

Deltagare som börjar i verksamheten efter den 15 oktober respektive 15 mars och där avgiften är 900 eller 700 kronor erhåller 200 kronor i rabatt.

Nedsättning av avgift

Systemet innebär en indexreglering för rätt till ansökan av nedsättning av terminsavgift kopplat till en taxerad årsinkomst motsvarande 5 basbelopp. Rätten till nedsättning innebär att terminsavgift för ämneskurs fastställs till 500 kronor per barn oavsett hur många ämnen barnet deltar i.

Avgifter som kommunfullmäktige tidigare har beslutat om

Taxa/avgift	Senast justerad
Barn och ungdom	
Kolloavgift	2007
Kolloavgift, LSS bundet	2007
Trafik- och gata	
Nyttoparkering	2010
Trafikstyrningsavgifter	2009
Nyttjanderättsavtal – vid ledningsdragning	Översyn pågår
Upplåtelseavgifter	2011
Dispenser, för exv. bred transport	2009
Avfall	
Taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall	2011
Stadsbyggnad	
Taxa för stadsbyggnadsnämndens verksamhet	2011
Taxor enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen	
Revidering av taxa för miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa och strålskyddslagstiftningen	2011

Förändringar från budget 2011 är synliga med ändringsmarkeringar

Regler för ekonomisk förvaltning**Inledning**

Kommunernas ekonomiska förvaltning regleras i 8 kapitlet i kommunallagen. Där stadgas bl.a. att kommunfullmäktige ska meddela närmare föreskrifter om medelsförvaltningen. Kommunstyrelsen och övriga nämnder ska även tillämpa lagen (1997:614) om kommunal redovisning. Olika regler gäller för verksamheter med beställaransvar och utföraransvar.

För stadens bolag och stiftelser gäller även bokföringslagen, för bolagen aktiebolagslagen och årsredovisningslagen och för stiftelser stiftelselagen. Såvida inte dessa lagar stadgar annat gäller vad som nedan stadgas om nämnd även för stadens stiftelser och aktiebolag. Vad som stadgas om förvaltningschef ska även gälla för verkställande direktör (bolagschef/stiftelsechef). Varje bolag har att besluta härom.

Kommunstyrelsen får medge undantag från vad som stadgas nedan om det föreligger särskilda skäl.

1 kap BUDGET och UPPFÖLJNING***Kommunfullmäktiges budget*****1 §**

Kommunstyrelsen meddelar riktlinjer för nämnders budgetarbete.

Kompletterande anvisningar utfärdas av stadsledningskontoret och koncernledningen för Stockholms Stadshus AB.

2 §

Nämnd inger i samband med sin verksamhetsberättelse sitt budgetförslag och sina treårsberäkningar till kommunstyrelsen som underlag för kommunstyrelsens förslag till budget och treårsberäkningar. Förslaget omfattar driftbudget och investeringsbudget.

Investeringsbudgeten ska utgå från Vision Stockholm 2030 och baseras på kommunfullmäktiges verksamhetsmål och översiktsplan. Budgeten ska omfatta fem år och vara uppdelad på planerade och beslutade projekt. Driftkostnader, inklusive kapital- och lokalkostnader, till följd av investering ska rymmas inom nämndens driftbudget, om inte annat beslutats.

Nämnd ska ta fram underlag till förslag för budget och treårsberäkningar i enlighet med kommunstyrelsens riktlinjer och utfärdade anvisningar.

Borttaget: Förvaltningschef

3 §

Budgeten fastställs av kommunfullmäktige. Den ska upprättas i enlighet med kommunallagens balanskrav. Budgeten omfattar nämnder och bolagsstyrelser.

a) Nämnder

1. Plan över verksamheten
 - Planen ska omfatta mål, riktlinjer och anslagsvillkor med en översikt för treårsperioden.
2. Driftverksamhet
 - Verksamhet med utföraransvar erhåller resultatbudget med avkastningskrav.
 - Övrig verksamhet, inklusive sådan med beställaransvar, erhåller ett eller flera anslag. Anslag kan, beroende på ändamål, meddelas brutto eller netto.
3. Investeringar
 - Plan och anslag för investeringsverksamheten med beräknade drift- och kapitalkostnadseffekter samt intäktsmöjligheter.

Bilaga 8:2

Förändringar från budget 2011 är synliga med ändringsmarkeringar

4. Stora projekt

- Projektplan med redovisning av projektets syfte och innehåll samt ekonomiska konsekvenser.

b) Stadens finansiering och ställning

- En plan för finansiering av stadens totala utgifter inklusive försäljningsbeting samt uppgift om stadens budgeterade ställning vid budgetårets slut.

c) Bolagsstyrelser

1. Plan över verksamheten

- Planen ska omfatta mål och riktlinjer med resultatkrav samt en översikt för treårsperioden.

2. Plan över omsättning och resultat

3. Investeringar

- Plan för investeringar avseende all anläggningsverksamhet.

Nämndens budget

4 §

Nämnd ska med utgångspunkt från kommunfullmäktiges fastställda budget upprätta en genomförandeplan för det kommande årets verksamhet (nämndens budget/verksamhetsplan). I budgeten ska redovisas uppställda mål för verksamheten och hur tilldelade resurser ska användas.

Nämndens budget för nästkommande år ska fastställas av nämnden senast under december. År då val till kommunfullmäktige ägt rum senast under januari året därpå.

Stadsledningskontoret och koncernledningen för Stockholms Stadshus AB kan utfärda kompletterande anvisningar och tidplan för budgeten.

Borttaget: ¶
Förvaltningschefen ska upprätta förslag till budget. ¶

5 §

Nämnd ska i samband med upprättande av budgeten redovisa förändrad omslutning hos kommunstyrelsen till följd av ökade externa intäkter för statsbidrag till olika projekt samt olika ersättningar. Nämnd ska även redovisa förändrad omslutning till följd av ökad försäljning av överskottskapacitet till andra nämnder.

Omslutningsförändringar av principiell betydelse ska föras upp till kommunfullmäktige för beslut.

Nämnd ska lämna sin budget till stadsledningskontoret för sammanställning.

Budgetansvar

6 §

Nämnder är ansvariga för att anslag inte överskrids, budgeterade intäkter inflyter, avkastnings- och resultatkrav uppnås, investeringsutgifter och inkomster disponeras för beslutade objekt inom anvisad ram samt att budgeterade försäljningsbeting uppfylls. Nämnder och styrelser ansvarar också för hur verksamheten bedrivs och att kommunfullmäktiges mål uppnås.

Uppföljning

7 §

Uppföljning ska ge underlag för att styra verksamheterna. Ansvaret för uppföljning ligger hos nämnderna.

Förvaltningschefen ska kontinuerligt följa upp verksamheten, upprätta erforderliga underlag till nämnden och redovisa om risk för budgetavvikelse föreligger och därvid föreslå erforderliga åtgärder.

Förändringar från budget 2011 är synliga med ändringsmarkeringar

Verksamheter med beställaransvar ska styras genom regelbunden uppföljning och avstämning mot nämndens budget, redovisa prognostiserad behovs- och prestationsutveckling samt kostnads-/utgifts- och intäkts/inkomstutveckling.

Verksamheter med utföraransvar ska styras genom regelbunden uppföljning mot beslutade resultatplaner samt fastställt avkastningskrav.

Nämnd ska besluta om former och tidpunkter för redovisning av erforderliga beslutsunderlag för sin styrning.

Förvaltningschefen ska tillse att budgetansvaret iaktas vid varje resursanskaffning (anställning, upphandling m.m.).

Flyttad (infogning) [1]

Finner nämnd med beställaransvar att anslag kommer att bli otillräckligt, eller att intäkter inte inflyter i budgeterad omfattning, ska nämnden vidta åtgärder för att rymma sådant överskridande eller intäktsunderskott inom nämndens budget respektive beslutade anslag och av kommunfullmäktige angivna mål och anslagsvillkor.

Finner nämnd med beställaransvar att förutsättningarna förändrats i förhållande till underlaget för kommunfullmäktiges budgetbeslut samt att mål och anslagsvillkor till följd av detta behöver ändras ska begäran härom underställas kommunfullmäktige.

För investeringar och stora projekt gäller att särskild uppmärksamhet måste ägnas åt uppföljningen av medelsförbrukning, tidplaner, prestationer samt de politiska målen.

För investeringsbeslut där utgiften bedöms överstiga 300 miljoner kronor ska ett utredningsbeslut fattas av ansvarig nämnd. Även för investeringsbeslut som understiger 300 miljoner kronor, men som är av principiell viktig karaktär, ska utredningsbeslut fattas av ansvarig nämnd respektive bolagsstyrelse. Beslutet ska anmälas till berörda nämnder samt till kommunstyrelsens ekonomiutskott. Bolagen ska anmäla sina utredningsbeslut till koncernstyrelsen.

För investeringar där investeringsutgifterna bedöms överstiga 300 miljoner kronor ska ett beslutsunderlag för inriktningsbeslut lämnas till kommunfullmäktige i ett särskilt ärende.

För investeringar där investeringsutgifterna bedöms överstiga 50 miljoner kronor för stadens nämnder respektive 300 miljoner kronor för stadens bolag eller är av strategisk eller principiell vikt ska ett beslutsunderlag för genomförandebeslut lämnas till kommunfullmäktige i ett särskilt ärende.

Borttaget: uppgå till minst

Visar uppföljningen att ett objekt kan medföra större utgifter, mindre inkomster, högre framtida kostnader eller lägre framtida intäkter än vad som ursprungligen kalkylerades eller att andra förutsättningar ändrats i väsentlig mån, ska detta omgående redovisas för nämnden. Nämnden ska snarast vidta åtgärder för att förhindra fördyringar eller göra omprioritering inom ramen för sin totala investeringsbudget. Avvikelse mot investeringsbeslut överstigande 15 procent, dock minst 20 miljoner kronor, av investeringens nettoutgift för stadens nämnder och nuvärde för stadens bolag eller annan avvikelse av strategisk vikt ska tillställas kommunfullmäktige.

Borttaget: eller

Borttaget: redovisas till

Borttaget: styrelsen

Borttaget: i samband med den löpande uppföljningen.

Nämnder och bolag ska tillämpa av kommunfullmäktige beslutade regler för styrning, prioritering och rapportering av investeringar.

Stadsledningskontoret och koncernledningen för Stockholms Stadshus AB utfärdar tillämpningsanvisningar för styrning, prioritering och rapportering av investeringar.

Flyttad uppåt [1]: Förvaltningschefen ska tillse att budgetansvaret iaktas vid varje resursanskaffning (anställning, upphandling m.m.).¶

8 §

Nämnd ska lämna de rapporter avseende utfall och prognoser, beslutade och föreslagna åtgärder som stadsledningskontoret eller revisionskontoret begär.

Bilaga 8:4

Förändringar från budget 2011 är synliga med ändringsmarkeringar

Resultatenheter

9 §

Huvudregeln är att respektive nämnd beslutar om nya resultatenheter inrättas, förändras eller avvecklas i samband med nämndens ordinarie verksamhetsplan. Nämnden ska i denna definiera vilka enheter som ska utgöra resultatenheter och hur resultatet ska mätas. Samtliga resultatenheter anmäls till kommunstyrelsen i samband med ärendet Avstämning av mål och budget. Varje nämnd har ansvar för att utforma interna överenskommelser med sina resultatenheter.

Borttaget: nämndernas verksamhetsplaner

För att skapa ett trovärdigt och långsiktigt stabilt system, bör nämnden inte upphäva eller förändra förutsättningarna för resultatenheterna under året. Det är viktigt att göra en helhetsbedömning, då en förändring av en resultatenhet kan påverka andra resultatenheter. Enheterna ska verka i enlighet med gjorda överenskommelser.

Nämnden kan endast i undantagsfall upphäva eller förändra förutsättningarna under pågående år. Detta gäller då resultatenheten inte har verkat eller kunnat verka i enlighet med gjorda överenskommelser och detta inte kunnat förutses i samband med upprättandet av verksamhetsplanen. Nämnden kan under vissa speciella förutsättningar, t.ex. om enheten genom upphandling i konkurrens övergår till s.k. intraprenad, korrigera sin verksamhetsplan med avseende på avvikelsen. Samråd ska alltid ske med stadsledningskontoret innan beslut tas om ändring. Ändring ska godkännas av kommunstyrelsen.

Resultatenheter ska föra över hela sitt resultat, både över- och underskott till följande år som uppkommer till följd av enhetens eget handlande, med maximalt 5 procent av enhetens bruttobudget för året. Resultatfonden får ha ett överskott med maximalt 10 procent av enhetens bruttobudget. En förutsättning för att resultatenheterna ska få föra över ett överskott är att åtaganden för enhetens verksamhet har uppfyllts.

Verksamhet som upphandlas i konkurrens med externa entreprenörer s.k. intraprenader ska överföra 100 procent av sina resultat för att säkerställa konkurrensneutralitet under den tid som överenskommelsen gäller.

Resultatenhet som avvecklats under innevarande år kan inte föra över resultat till nästkommande år. Enhetens utfall kommer därmed att ingå i nämndens samlade resultat för innevarande år.

Om en resultatenhet visar över- eller underskott som ska föras mellan åren ska nämnden i samband med bokslutet avsätta resultatet till en resultatfond. Uppkomna underskott ska täckas i samband med nästkommande års bokslut. Om underskottet inte har kunnat täckas under nästkommande år ska nämnden upplösa resultatenheten i samband med bokslut, varvid underskottet förs över till nästkommande år och övergår till nämnden. Ansvaret att täcka underskottet ligger därmed ytterst på nämnden. Om en resultatenhet har vidtagit åtgärder för att eliminera ett underskott men inte helt har lyckats med detta under nästkommande år kan resultatenheten få vara kvar efter kommunstyrelsens prövning av åtgärdernas trovärdighet.

Överfört överskott ska användas i verksamheten till kostnader av engångskaraktär och ej till löpande drift.

Nämnden ska i samband med sin budget/verksamhetsplan redovisa hur planerade över- eller underskott från föregående år avses behandlas.

Kommentar: Med över/underskott avses bättre/sämré resultat än budgeterat.

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar för resultatfonder.

Förändringar från budget 2011 är synliga med ändringsmarkeringar

Slutna redovisningsenheter**10 §**

Kommunfullmäktige beslutar i samband med budget vilka enheter som ska vara slutna redovisningsenheter. Enhetens verksamhet regleras i budget och i reglemente/instruktion. Slutna redovisningsenheter arbetar under bolagsliknande former men är inte egna juridiska personer.

För slutna redovisningsenheter gäller särskilda budget- och redovisningsprinciper. Enheten upprättar resultatbudget, investeringsbudget med förslag till finansiering samt balansbudget.

Kommunfullmäktige fastställer i budgeten kraven på enhetens resultat i form av avkastning som ska levereras till finansförvaltning eller ägartillskott som ska tillföras enheten från finansförvaltning. Kommunfullmäktige kan i anslutning till behandlingen av nämndens bokslut justera avkastningskrav eller ägartillskott. Övriga resultat balanseras som fritt eget kapital.

Nya investeringar finansieras via koncernkonto och belastas med stadens internränta. Samtliga anläggningstillgångars finansiering ska likaledes belastas med stadens internränta via koncernkonto.

Taxor, avgifter och nämndernas internprissättning**11 §**

Beslut om taxor, avgifter, prestationsrelaterade ersättningar till privata utförare (s.k. peng), investering, försäljning av mark och anläggningar samt andra ärenden, som anges i lag, fattas av kommunfullmäktige. För de verksamheter där kommunfullmäktige har beslutat om införande av pengsystem ska ersättningsnivåerna vara samma för alla utförare oavsett egen regi, entreprenad eller privat utförare. Vid köp och försäljning mellan stadsdelsnämnder ska de ersättningsnivåer som kommunfullmäktige beslutat om gälla, inga extra påslag ska göras.

Kommentar: Kommunfullmäktige kan ge uppdrag åt nämnd att besluta i sitt ställe i den omfattning som följer av kommunallagen.

Vid internprissättning mellan nämnder finns ett behov av grundläggande, för alla verksamheter gemensamma, principer. Dessa principer utgår från kommunallagens bestämmelser om självkostnad och stadens allmänna riktlinjer på området vid upphandling.

Köp av verksamhet inom staden behöver inte föregås av någon form av upphandling eftersom staden räknas som en juridisk person om än uppdelad på olika nämnder.

Kommunallagens bestämmelser om självkostnad bör vara styrande vid all prissättning. Enligt kommunallagen får priset för en vara eller en tjänst avse kostnaderna för enbart denna klart urskiljbara tjänst. Ett lägre pris på en tjänst får inte kompenseras med ett för högt pris på en annan tjänst.

En förutsättning för en effektiv hushållning med resurser är möjligheten till långsiktighet i nämndernas planering. Vid förändring av priset ska de nämnder som berörs informeras skyndsamt. Eventuellt kan förändringar av väsentlig natur ske under året till följd av beslut i kommunfullmäktige eller av kommunstyrelsen som kan påkalla behov av förändrade priser. Prisförändringar under året ska alltid beslutas av nämnden och gälla för resterande del av budgetåret.

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar för nämndernas internprissättning.

Bilaga 8:6

Förändringar från budget 2011 är synliga med ändringsmarkeringar

2 kap REDOVISNING

Stadsledningskontoret utfärdar anvisningar för tillämpningen av reglerna i detta kapitel.

Kommunal redovisningslag

1 §

Stadens nämnder ska tillämpa lag (1997:614) om kommunal redovisning och reglerna i detta kapitel.

Nämndens löpande redovisning

2 §

Nämnden ansvarar för att fullständiga räkenskaper fortlöpande förs över förvaltningens verksamhet i enlighet med den kommunala redovisningslagen och reglerna för ekonomisk förvaltning samt utfärdade anvisningar.

Borttaget: Förvaltningschefen

Borttaget: ska se till

Nämnden ansvarar vidare för att förvaltningen tillämpar det löne- och redovisningssystem som kommunstyrelsen beslutat om.

Borttaget: Förvaltningschefen

Servicenämnden svarar för löne- och ekonomiadministrationen enligt av kommunstyrelsen beslutat gränssnitt. Förändringar i gränssnitt fastställs av kommunstyrelsen.

Interna köp och försäljningar inom en nämnd får inte öka nämndens omslutning.

Nämnden utfärdar anvisningar för redovisningen inom nämndens resultatenheter.

Borttaget: Förvaltningschefen

3 §

Nämnden ska på uppmaning tillhandahålla kommunstyrelsen och stadsrevisionen, rapporter och ekonomiska uppgifter.

Borttaget: Förvaltningschefen

Borttaget: stadsledningskontoret

Borttaget: ionskontoret

Borttaget: revisionen

Nämndens bokslut och verksamhetsberättelse

4 §

Nämnden ansvarar för att räkenskaperna avslutas snarast efter räkenskapsårets utgång och att förslag till bokslut upprättas. Varje nämnd ska snarast efter årets slut fastställa bokslut för varje redovisningsenhet med en budget som fastställs av kommunfullmäktige och därefter inom tid och sätt som kommunstyrelsen bestämmer insända bokslutsärendet till stadsledningskontoret. Förslag till eventuella dispositioner med anledning av årets resultat ska lämnas till kommunstyrelsen.

Borttaget: Förvaltningschefen

Borttaget: ska

Borttaget: se till att räkenskaperna avslutas och

Borttaget: upprätta

Slutna redovisningsenheters resultat ska, med undantag för avkastning och eventuella ägartillskott, balanseras som fritt eget kapital.

Dispositioner som sammanhänger med resultatenheter anmäls i enlighet med detta reglemente 1 kap. 6 b §.

För nämnd ska budgetavräkning, resultaträkning och balansräkning ingå i bokslutet.

Borttaget: ,

Borttaget: och kassaflödesanalys

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar för specifikationer till balansräkningen samt avstämning av interna mellanhavanden.

5 §

Varje nämnd ska årligen avge en verksamhetsberättelse med redogörelse för sin verksamhet under närmast föregående räkenskapsår. Till berättelsen ska nämndens bokslut med noter till stora förändringar bifogas.

Förändringar från budget 2011 är synliga med ändringsmarkeringar

Verksamhetsberättelsen ska innehålla en beskrivning av årets verksamhet utifrån resultaträkningen/budgetavräkningen, måluppfyllelse, indikatorer och nyckeltal för nämndens verksamhet och en jämförelse med föregående räkenskapsår. Vidare ska verksamhetsberättelsen innehålla en redogörelse för mer betydande avvikelser från mål, indikatorer, riktlinjer och anslagsvillkor som angivits i budgeten samt förslag till dispositioner.

Nämnd och bolag ska särskilt redovisa pågående och avslutade investeringsprojekt i samband med nämndens verksamhetsberättelse för respektive år. Detta gäller även andra stora projekt.

Borttaget: en

I verksamhetsberättelsen ska nämnden redovisa hur den fullgjort sådana uppdrag som kommunfullmäktige har lämnat till den med stöd av 3 kap 10 § första stycket och 3 kap 12 § kommunallagen. Redovisningen ska lämnas i den omfattning som närmare kan anges i nämndernas reglemente och i enlighet med anvisningar från stadsledningskontoret. Verksamhetsberättelsen ska i övrigt innehålla en beskrivning av hur fullmäktiges beslut om nämndens verksamhet efterlevts och hur nämnden bedrivit verksamheten.

Kompletterande anvisningar för verksamhetsberättelsen utfärdas av stadsledningskontoret.

Borttaget: Förvaltningschefen ska utforma förslag till verksamhetsberättelse.

Berättelsen ska, enligt fastställd tidplan, överlämnas till revisorerna för beredning av frågan om ansvarsfrihet för nämnden.

Nämndens verksamhetsberättelse och revisionsberättelse lämnas till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige beslutar om ansvarsfrihet ska beviljas för nämnden.

Stadens huvudbokslut och årsredovisning**6 §**

Stadens huvudbokslut är en sammanställning av de nämndvisa boksluten. Kommunstyrelsen ansvarar för att huvudbokslutet upprättas och redovisas i stadens årsredovisning.

Borttaget: H

Borttaget: av stadsledningskontoret

Årsredovisningen upprättas i enlighet med den kommunala redovisningslagen och med iakttagande av god redovisningssed. Årsredovisningen ska i enlighet med den kommunala redovisningslagen innehålla en sammanställd redovisning som, utöver staden, även omfattar övriga juridiska personer där staden har ett röstetal på minst 20 procent. Uppllysning ska lämnas om flöden mellan de olika ingående juridiska personerna. Stiftelser omfattas inte av regeln.

I årsredovisningen ska redovisas stadens åtaganden gentemot andra samägda företag där stadens röstandelar understiger 20 procent. Även av staden använda entreprenader och verksamhetsstiftelser ska redovisas.

Årsredovisningen ska överlämnas till revisorerna för beredning av frågan om ansvarsfrihet före kommunfullmäktiges behandling av den.

Årsredovisningen ska överlämnas till kommunfullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Bilaga 8:8

Förändringar från budget 2011 är synliga med ändringsmarkeringar

Delårsrapport

7 §

Kommunstyrelsen ansvarar för att en delårsrapport, årligen sammanställs. Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret. Delårsrapporten ska upprättas i enlighet med god redovisningssed. Underlag för delårsrapporten ska lämnas av nämnderna enligt anvisningar från stadsledningskontoret.

Borttaget: Stadsledningskontoret

Borttaget: ska

Borttaget: sammanställa

Borttaget: en delårsrapport

Stadsledningskontoret utfärdar kompletterande anvisningar för delårsrapporter.

Anläggningstillgångar

8 §

Med en investering avses all anläggningsverksamhet, inklusive om- och tillbyggnad, som medför standardhöjning och reinvestering samt anskaffning av utrustning till ett värde av ett prisbasbelopp eller därutöver med en ekonomisk livslängd på tre år eller mer.

9 §

Varje nämnd ansvarar för att det fortlöpande förs ett register över nämndens anläggningstillgångar.

10 §

Anläggningstillgångar ska årligen belastas med kapitalkostnader. Räntesatsen för interna ränteersättningar fastställs årligen i samband med budget.

11 §

Vid försäljning och köp av anläggningstillgångar gäller, som huvudregel, att transaktionen hänförs till dagen för tillträdet.

När planer finns på försäljning av kommunal verksamhet, ska redovisningen för verksamheten, som avses avyttras, ordnas så att samtliga kostnader och intäkter kan särredovisas.

Vid försäljning av anläggningstillgångar i mark och fastigheter redovisas realisationsvinsten alternativt realisationsförlusten under kommunstyrelsens finansförvaltning.

Borttaget: finansförvaltning

Den nämnd som förvaltar tillgången redovisar en försäljningsinkomst som motsvarar det bokförda värdet på den försålda tillgången. Nämnden ersätts av kommunstyrelsen för verifierade externa försäljningskostnader.

Borttaget: Förvaltningen

Borttaget: finansförvaltning

Vid försäljning av goodwill-värde redovisas realisationsvinsten alternativt realisationsförlusten under kommunstyrelsens finansförvaltning.

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar för redovisning av investeringar, praktisk investeringsredovisning och investeringsinkomster.

Dokumentation av ekonomisystem, kontoplan m.m.

12 §

Kommunstyrelsen ansvarar för att det årligen upprättas en beskrivning över tillämpade förvaltningsgemensamma delar av ekonomisystemet i enlighet med den kommunala redovisningslagen (gemensam ekonomimodell).

Borttaget: Stadsledningskontoret ska

Nämnden ansvarar för att det årligen upprättas en beskrivning över förvaltningsspecifika delar av ekonomisystemet.

Borttaget: Förvaltningschefen

Borttaget: ska

Kommunstyrelsen utfärdar årligen Centrala krav för kodplan (omfattande kontoplan, verksamhetskoder och motparter).

Borttaget: Stadsledningskontoret

Förändringar från budget 2011 är synliga med ändringsmarkeringar

3 kap PENNINGHANTERING och VÄRDEHANDLINGAR

Stadsledningskontoret utfärdar anvisningar för tillämpningen av regler för penninghantering och värdehandlingar samt för finansiella redovisningsprinciper.

Borttaget: följande

Uppbörd och inkomstkontroll**1 §**

Varje nämnd ansvarar inom sitt verksamhetsområde för uppbörd, kontroll och redovisning av stadens pengar.

Nämnden ansvarar för att inbetalda pengar omedelbart sätts in på anvisat bank- eller plusgirokonto och i övrigt använder sig av anvisade förmedlingstjänster för betalningsströmmar.

Borttaget: Förvaltningschefen

Borttaget: ska se till

Borttaget: ett

Borttaget: som stadsledningskontoret har anvisat

Vad som stadgats ovan gäller även för pengar som staden får och har hand om för annans räkning.

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar för egna medel.

Fakturering, krav och inkasso**2 §**

Varje nämnd ansvarar för sin fakturering och krav- och inkassoverksamhet.

1. Fakturering

Räkningar ska snarast möjligt skrivas ut och föras upp i kundreskontran.

2. Krav och inkasso

- a) En fordran anses som osäker om kunden inte betalat den, då betalningstiden enligt inkassokravet löpt ut. En osäker fordran ska bokföras som en befarad kundförlust.
- b) En osäker fordran ska skrivas ned i bokföringen då alla inkassoåtgärder vidtagits och senast efter ett år. En fordran som uppenbarligen inte kommer att kunna drivas in kan skrivas av direkt utan att först bokföras som osäker. Om åtgärder avseende en fordran är vidtagna i stadens ekonomisystem skrivs fordran ned först när åtgärderna är avslutade (tex pågående avbetalningsplan) Nämnd eller delegat beslutar om avskrivning av fordran. Avskrivning av fordran ska bokföras som en konstaterad kundförlust.
- c) Indrivning av en fordran får avbrytas om ytterligare indrivningsförsök är utsiktslösa eller inte är försvarliga med hänsyn till kostnaderna och inte krävs ur allmän synpunkt.

Borttaget: av

3. Överlåtande av krav och inkassoverksamhet

Stadens nämnder ska anlita det inkassoföretag som staden centralupphandlat för kravverksamhet. Ett sådant uppdrag får inte innefatta överlåtelse av fordringar.

Inkassoföretaget utför enbart de nödvändiga krav- och inkassoåtgärderna medan respektive nämnd behåller beslutanderätten i alla ärenden.

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar för fakturering, krav och inkasso.

Leasing**3 §**

Nämnd eller bolag får ingå avtal om operationell leasing av utrustning i de fall avtalet innebär en lägre kostnad för staden, sett över utrustningens hela ekonomiska livslängd, än om utrustningen anskaffats genom köp. Hyra/leasing kan vara en ofördelaktig finansieringsform jämfört med andra tillgängliga finansieringsformer. Kostnaderna för hyra/leasing ska därför jämföras med kostnaderna för köp.

Bilaga 8:10

Förändringar från budget 2011 är synliga med ändringsmarkeringar

Om det samlade värdet av framtida betalningsförpliktelser inte kan anses ringa i förhållande till nämndens balansomslutning, eller om dessa betalningsförpliktelser överskrider av ekonomiutskottet fastställd beloppsgräns ska de underställas kommunstyrelsen.

Borttaget: tillställas

Borttaget: ekonomiutskottet

Alla avtal om hyra eller hyrköp (leasing) i syfte att endast finna en alternativ finansieringsform ska underställas kommunstyrelsen.

Borttaget: tillställas

Borttaget: ekonomiutskottet

Vad som sägs ovan gäller även avtal med annan rubricering, men med verklig innebörd av hyra, hyrköp eller leasing.

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar för redovisning av leasingavtal.

Kontroll och attest

4 §

Omfattning och definition

Paragrafen gäller för stadens samtliga ekonomiska händelser, inklusive interna transaktioner samt medel som staden ålagt eller åtagit sig att förvalta eller förmedla. Med ekonomiska transaktioner avses bokföringsposter i stadens samtliga bokföringssystem som omfattas av lagen om kommunal redovisning.

Attest innebär att intyga att kontroll utförts utan anmärkning. Kontroll utförs av kontrollansvarig (tidigare attestant).

Syfte

Syftet med reglerna för kontroll av ekonomiska händelser är att säkerställa att transaktioner som bokförs är korrekta avseende:

<i>Prestation</i>	Att varan eller tjänsten har levererats till eller från staden och/eller att transaktionen i övrigt stämmer med avtalade villkor.
<i>Bokföringsunderlag</i>	Att verifikationen uppfyller kraven i den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.
<i>Betalningsvillkor</i>	Att betalning sker vid rätt tidpunkt.
<i>Bokföringstidpunkt</i>	Att bokföring sker vid rätt tidpunkt och i rätt redovisningsperiod.
<i>Kontering</i>	Att transaktionen är rätt konterad.
<i>Beslut</i>	Att transaktionen överensstämmer med beslut av behörig beslutsfattare.

Kommentar: För stadens gällande betalningsvillkor se stadsledningskontorets anvisningar till "Regler för ekonomisk förvaltning" kapitel 3.

Ansvar

Kommunstyrelsen ansvarar för utfärdandet av för staden gemensamma anvisningar till denna paragraf. Kommunstyrelsen ansvarar också för övergripande uppföljning av dessa anvisningar.

Stadens nämnder ansvarar för att fastställa regler och anvisningar för kontroll och attest. Nämnderna kan till regler för kontroll och attest enligt § 4 och 5 besluta om kompletteringar för sitt verksamhetsområde.

Varje nämnd utser kontrollansvariga (tidigare attestanter) samt ersättare för dessa. Kontrollansvar knyts till person eller befattning och kopplas till kodplan med angivande av eventuella begränsningar. Varje nämnd svarar för att det upprätthålls aktuella förteckningar över utsedda kontrollansvariga (tidigare attestanter).

Förändringar från budget 2011 är synliga med ändringsmarkeringar

Förvaltningschefen ansvarar för att vid behov aktualisera beslut om kontrollansvariga (tidigare attestanter). Förvaltningschefen ansvarar inom nämndens verksamhetsområde för att handläggarna är informerade om reglerna och anvisningarnas innebörd. Nämnden kan genom beslut om delegation ge ansvaret till fler befattningshavare än förvaltningschefen. En sådan delegation ska omfatta högst fem befattningshavare. Detta ska framgå av nämndens delegationsordning.

Kontrollansvarigas (tidigare attestanternas) ansvar är att tillämpa fastställda anvisningar samt när brister upptäcks rapportera dessa till närmast överordnad chef. annan överordnad eller till ansvarig för intern kontroll. Det åligger förvaltningschefen eller annan delegat att ansvara för att samtliga kontrollansvariga är informerade om rapporteringsvägar vid brister.

Borttaget: eller

Kontroller

Följande kontrollmoment (tidigare attest) finns i staden. Kontrollerna ska i tillämpliga fall utföras.

<i>Prestation</i>	Vara eller tjänst har mottagits eller levererats.
<i>Kvalitet</i>	Mottagen eller levererad tjänst håller avtalad kvalitet.
<i>Pris</i>	Pris överensstämmer med avtal, taxa, bidragsregler eller beställning.
<i>Villkor</i>	Betalningsvillkor m.m. är uppfyllda.
<i>Beslut</i>	Behöriga beslut finns.
<i>Behörighet</i>	Nödvändiga kontroller (attester) har skett av behöriga personer.
<i>Kontering</i>	Konteringen är korrekt.
<i>Formalia</i>	Verifikationen uppfyller krav enligt lagstiftningen.

Kontrollernas utformning

Kontrollåtgärderna ska utformas så att den interna kontrollen inom respektive nämnd är tillräcklig och att kontrollkostnaden står i rimlig proportion till riskerna. Vid utformningen av kontrollåtgärderna ska följande krav beaktas:

<i>Ansvarsfördelning</i>	Ansvarsfördelningen ska vara tydlig. Ingen person ska ensam hantera en transaktion från början till slut.
<i>Kompetens</i>	Den som har rollen att utföra en kontrollåtgärd ska ha kompetens för uppgiften.
<i>Integritet</i>	Den som utför kontroll av en annans persons transaktioner ska ha en självständig ställning gentemot den kontrollerade.
<i>Jäv</i>	Den som utför kontrollen får ej kontrollera in- och utbetalningar till sig själv eller närstående. Detsamma gäller utgifter av personlig karaktär. Detta innefattar också bolag och föreningar där den kontrollansvarige eller närstående har ägarintressen eller ingår i ledningen.
<i>Dokumentation</i>	Vidtagna kontrollåtgärder (attester) ska dokumenteras på ändamålsenligt sätt.
<i>Kontrollordning</i>	De olika kontrollmomenten ska utföras i en logisk ordning så att effekten av en tidigare kontrollåtgärd inte förtas av en senare kontrollåtgärd.

Genomförda kontroller

Obligatoriska manuella kontroller som utförts med godkänt resultat ska dokumenteras genom attest. Attest dokumenteras i enlighet med anvisningarna. Maskinellt utförda kontroller ska framgå av systemdokumentation och behandlingshistorik. Om kontrollansvarig (tidigare attestant) ej kan godkänna en ekonomisk transaktion ska den som beslutat om transaktionen underrättas. Kan inte rättelse uppnås ska underrättelse ske enligt fastställd rutin.

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar för kontroll, attest samt begäran om utbetalningar av pengar.

Bilaga 8:12

Förändringar från budget 2011 är synliga med ändringsmarkeringar

Begäran om utbetalning av pengar

5 §

Varje nämnd ska utse person med befogenhet att på nämndens vägnar beordra utbetalning av pengar. Nämnden ska ge denna befogenhet till förvaltningschefen samt till förvaltningschefen för serviceförvaltningen.

Förvaltningschefen ska utse ett lämpligt antal ställföreträdare med befogenhet att begära utbetalning av pengar. Rätten att begära utbetalning av pengar ska ges till namngivna personer. Person med rätt att begära utbetalning av pengar ska innan sådan begäran säkerställa att nödvändiga kontroller har skett av behöriga personer (behörighetskontroll).

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar för kontroll, attest samt begäran om utbetalningar av pengar.

Förskottskassa m.m.

6 §

Kommunstyrelsen beslutar på nämndens begäran om limit för förskottskassa.

Nämnden ansvarar för att förvaltningschefen utser person med ansvar för förskottskassan.

Förvaltningschefen ska se till att utnyttjandet av förskottskassan redovisas och kontrolleras enligt gällande regler och anvisningar.

Förvaltningschefen kan fördela förskottskassan på flera underförskottskassor. Summan av underförskottskassorna får inte överstiga förskottskassans limit. Underförskottskassorna ska redovisas, kontrolleras och inventeras enligt gällande regler och anvisningar.

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar för förskottskassor.

Betalkort

7 §

Se kommunstyrelsens policy avseende betalkort.

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar för betalkort.

Utbetalning

8 §

Kommunstyrelsen svarar för alla utbetalningar om kommunstyrelsen inte medgett undantag och att stadsledningskontoret verkställer stadens utbetalningar.

Likviditetshantering

9 §

Kommunstyrelsen ansvarar för stadens likviditetshantering, upplåning och skuldförvaltning, utlåning samt tecknande av stadens borgen i enlighet med vad som föreskrivits i instruktionen för stadsledningskontoret och i Stockholms stads finansiella policy samt i andra beslut av kommunfullmäktige.

Nämnden ska på anmodan av kommunstyrelsen upprätta en likviditetsprognos.

Förvaring av värdehandlingar

10 §

Nämnden svarar för att värdehandlingar förtecknas och förvaras tillfredsställande. Nämnden kan anlita stadsledningskontoret för förvaring av värdehandlingar, som nämnd innehar för stadens räkning.

Borttaget: Förvaltningschefen

Borttaget: ska

Borttaget: .

Borttaget: S

Borttaget: ska verkställa

Borttaget: Förvaltningschefen

Borttaget: stadsledningskontoret

Borttaget: och lämna in den till kontoret

Borttaget: Förvaltningschef

Borttaget: Förvaltning

Förändringar från budget 2011 är synliga med ändringsmarkeringar

4 kap UPPHANDLING

Stadsledningskontoret utfärdar anvisningar för tillämpningen av reglerna i detta kapitel.

Övergripande**1 §**

Stadens nämnder ska tillämpa lag om offentlig upphandling (LOU 2007:1091) samt de lagar som kompletterar eller ersätter denna lag, liksom nedan angivna regler, samt av kommunfullmäktige beslutad konkurrens- respektive upphandlingspolicy samt till ovannämnda dokument tillhörande anvisningar.

2 §

Följande begrepp används nedan och i övriga inom staden styrande dokument på upphandlingsområdet:

Upphandling

Som upphandling räknas en transaktion som innebär ömsesidiga ekonomiska förpliktelser för de inblandade parterna. Som ekonomisk förpliktelse räknas motprestation såsom ekonomisk ersättning, arbetsinsats eller upplåtelse av någon annan slags nytthet. Exempel på upphandling är köp av en vara, tjänst, verksamhet eller entreprenad, liksom ingående av samarbetsavtal. Även hyra och leasing av varor faller under begreppet upphandling.

Upphandlande myndighet

Den beslutande församling som ansvarar för att anskaffning sker i enlighet med lag, regler och policy. Utgörs inom staden av nämnd respektive bolag.

Lokal upphandling

Upphandling som utförs av en upphandlande myndighet för att lösa behovet av en viss vara eller tjänst inom nämnden.

Gemensam upphandling

Upphandling som genom samverkan mellan två eller flera nämnder genomförs för att lösa behov inom samtliga deltagande nämnders ansvarsområde. Deltagande i sådan upphandling är frivillig och beslutas av respektive nämnd eller tjänsteman inom nämnden som med stöd av delegation äger fatta sådant beslut.

Central upphandling

Upphandling där samtliga nämnders ansvar för upphandling överförs till en nämnd som i enlighet med beslut i kommunfullmäktige genomför upphandling för hela stadens behov. Deltagande i central upphandling är tvingande för stadens nämnder såvida fullmäktige inte beslutat om undantag för viss nämnd. Stadens bolag deltar efter inbjudan i central upphandling som i gemensam upphandling.

Ramavtal

Med ramavtal avses ett avtal som ingås mellan en eller flera upphandlande myndigheter och en eller flera leverantörer i syfte att fastställa villkoren för senare tilldelning av kontrakt under en given tidsperiod.

Avrop

Inköp/beställning som görs med grund i ramavtal benämns avrop.

Direktupphandling**3 §**

Direktupphandling definieras i LOU och får endast användas under de omständigheter som föreskrivs där. Kommunstyrelsen utfärdar och beslutar om de riktlinjer som ska gälla för direktupphandling.

Bilaga 8:14

Förändringar från budget 2011 är synliga med ändringsmarkeringar

Direktupphandling får normalt inte förekomma på områden där ramavtal finns.

Utöver kommunstyrelsens riktlinjer kan stadsledningskontoret utfärda anvisningar för rutiner kring direktupphandling.

Ramavtal

4 §

Ramavtal får användas på områden där det är till gagn för konkurrensen och för stadens ekonomiska och verksamhetsmässiga intressen.

Av förfrågningsunderlaget ska framgå hur tilldelning av kontrakt kommer att ske inom ramavtalet.

Ramavtal ska i första hand följas av exklusivitet. Detta innebär att om en nämnd genomfört eller deltagit i ramavtalsupphandling ska nämnden inte teckna andra avtal avseende samma vara eller tjänst att gälla under ramavtalets avtalstid (s k avtalstrohet ska gälla). Om ramavtal inte avses innebära exklusivitet ska detta tydligt framgå av såväl avtal som förfrågningsunderlag.

Dokumentation

5 §

Information om alla beställningar som görs genom avrop eller upphandling ska dokumenteras. Kraven på dokumentation styrs dels av lag, dels av stadens behov av att kunna analysera och förklara sitt agerande i upphandlingsärenden.

Grundregeln är att alla beslut om genomförande av upphandling, direktupphandling eller avrop ska dokumenteras på ett sådant sätt att det framgår vem som fattat beslutet, i vilket syfte samt det ungefärliga värdet av den gjorda beställningen. Utöver detta ska dokumentation upprättas i enlighet med vad reglerna för respektive upphandlingsförfarande kräver.

Stadsledningskontoret ska utfärda anvisningar och råd kring hanteringen av handlingar i upphandlingsärenden.

Vad gäller gallring ska de av stadsarkivet utfärdade gallringsbesluten följas.

Systemstöd för inköp

6 §

Stadsledningskontoret har rätt att utfärda anvisningar kring beställningar via elektroniskt inköpsstöd.

5 kap DONATIONSMEDEL

Mottagande av donation

1 §

Mottagande av donation ska underställas kommunfullmäktige för prövning då det är fråga om ett stiftelseförordnande. Även gåva ska underställas kommunfullmäktige när gåvans värde överstiger 500 000 kr. I övriga fall beslutar respektive nämnd.

Borttaget: efter förslag från förvaltningschef

Placering av fondtillgång

2 §

Tillgångar tillhörande stadens anknutna stiftelser ska placeras i enlighet med av kommunstyrelsen beslutade placeringsföreskrifter.

Förändringar från budget 2011 är synliga med ändringsmarkeringar

Förvaltning av fondtillgång**3 §**

Förvaltas fond eller stiftelse av nämnd ska denna anlita kommunstyrelsen för handhavande av fondens eller stiftelsens tillgångar i den mån stiftelseförordnandet inte föreskriver annat.

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar för donationer och gåvor.

6 kap INTERN KONTROLL

Nämnderna ska enligt kommunallagen 6 kap. 7 § var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnderna ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma gäller när värden av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 3 kap. 16 § har lämnats över till någon annan.

Revisorernas uppgift är enligt kommunallagen 9 kap. 9 § att pröva om bl.a. den kontroll som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar för nämndernas interna kontroll av följande regler.

1 §

Den interna kontrollen inom en nämnd ska bygga på en helhetssyn på den kommunala verksamheten. Detta betyder att den ska omfatta mål och strategier, styrning och uppföljning samt skydd av tillgångar. Inom dessa områden ska det finnas inbyggda uppföljnings- och kontrollsystem som säkrar en effektiv förvaltning och förebygger allvarliga fel eller förluster.

Nämnd ansvarar för att ett system för intern kontroll upprättas inom respektive verksamhetsområde med övergripande riktlinjer, regler och anvisningar i syfte att säkerställa att

- verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt
- lagar, avtal och andra för nämnden gällande regler, föreskrifter och beslut följs
- anskaffningen och användningen av resurser är effektiv och ändamålsenlig
- stadens tillgångar skyddas
- redovisningen och uppföljningen av verksamhet och ekonomi är rättvisande, tillförlitlig och ändamålsenlig samt att
- säkerheten i redovisningsrutiner, administrativa rutiner och IT-system är tillfredsställande.

Nämnden ansvarar för att internt kontrollsystem för nämnden upprättas och ska tillse att konkreta regler och anvisningar utformas för att upprätthålla en god intern kontroll inom alla verksamhetsområden.

Verksamhetsansvariga chefer på olika nivåer i organisationen ska bidra till utformningen av konkreta regler och anvisningar för en god intern kontroll inom sina verksamhetsområden och ska informera övriga anställda om reglernas och anvisningarnas innebörd.

Samtliga anställda är skyldiga att följa gällande regler och anvisningar för intern kontroll.

2 §

Nämnd ska årligen fastställa en internkontrollplan för att följa upp att det interna kontrollsystemet fungerar tillfredsställande inom nämndens verksamhetsområden. Utifrån en risk- och väsentlighetsanalys ska nämnden välja ut ett antal områden/rutiner som ska granskas särskilt under

Borttaget: i samråd med revisionskontoret

Borttaget: Förvaltningschef

Borttaget: ska upprätta

Borttaget: förslag till

Bilaga 8:16

Förändringar från budget 2011 är synliga med ändringsmarkeringar

verksamhetsåret för att verifiera att mål uppnås samt att riktlinjer och fastlagda kontroller upprätthålls/genomförs.

Förvaltningschef ska tillse att en risk- och väsentlighetsanalys genomförs och dokumenteras och med denna som underlag upprätta förslag till intern-kontrollplan för nämnden.

3 §

Nämnd ska försäkra sig om att internkontrollplanen genomförs och vid behov vidta åtgärder som säkerställer att den interna kontrollen är tillräcklig.

Förvaltningschef ska regelbundet rapportera till nämnden om hur intern-kontrollplanen genomförs, hur den interna kontrollen fungerar samt föreslå nämnden erforderliga åtgärder för att säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig.

Brister i den interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till närmast överordnad.

Vid misstanke om brott av förmögenhetsrättslig karaktär ska nämnden utan oskäligt dröjsmål vidta åtgärder. Förvaltningschef ska omgående informera nämnden och revisionskontoret om det hos förvaltningen uppdagas förhållanden som medför misstanke om att sådant brott föreligger. Förvaltningschef ska också tillse att nämnden och revisionskontoret informeras om de åtgärder som vidtas.

7 kap LOKALER

1 §

Nämnder och bolag ska i första hand hyra lokaler av staden eller stadens egna fastighetsbolag.

2 §

Beslut om inhyrningar av lokaler och lägenheter kan medföra bindning av stora kostnader under lång tid för staden. Vid högre hyresnivåer, och/eller långa hyrestider, ska inhyrningar godkännas av kommunstyrelsens ekonomiutskott. Detta gäller även om en fastighetsförvaltande nämnd är hyresvärd.

3 §

För att få en effektiv hantering av lokalärenden som ska godkännas av kommunstyrelsen och kommunstyrelsens ekonomiutskott ska alltid samråd ske med kommunstyrelsen, genom stadsledningskontoret, innan beslut fattas i egen nämnd. Genomfört samråd ska redovisas i underlaget och är en förutsättning för vidare beredning av ärendet.

4 §

I stadens ramavtal med SISAB och Micasa regleras hur kapitalkostnaderna årligen ska bestämmas. Räntan beräknas utifrån stadens internräntan plus omkostnadsersättning. Samtliga räntekostnader mellan staden och stadens samtliga bolag, rörande hyrestillägg för lokalanpassningar, ska beräknas till motsvarande ränta.

5 §

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisningar för lokalfrågor.

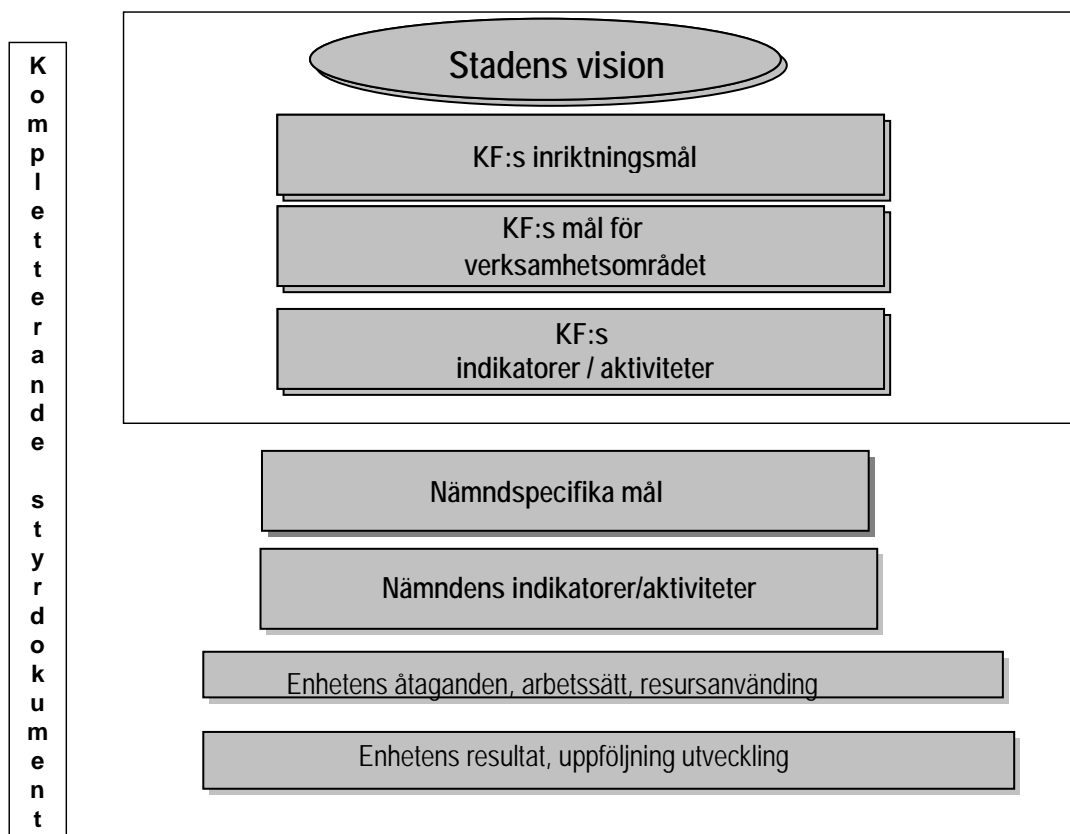
Stadens ledning och styrning

Vision 2030 är den gemensamma långsiktiga visionen om hur staden ska utvecklas och redovisar stadens långsiktiga mål, vilka utmaningar staden står inför, samt strategier för en långsiktig och hållbar utveckling.

Kommunfullmäktige fastställer budget för staden. Budgeten är överordnad och styrande för stadens alla verksamheter. Övriga styrdokument har att förhålla sig till denna. Utifrån de mål som kommunfullmäktige fastställer i budgeten finns styrdokument inom olika områden. I stadens budget fastställer kommunfullmäktige inriktningsmål, mål för verksamhetsområdet, indikatorer som mäter måluppfyllelsen samt aktiviteter som ska bidra till att målen uppfylls.

Stadens system för integrerad ledning och uppföljning av verksamhet och ekonomi, ILS se bild nedan, omfattar hela koncernen Stockholms stad. Det innebär att ILS gäller för såväl nämndernas och bolagens verksamheter. ILS-webb är det huvudsakliga verktyget för att styra mot och följa upp kommunfullmäktiges mål genom kommunfullmäktiges indikatorer och aktiviteter. Uppföljning av program och riktlinjer inordnas i budgeten genom indikatorer och aktiviteter. Därigenom följs programmen upp tillsammans med uppföljningen av nämnders och bolags ekonomi och verksamhet. Programmen är övergripande och långsiktiga därav följer att de övergripande målen som anges i programmen kan sträcka sig över mandatperioder men att aktiviteter och indikatorer kan komma att förändras utifrån förändringar av budgetens inriktning

Stadens styrning enligt ILS



Stadens vision

Är det dokument som samlat redovisar stadens långsiktiga mål, vilka utmaningar staden står inför och strategier för en långsiktig hållbar utveckling. Tidsperspektivet är långsiktigt.

Budget

Budgeten är det övergripande och överordnande styrdokumentet för stadens nämnder och bolag. I den läggs följande fast:

- kommunfullmäktiges inriktningsmål
- kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet
- kommunfullmäktiges indikatorer
- kommunfullmäktiges obligatoriska nämndindikatorer
- kommunfullmäktiges aktiviteter

Tidsperspektivet är treårigt med fokus på budgetåret.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Kommunfullmäktiges inriktningsmål är verksamhetsövergripande och tydliggör vad som är viktigt att nämnder och bolag uppfyller. Tidsperspektivet är en mandatperiod.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet konkretiserar inriktningsmålen för de olika verksamheter som bedrivs i staden. Tidsperspektivet är flerårigt.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer fastställs i budgeten. De mäter i vad mån nämnder och bolag uppfyller KF:s mål. För varje indikator fastställer kommunfullmäktige ett årsmål. Kommunfullmäktiges årsmål för indikatorerna avser det målvärde kommunfullmäktige har för hela staden. Nämnderna och bolagen fastställer nämndens/bolagets årsmål för kommunfullmäktiges indikatorer.

Kommunfullmäktiges obligatoriska nämnd/bolags indikatorer

Kommunfullmäktige kan besluta om nämnd/bolags indikatorer som är obligatoriska för respektive nämnd/bolag att följa upp. Dessa redovisas i nämndens verksamhetsberättelse som lämnas till kommunfullmäktige. Till varje obligatorisk nämnd/bolags indikator fastställer nämnden ett årsmål.

Kommunfullmäktiges aktiviteter

En aktivitet är en riktad insats under en begränsad tidsperiod, under budgetåret. Aktiviteter tas fram för att bidra till måluppfyllelsen och ska ha start- och slutdatum samt en ansvarig nämnd. Aktiviteterna följs upp i tertialrapporterna och årsredovisningen med kommentarer på avvikelser. Aktiviteter är inte ordinarie arbetsätt för att genomföra nämndens eller bolagets uppdrag.

Övrig uppföljning

Nyckeltal

Kommunfullmäktige har beslutat om nyckeltal för stadens verksamheter. Dessa förändras inte över tid om inte synnerliga skäl föreligger. Nyckeltalen redovisas löpande och i samband med stadens årsredovisning.

Kompletterande uppgifter

Stadsledningskontoret begär in kompletterande uppgifter från nämnder och bolagen. Uppgifterna används för att fördjupa uppföljningen inom vissa områden.

Kompletterande styrdokument

Program

Program är måldokument som är långsiktiga och stadsövergripande. Programmen syftar inte till att slå fast detaljerade åtgärder, men kan innehålla förslag på aktiviteter och indikatorer samt metoder för hur programmets mål ska nås. Stadens nämnder och bolag ska följa de program som finns inom respektive verksamhetsområde. Kommunfullmäktige kan peka ut enskilda nämnder och bolagsstyrelser såsom uppföljningsansvariga för hela eller delar av program. I de fall uppföljningen av programmen ska integreras i ILS, ska nämnden eller bolagsstyrelsen fastställa indikatorer och aktiviteter i sina verksamhetsplaner.

Riktlinjer

Riktlinjer är en följd av ett fattat beslut i kommunfullmäktige och anger hur verksamheten ska agera för att nå kommunfullmäktiges mål.

För att skapa en enhetlighet i begrepp och benämningar av styrdokument har staden för avsikt att fortsättningsvis benämna styrdokument i termer av program eller riktlinjer. Det är i dagsläget svårt att definitionsmässigt se skillnaden mellan program, plan, policy och strategi. Dessa begrepp kommer därför att utgå. Framtida styrdokument som utarbetas och beslutas är antingen program eller riktlinjer utifrån de definitioner som beskrivs ovan.

Styrning och uppföljning på nämnd- och bolagsnivå

Nämndens/bolagets mål

Nämndens och bolagets nämndspecifika mål konkretiserar kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och beskriver vilket resultat som ska uppnås.

Nämndens/bolagets indikatorer

Nämnden och bolaget kan fastställa egna indikatorer för att mäta i vilken mån nämnden/bolaget uppfyller sitt mål.

Nämndens/bolagets aktiviteter

Aktiviteter tas fram för att bidra till måluppfyllelsen.

Risk- och väsentlighetsanalys

Nämndens ansvar för den interna kontrollen är styrt via kommunallagens 6 kap. 7 §. Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Nämnderna ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma

Bilaga 9:4

gäller när värden av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 3 kap. 16 § har lämnats över till någon annan.

Nämndens internkontrollarbete ska bestå av tre delar. Nämnden ska ha fastställt ett aktuellt system för internkontroll, årligen genomföra en risk- och väsentlighetsanalys samt utifrån denna fastställa en internkontrollplan. Risk- och väsentlighetsanalysen genomförs i två delar, dels utifrån kommunfullmäktiges indikatorer, dels utifrån de processer nämnden ansvarar för. I risk- och väsentlighetsanalysen uppskattar nämnden sannolikheten för att risken ska inträffa, väsentlighetsgraden av bedömda risker samt tar ställning till hur riskerna ska behandlas. Utifrån den genomförda risk- och väsentlighetsanalysen tar nämnden fram en aktuell internkontrollplan. Internkontrollplanen samt risk- och väsentlighetsanalysen fastställs i samband med verksamhetsplanen och följs upp i samband med verksamhetsberättelsen.

Risk- och väsentlighetsanalysen och internkontrollplanen redovisas i ILS-webb.

Styrning och uppföljning på enhetsnivå

Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska leda till att verksamheten utvecklas. Genom ett systematiskt kvalitetsarbete med tydliga åtaganden, arbetssätt och uppföljning av dessa får enheten svar på vad som leder till en effektiv resursanvändning och en utveckling av verksamheten.

Åtagande

Enheten konkretiserar nämndens mål genom egna åtaganden i enhetens verksamhetsplan. Åtagandena ska beakta brukarnas behov och efterfrågan. Åtagande är vad enheten åtar sig gentemot brukarna och nämnden. Åtagandena ska vara tydliga, fånga syftet med verksamheten, fokusera på väsentliga kvalitetsaspekter och rymmas inom enhetens ekonomiska ram. Innan de fastställs ska trovärdigheten i åtaganden bedömas av respektive nämnd eller förvaltningsledning. Åtagandena fastställs årligen.

Förväntat resultat

Till varje åtagande ska enheten beskriva det förväntade resultatet under året. Vad har enheten för målvärde/målbild, vilket tillstånd ska uppnås?

Arbetssätt

Enheterna måste ha tydliga arbetssätt som säkerställer att åtagandena uppfylls och de förväntade resultaten nås, en utveckling av kvaliteten i verksamheten och ett effektivt resursutnyttjande.

Resursanvändning

Användningen av resurserna ska vara effektiv för att nå åtagandena och de förväntade resultaten. Genom att utveckla arbetssätten och uppföljning av resultat används resurser såsom budget, lokaler, it-stöd, materialåtgång, medarbetarnas kompetens, energiförbrukning på bästa sätt. Det ska gå att mäta hur resurser används.

Uppföljning

Enheterna ska ha metoder för att löpande följa upp sitt arbete. Uppföljningen ger underlag för beslut om åtgärder när resultat visar att valda arbetssätt riskerar att försvåra att åtagandet nås. Uppföljningen ger underlag för att säkerställa att åtaganden och de förväntade resultaten uppnås samt att erfarenheter tas tillvara för lärande och utveckling. Enheten ska följa upp hur väl de lever upp till nämndens, åtaganden, arbetssätt, resursanvändning och ekonomiskt utfall.

Resultat och analys - utveckling

För all verksamhetsuppföljning och framgångsrik utveckling är det av yttersta vikt att regelbundet analysera sitt arbete och se i vad mån detta leder till en effektiv verksamhet med brukaren i fokus. För att kunna nå dit måste varje enhet säkerställa att de prioriterar rätt områden i förhållande till avsatt budget och befintliga resurser. Genom att ta fram tydliga underlag som visar vilka resultat som leder till måluppfyllelse uppnås en kunskap om vad som leder till en utveckling av verksamheten utifrån ett brukarperspektiv och vad som inte gör det. Denna kunskap underlättar för politiker och tjänstemän att utarbeta relevanta mål, åtaganden och kvalitetsgarantier, men även till att utveckla effektiva arbetssätt och ett optimalt resursutnyttjande. På sikt kan detta innebära en möjlighet för staden att kunna budgetera per mål. Analyser, inte enbart uppföljning, är grunden för en effektiv verksamhet.

Kvalitetsgarantier

Kvalitetsgarantier beskriver vad varje verksamhet åtar sig gentemot brukare/kunder och vad de åtar sig att göra för att genomföra dem. Kvalitetsgarantierna kan underlätta dialogen med brukarna/kunderna, vilka sedan ta ställning till hur verksamheten fungerar och engagera sig i att förbättra den. Kvalitetsgarantierna visar samlat enhetens verksamhetsidé, åtaganden och rutiner för att hantera synpunkter och klagomål och beslutas tillsammans med enhetens verksamhetsplan.

Dialog

Stadens nämnder ska ha en strukturerad dialog i organisationen om enheternas arbete med åtaganden, kvalitetsgarantier, förväntat resultat, arbetssätt, resursanvändning, uppföljning, utveckling och analys kopplade till nämndens mål.

Kommunstyrelsen ska ha en strukturerad dialog med nämnderna om utformning och uppföljning av nämndernas mål kopplade till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Stadsövergripande styrdokument

Område	Styrdokument	Antagen av	Beslutsdatum	Diarienummer/ Utlåtande	Kommentar
Barn, ungdom och utbildning					
	Stockholms stads förskoleplan, en förskola i världsklass	KF	2009-03-09	321-1949/2008/ 2009:29	Kvarstår
	Skolplan för Stockholms stad	KF	2008-06-16	322-858/2008/ 2008:121	Kvarstår
Ekonomi					
	Försäkringspolicy för Stockholms stad	KF	2004-03-01	009-4489/2003 2004:22	Kvarstår
	Styrning och uppföljning av investeringar och andra betydande projekt			114-596/2010 Bilaga 10 i budget 2010	Kvarstår
	Regler för ekonomisk förvaltning	KF	2010-11-25	Kfs 2010:7	Revideras varje år i budget
	Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad	KS/EKU	2011-05-25	130-894/2011	Bilaga A uppdateras kontinuerligt
	Placeringspolicy för samförvaltade donationsstiftelser	KS/EKU	2010-11-17	140-2448/2010	Kvarstår
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning					
	Stockholm – en stad för alla Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011-2016.	KF	2011-06-13	326-2538/2010/ 2011:106	Ersätter handikappolitiskt program
	Överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och Stockholms stad om hälso- och sjukvårdsansvar för äldre samt personer med fysisk funktionsnedsättning, utvecklingsstörning eller autismspektrumstillstånd samt för personer med förvärd hjärnskada eller annan kognitiv svikt	KF	2010-02-22	327-2157/2009/ 2010:16	Kvarstår
Information - kommunikation					
	Kommunikationspolicy för Stockholms stad	KF	2006-06-12	059-577/2006/ 2006:127	Kvarstår

Bilaga 10:2

Område	Styrdokument	Antagen av	Beslutsdatum	Diarienummer/ Utlåtande	Kommentar
Infrastruktur					
	Bostadsförsörjningsprogram	KF	2010-03-15/	311-2636/2009/ 2010:26	Kvarstår
	Byggnadsminnesförklaring – policy för Stockholms stads egna byggnader	KF	1992-11-09	000-403/1992/ 1992:215	Kvarstår
	Renhållningsordning för Stockholms kommun, innefattar föreskrifter och avfallsplan 2008-2012	KF	2007-12-11	303-4278/2007/ 2007:158	Kvarstår
	Stockholms parkprogram, handlingsprogram 2005-2009, för utveckling och skötsel av parker och natur	KF	2006-01-23	302-3871/2004 2006:13	Kvarstår
	Trafiksäkerhetsprogram för Stockholms stad, del 2, inriktning, mål och åtgärder 2010-2020	KF	2010-11-08	314-1099/2010/ 2010:113	Kvarstår
	Vision för Söderort	KF	2010-04-12	302-838/2009/ 2010:40	Kvarstår
	Översiktsplan för Stockholm stad - Promenadstaden	KF	2010-03-15	311-2636/2009 2010:26	Kvarstår
IT och telefoni					
	E-strategi för Stockholms stad	KF	2008-06-16	051-823/2008/ 2008:108	Kvarstår
	Grön IT – Strategi för Stockholms stad	KF	2010-04-14	031-1104/2009 2010:45	Kvarstår
	Informationsteknisk plattform för Stockholms stad	KF	2005-02-21	031-966/2004/ 2005:29	Revidering pågår
	IT-program för Stockholms stad Telefonpolicyn ingår numera i IT-program för Stockholms stad	KF	2008-03-03	031-2486/2007 2008:18	Kvarstår
	Telestrategi för Stockholms stad	KF	1995-09-18	041-775/1995/ 1995:159	Revidering pågår
Kris- och säkerhetsfrågor					
	Säkerhetsprogram för Stockholms stad inkluderar följande riktlinjer för: <ul style="list-style-type: none"> • Informationssäkerhet • Psykosocialt omhändertagande, roller och ansvar • Arbetsordning för Stockholms stads riskhanteringsråd • Stockholms stads kris-kommunikationsarbete 	KF	2009-11-02	307-2883/2008/ 2009:164 307-2537/2009 307-2537/2009 307-2537/2009 307-2537/2009	Kvarstår

Om- råde	Styrdokument	Anta- gen av	Beslutsdatum	Diarienummer/ Utlåtande	Kommentar
Kultur och fritid					
	Idrottspolitiskt program för Stockholms stad	KF	2006-05-29	328-5103/2005/ 2006:109	Kvarstår
	Strategisk plan för bibliotek i Stockholms stad 2006-2010	KF	2007-05-07	328-3469/2006/ 2007:56	Kvarstår
	Kultur i ögonhöjd – för, med och av barn och unga. Strategisk plan för barn- och ungdomskultur i Stockholm 2009-2012	KF	2009-04-20	328-2395/2008/ 2009:50	Kvarstår
Miljö					
	Miljöprogram för Stockholms stad inkluderar följande riktlinjer – Vattenprogram – Åtgärdsprogram mot buller enligt förordningen (SFS 2004:675) om omgivningsbuller	KF KF KF	2007-11-05 2006-06-12 2009-01-26	304-5104/2005 2006:122 314-194/2009/ 2009:176	Revideras inför programperiod 2012-2015 Kvarstår Kvarstår
	Stockholms åtgärdsprogram för klimat och energi 2010-2020	KS	2010-04-14	303-368/2010	Kvarstår
Näringsliv, arbetsmarknad, omvärld					
	Näringslivspolitiskt samarbete i Stockholmsregionen	KS	2010-03-24	022-2621/2009	Kvarstår
Personalpolitik					
	Personalpolicy i Stockholms stad	KF	2009-02-16	201-295/2007/ 2009:12	Kvarstår
	Rökfri arbetstid i Stockholms stads verksamheter	KF	2010-04-12	219-1255/2009 2010:43	Kvarstår
Socialtjänst					
	Barn och ungdomar som behöver särskilt stöd från såväl kommunen som landstinget (BUS)- Gemensam policy med riktlinjer i Stockholms län	KS	2005-12-14	321-4301/2005	Kvarstår
	Gemensamt policydokument för Stockholms läns kommuners och Stockholms läns landstings missbrukar- och specialiserade beroendevård	KS	2010-03-24	2196/2009	Kvarstår
	Handlingsprogram för Stockholms stads arbete inom Operation Kvinnofrid	KF	2007-04-16	325-2426/2006/ 2007:54	Kvarstår
	Stadens insatser till psykiskt funktionshindrade, bygger på länsövergripande policydok med SLL.	KS	2003-04-09	326-2142/2002	Kvarstår
	Stockholms stads brottsförebyggande program	KF	2009-09-28	325-3051/2008/ 2009:136	Kvarstår
	Stockholms stads sociala program för att minska prostitutionen	KF	2006-06-12	325-5130/2005/ 2006:119	Kvarstår
	Stockholms Tobaks-, Alkohol- och Narkotikapolitiska program	KF	2010-11-08	329-2475/2009/ 2010:115	Kvarstår

Bilaga 10:4

Om- råde	Styrdokument	Anta- gen av	Beslutsdatum	Diarienummer/ Utlåtande	Kommentar
Styrning och uppföljning					
	Strategi för kvalitetsutveckling i Stockholms stad	KF	1999-05-10	009-271/1999/ 1999:69	Kvarstår
	Uppföljning av förbättringsförslag, synpunkter och klagomål – en del i stadens strategi för kvalitetsutveckling verksamheter	KF	1999-05-10	009-271/1999	Kvarstår
	Fortsatt inriktning av stadens kvalitetsarbete samt Stockholms stads kvalitetsutmärkelse fr.o.m. 2004	KS	2004-05-12	306-3951/2003	Kvarstår
Upphandling					
	Polycys för upphandling och konkurrensutsättning	KF	2007-03-26	125-4310/2006/ 2007:32	Kvarstår
Äldreomsorg					
	Stockholms stad äldreomsorgsplan 2007-2011	KF	2007-11-26	327-1781/2007 2007:148	Kvarstår
	Planering av boenden för äldre i Stockholms stad	KS	2009-04-15	327-2510/2008	Kvarstår
	Anhörig-/närståendepolicy för Stockholms stads äldreomsorg	KF	2010-06-21	327-194/2010/ 2010:61	Kvarstår
	Införande av trygghetsboende - äldreomsorg i Stockholms stad	KF	2009-11-12	327-1178/2009/ 2009:186	Kvarstår
	Kostpolicy för Stockholms stads äldreomsorg	KF	2008-04-07	327-4347/2007/ 2008:48	Kvarstår
Övriga					
	Jämställdhetspolicy avseende medborgarperspektivet	KF	1998-09-07	222-58/1998 1998:142	Kvarstår

Ärenden som avslutas eller besvaras i samband med kommunfullmäktiges beslut om budget 2012 för Stockholms stad

Dnr 302-3430/2004

Möjliggör åretruntsightseeing i Stockholm

Stadsledningskontoret, förnyelseavdelningen

Besvaras med hänvisning till att kommunfullmäktige den 13 juni 2011 beslutat om revidering av avgifter för upplåtelse av offentlig plats. I samband med beslut om reviderade avgifter beslutades också att avgifter för upplåtelse av offentlig plats ska räknas upp årligen med förändringen i konsumentprisindex och fastställas i samband med budget för nästkommande år, detta sker för första gången i samband med budget för 2012.

Dnr 302-4079/2004

Egen regi avseende vinterväghållning, barmarksrenhållning samt parkskötsel

Stadsledningskontoret, förnyelseavdelningen

Gatu- och fastighetsnämnden fick i samband med kommunfullmäktiges budget för 2004 i uppdrag att utreda förutsättningarna för att driva vinterväghållning i egen regi. En arbetsgrupp med representanter för dåvarande gatu- och fastighetsnämnden, Älvsjö och dåvarande Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd genomförde en analys av förutsättningarna för att driva vinterväghållning, barmarksrenhållning och parkskötsel i egen regi. De berörda stadsdelsnämnderna beslutade att inte övergå till egen regi inom gatu- och parkskötseln. Gatu- och fastighetsnämnden beslutade att godkänna redovisningen och översända beslutet till kommunstyrelsen för fortsatt handläggning.

Stadsledningskontoret anser att frågan om egen regi avseende vinterväghållning, barmarksrenhållning samt parkskötsel inte bör utredas vidare. Stadsledningskontoret anser att stadsdelsnämnderna, i enlighet med budget 2012, istället bör fokusera på att få en effektiv hantering av vinterväghållning, barmarksrenhållning och parkskötsel i staden genom konkurrensutsättning samt genom att söka möjligheter till gemensam och/eller kombinerad upphandling med trafik- och renhållningsnämnden.

Dnr 023-1475/2007

Organisatoriska frågor inom Stockholm Business Region AB

Stadsledningskontoret, finansavdelningen

Avslutas med hänvisning till att omorganisation och bildandet av dotterbolag är genomfört. Budget och ägardirektiv 2012 för koncernen Stockholms Stadshus AB inklusive Stockholm Business Region AB anges i kommunfullmäktiges budget 2012.

Dnr 316-3158/2007

Utredning och behovet av att inrätta en avhysningsakt

Avslutas med hänvisning till kommunfullmäktiges budget 2012 om att bostadsbolagen inom Stockholms Stadshus AB fortsätter arbetet med att ta fram arbetsmetoder för att minska antalet avhysningar tillsammans med stadsdelsnämnderna, socialnämnden och landstinget.

Dnr 304-2543-2006

Inrättande av Årtaskogen-Årsta holmar naturreservat

Avslutas med hänvisning till kommunfullmäktiges budget 2012 där det anges att ett större invånarantal ökar trycket på stadens parker och grönområden och gör det viktigt att peka ut strategiskt viktiga naturområden. Nya naturreservat planeras inrättas i Älvsjöskogen och Årtaskogen under ledning av exploateringsnämnden i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och berörda stadsdelsnämnder.

BILAGA 11:2

Dnr 328-1344/2006

Förslag till samarbete med stadsdelsnämnderna vid investeringar i anläggningar för idrott och lek, SPO-remiss

Avslutas med hänvisning till kommunfullmäktiges budget 2012 om att ansvaret för stadens idrottsanläggningar och idrottsinvesteringar förts över till fastighetsnämnden. Inom idrottsnämndens ansvarsområde ligger att prioritera och planera för stadens nytillskott av idrottsanläggningar både inom exploateringsområden och i staden i övrigt.

Dnr 327-1648/2010

Revidering av riktlinjer för köhanteringssystem för vård- och omsorgsboenden inom äldreomsorgen

Avslutas med hänvisning till kommunfullmäktiges budget 2012 om att äldrenämnden har fått i uppdrag att utreda om centraliserad köhantering för vård- och omsorgsboende bättre service till stockholmarna.

Dnr 010-1621/2001

Genomförande av enkät med syfte att klarlägga vilka centrala verksamheter som kan flyttas till ytterstaden

Avslutas med hänvisning till kommunfullmäktiges budget 2012 om att kommunstyrelsen i samråd med Stockholms Stadshus AB ska ta fram en lokalförsörjningsplan för stadens administrativa fastigheter.

Dnr 327-1457/2011

Boendeplanering för äldre i Stockholms stad

Avslutas med hänvisning till kommunfullmäktiges budget 2012 om stadsdelsnämndernas äldreomsorgsverksamhet där det anges att omstrukturering från servicehus till trygghetsboende fortsätter.

Dnr 019-1837/2011

Bidrag för information och utbildning av nämndemän

Avslutas med hänvisning till kommunfullmäktiges budget 2012 där det anges att bidrag ska ges till de nämndemannaföreningar som organiserar nämndemän utsedda av Stockholms stad.

Dnr 328-1955/2006

Utveckla design och konstcentrum vid Telefonplan genom ett nytt kommunalt bolag

Avslutas med hänvisning till kommunfullmäktiges budget 2012 där det anges att satsningen inom Söderortsvisionen ska fortsätta under innevarande mandatperiod samt att Stockholm Business Region AB prioriterar ett kluster för kreativa näringar vid Telefonplan. Inom ramen för Söderortsvisionen växer ett nytt designcentrum vid Telefonplan fram. I designcentrumet kommer Konstfack och Designens Hus att förenas med många kreativa verksamheter och nya bostäder

Dnr 310-3407/2006

Stadens medverkan vid skapandet av Designens Hus vid Telefonplan

Avslutas med hänvisning till kommunfullmäktiges budget 2012 där det anges att satsningen inom Söderortsvisionen ska fortsätta under innevarande mandatperiod. Inom ramen för Söderortsvisionen växer ett nytt designcentrum vid Telefonplan fram. I designcentrumet kommer Konstfack och Designens Hus att förenas med många kreativa verksamheter och nya bostäder.

Dnr 019-1239/2011

Läsplattor för ökad effektivitet och minskad miljöpåverkan

Avslutas med hänvisning till kommunfullmäktiges budget 2012 där det anges att ersättning ges med 200 kr i månaden per kommunfullmäktigeledamot och ersättare för att skapa möjligheter att själva införskaffa adekvat it-stöd.

Dnr 213-820/2011

Rätt till heltid – möjlighet till deltid

Avslutas med hänvisning till kommunfullmäktiges budget 2012 där det anges att kommunstyrelsen ska samordna arbetet med att erbjuda heltid i alla verksamheter.

Dnr 323-269/2011

Särskilda åtgärder för att öka gymnasiebehörigheten

Avslutas med hänvisning till kommunfullmäktiges budget 2012 där det anges att åtgärder krävs tidigt i skolan för att förbättra resultaten. Utbildningsnämnden kommer fortsätta att utveckla uppföljning, analys och bedömning av resultat. Skolornas arbete med att formulera mål och åtgärdsprogram för enskilda elever är centralt. Omfattande satsningar på läsning och matematik, teknik och naturvetenskap genomförs. Satsningar på läxhjälp fortsätter. Möjligheten till sommarskola för de elever som vid slutet av årskurs nio inte nått gymnasiebehörighet ska utvecklas.